FRANÇOISE DORIN

ÎN NUMELE TATĂLUI ȘI AL FIICEI

ROMAN

BRAȘOV
EDITURA ARANIA

FRANÇOISE DORIN

ÎN NUMELE TATĂLUI ŞI AL FIICEI

Titlul original: *Au nome du pere et de la fille,* 1992
Traducere de Irina Lişca

CUPRINS

CAPITOLUL 1
CAPITOLUL 2
CAPITOLUL 3
CAPITOLUL 4
CAPITOLUL 5
CAPITOLUL 6
CAPITOLUL 7
CAPITOLUL 8
CAPITOLUL 9
CAPITOLUL 10
CAPITOLUL 11
CAPITOLUL 12
CAPITOLUL 13
CAPITOLUL 14
CAPITOLUL 15
CAPITOLUL 16
CAPITOLUL 17
CAPITOLUL 18
CAPITOLUL 19
CAPITOLUL 20

CAPITOLUL 1

Să ne imaginăm:

Sunteţi un om ca mulţi alţii. Căsnicia vă merge bine, fără probleme. Fiica dumneavoastră iubită nu vă face necazuri. După ziua de lucru vă îndreptaţi spre casă, cu gândul la concediul care se apropie. Sunteţi mulţumit, ba chiar fericit.

Şi, deodată, bum! Ah, nu! Nu poate fi adevărat. Ba da! e adevărat!

Daţi cu ochii de un afiş de film, iar pe acel afiş, superb, ispititor, îmbietor şi mai ceva decât în realitate: curul fiicei dumneavoastră.

Cum reacţionaţi?

Cum credeţi că aţi reacţiona?

Nu ridicaţi din umeri! Să nu spuneţi că, aşa ceva, dumneavoastră nu vi se poate întâmpla. În zilele noastre, asta se poate întâmpla oricui. Iată! I s-a întâmplat lui Georges Vals! Şi, ca şi dumneavoastră, vă jur, nici el nu era pregătit pentru o astfel de situaţie. Păi, ia gândiţi-vă: tatăl, colonel de carieră, şi-a găsit sfârşitul în 1940, la Dunkerque, în timp ce se îmbarca pe un vas englezesc pentru a continua războiul. Un an mai târziu, maică-sa, Maria Vals, împreună cu o altă văduvă, punea bazele coralei Sfânta Speranţă, în satul Charentes, unde se refugiase şi unde fiul, despre care-i vorba, era ministrant![1] Vă daţi seama!

În plus, Georges Vals merge pe şaizeci şi trei de ani. Sigur, e încă sprinten, are părul cărunt dar des, silueta solidă de sportiv, ochii verzi strălucitori, dar, oricum, trage spre şaizeci şi trei. E consilier fiscal. Locuieşte la Vésinet, într-o casă moştenită de la un unchi şi care are în faţă o grădină de care-i place să se ocupe duminica. Acesta-i omul nostru.

Recunoaşteţi că nimic din toate astea nu-l predispunea să întâlnească într-o zi, aşa, din întâmplare, lipit de pereţi, curul fiicei sale. Şi totuşi…

Pe data de 23 ianuarie 1991, la o săptămână după începerea războiului din Golf, Georges Vals se îndrepta cu maşina spre domiciliul său, pe un fundal de informaţii non stop.

El, care de obicei traversează aglomeraţiile protejat de un ecran vocal compus, în funcţie de zi, din vocea lui Pavarotti, a Barbarei Streisand sau a lui Jessie Norman, de data asta e foarte atent la jalonarea verbală efectuată de ziarişti, de trimişii speciali, de diverşii comentatori ai acţiunilor dictatorului irakian. Absoarbe, ca un burete, valul radiofonic al comunicatelor, dezminţirilor, ipotezelor, al ştirilor de „ultimă oră", al celor „din sursă sigură" şi al celor care trebuie „privite cu rezervă".

Totuşi, pe bulevardul Charles-de-Gaulle, între două declaraţii ale lui George Bush, atenţia îi este atrasă de afişul unui film, lipit pe spatele autobuzului în urma căruia rulează. La început, nu vede decât o pereche splendidă de fese şi comentează pentru sine: „Ce mai curişor!" După o scurtă reflectare, adaugă: „Exact al lui Brigitte", Brigitte fiind a doua lui soţie, mai tânără cu douăzeci de ani decât el, mama celor doi copii pe care-i au împreună, şi care, la patruzeci de ani, e atât de juvenilă încât intră fără dificultate în blugii fiică-sii…

După acest omagiu conjugal, examinează afişul în ansamblu. Compoziţia este voit complicată, obligând astfel ochiul curios să insiste pentru a-şi explica imaginea care i se propune. De fapt, e vorba de două femei înlănţuite, faţă în faţă. Una îşi arată picioarele goale, acoperite apoi, începând de la coapsă, cu un pulover lung, bărbătesc, dar suficient de strâmt pentru a lăsa să se vadă rotunjimile feminine. Cealaltă, dimpotrivă, are picioarele acoperite cu pantaloni, care se opresc unde începe puloverul celeilalte, adică la sud de posterior. Încât fotografia înfăţişează două jumătăţi de femei dezbrăcate şi două jumătăţi de femei îmbrăcate. Trebuie să urci cu privirea până la cele două capete – riguros identice – ca să înţelegi că fotografia rezultă din montaj şi că cele două corpuri care se îmbrăţişează aparţin aceleaşi persoane, eroina filmului, al cărui titlu, *Dublu Eu,* justifică afişul.

Georges Vals acordă un zâmbet indulgent acestui joc de cuvinte; apoi, brusc, simte cum îi cade faţa, într-o stupoare de groază: două nume negre, pe fond roşu, îl lasă perplex. Cel al fiicei sale, Victoria Vals,

promovată, în mod miraculos, vedetă! Cel al fiului său, Valentin Vals, regizorul acesteia.

Instantaneu, Georges stabileşte legătura între cele două nume şi cele două fese. Rămâne trăsnit.

Se gândeşte întâi la mama sa. Mama sa care-şi duce viaţa, cu multă discreţie, într-un apartament din Vesinet, nu departe de casa lor, răsfoia în faţa lui, pentru a nu ştiu câta oară, albumul de fotografii cu Victoria bebeluş: la naştere, în băiţă, pe o cuvertură de blană. Mama lui, care se amuzase încă o dată uitându-se la nepoţica ei atât de minusculă… şi care fusese înduioşată de „poponeţul" de iepuraş – nici măcar de iepure, de iepuraş! – Ah! Ce mai profitară feseluţele astea! Ce şoc o să aibă biata bătrână văzându-le, superbe şi provocatoare expuse poftelor tuturor. Pentru că nu se poate să nu le vadă. Toată lumea o să le vadă. Etalate pe autobuze, în ziare, pe zidurile oraşului… Sunt de neocolit!

George striveşte pedala de frână la numai câţiva centimetri de autobuzul 73. Închide imediat radioul. Operaţiunea *Furtună în deşert este* subit anulată de furtuna care-l izbeşte drept în moalele capului. Întrebările dau năvală din toate părţile: datorită cui şi cu ce bani a putut fi realizat acest film? De când coceau proiectul?

De ce nu i-a spus nimic Victoria? Mama şi bunica or fi la curent? Cum s-o abordeze pe Victoria după „asta"? Oare se va jena? O să-l acuze pe producător de abuz de încredere? O să facă pe inocenta? O să vină cu argumentul că scopul scuză mijloacele? Care va fi reacţia primei lui soţii, Clotilde, şi al fiului lor, Didier? Or să-l deplângă sau or să râdă de el? Ce-or să creadă oamenii despre un consilier fiscal a cărui fiică îşi arată fesele? Îşi va pierde iarăşi clienţii, ca după divorţ?

Dintre toate aceste întrebări dezordonate, niciuna nu-l priveşte pe fiul său Valentin. Nici nu-i de mirare. Cu cinci ani în urmă, cu ocazia majoratului, tânărul a trântit uşa casei familiale după ce-şi tratase tatăl de „dinozaur încuiat" ratat, pârlit, Don Juan fanat de mahala, după ce i-a mai urat să ajungă şi încornorat şi a jurat să o smulgă, cât mai repede cu putinţă, pe Victoria de sub influenţa lui dăunătoare.

Georges a profitat de izbucnirea zgomotoasă a progeniturii sale pentru a înăbuşi definitiv o fibră paternă, în realitate destul de firav dezvoltată, faţă de acest fiu care, încă în stare embrionară, îl obligase la un divorţ nu prea glorios şi la o căsătorie pripită, şi care mai târziu, copil nesuferit, îl agasase, iar ca adolescent răzvrătit, se străduise să nu-i semene în nimic, fumând droguri, umblând cu părul murdar, cu blugii cârpiţi, cu cercei şi brăţări din piele, cu ţinte. Georges, simţind cum creşte cu fiecare zi prăpastia dintre ei, fusese mulţumit ca acel fiu *ca-şi-străin* să se exileze. De la plecarea lui, nu încercase niciodată să afle ce face, ba chiar îi interzisese şi lui Brigitte să-i spună, în cazul în care ea ar fi ştiut.

Aşa stăteau lucrurile. Ea ştia tot ce face el, fie direct, fie prin Victoria. Urmărise, fără să o surprindă, transformarea marginalului pur şi dur într-un arivist îndârjit. Aflase, fără să se simtă şocată, că, punând-şi la bătaie şarmul şi sexul, la fel de ambigue, trecuse de la băieţi la fete, de la amante la prieteni, de la protectoare la protectori, înainte de-a ajunge la personajul-cheie susceptibil să-i deschidă porţile reuşitei: un producător de film. Acesta, în ciuda unui fizic care-l înrudea mai degrabă cu Volpone decât cu Hamlet, pretindea că se numeşte Frank (ca Sinatra) Butler (ca Rhet din *Pe aripile vântului).* Fantasmele să trăiască!

De la prima întâlnire, Valentin îl consideră pe vulpoiul argintiu „frumos ca un seif” şi „inteligent ca un cont în Elveţia”. Deveni, în foarte scurt timp, bufonul lui; îl aproviziona cu *de toate,* îi era complice, factotum, pe scurt, „necesarul lui inutil”. I-o prezentă pe Victoria, care tocmai repurtase un succes onest – el spusese, bineînţeles, „un triumf” – într-o prestaţie a studenţilor de la teatru, îl convinse, fără dificultate, că era o „Falconetti modernă” şi că el însuşi ar fi un „Rimbaud al peliculei”. Aceste două expresii îl încântară pe producător, care nu auzise niciodată vorbindu-se nici de Falconetti nici de Rimbaud, dar se simţi flatat că Valentin presupusese că el are destulă cultură ca să-i cunoască.

Trebuie spus că, de la o vreme, Frank Butler stătea din ce în ce mai prost cu QI[2]. Până atunci, foarte în

largul său în hainele de *self-made man,* fără a ascunde faptul că bunăstarea i se trăgea din filmele hard, din sex-shops şi din revistele porno pe care le păstorea, iată că, aşa deodată, apropiindu-se de şaizeci de ani, fu înţepat de musca Respectabilităţii… Dar numai la cap! Mâna cu care-şi ţinea portofelul nu fusese atinsă. Drept urmare, începu să aspire la filme ambiţioase… dar rentabile! Treabă grea să îmbini comercialul cu prestigiosul. Valentin nu vedea decât o singură cale pentru a reuşi: un film erotico-cerebral, altfel spus, un film în care se face dragoste, da, dar cu mintea. *Fesa care gândeşte* neavând nimic comun cu *fesa rentabilă…* în afara efectului pe care-l produce asupra spectatorilor.

Aderând fără rezerve la acest principiu, Butler fu complet cucerit de scenariul care-l ilustra. Valentin i-l distilă, în cursul unei nopţi prelungite, cu un talent demn de Şeherezada. De fapt, povestea putea fi rezumată astfel în câteva cuvinte: „O tânără, îndrăgostită cerebral de fratele ei, îi satisface pornirile sexuale pe care acesta le simte pentru ea," oferindu-i „o prietenă pe care a modelat-o după chipul său."

Butler adulmecă imediat mirosul de capital al scenelor de pat, debarasate de scârboşenia lor prin alibiul incestului cerebral. Fleră de asemenea izul nesănătos ce-l putea emana acest film, în care realizatorul şi vedeta aveau în viaţă aceleaşi legături familiale ca şi eroul şi eroina de pe ecran! Ceea ce adăuga efluvii de perversitate parfumului deja foarte picant al povestirii.

Realizat în coproducţie cu o firmă italiană, filmul fusese turnat, cu o vară în urmă, pe o plajă siciliana, propice nudităţii trupurilor. Rolul fratelui i-a fost încredinţat lui Lorenzo Morelli, fiul unei lady autentice care se stabilise la Veneţia pentru frumoşii ochi (să-i zicem aşa) ai unui gondolier! Moştenitor al unor muşchi superbi de la tată şi al unei poetice extravaganţe de la mamă, fusese ales, din cincizeci de candidaţi, pentru asemănarea frapantă cu Victoria: aceeaşi frunte înaltă, aceiaşi ochi verzi, alungiţi spre tâmple, acelaşi nas impecabil – rectificat şi la unul şi la celălalt prin chirurgie estetică. Două diferenţe, deşi

notabile, nu reuşeau să le şteargă similitudinea: părul lui, blond, uşor ondulat. Ca al mamei sale. Părul ei, şaten, dens, lins. Ca al tatălui ei. Gura lui, mică, ironică, fină. Ca a mamei sale. A ei, mare şi lacomă. Ca a tatălui ei.

Presa franceză nu acordase prea mare importanţă turnării acestui film. El ştia că, în iulie şi august, scumpa lui Victoria fusese în Sicilia, dar o crezuse angajată, pe casă şi masă, la o familie de americani! Se bucurase gândindu-se că-i va fi salutară abandonarea – chiar şi pentru scurt timp – a acelui mediu artistic de care se crampona de trei ani, cu frânturi de roluri sporadice şi cu sprijinul – atât material cât şi moral – al mamei sale.

În septembrie fusese fericit să-şi regăsească fiica transformată, mult mai deconectată, mult mai sigură de ea. Atribuise două cauze acelei transformări: influenţa benefică a familiei americane şi îndepărtarea de Paris. Aşa că, atunci când Victoria, după ce semnase un serial cu Lorenzo, îl anunţase că se duce să-şi petreacă iarna în sânul aceleaşi familii, dar la Roma, fusese pur şi simplu încântat. Cu toate că ştia că-i va fi îngrozitor de dor de ea.

Într-adevăr, demisionând din rolul de tată al primului său fiu, fiindu-i un tată ostil celui de-al doilea, descoperise dragostea paternă prin Victoria. Se investise în ea cu elanul pasiunilor târzii. Ea era pentru el călcâiul lui Ahile, fisura prin care putea fi atacat. Dar şi Victoria era foarte ataşată de acest tată protector, de acest stejar care se pleca în faţa ei ca o trestie. Acest tată era atât de conştient de slăbiciunea lui, încât singur o numea „frumoasa mea nedreptate”.

— Cum a putut să-mi facă una ca asta? gândi Georges cu voce tare.

— De-abia formulase această întrebare, izbind cu pumnul în volan, că răspunsul ţâşni, fulgerător, luminos şi… delicios de liniştitor:

— Brigitte!

Of! mai găsise o vinovată pe lângă fiică. Cu toate că depăşise demult autobuzul, afişul lui *Dublu Eu* nu-i piere din faţa ochilor. Memoria de „zoom”[3] pe partea dreaptă. Vede atunci cu precizie cei patru V

disproporţionat de mari în raport cu celelalte litere care compun numele celor doi copii. Îi veni brusc în minte conversaţia avută cu scumpa lui nevestică, la naşterea fetiţei, dorită cu atâta ardoare încât, din superstiţie, evitaseră să-i prevadă un prenume.

El dorea s-o numească Marie, ca pe mama lui. Ea insistă ca prenumele bebeluşului să înceapă cu V, ca acela al fratelui ei, pretinzând că aceeaşi iniţială pentru numele de familie şi numele de botez poartă noroc.

Atunci el propuse Véronique.

Ea refuză: era prenumele unei verişoare cu privirea saşie.

Ea sugeră: Victoria.

El făcu mutre.

Ea se încăpăţână.

El cedă: îl convinse… refuzând să-i vorbească!

Apoi îi mulţumi. Se crezu obligată să-şi justifice alegerea:

— Victoria Vals, spuse ea, sună bine pentru o artistă!

El zâmbi cu indulgenţă. La ce bun să înceapă o discuţie asupra foarte problematicei cariere a unui sugar care scâncea în leagăn?

Acum, însă, este sigur: încă din clipa aceea, Brigitte văzuse ţâşnind din poponeaţa sugarului viitoarele fese ale Victoriei Vals.

CAPITOLUL 2

Ultimele ore ale unei condamnate la decapitarea conjugală! Asta trăieşte Brigitte într-o angoasă extremă. Ştie că Georges, trebuind să-şi viziteze clienţii prin tot Parisul, nu se putea să nu fi văzut afişul filmului în care cei doi copii sunt atât de implicaţi şi de care el n-a ştiut până acum nimic.

Era convinsă că dubla descoperire – a fotografiei cu Victoria dezbrăcată şi a complotului urzit pentru a-l ţine la distanţă de toată afacerea – o să declanşeze la soţul ei un adevărat taifun, de o sută de ori mai devastator decât obişnuitele-i furtuni, destul de distrugătoare de altfel, şi ele.

Brigitte nu se obişnuise niciodată cu furtunile bărbatului ei: fulgerătoare, imprevizibile, ridicol de disproporţionate în raport cu cauzele, acestea îl propulsau, pe omul cumsecade şi binecrescut ce era, pe culmile relei credinţe şi ale vulgarităţii. Încercase în toate chipurile – lacrimi, implorări, supărări – numai să-l dezbare pe Georges de acele izbucniri din care el ieşea complet regenerat, iar ea, complet terminată. Pentru ca apoi, tot el să fie primul care regreta: nu se putuse stăpâni în acele momente. L-a sfătuit deci să se ducă la un psihiatru ca să-i prescrie un calmant. Iniţiativă nefericită, care-i atrăsese asupra capului una din acele faimoase vijelii terminate printr-un potop de invective împotriva tuturor acelor francezi care nu pot să tragă un pârţ fără să înghită farmacii întregi şi care, tot îndopându-se cu neuroleptice devin boi de-a binelea. Concluzie fără surprize pentru Brigitte, care ştie că Georges îşi amestecă întotdeauna concetăţenii şi Patria Mumă în izbucnirile lui.

Profund şovin, având ca şi generalul de Gaulle „o anume idee despre Franţa”, orice pretext era bun pentru a-i insulta pe francezi care, într-un fel sau altul, se arătau nedemni de străvechea şi frumoasa lui ţară.

Încetul cu încetul, Brigitte se resemnase la tăcere, sperând, an după an, că bărbatul se va calma.

Dar el nu se calmase.

Oricum, după plecarea lui Valentin din căminul părintesc, crizele lui Georges s-au manifestat mult mai rar, iar în ultimele zece luni, n-a mai avut decât una, şi aceea de înţeles, ba chiar scuzabilă: Madam Château, menajera lor, îi băgase puloverul nou de caşmir în maşina de spălat rufe, de unde-l scoase cât un fular! Madam Château se apărase invocând zăpăceala. Georges o acuză de lene. O jumătate de oră, casa a răsunat de urlete, iar în ziua aceea, francezii puteau fi siguri că, în ’93, or să se aleagă cu praful de pe tobă şi cu un morcov în fund, cu Piaţa lor Comună cu tot![41]

De la această ultimă vijelie, cerul căsniciei Vals avea să fie liniştit, chiar luminos. Dar, vai, nu pentru mult timp…

Aşteptându-l, Brigitte trece, pe rând, de la speranţă la spaimă, pândind sosirea călăului; de la dorinţa de a termina cât mai repede, la groaza acelui sfârşit.

Dă drumul la tranzistor: „… în starea actuală a lucrurilor, nu se poate aprecia dezastrul ecologic cauzat de mareea neagră din Golf. Totuşi, se cunoaşte că, atât fauna cât şi flora, sunt deja în mare parte distruse”.

Brigitte închide tranzistorul. A auzit cuvintele, dar mintea ei nu le-a înregistrat. Păcat! Ea, care simpatizează cu ecologiştii, s-ar fi indignat şi, în clipa de faţă, ar fi schimbat bucuroasă starea de opresiune pe o „indignare nobilă”.

Se îndreaptă spre rafturile unde stau rânduite, cu mare grijă, pe categorii, casetele muzicale. Se uită la titluri. Nu le vede. De-ndată ce-şi dă seama, abandonează.

Deschide un sertar, din care scoate un pendul şi o fotografie a soţului ei. Pune pendulul deasupra fotografiei. Acesta începe să se învârtă de-a-ndoaselea ca un smintit. Îl opreşte şi îl porneşte din nou: o dată, de două ori, de trei ori. Acelaşi rezultat negativ. Pune totul la loc şi se duce să consulte conjunctura astrală a lui Georges, pe care a întocmit-o chiar ea. Nu-i o profesionistă în ale astrologiei. Nu, deocamdată, dar speră să fie în de îndată ce maestrul astrolog, prietenul doctorului Basile, sub a cărui îndrumare lucrează asiduu de câţiva ani, o va considera capabilă. Pentru moment, îi prezintă acestuia studiile pe care le

efectuează, iar el le corectează… dacă e cazul. Era perfectă… Din nefericire! Da, din nefericire! căci planetele lui Georges indică o netă tendinţă spre nervozitate, spre tensiuni de tot felul, ba chiar depresiune. Şi asta începând chiar din acel moment până la sfârşitul verii! Opt luni de furtună în perspectivă! Se întreabă dacă va rezista…

Întreabă cărţile. Constată că îi tremură mâna. Oftează, îşi apasă mâna pe plex. Victoria ar zice că o apucă bâţu'. Aşa zice şi ea. Dar nu în faţa lui Georges: el este alergic la noul limbaj, exceptând propriile-i furii, se înţelege.

Pierzând orice speranţă, Brigitte se întinde pe mocheta bej din camera de zi cu intenţia de-a executa câteva exerciţii yoga pe care le-a învăţat cu Basile şi pe care, în general, le execută fără dificultate, datorită supleţei de fostă dansatoare. Dar ziua de azi e categoric proastă: nu-i reuşeşte nici *kakasanu,* poziţie destinată să dezvolte puterea de concentrare, nici vorbă de cea botezată de Fernand „a vaselor comunicante". Iată! O expresie dragă tatălui ei… fostul plutonier-major Moutiers. Popularul patron, timp de patruzeci de ani, al Barului Artiştilor din Sens. Despoticul bărbat al răbdătoarei Gisèle… Cu gura slobodă şi spurcată, vulgar în ţinută şi neîntrecut în lăudăroşenii…

De fapt, acel tată cu gură bogată şi acea mamă săracă cu duhul, şi cu toate celelalte, reprezintă imaginea mediocrităţii detestate de Brigitte în copilărie şi de care s-a scuturat la prima ocazie. Nici acum nu se poate gândi la ei fără o oarecare jenă. La ei şi la casa din Pont-sur-Yonne, unde s-au retras după pensionare. O casă de mahala, în câmp deschis, decorată cu un prost gust remarcabil care pe cei de acolo îi face foarte mândri şi de care lui Brigitte i-a fost atât de ruşine prima dată, când l-a dus acolo pe Georges. Era pe atunci tânără căsătorită, plină de recunoştinţă faţă de bărbatul care o scosese din mediul ei şi care i-a oferit un mijloc de existenţă şi un rost în viaţă, după ce un accident de motocicletă, înăbuşindu-i în faşă cariera de dansatoare, îi anulase orice speranţă. Îl apăra cu ghearele şi cu dinţii pe acel Georges generos care o

iubea şi pe care tatăl ei îl poreclise foarte nedrept Jojo-Maşina-de-Calculat.

Acum o să-l mai apere?

Bineînţeles că nu!

Mai întâi, pentru că timpul uzează recunoştinţa, ca pe toate celelalte sentimente. De altfel, Brigitte se gândeşte mult mai puţin la ceea ce i-a adus el şi mult mai mult la ceea ce i-a adus ea: un trup tânăr, elanuri noi, o a doua tinereţe… într-un moment în care plictiseala conjugală începea să-l asfixieze. Apoi, ea a început să evolueze. Datorită lui, de acord! Dar şi datorită ei, datorită propriilor ei calităţi. A ştiut să profite de şansă. A deprins, a înţeles, a învăţat multe lucruri. Şi nu numai de la Georges. Ci şi de la alţii. Mai ales de la doctorul Basile. Ăsta-i un superdotat. Ştie totul despre toate. Are întotdeauna cuvântul potrivit la momentul potrivit. Cu siguranţă că el le-ar găsi pe cele care s-o liniştească. Cu toate că e ora lui de consultaţii, îl sună.

— Te deranjez?

— Ce se întâmplă?

— Simt că înnebunesc. Mi-e teamă să-l înfrunt când am dreptate, d-apoi acum când sunt vinovată…

— Nu eşti vinovată…

— Ba da… totuşi… i-am turnat atâtea gogoşi.

— Ascultă: adevăraţii vinovaţi nu sunt mincinoşii, ci aceia care-i obligă să mintă. Copiii care au părinţi înţelegători, capabili să discute cu ei serios despre prostiile pe care le fac, nu simt nevoia să spună moşi-pe-groşi. Dar cei care se trezesc cu o palmă sau cu o pedeapsă, de fiecare dată când recunosc câte o trăsnaie, după un timp, e firesc să-şi pună lacăt la gură. O.K.?

— O.K.!

Brigitte închide, aproape liniştită. Indiscutabil că, dacă Georges, în loc să fie omul tuturor certitudinilor, tuturor exagerărilor, tuturor frenezиilor, ar fi un om de dialog, indulgent, ponderat, dacă nu ar fi acordat contrarietăţilor personale dimensiuni naţionale, loiala lui soţie nu l-ar fi minţit niciodată. Şi nici fiică-sa nu s-ar fi dovedit atât de spontană. Şi poate că fiul său nu ar fi părăsit niciodată casa părintească cu atâta ură şi răzbunare în suflet.

Cât ai zice peşte, Georges este trecut de la starea de victimă la cea de vinovat. Nu mai este vorba de un tată trădat şi nici de un soţ de care abuzezi, ci de cineva care-ţi bagă pumnul în gură, prin urmare primeşte exact ceea ce merită. Acestui om va şti să-i ţină piept. Va îndrăzni să-i spună că fiică-sa este majoră şi că are dreptul să facă ceea ce-i place.

Ah! e-adevărat, i-a mai ascuns ceva lui Georges: legătura Victoriei cu partenerul ei, Lorenzo Morelli, şi instalarea lor clandestină, cu o săptămână în urmă, într-o casă lângă Porte de Montreuil, pe care Butler le-a ales-o datorită decoraţiilor deosebit de fotogenice.

Georges o crede tot la Roma, în sânul familiei americane. Nu mai departe de ieri, vorbea despre ea, dorind să pară modern, ceea ce-l făcea şi mai demodat.

— Mă întreb, spunea el, dacă în Italia fetiţa noastră n-a întâlnit pe cineva… vreau să spun… pe cineva serios.

Brigitte era uluită, nu ştia ce să creadă. Conversaţia a continuat într-un falset total:

— Ştii, Georges, eu nu cred că Victoria ar avea chef să se mărite prea curând.

— Să se mărite, poate nu. Dar să aibă posibilitatea să primească pe cine vrea… când vrea…

— A, asta cu siguranţă!

— De aceea, continuă Georges, zgândărind jăratecul din şemineu, aş fi tentat să-i ofer o garsonieră.

Îndrăzneală pe care se simţi dator s-o explice imediat:

— Pe de altă parte, e mai bine să-i oferim noi Victoriei independenţa, decât să şi-o ia singură. De altfel, preţul imobiliar scade şi e un moment bun de cumpărat.

Brigitte nu ştia ce să răspundă constatând atâta generozitate.

— Nu te nelinişti, o să am grijă să locuiască aproape de noi, să aibă la îndemână frigiderul şi maşina de spălat. În noul cartier Pecq, de exemplu, ar fi bine, nu?

— A! da…

— Ei bine, o să-ţi mărturisesc tot. Am trecut azi-dimineaţă pe acolo. Ce şansă! Tocmai se elibera o garsonieră. Am făcut o opţiune. Du-te mâine s-o vezi.

Şi dacă o să-ţi placă, vei semna contractul de cumpărare cât mai repede cu putinţă.

— Bine, dar ar trebui să-i placă Victoriei, în primul rând.

— Fii liniştită, îmi cunosc fiica: o să-i placă!

— După părerea mea, ar fi mai prudent totuşi să i-o arăţi.

— Nu! Vreau să-i fac o surpriză. Vreau să-i văd faţa când o să-i întind cheile primei ei case.

Brigitte îşi imaginează faţa lui Georges când va afla de surpriza pe care i-a rezervat-o Victoria cu afişul filmului. Chiar şi ea a avut un şoc descoperindu-l. Un şoc, dar imediat după, o mare doză de mândrie. Ea n-a văzut fesele, a văzut numele: Victoria Vals, Valentin Vals! Copiii ei, copiii ei care împlineau cu întârziere visul unei dansatoare de provincie, visul strivit de o motocicletă.

Orgoliul părinţilor prin copii interpuşi este o treabă curentă. Din nefericire, era sigură că în cazul de faţă Georges va fi impenetrabil. A, evident, dacă fratele şi sora ar fi avut onorurile presei pentru că au descoperit vaccinul anti-SIDA, pentru că au arestat un asasin notoriu, pentru că au răscumpărat Toyota sau Nestle sau pentru că au urcat pe podiumul Jocurilor Olimpice, hei, atunci ar fi cu totul altceva. Dar să te fâţâi în spatele unei camere, sau să faci giumbuşlucuri arătându-ţi… ah, nu, imposibil! Niciun argument nu ţine! Dimpotrivă, are de ce să-ţi crape obrazul de ruşine, să-ţi fereşti privirea în faţa oamenilor cinstiţi. Ai toate motivele să urli, să trezeşti Franţa de la un capăt la altul.

Doamne! numai gândindu-se la inevitabilul, la iminentul taifun, Brigitte este cuprinsă de panică. Încearcă să lege două idei. Îi vine una singură, ţâşnită din bunul simţ: furia soţului ei este o fatalitate. Pentru a o evita nu are decât să plece de acasă, să alerge până la Basile, de exemplu. Cel puţin aşa, dacă Georges ar acuza-o de abandon sau de părăsirea domiciliului conjugal, el, în calitate de medic, ar putea depune mărturie că se afla în stare de şoc.

De cum i-a venit acest gând s-a şi decis. Iese din camera de zi, aprinde lumina pe palier, coboară scările

în fugă. Ajunsă la parter, înhaţă primul mantou care-i cade în mână, îl îmbracă din mers, deschide uşa de la intrare şi… se trezeşte nas în nas cu un omuleţ tricolor, cu ochii de un albastru intens, cu părul alb, îmbujorat la faţă… nu numai de frig. E îmbrăcat într-o sutană ca aceea a preoţilor de ţară şi ţine în mână un bagaj de pe vremea diligentelor. Are farmecul irezistibil al piticului Somnorilă din Albă ca Zăpada a lui Walt Disney. Brigitte se aştepta atât de puţin la această întâlnire, încât are o mişcare de recul. Confuz, micul personaj poetic i se adresează cu o voce de copil:

— Te deranjez, Brigitte?

— Dimpotrivă, Lulu. Pici la ţanc. Intră!

CAPITOLUL 3

Abatele Lucien Castagnet şi Georges Vals sunt, în sensul propriu al cuvântului, prieteni de-o viaţă. Acum, când existenţa percepţiilor prenatale este dovedită, se poate spune chiar, că s-au cunoscut încă din pântecele mamelor lor. Au ieşit de acolo la un interval de cincisprezece zile: Georges pe 8 februarie, sub semnul Vărsătorului, Lucien pe 23, sub semnul Peştilor. Pentru Brigitte, caracterele lor divergente ca şi perfecta lor înţelegere se explică prin această diferenţă zodiacală. În ceea ce-l priveşte pe soţul ei, reprezentant al unei generaţii pentru care planetele nu făceau încă parte din *must*[5]-urile conversaţiei, prietenia lor frăţească s-ar explica pur şi simplu prin complementaritatea temperamentelor lor opuse, cât şi prin vârsta lor, educaţia şi locul de naştere identice.

Rămaşi orfani de tată după războiul din 40, amândoi îşi datorau mamelor lor exemplare plecarea din sat şi continuarea studiilor secundare, apoi universitare, la Bordeaux. Tot acestor două văduve – mai puţin vesele, dar dinamice – le datorau intrarea în corala Sfânta Speranţă, creată de ele imediat după doliu, şi în care se remarcase şi sora mai mare a viitorului abate. Acesta avea o voce de contra tenor, numită şi voce de castrat. Voce pe care şi-a păstrat-o dar care, pe atunci, evident, mira mai puţin, ea venind de la un chip de înger bucălat decât acum, de la un sexagenar rotund ca o bute. Această voce excepţională făcuse mult pentru popularitatea abatelui care, în fiecare an organiza o festivitate în beneficiul… zidurilor parohiei. Îşi punea sănătatea la bătaie, atacând notele cele mai înalte ale registrului său, cu acelaşi curaj cu care unul din colegi se arunca într-un fluviu de pe podul cel mai înalt al oraşului, pentru acelaşi lăudabil obiectiv.

Această gală de caritate avea loc în a doua duminică a lunii mai. Georges lipsise doar în 1968 şi în 1971, anii în care s-au născut Valentin şi Victoria, altfel se ducea acolo regulat pentru a susţine eforturile vocale şi financiare ale celui care fusese ministrant odată cu el.

Un pretext pentru regăsiri dragi inimii, o întoarcere la obârşii, presărată cu inevitabile „Îţi aminteşti?”.

Clotilde, prima lui soţie, nu aprecia deloc aceste pelerinaje anuale. I se părea nepoliticos ca soţul ei, atât de puţin predispus la veselie în propriul cămin, să afişeze acolo o bună dispoziţie zgomotoasă. În plus, jovialitatea şi pofta de mâncare a popii îi contrariau viziunea mult prea austeră pe care o avea despre cler.

În schimb, Brigitte, legănată de anticlericalismul primar al lui Fernand Moutiers, fusese imediat cucerită de preot, destul de anticlerical el însuşi, dar de o bunătate aproape divină. Avusese impresia că-l cunoaşte dintotdeauna şi, după exemplul soţului ei, începuse să-i spună firesc „Lucien” sau chiar „Lulu” şi să-l tutuiască. Abatele Castagnet, la rândul lui, de îndată ce văzu chipul strălucind de tinereţe al lui Brigitte, îl înţelese pe Georges şi-i iertă divorţul. Fără să ţină câtuşi de puţin parte vreuneia, o clasase pe Clotilde la *accidentele de traseu nebalizat,* iar pe Brigitte în *itinerarele recomandate pentru a fi bisate.* Drept consecinţă, de atunci, când venea la Paris pentru a-şi vizita sora, trăgea la Vesinet, ceea ce nu făcuse niciodată pe vremea Clotildei.

În ultima lui scrisoare, îşi anunţase sosirea pe 24, adică mâine. Ceea ce explică surpriza lui Brigitte, văzându-l aşa deodată în faţa ei. Surpriza abatelui e la fel de mare: sigur că scrisese că va veni pe 23. Cinci minute mai târziu, în salon, având sub nas scrisoarea arătată de Brigitte, este obligat să-şi recunoască greşeala.

— Încă o lovitură a Cunegondei! exclamă el.

— Cine-i Cunegonde?

— Bătrâneţea. I-am dat un nume pentru că, mai nou, coabităm. E mai comod când pot să-i vorbesc.

Brigitte protestează cu drăgălăşenie:

— Haide, Lulu, ceea ce spui tu nu-i prea plăcut pentru mine: uiţi că soţul meu are aceeaşi vârstă ca tine?

— Oh!… cu Georges nu-i acelaşi lucru. Te are pe tine. Eşti elixirul lui de tinereţe. Îl obligi să rămână tânăr, şi fizic şi moral. Tu… şi Victoria.

Brusc, angoasa, alungată de prezenţa inopinată a preotului, o asaltează din nou pe Brigitte, o readuce la o tăcere de care nici nu e conştientă.

— E ceva în neregulă? întreabă după o pauză abatele.

Convinsă, ca majoritatea oamenilor care au probleme, că lumea întreagă stă cu ochii pe ei, Brigitte îi răspunde printr-o întrebare, în care se distinge o mirare aproape reprobatoare:

— Cum, n-ai văzut ziarele?

Bunul abate, branşat ca toată lumea la războiul din Golf, se apără:

— Ba da, bineînţeles; ce tristeţe această maree neagră!

Brigitte înţelege prea târziu la ce se referă Lucien. El le plângea încă de milă cormoranilor împotmoliţi în petrol, când îl aude pe Georges trântind portiera de la maşină, izbind uşa de la intrare, urcând apoi scara, sărind câte patru trepte deodată…

Năvăli în salon, precum un taur furios care a fost obligat să-şi juguleze prea mult timp energia într-un ţarc. Blugii lui Brigitte, tresărind de spaimă, încremenesc pe canapea. Sutana curajoasă se ridică dintr-un salt, se întoarce spre pericol şi…

— Zăpăcitule! exclamă abatele, m-ai speriat! Am crezut că sunt hoţii.

Derutat, ca Napoleon când, la Waterloo, în locul lui Grouchy, pe care-l aştepta, s-a pomenit nas în nas cu Blucher, Georges bâiguie:

— Lulu!

Şi, de parcă privirea lui uluită n-ar fi destul de explicită adaugă:

— Mă aşteptam atât de puţin să te văd!

Spre marea uşurare a lui Brigitte, abatele preia iniţiativa conversaţiei. Îi explică lui Georges încurcătura cu data sosirii, mărturisind că nu era prima de acest fel, îi vorbeşte şi lui de Cunegonde, zgripţuroaica de neînduplecat… spre deosebire, bineînţeles, de Brigitte, adevărat înger păzitor al tinereţii prietenului său.

Este peste puterile lui Georges să mai suporte. Zvârle cu un pumn de gheaţă în apa de ploaie caldă a

lui Lucien.

— Madam Tartuffe! mormăie el înăbuşit.

Preotul, crezând că pe el îl vizează acel nume, rămâne blocat: cu toate că poartă rasă, este pentru prima oară când este asimilat unui travestit!

— Ce? exclamă cu vocea lui piţigăiată.

— Exact! întări Georges arătând spre Brigitte. Ţi-o prezint pe madam Tartuffe, cea mai frumoasă ipocrită ce se poate imagina.

Abatele zâmbeşte uşurat, ceea ce aţâţă furia soţului:

— Nu-i nimic de râs: îngerul tău e un monstru de duplicitate. Ba chiar un geniu în felul ei. Mi-au trebuit douăzeci şi trei de ani de viaţă comună să descopăr că m-am căsătorit cu o mască, o faţadă, o iluzie, o prefăcută.

Brigitte reuşi în fine să se dezlipească de canapea şi să se apropie de soţul ei.

— Georges, fii drăguţ, nu strica seara. O să vorbim despre asta mai târziu, noi doi.

— Ah, e nemaipomenită, sublimă! Tu îmi distrugi întreaga viaţă. Şi eu nu trebuie să-ţi stric seara. Să vorbesc liniştit de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat, ca şi cum nu tu mi-ai fi împins fiica să mă mintă şi să se poarte ca o târfă, ca şi cum aş putea uita răul pe care mi l-ai făcut şi care mă va măcina până la sfârşitul zilelor. Dar, asta-i culmea, nu-ţi e de-ajuns că eşti cea mai mare ticăloasă, trebuie să fii şi cea mai mare inconştientă.

— Georges, ajunge!

Preotul intervine cu o autoritate atât de neobişnuită încât Georges rămâne cu gura căscată. El profită şi continuă pe un ton prea suav ca să poată fi sincer:

— Pentru că eşti credincios ca şi mine trebuie să-ţi dai seama ca şi mine, că nu mă aflu aici astă seară din întâmplare, ci pentru că cerul, cu complicitatea Cunegondei m-a trimis aici expres pentru a descâlci iţele voastre care-mi par…

— Îţi pierzi timpul de pomană. N-o să reuşeşti.

— Nu vrei tu să reuşesc?

Georges ridică din umeri. Lucien insistă:

— Nu vrei să te ajut să te ajuţi?

Georges articulează o onomatopee care se poate preta la mai multe interpretări. Cu aplomb, Lucien o alege pe cea care-l aranjează.

— Dacă eşti de acord, spune el, începe prin a-mi explica şi mie, cu calm, despre ce este vorba.

— Nu, nu sunt în stare să vorbesc calm despre o asemenea mârşăvie.

Abatele se întoarce spre Brigitte şi, înainte chiar ca el să o solicite, aceasta îi toarnă tot adevărul, numai adevărul, nimic altceva decât adevărul. Începe cu momentul pe care ea îl consideră a fi la originea conflictului lor: plecarea lui Valentin de acasă şi dorinţa lui Georges, ferm exprimată, să nu mai audă niciodată vorbindu-se despre fiul său, dorinţă pe care i-a repetat-o de două sau trei ori când ea a încercat să i-o încalce. De acolo i s-au tras toate minciunile pe care azi i le reproşează şi care nu sunt, de fapt, decât tăceri impuse de el asupra a ceea ce ea ştia: întâlnirea hotărâtoare a lui Valentin cu Frank Butler. Proiectul filmului. Angajarea Victoriei ca vedetă. Turnarea filmului. Publicitatea. În elanul ei, Brigitte sloboade şi ultima ghiulea: episodul – în afara filmului – legăturii Victoriei cu partenerul ei. Această ultimă revelaţie face să se reverse vasul dat în clocot al lui Georges.

— Ah! urlă el precum leul în cuşcă, mai e şi chestia asta pe care mi-aţi ascuns-o!

Abatele Castagnet, care a punctat lungul expozeu al Brigittei cu clătinări din cap puţin cam blazate, de înţeles la un preot căruia i-a fost dat să audă multe altele şi mai şi în confesional, iese brusc din atitudinea lui rezervată:

— Doar n-o să-i reproşezi totuşi Brigittei, în anul 1991, faptul că prea scumpa ta fetiţă, majoră de aproape doi ani, trăieşte cu un tânăr.

— Îi reproşez că m-a lăsat să cumpăr o garsonieră pe care, exact ca un tată liberal, tocmai voiam s-o ofer Victoriei.

Brigitte pledează că a făcut tot ce-a putut pentru a-l convinge să n-o cumpere. Abatele, la rândul lui, pledează lipsa de gravitate a delictului:

— Recunoaşte, Georges, că nu-i o catastrofă. Garsoniera o poţi vinde oricând. Într-adevăr, nu asta-i

cel mai grav.

— Atunci, ce-i mai grav, după părerea ta?

— Porcăria aia de film porno!

— Dar nu l-ai văzut! strigă Brigitte. Cum îţi permiţi să ai o părere?

— Dar tu, l-ai văzut?

— Da. La o proiecţie în studio.

— Şi, deci, nu-i porno?

— Nu-i nici măcar interzis celor sub treisprezece ani!

— Asta nu înseamnă nimic: acum se recomandă lectura Kâma-Sutrei la grădiniţă!

— Te asigur că nu-i nimic şocant.

— Sunt o mulţime de scene în pat, nu?

— Nu mai multe decât în majoritatea filmelor la oara actuală. Iar aici sunt turnate cu mult mai multă pudoare decât în altele.

— Se vede, totuşi, fiica ta goală puşcă, presupun.

— Nicio fărâmă mai mult decât pe o plajă.

— Exact! Îmi cunoşti părerile în această privinţă.

O, da! le cunoaşte! De la primele lor concedii împreună.

Asta se petrecea în august 1968, pe o plajă de pe coasta de Azur unde, de câţiva ani buni sutienele fuseseră luate de vântul eliberării femeii. Ca să nu facă excepţie, Brigitte vroise să lepede şi ea partea de sus de la bikini. Georges o făcuse să se răzgândească, ţinându-i un discurs foarte dur în privinţa pudorii.

Câteva aventuri preconjugale, pe fugă, îi lăsaseră lui Brigitte o cunoaştere a dragostei comparabilă cu ceea ce simt copiii care stăpânesc fără probleme calculatoarele, dar ignoră complet cum şi de ce funcţionează. Amant subtil, adăugând înzestrării experienţa, Georges avea în acest domeniu o superioritate incontestabilă faţă de tânăra-i soţie, asumându-şi cu o reală plăcere rolul de Pygmalion. Brigitte se delecta învăţând o evanghelie erotică după Saint Georges. Principiul de bază era că nuditatea banalizează dorinţa. Invoca drept dovadă începutul de secol când o fărâmă de ciorap de mătase, de abia întrezărită deasupra botinelor, îi înfiora pe bărbaţi, pe când acum, se freacă pe plajă frumuseţi aproape goale

fără cea mai mică tresărire. Ba mai rău! Sunt în stare să le ungă fesele şi sânii cu o mână indiferentă, rămânând de o decenţă de care femeile ar trebui să se simtă ofuscate. Şi să se alarmeze… înainte de a da naştere unor generaţii de impotenţi, sau, în cel mai bun caz, unor amanţi funcţionali, pentru care zborul voluptuos al dansului celor şapte voaluri ar rămâne în veci literă moartă.

La început, Brigitte, influenţată de exerciţiile practice care ilustrau această teorie, o găsise foarte valabilă. Condamna ipocrizia în sine, dar în măsura în care era pusă în slujba unei senzualităţi rafinate, subscria total la ea. Începând din acel moment se conformă, împinse chiar perversitatea până la apariţia pe plajă în costume de baie dintr-o singură bucată, învăluind cu priviri compătimitoare trupurile goale ale acelor sărmane „eliberate", sclave ale propriei slobozenii şi care îşi pregăteau nopţi cenuşii alături de nişte iepuraşi blazaţi.

Când Victoria intră în adolescenţă, cu nişte sâni foarte impunători, Brigitte, ca o mamă bună îi transmise, cu imagini îmbietoare, reţeta paternă a armăsarului fornăitor de care ea nu putea decât să se felicite. Dar asta se petrecea în august 1987, pe o plajă familială din Bretagne unde, în afara câtorva bebeluşi în pamperşi şi a câtorva octogenari complexaţi, care nu citiseră *Cum să rămâi tânăr după optzeci de ani,* aproape toate femeile, care nu apucaseră să-şi scoată slipul, îl reduseseră la o simplă expresie braziliană. Victoria îşi sărbătorea cei 16 ani, lua anticoncepţionale, avusese de mai multe ori ocazia să constate că exhibiţionismul poate avea şi virtuţi… perverse şi se gândea că şmecherul de taică-su se făcuse campionul pudorii pentru a nu se declara campionul geloziei: ascunde-ţi sânii ăştia să nu-i vadă lumea! Drept care, Victoria nu ţinu deloc seama de sfaturile lui Brigitte, reîmprospătate de Georges, care se străduise cu acea ocazie să-i vorbească în calitate de bărbat şi nu ca tată. Cupele sutienului ei zburară peste monumentele menhire.

Traumatizat încă de spectrul *dinozaurului încuiat* (epitet aruncat de Valentin drept cadou la despărţire)

Georges nu insistă. Brigitte văzu foarte clar, în privirile captivate de rotunjimile fiicei sale, faliile credoului conjugal şi profită de câteva ore de singurătate pentru a se deda bronzajului integral. De fiecare dată când o surprindea, Georges îşi scotea din sertarul cu tabuuri ideile cele mai vechi în straie noi.

Cu fiecare an Brigitte le găsea tot mai demodate, iar acum gândea că, dacă ar mai avea douăzeci de ani, nimeni şi nimic nu ar împiedica-o să-şi expună la soare ceea ce natura a avut bunătatea să-i dăruiască.

— Eu, Jojo, îţi spun drept, dacă aş avea corpul Victoriei, nu l-aş ascunde.

Georges face ochii mari: nu Brigitte vorbise ci abatele Castagnet, care insistă şi semnează:

— Ei, da! Personal, cred că în general, pudicii nu sunt decât nişte complexaţi, cu sau fără motiv, care încearcă să ascundă ceva dizgraţios sau ceea ce ei consideră ca atare. De exemplu eu, cu un abdomen plat, pectorali frumoşi şi fără varice, îţi jur că şi acum m-aş arăta cu plăcere vara în slip, ca tine, frumosul meu Georges.

— Dar ai putea foarte bine…

— Nu! Pentru mine indecenţa începe cu ceea ce este urât şi, vezi, pot să-ţi mărturisesc: după treizeci şi opt de ani de sacerdoţiu loial, nu sunt sigur că, dacă în tinereţe aş fi avut fizicul tău, m-aş fi grăbit să-l ascund sub o sutană.

Pe Georges nu-l surprinde această mărturisire, mai mult îl emoţionează. A bănuit întotdeauna că vocaţia lui Lucien, bazată totuşi pe o credinţă profundă, fusese întărită de o frustrare de ordin afectiv sau sexual. Confirmarea îl duce cu patruzeci şi cinci de ani în urmă când, tânăr cocoş în sat, cu creasta cuceritoare, se ducea la bunul şi rotofeiul Lulu, să se laude cu succesele lui feminine, pe Lulu găsindu-l mereu cufundat în lectură. Încearcă o jenă retrospectivă care-i permite abatelui să-nfigă şi mai tare cuiul:

— Mai bine ţi-ai zice că, dacă fiica ta ar fi boccie şi urâcioasă, ar fi mai plină de ifose. Atunci, fii cinstit cu tine şi întreabă-te ce ai prefera să fii: tatăl unei hidoşenii îmbrăcate ca o călugăriţă, sau al unei frumuseţi dezbrăcate. Dar, atenţie! Înainte să-ţi

răspunzi, bagă-ţi bine în cap că, în zilele noastre, o frumuseţe în haine de călugăriţă e o utopie şi, între noi fie vorba, o pierdere.

Prea adesea îşi bombase Georges pieptul de mândrie când trecătorii – bărbaţi şi femei – întorceau capul după fiica lui, ca să îndrăznească să pretindă acum că ar fi preferat să fie tatăl unei pocitanii. Răspunse pe ocolite:

— Nu despre frumuseţe e vorba, ci de exhibiţionismul ei public.

— Este inerent meseriei pe care şi-a ales-o.

— Nu, nu ea şi-a ales-o, ci Brigitte, chiar înainte de a se naşte.

Din nou Georges ridicase tonul şi vorbise precipitat. Lucien contraatacă:

— Vorbeşti prostii, spuse apăsat şi bine articulat.

— De ce?

— Pentru că mama voia să fiu medic, iar mama ta voia să intri în armată. Toţi părinţii visează pentru copiii lor profesii care le plac lor înşile, iar copiii, mai ales acum, fac după cum îi taie capul. Fii sigur că, dacă Victoria a decis să fie actriţă, n-a făcut-o de dragul mamei ei, ci pentru că aşa a vrut ea.

— Brigitte însă a încurajat-o, plătindu-i cursuri de actorie şi de dans.

— Era de datoria ei să-şi ajute fiica pentru a se pregăti cât mai bine posibil pentru cariera pe care şi-a ales-o.

— Să pozezi goală în faţa unei camere, tu numeşti asta o carieră?

— Ar putea deveni, o ştii foarte bine. Nu-i decât un început. Doar nu e sfârşitul. Câţi dintre artişti, azi cu nume mari şi acoperiţi de glorie, au cunoscut începuturi mult mai puţin prestigioase, mai puţin onorifice, ba chiar, uneori, mai puţin onorabile!? Cine îţi spune că Victoria nu este o viitoare Sarah Bernhardt?

— Chiar dacă va ajunge celebră în lumea întreagă, eu nu voi uita niciodată cărui fapt o datorează, nu voi uita niciodată ruşinea mea de azi care va fi ruşinea mea de mâine, ruşinea mea de fiecare clipă de acum înainte.

— Nu mai spune! La prima cronică mai laudativă, memoria îţi va slăbi, iar ruşinea se va transforma în mândrie.

— Niciodată!

— Dacă nu te bucuri de succesul copilului tău, înseamnă că nu eşti un tată bun.

— Iar dacă tu nu înţelegi ceea ce simt eu, visceral, dacă nu înţelegi că mă cutremur la gândul că tot felul de nenorociţi şi mizerabili care umplu sălile de cinema, or să se excite în faţa imaginilor fetiţei mele, o vor pângări în fantasmele lor, dacă nu înţelegi că sunt nefericit din cauza unei reputaţii pe care o va târî după ea toată viaţa, atunci sigur, tu nu ştii ce înseamnă să fii tată.

Argument imparabil cu care abatele Castagnet nu putea fi decât de acord, dacă un providenţial telefon nu l-ar fi salvat în ultima clipă de la capitulare. Brigitte, la rugămintea soţului ei, se duce să răspundă şi apasă butonul care permite tuturor celor din casă să audă conversaţia. De la primele cuvinte, Georges recunoaşte vocea mamei sale şi-i face semn lui Brigitte că nu vrea să-i vorbească.

— Da, Georges e acasă, mami, dar e în biroul lui cu un dosar foarte urgent. Mi-a spus să nu-l deranjez. În afară, desigur, de ceva grav…

— Nu, nu, nimic grav, trâmbiţează bătrâna doamnă. Voiam doar să-i spun că sunt furioasă. Dar asta vi se adresează în egală măsură la amândoi.

— A, da? De ce?

— Păi… din cauza copiilor.

— A…

— Şi a filmului lor.

— Da… da…

— Aţi fi putut, totuşi, să mă preveniţi! Am avut un şoc cumplit când am deschis ziarul. Era cât pe ce să leşin.

— Îmi pare teribil de rău.

— Ei, asta-i bună, glumesc, se auzi vocea bătrânei. Aş fi foarte mulţumită să leşin.

— A, da?

— Cât de frumoasă e Victoria noastră! Până şi Emilie, care nu-i deloc indulgentă, când i-am arătat

mai adineauri poza, nu mai putea de admiraţie.

Georges se ia cu mâinile de cap. Lungul lui calvar începe. Emilie de Brissandre este o veche prietenă de-a mamei sale, din alte timpuri, de pe altă planetă, pentru care anume a fost inventat cuvântul „distincţie”. Fidelă deţinătoare de carneţele mondene şi conservatoare a imperfectului subjonctivului, Valentin o poreclise *marchiza de Quenous-Fussions*[6]. Cum o să ţi-o imaginezi, fără să te cutremuri, examinând anatomia Victoriei printr-un lornion tremurător, cadou de la Ludovic al XVI-lea pentru stră-stră-străbunica ei şi pe care niciun meşter nu mai e în stare să-l repare – „Phu! Ce vremuri, draga mea!”

Georges suferă că mama lui a trebuit să suporte oprobriul persiflant al decanei de vârstă. Învingându-şi laşitatea, se îndreaptă spre telefon ca să-i spună câteva cuvinte reconfortante, dar este oprit brusc de vocea maternă, care începe să imite intonaţiile preţioase ale marchizei de Quenous-Fussions:

— Da, draga mea, Emilie a insistat să mergem împreună la film săptămâna viitoare şi să dejunăm la Mac Do, lângă cinematograf, unde o să rezervăm o masă.

— La Mac Do?

— Da, am uitat să-ţi spun, vine şi Gon-Gon cu noi.

De îndată ce Brigitte pune receptorul în furcă, abatele Castagnet, zeflemitor, îl întreabă pe Georges:

— Cine-i Gon-Gon?

— Gonzague de Brissandre. Nepotul marchizei.

— Cu ce se ocupă?

— Cu gon-goange, răspunde Brigitte, înveselită brusc.

CAPITOLUL 4

Cuvântul *Sfârşit* apăru, în fine, pe ecran. Sfârşitul unei ore şi patruzeci de minute de tortură pentru Georges. Ba îi venea să urle, ba să vomite, ba să plângă, ba să smulgă măruntaiele din fi-su şi să-şi ascundă fiica păcătoasă într-o mânăstire, cum se proceda pe vremuri. Ar fi fost fericit să vadă un tanc irakian intrând în cinema. Sau să plece el pe o insulă pustie. Sau să intre-n pământ. Să dea foc acelei pelicule de rahat.

Ca să reziste până la ultima imagine a trebuit să-şi încleşteze pumnii, să-şi înfrângă turbarea, să scrâşnească, să strivească ruşinea între maxilare, să-şi panseze indignarea… şi uneori, să închidă ochii, pentru o secundă.

Când iese din sală, înainte de aprinderea luminii, îşi simte tot corpul chinuit, ca după un efort sportiv, faţa crispată ca după un coşmar. Îşi pune ochelarii de soare, îşi înfăşoară partea de jos a feţei într-un fular mare. De ce acea deghizare de superstar sau de superspion dornic de-a nu fi recunoscut? Pentru că are impresia că fiecare trecător îl caută ca să-l arate cu degetul şi să strige mulţimii:

„Priviţi! Priviţi! El e tatăl celor două gunoaie: fratele şi sora Vals. Ea, care face dragoste în prim plan şi el, care o arată cu ajutorul obiectivului ca prin gaura cheii. Miroase a incest de la o poştă. Chiar dacă nu e adevărat, miroase. Aş merge chiar mai departe: dacă nu e adevărat, atunci e şi mai rău. Căci, ce dacă se culcă împreună; mă rog, nu-i stilul meu dar, în fond, dacă se iubesc, de ce nu? După cum vedeţi, nu sunt un încuiat. Dar dacă nu se culcă şi doar se prefac, pentru a-şi vinde mai bine scârboşenia de film, asta-i dezgustător! Şi mai reţineţi: nu ei mă înfurie cel mai tare. El are douăzeci şi trei de ani. Ea, douăzeci. Au văzut şansa de înşfăcat bănetul pe care l-ar putea încasa. Asta i-a orbit şi n-au văzut noroiul din jur. La o adică, ei mai pot fi scuzaţi. Pe când părinţii ştiau ce fac, ei au văzut murdăria! I-au simţit duhoarea. Numai că au preferat să închidă ochii şi să-şi astupe nările. Mai ales tatăl! Îl

cunosc: un tiran în familie, un biet contabil, peste doi ani la pensie şi cu ifose pe deasupra. Vă puteţi închipui: gândul de a-şi vedea numele sus pe un afiş, asta i-a luat minţile într-atât încât se şi deghizează deja în vedetă incognito, neghiobul! Şi apoi, ce şi-a zis, că progeniturile lui ar putea să-i mai îndulcească viaţa la pensie. Cât despre câştig, e mult mai rentabil un cur decât Asigurările. Eu nu ştiu cum numiţi dumneavoastră un tip care exploatează farmecele fiicei sale. Sau care permite să fie exploatate. Dar eu numesc asta un proxenet. O să-mi ziceţi că e majoră, ca şi fratele ei, de altfel, şi că nimeni nu i-a obligat să se dezonoreze. Da, sunt la curent: e un cuvânt care nu mai are căutare şi care, curând, n-o să mai aibă niciun sens, ţinând seama de faptul că puţini mai ştiu cu adevărat ce este onoarea. Dar mai sunt încă bătrâni ca mine. Iar pe aceştia nimic nu-i va împiedica să gândească despre copiii Vals că se dezonorează. Şi, odată cu ei, tatăl lor. El mai ales. Pentru că, ce naşte din pisică, şoareci mănâncă şi, dacă tatăl lor ar avea o fărâmă de morală, copiii ar avea şi ei. Dar dacă… doar dacă n-o fi fost unul dintre acei taţi molâi din cauza cărora Franţa se stinge încet, dar sigur. Da, şi cu asta sunt la curent: de Franţa nimănui nu-i pasă… doar unor bătrâni tâmpiţi, celor ca mine, care ne mai frământăm pentru viitorul ei, constatând că nişte taţi iresponsabili se dau bătuţi în faţa rătăcirilor propriilor progenituri, numai să-i lase pe ei în pace – sau şi mai rău – amuzându-i să vadă că sunt „al dracului de la modă”. Oricum, acest domn Vals nu are motive de mândrie! Nici pentru miliarde n-aş vrea să fiu în pielea lui!”

Uneori, Georges îşi mai imaginează că unii părinţi, cei indiferenţi de fapt, îi adresează cuvinte, nu neapărat răutăcioase, ci compătimitoare:

„Ia uitaţi-vă acolo, tipul care se furişează pe lângă ziduri cu capul plecat. E sărmanul domn Vals. Tatăl celor două scârbe. Ah! Îl deplâng! După o viaţă de muncă cinstită să-şi vadă numele murdărit de propriii lui copii! Chiar că nu merita aşa ceva! Ce ghinion să cadă tocmai pe el! Altora li s-ar fi potrivit mai bine, sau s-ar fi spălat pe mâini sau poate s-ar fi bucurat. Dar el, un om atât de discret! Atât de rezervat! Fiu de colonel!

Fost ministrant!… şi care continuă să frecventeze corul. Cum vreţi ca la un astfel de spectacol degradant, dat de proprii descendenţi, să nu plesnească fierea-n el? Cum vreţi să nu se necăjească auzind părerile dure ale oamenilor, văzând zâmbetele lor cu subînţelesuri, compătimirea lor prefăcută, faptul că-i întorc spatele? Trăieşte un infern, sărmanul. Nu m-ar mira, impulsiv cum îl ştiu, într-un acces de disperare să nu-şi zboare creierii. Vi se pare exagerat? Că ar trebui să se gândească la copiii bolnavi, handicapaţi, înfometaţi, să mulţumească cerului că el se văicăreşte doar din pricina unei fiice lipsite de pudoare şi a unui fiu fără scrupule, de acord, dar nu uitaţi, primo, că problemele vecinului nu le înlătură pe ale voastre şi, secundo, că domnul Vals este în plină stare depresivă şi că este, deci, incapabil să gândească. Cel puţin dacă ar avea o soţie care să-i ridice moralul, care să-l motiveze, să se lamenteze la fel ca şi el! Dar ţi-ai găsit! Dimpotrivă. Soţia lui îi apără pe drăgălaşii de copii. Jubilează. Străluceşte. Pare, brusc, cu zece ani mai tânără. Iar el, cu zece ani mai bătrân. Cei douăzeci de ani care-i separau au devenit patruzeci. Asta însă nu rezolvă lucrurile. Şi se mai spune că unii îi invidiază… nişte lepre! În orice caz, vă jur pe capul fiicei mele care tocmai s-a căsătorit, în rochie albă de mireasă la Saint-Honore-d'Eylau, şi pe cel al fiului meu care a terminat Politehnica, eu unul n-aş vrea să fiu în pielea lui!"

Cu capul între umeri, pierdut în gândurile sale, Georges se afundă în culoarul parchingului de la Rond-Point de pe Champs-Elysées unde-şi garase maşina. În faţa lui, un necunoscut cu scăfârlia complet rasă, bronzat, purtând un bluzon foarte larg şi pantaloni de catifea raiată de culoarea bronzului. Îl ajunge în faţa casei automate, acesta căutându-şi prin buzunare monedele care trebuiau introduse. În timp ce se scotocea, se întoarse spre Georges, gata să-i cedeze locul, când, dând cu ochii de el, exclamă:

— Jojo, asta-i bună! E nemaipomenit. Tocmai voiam să te sun diseară.

Doar vocea îi vine în ajutor lui Georges să-şi identifice interlocutorul. Totuşi, e vorba de doctorul Etienne Auchard, fratele primei sale soţii şi, deci,

cumnatul său timp de zece ani. După divorţ a ţinut să-i rămână prieten şi medic al întregii familii, între emfizemul Mariei Vals, gastritele repetate ale Brigittei, gripele copiilor şi lombagiile lui Georges, nu le-au lipsit ocaziile de a se întâlni. Fără a mai pune la socoteală seratele cu ocazia diferitelor sărbătoriri, care-i adună pe toţi, la fiecare aniversare a fiecărui părinte, a fiecărui copil. Familia Auchard a avut trei, într-un interval de doi ani, impecabil planificaţi: fantezia nu e calitatea lor dominantă, aşa cum nu e nici a lui Clotilde. Loiali celor şaizeci de ani ai lor, de o deosebită amabilitate, cu simţul profund al familiei, ar putea fi înscrişi în categoria dinozaurilor încuiaţi, mult mai mult decât Georges. Iată de ce acesta, obişnuit să-şi vadă cumnatul cu două meşe subţirele făcând legătura între marginile unei coroniţe de păr argintiu, purtând costum de culoare închisă, cravată şi batistă în buzunarul de la piept, nu l-a recunoscut cu bila lui la *sexa (genar* va să zică) la modă şi ţinuta super relaxantă şi, în plus, nu-i văzuse încă mustăţile de gal, nici lentilele fin colorate, montate într-o ramă de un galben intens, asortat puloverului cu guler rulat, nici cei trei dinţi, mai adevăraţi decât cei adevăraţi, montaţi în locul celor de aur, destul de inestetici, care, cu două luni în urmă păreau să aibă asigurate zile negre în acel maxilar solid, cu o vedere dizgraţioasă deasupra buzei inferioare groase cât degetul.

— Ei, da! exclamă vesel doctorul Auchard. E noul meu *look*[7].

— Asta te întinereşte.

— Ca să-ţi spun drept, ăsta-i şi scopul.

Georges îşi încruntă sprâncenele: oare-i posibil ca fostul lui cumnat să facă eforturi trişând cu timpul numai pentru a plăcea unei pipiţe? Etienne îi înţelege nedumerirea, se amuză şi i-o risipeşte cinci minute mai târziu, stând la o cafea, în apropierea parchingului.

— Nimeni nu ştie încă, nici Suzana, nici copiii, dar s-ar putea să apar la televizor.

— Nu mai spune!

Deloc descurajat de reacţia puţin entuziastă a lui Georges, doctorul Auchard, foarte animat, începe să-i relateze că are printre clienţii săi un bos de la *Antenne*

2, care va lansa în fiecare lună un nou magazin în care doreşte să introducă o rubrică medicală, care să aibă un ton absolut optimist. De unde necesitatea de a avea fizicul adecvat: o gură nostimă, un zâmbet *cool*[8], îmbrăcăminte *simpa.* Nu un look *burg.* Vocabular insolit în gura lui Etienne Auchard, printre primii înscrişi în *Liga pentru apărarea limbii franceze,* cititor asiduu al lui Rat, Vaovenargues, Etiemble şi pentru care gramatica lui Damourette şi Pichon constituie cartea de căpătâi. Mai bine zis, constituia. Pentru că, după cum singur mărturiseşte, acum, pe noptieră are un manual intitulat *Cum învăţăm să dezvorbim în zece lecţii*, lucrare întocmită de un consilier în comunicare ce se dusese să studieze tehnica interviului-relax la americani, maeştri de necontestat în acest domeniu, şi care îl meditează de câtva timp.

— Îţi dă lecţii de *dezvorbire?* întreabă Georges.

— Lecţii de adaptare la audiovizual. El mi-a recomandat mustăţile şi scăfârlia, pentru look-ul meu. Ochelarii de asemenea. Am şapte perechi. În cele şapte culori ale curcubeului, în armonie cu puloverele.

— Şi în afară de asta?

— Ei bine! mă învaţă să mă aşez în raport cu camera de filmat, cum să-mi mut imperceptibil privirea de la interlocutorul meu, care se află lângă mine, spre telespectatori, care se află în faţa mea, cum să comentez întrebarea care mi se pune pentru a-mi acorda timp să mă gândesc la răspuns, cum să-mi arunc privirea pe notiţe fără să se bage de seamă, cum, să introduc în discursul meu câte un cuvânt şoc, sau un neologism îndrăzneţ, sau un arhaism pe care să-l relansez, ca faimosul „cinzeacă” al Generalului său, mai recentul „obsolete”.

— Obsolet, repetă Georges dând din cap.

Îşi aminteşte că, prima dată când l-a auzit – să tot fie patru sau cinci ani de atunci – s-a repezit la dicţionar ca să vadă definiţia acestui cuvânt. Apoi, începu să-l folosească şi el, din când în când, în locul lui „demodat”, tocmai în scopul de-a nu părea obsolet.

— Cuvinte de soiul ăsta caut şi eu, cu ajutorul profesorului, bineînţeles. Mai adineauri i-am propus „nursă”.

— Nursă?

— Aşa li se spunea pe vremuri femeilor angajate în casele mari să aibă grijă de un copil. Adică să-l legene, să-l schimbe şi să-l ţină curat.

— Altfel spus, o dădacă sau o baby-sitter.

— Da, dar nursă frapează şi mai tare.

— Aşa e.

— Profesorul mi-a mai sugerat „poală-galantă”.

— Asta ce mai e?

— Asta desemna o boală păcătoasă, răspândită prin relaţii… galante şi care te nenorocea pe viaţă.

— A, interesant! răspunde Georges, fără convingere. Cu profesia ta, va fi uşor de plasat în conversaţie.

— În plus, cuvântul ăsta are şi o conotaţie deocheată, cu un spectru foarte larg, îţi dai seama, nu?

— Nu… nu-mi dau seama.

— Ba da! o să-nţelegi: tot ce evocă, mai de aproape sau mai de departe, dedesubtul taliei se pretează la multe interpretări. Este unul dintre primele lucruri învăţate de la Lincoln.

— Lincoln e numele gurului tău?

— Pseudonimul!

— Ciudată idee!

— Care te-agaţă! Dovadă: dacă-l chema Dupont sau Durand, nici n-ai fi băgat de seamă.

— Întocmai!

— Lincoln acordă mare importanţă numelor. De altfel, a realizat numeroase experienţe în acest sens şi e categoric: anumite nume captează urechea sau ochiul de câte ori sunt auzite sau văzute, iar altele scapă, în mod misterios, oricărei percepţii.

Cum nici această revelaţie ştiinţifică nu are darul de a-i capta atenţia mai mult decât restul, Etienne adaugă:

— De exemplu, Nathalie.

— Fiica ta?

— Da… Nathalie Auchard e plat. Nimeni nu l-ar fi băgat în seamă, pe când Natty Torrent…

Auzind acest nume, interesul lui Georges se trezeşte, în fine. Natty Torrent. E sigur că a văzut asta pe undeva. Şi nu demult. Dar unde? Foarte rapid, memoria îi trimite răspunsul prin imagini succesive. O vede mai întâi pe cea a lui PPDA[9] la jurnalul televizat,

apoi, în stânga, un cadran mic în care se înscrie figura unei blonde drăguţe, cu părul împletit într-o coadă lungă, purtând o bluză cu un guleraş rotund, de şcolăriţă cuminte; în fine, sub cadru, *Trimis special – Natty Torrent.*

— Asta-i culmea! exclamă Georges. Natty Torrent e Nathalie?

— Da, n-ai recunoscut-o la *info?*

— Cum era s-o recunosc? Ultima dată când am văzut-o avea părul scurt şi şaten, ochelari de mioapă şi nişte pulovere de trei ori mai mari decât ea.

— Aşa e.

— În plus, cu o altă identitate, nu riscam să fac vreo legătură.

— Ei, da, cunosc. Asta mă necăjeşte: nimeni nu se gândeşte că e fiica mea.

Georges este uluit de această frustrare paternă atât de inocent mărturisită. El ar da orice ca Valentin şi Victoria să-şi fi luat şi ei nişte pseudonime, încât nimeni să nu poată bănui legătura lor de rudenie. De teamă ca Etienne să nu-i citească gândurile şi să abordeze subiectul care-l crucifică, alimentează conversaţia în direcţia pornită.

— Nathalie a avut ideea de a-şi schimba numele?

— Nu, Lincoln.

— Tot el!

— Bineînţeles. La Paris e unul din aşii comunicării. Are o clientelă foarte aleasă, dintre oamenii politici, de ştiinţă, scriitori şi, de regulă, toţi cei care sunt mediatizabili, dar care, la început, nu sunt neapărat mediatici. Aşa cum e cazul meu şi al lui Nathalie.

— Dar, de fapt, tu de ce vrei să fii mediatic?

— Asta-i bună! păi e un câştig extraordinar, mai ales pentru bolnavii mei.

— De ce? Doar n-o să-i îngrijeşti mai bine numai pentru că apari la televizor.

— Evident că nu, dar asta le va inspira încredere. Îi va flata.

— Iar ţie îţi va permite să măreşti tarifele.

Etienne, ofuscat, se apără spunând că nu vizează scopuri lucrative. I se pare mult mai respectabil să fii motivat de o aură de glorie decât de interes. Georges e

surprins: n-ar fi bănuit la doctorul Auchard nici cea mai mică vanitate. Cu siguranţă că era invizibilă şi latentă, aşteptând ca televiziunea să-şi joace rolul de revelator. Descoperi un personaj nou, preocupat de propria lui persoană, care nu ezită să-i spună:

— Pentru moment, toate proiectele de emisiuni sunt suspendate din cauza războiului din Golf. Sper că se va sfârşi odată.

Georges preferă să o dea cotită.

— Apropo, tu şi Suzanne, nu sunteţi îngrijoraţi că Nathalie e în Kuweit?

— Nu… contăm pe îngerul ei păzitor şi apoi, ce vrei, de atâta timp nu visa decât…

— Să fie trimis special?

— Păi, cum nu? să ai zilnic onorurile televiziunii, ba uneori chiar de mai multe ori pe zi, e o promovare rezervată până acum mai mult bărbaţilor. Dar, cum de data asta s-a produs o defecţiune în rândurile masculine, unele ziariste au profitat pentru a se infiltra. Printre care şi Nathalie.

— Jos pălăria! are curaj.

— Bineînţeles. Dar… sunt atâtea care ar vrea să fie în locul ei.

— Pe front?

— Nu, pe micul ecran.

Georges se miră că Nathalie Auchard, strălucită absolventă a limbilor orientale, îşi reduce ambiţiile la a-şi arăta mutricica teleprivitorilor, chiar dacă înfăţişarea ei merită asta. Era cât pe ce să i-o spună cumnatului său, dar îşi aminti că acesta ar fi în drept să-i răspundă că oricum e mai bine să-ţi arăţi mutra, ca Nathalie, decât fesele, ca Victoria, aşa că viră brusc discuţia spre o altă direcţie:

— Şi fiul tău ce mai face?

— Puţin cam debordat cu cei doi gemeni şi soţia care şi-a reluat activitatea, dar i-a venit o idee – încă una – pe care vrea s-o pună în practică.

— Se poate şti ce anume?

Etienne mărturiseşte că preferă să nu vorbească despre noul proiect al blândului visător Antoine care riscă, aşa cum s-a întâmplat cu celelalte, să germineze în creierul lui inventiv şi să nu se realizeze niciodată. E

nerăbdător să vadă că acest băiat, lipsit de orice simţ practic, şi-a găsit în fine drumul şi că merge pe el, aşa cum au reuşit surorile sale, una mai răzbătătoare ca cealaltă, fiecare în domeniul ei: Nathalie în ziaristică, Florence în gastronomie.

— Ai mai trecut pe la restaurantul ei de când şi-a deschis noua sală?

— Nu, am avut mult de lucru.

— Înseamnă că nu ştii?

— Ce?

— Florence a angajat-o pe mătuşa ei..

— Mătuşa ei?

— Păi… pe sora mea, Clotilde.

— A, deci Clotilde lucrează?

— Da, la şaizeci de ani s-a gândit că era timpul s-o facă.

— Şi ce face?

— Cam de toate. Primeşte clienţii, ţine cassa şi, dacă-i aglomeraţie, ajută şi la bucătărie.

— E firesc, gătea foarte bine.

— Foarte bine, după reţete vechi. Acum găteşte la fel de bine ca Florence, după cele noi.

— E o chestiune de generaţie…

— De altfel, asta le-a dat ideea să scrie împreună o carte de reţete culinare, jumătate tradiţionale, jumătate revoluţionare.

— E o idee bună.

— Nu-i aşa? Se va intitula *Microunde şi tingiri de aramă.*

Ochii lui Georges se fac mari cât sarmaua în faţa acestor viziuni care-l zăpăcesc: Clotilde, hiperprotejata, pe cale de a-şi lansa părul cărunt în bătaia vieţii; Clotilde, cea complet străină de lumea materială, intrând apăsat pe piaţa muncii; Clotilde, femeia de casă şi mândră de a fi aşa, alăturându-se din urmă turmei suratelor ei care trudesc ca bărbaţii şi pe care, altădată, le dispreţuia; Clotilde, sumecându-şi voiniceşte mânecile, ea, care avea mania de-a şi le trage într-una mai jos de încheietura mâini; în fine, Clotilde, dispreţuind banii, ca toţi cei cărora nu le lipsesc, şi care azi transformă în monedă reţetele culinare de la maică-sa… care încearcă poate să le lanseze prin mass-media

ca să-i aducă un câştig şi mai bun. Acest ultim gând îi sugerează lui Georges fraza următoare, a cărei ironie nu este sesizată de doctorul Auchard:

— Sper, spune el, ca Clotilde să vorbească şi la televizor despre cartea ei.

— Şi ea speră asta, răspunde Etienne pe tonul cel mai serios cu putinţă. Ea chiar mai mult decât Florence.

— Poate n-ar fi rău să se înscrie amândouă la cursurile lui Lincoln.

— S-au gândit la asta.

Hotărât lucru, doctorul Auchard, pe care, de obicei, un anume conformism îl făcea destul de previzibil, în după amiaza asta îi oferă lui Georges numeroase motive de uimire. Cel mai mare dintre toate – şi cel mai plăcut – este că fostul său cumnat, în niciun moment al lungii lor conversaţii, n-a adus vorba despre filmul copiilor săi. Nicio aluzie. Nici măcar la despărţire, în parching, când şi-au strâns mâna îndelung, aşa cum se întâmplă la înmormântări, când îţi lipseşte inspiraţia pentru a-ţi exprima compasiunea prin cuvinte. Nici măcar o privire care spune multe sau un oftat la fel de expresiv. Nimic! Până în ultima clipă, doctorul Auchard a dat dovadă de eleganţă, nonşalanţă, fără nicio aluzie. Înţelesese, de bună seamă, cu instinctul lui sigur de tată, că Georges, rănit, jenat, avea mai mare nevoie de tăcere decât de consolare. Doar dacă n-o fi preferat să nu-şi exprime dezgustul pentru a-şi păstra prietenia, doar dacă…

În timp ce Georges era frământat de găsirea unei explicaţii pentru discreţia fostului cumnat, la un stop, vede maşina acestuia plasându-se lângă a lui. Înţelege că vrea să-i vorbească şi, fără nicio tragere de inimă, lasă geamul jos. Etienne scoate capul din maşină şi urlă în hărmălaia de pe stradă:

— Te rog să mă scuzi, sunt un egoist infam: cu toate preocupările mele am uitat să te felicit pentru Victoria.

O pauză de-o clipă şi adaugă:

— Şi pentru Valentin! O dublă lovitură absolut fabuloasă!

Descumpănit, Georges binecuvântează stopul trecut pe verde şi claxoanele automobiliştilor nerăbdători

care-l scutesc să răspundă altfel decât printr-o bâlbâială şi un gest jenat în care încearcă să pună toată dezinvoltura din lume, fără să reuşească cu adevărat.

Întors la Vesinet, se încrucişează în grădină cu domnişoara Curtebise, mâna lui dreaptă de vreo douăzeci de ani. În zilele lui proaste i se adresează cu Curte, în cele bune cu Bibise. În seara asta, pentru a fi scurt, alege primul apelativ.

— Nimic nou, Curte, în absenţa mea?

— La birou, nu. Dar sus veţi găsi, cu siguranţă, mesaje înregistrate pe robot. Au fost foarte multe apeluri pe linia privată.

— Soţia mea nu-i acasă?

— Nu, a plecat pe la ora şapte.

— A, da, aşa e. Am uitat că avea o întâlnire.

Domnişoara Curtebise înţelege exact minciuna patronului ei. Şi i-o arată printr-un zâmbet în care se amestecă doi confluenţi: cel al antipatiei faţă de Brigitte şi cel al jubilaţi ei celibatarilor faţă de cupluri.

— Nu mai aveţi nevoie de mine, domnule? întreabă ea cu exces de atenţie.

— Nu, Curte, pe mâine.

— Pe mâine, domnule. O seară plăcută!

Georges se îndepărtează repede fără să răspundă acelei urări mustind de ironie.

Cum trece pragul casei, închide uşa şi, fără să se dezbrace, se repede în salon să asculte înregistrările. Şapte mesaje. Primele patru îi sunt destinate Victoriei. Două emană din partea unor ziarişti care încearcă s-o contacteze pentru interviu. Un realizator de filme foarte cunoscut (chiar şi de el, care-i contrariul unui cinefil). Un altul de la un anonim, maniaco-sadic, în care obscenităţile alternează cu gâfâieli şi pe care Georges nu are curajul să-l asculte până la capăt.

De la scârbă trece la agasare cu cel de-al cincilea mesaj. Recunoaşte vocea doctorului Basile: „Salut, Brigitte! Regret că nu eşti acasă. Am să-ţi dau o veste mare: prietenul meu, Pierre, a verificat ultimele tale studii pe teme astrale, cele pe care i le-ai încredinţat cu titlu de test; i se par impecabile şi consideră că din acest moment poţi zbura cu propriile-ţi aripi. Te sfătuieşte chiar să-i dai bătaie cât timp planetele sunt

încă favorabile Leilor, după cum tu ştii, evident. Deci, la treabă. Dacă poţi, sună-mă când te întorci, cât de târziu, sau şi mai bine, treci mâine dimineaţă pe la cabinet. Astfel, vei putea lua şi cele două poţiuni magice pe care le-am pregătit pentru Victoria şi Valentin. Gata, te sărut. Noapte bună!”

Cu al şaselea mesaj, de la agasare, Georges trece la spaimă. Maică-sa, apoi marchiza de Quenous-Fussions, îşi exprimă, succesiv, entuziasmul pentru acest *Dublu Eu* ale cărui „imagini somptuoase, interpretarea fără pereche şi psihologia subtilă” merită pe deplin, după părerea lor, elogiul pe care l-au citit în *Le Monde* de azi.

De la spaimă, Georges trece la bosumflare auzind, în al şaptelea mesaj, vocea serafică a abatelui Castagnet care-i susură: „Sper ca Duhul Sfânt, sensibil la rugăciunile mele, să te fi luminat şi să-ţi fi dat minte. În cazul în care lucrurile stau altfel, îţi încredinţez spre cugetare ultima maximă pe care Cunegonde mi-a şoptit-o: „Greul vieţii constă în a acţiona de parcă am fi veşnici, neuitând o clipă că suntem muritori.” În afară de asta, o schimbare de aer antrenează, de cele mai multe ori, o schimbare de spirit. Prin urmare, dacă inima te îndeamnă, nu uita că la cinci sute de kilometri de Vesinet, un bătrân abate este gata să-ţi ofere o cură de repunere în formă. Aşteptând veşti de la tine, te îmbrăţişez fratern.”

De la bosumflare, Georges cade într-o descurajare totală, auzind ultimul mesaj, capodoperă de concizie, înregistrat de Brigitte: „Bună seara! Copiii m-au invitat să sărbătorim succesul. Risc să mă întorc târziu. Nu mă aştepta. Găseşti de mâncare în frigider. Noapte bună, pe mâine!”

CAPITOLUL 5

Radioul electronic cu ceas deşteptător arată ora douăzeci şi două, când Brigitte intră în cameră. Georges, culcat cu trei minute mai devreme, închide imediat ochiul cu care a întrezărit cele trei cifre. Ea trece în baie, fără să aprindă lumina, iese de acolo, ca o pisică, se strecoară în patul conjugal pe dibuite, fără să imprime nici cea mai mică mişcare saltelei sau cuverturii. Întoarcerea asta, pe furiş, i le aminteşte lui Georges, într-un fel neplăcut, pe ale sale, de altădată, când o înşela pe Clotilde. Totuşi, asta n-are nicio legătură: el era vinovat; Brigitte, nu. În principiu… dar e adevărat că nu eşti niciodată sigur de nimic. Mai ales cu o femeie atât de tânără încă, atât de atrăgătoare… E de ajuns o întâlnire… euforia unui moment, un tip care s-o amuze, s-o relaxeze, căruia să-i placă să danseze, să glumească, să profite de viaţă fără să-şi pună întrebări, care să fie la fel de proaspăt la ora două noaptea ca şi la opt dimineaţa.

Georges este cuprins, puţin câte puţin, de un val de gelozie care, favorizată de exagerările nocturne, atinge asemenea proporţii încât, după o oră, în timp ce, Brigitte doarme, se hotărăşte să se ducă să ia un calmant. În baie, pe etajera de deasupra chiuvetei, dă cu ochii de un plic pus la vedere, cu aceste două cuvinte alcătuite din litere mari de tipar: *PENTRU TINE.* Îndată, inima lui începe s-o ia razna. Oglinda îi trimite înapoi un chip livid. Mâna îi tremură, în timp ce ia plicul. Reflexe necontrolate: corpul nu trişează. Afurisita! Nu credea că o mai iubeşte încă aşa de mult.

El, atât de minuţios de obicei, sfâşie plicul, ca să scoată mai repede scrisoarea. Cu surprindere şi uşurare, recunoaşte scrisul Victoriei şi, în chip de antet, formula ei de adresare din zilele de tandreţe: „Tati al meu”. Respiră din adâncul sufletului şi îşi continuă lectura: „Tu ştii cât mi-e de silă să scriu. Mai ales ţie, din cauza greşelilor de ortografie şi a greşelilor de limbă. Dacă m-am hotărât, e fiindcă n-am curajul să-ţi dau telefon. Mi-e teamă că-mi trânteşti telefonul în nas sau că-mi pierd eu controlul, când o să te aud. Totuşi am o groază

de lucruri să-ţi spun. Prea încurcate ca să le pot aşterne pe hârtie. Şi atunci, cred că ar fi bine să ne întâlnim, să ne vorbim, să ne ascultăm, să ne tragem o săpuneală bună. Sper din toată inima ca după aceea să nu mai fie între noi nici pete, nici umbre. În caz contrar, vom avea măcar consolarea că am încercat. Dacă eşti de acord, îţi propun să vii la mine la prânz (la adresa de mai sus), duminica viitoare. Bineînţeles, o să fiu singură. Bineînţeles mama, care este la curent, n-o să încerce să vină cu tine. Bineînţeles, n-am ales la întâmplare ziua de duminică, aceasta fiind aniversarea ta. M-am gândit, cu şiretenie, că un tată nu-şi poate începe cel de-al şaizeci şi treilea an, renegându-şi „frumoasa nedreptate", refuzând să-i deschidă braţele, în care ea are nevoie, mai mult ca oricând, să se refugieze. Greşesc, tati? Cu nerăbdare şi cu încredere, aştept răspunsul tău înregistrat pe robotul meu şi mă rog (ei, da!) să fie pozitiv.

În aşteptare, nici nu-ţi spun cât de mult te sărut. Victoria."

Pentru Georges, scrisoarea ţine loc de calmant. Iese din baie, fără să fi înghiţit vreunul, lasă lumina aprinsă, exact cât să arunce o privire înduioşată peste obrazul lui Brigitte, atins imperceptibil, la colţurile ochilor, de ghearele Cunegondei, exact cât să-i amintească fraza abatelui Castagnet despre „moartea amânată"; exact cât să tremure – de frig sau de teamă? – apoi stinge lumina… convins pe deplin că e un bou bătrân.

A doua zi, această frumoasă convingere i se risipeşte, la citirea unei critici ditirambice la adresa filmului lui Valentin. Georges o descoperă într-un ziar de dimineaţă, la ora, de obicei liniştită, a micului dejun luat în bucătărie în compania lui Brigitte, înainte de sosirea lui madam Château. După ce a făcut cunoscute, cu voce tare, unele formule care i-au gâdilat în mod deosebit epiderma, de soiul „imagini incandescente şi totuşi de o prospeţime uluitoare" sau „goliciunea Victoriei Vals, atât de pudic înveşmântată de eclerajul fratelui ei" sau, şi mai şi, această concluzie care reuşeşte să-l scoată din sărite: „Un film care dezmorţeşte şi reînnoieşte erotismul."

— Sărman cretin, exclamă Georges, lovind cu pumnul în semnătura ziaristului. De parcă nu s-ar fi spus totul, nu s-ar fi scris totul şi nu s-ar fi arătat totul, în acest domeniu, de o veşnicie! Şi toată lumea înghite tâmpeniile astea… fără să clipească. Toată lumea se azvârle în decadenţă cu un căluş în gură! Toată lumea tremură să nu pară depăşită. Ei, bine, eu nu! Când văd ce mă depăşeşte, sunt mândru că sunt un rămas în urmă. Şi chiar de-ar fi să nu mai rămână decât unul, eu o să fiu acela! O să-i scriu directorului de la ziarul ăsta împuţit, ca să ştie că domnul Georges Vals este un om destul de lucid şi destul de cinstit, din punct de vedere intelectual, încât să-şi dea seama că amândoi copiii lui n-au niciun talent; că fiul lui datorează acest succes amoralităţii, iar fiică-sa, trupului; că domnul Georges Vals refuză să-şi dea banii pe un ziar care se face complice la impostura de pe urma căreia beneficiază trombonistul de fecioru-său şi inconştienta de fiică-sa şi că, în consecinţă, domnul Georges Vals încetează să se mai aboneze şi o să facă în aşa fel încât toţi prietenii şi toate cunoştinţele lui să imite acest gest de salubritate publică!

Brigitte, care a ascultat această diatribă cu o placiditate dezminţită în exclusivitate de frământarea unui cocoloş de pâine, îi solicită soţului său atenţia, ridicând un deget, ca o şcolăriţă în clasă.

— Pot să vorbesc, domnule Georges Vals? întreabă ea pe un ton mieros care îl alarmează imediat pe soţ.

— Bineînţeles! răspunde el, calmat subit.

— Am de pus o întrebare foarte importantă.

— Ei bine, zi-i! Te ascult.

— Ai de gând să vinzi garsoniera pe care ai cumpărat-o pentru Victoria?

— Nu imediat. Imobiliarul stagnează. De ce?

— Aş vrea să mi-o împrumuţi, până când am să pot s-o iau cu chirie.

Bum! Cerul în cap! Aceleaşi simptome ca atunci noaptea, în baie, înainte de a şti că scrisoarea de pe suportul de deasupra chiuvetei nu era decât de la Victoria. Sângele care se duce glonţ în picioare şi inima care bubuie: „pot să intru? sunt eu, panica!” Şi,

unde mai pui, vocea fără timbru! Îşi dă seama de asta răspunzându-i lui Brigitte:

— Vrei să pleci de-acasă?

— Nu!

Răspunsul a venit cu un zâmbet de femeie înveselită care a reuşit să-şi sperie bărbatul! Uf! Norii se împrăştie! Cerul lui Georges se înseninează. Sângele îşi reia circuitul. Inima se face mică: „scuză-mă că te-am deranjat degeaba”. După asta, Georges poate să înghită fără să clipească toate explicaţiile lui Brigitte: s-a hotărât să lucreze. Are patruzeci şi doi de ani. Acum, că i-au plecat copiii, e vremea să simtă că există pentru ea însăşi; pentru a se simţi împlinită are nevoie să se realizeze şi să se exprime. Se gândeşte şi se pregăteşte pentru asta de câţiva ani. Studiile ei de astrologie, care o pasionează, nici nu aveau alt scop. O să le rentabilizeze. Ideea ei este să stea acasă dimineaţa şi să se ducă în fiecare după amiază la garsoniera din Pecq, ca să dea acolo consultaţii. Perioada tulbure pe care o străbatem şi care, după ea, n-o să se termine prea curând, destabilizează mulţi oameni care, ca urmare, devin nişte potenţiali clienţi pentru toţi cei ce, prin ştiinţa, prin darul sau intuiţia lor, sunt în măsură să-i lumineze în privinţa viitorului sau să-i liniştească. Ea este convinsă că vânzătorii de certitudini, de speranţe sau iluzii, oricum ai lua-o, au zile bune în faţa lor şi că momentul este ideal pentru a se lansa în carieră. Cu atât mai mult, cu cât pendulul şi tema ei astrală concordă în a o îndemna pe calea asta. E sigură de lovitura ei, atât de sigură că dacă, pentru un motiv sau altul, Georges ar refuza-o cu garsoniera, s-ar instala în altă parte, de exemplu la Victoria sau la Basile, care i-au propus deja amândoi, foarte amabili, ospitalitatea lor.

Georges înghite, înghite, înghite… dar digeră greu. Rumegă. De unde scoate Brigitte toana asta subită pentru muncă? De unde vine jargonul ăsta de midinetă, nou la ea, cu clişee ca: „să simtă că există”; „să se realizeze”; „să se exprime”? Poate o femeie, care nu are nevoie de bani, să aibă chef să-şi abandoneze casa altfel decât dintr-o cauză suspectă? Să fie adevărat că doar din simplă simpatie se amestecă aşa Basile în

treburile soţiei sale? Iată o mulţime de întrebări care-i cad greu la stomac lui Georges. Acestea o lasă pe planul doi pe aceea, totuşi atât de consecventă, pe care i-a pus-o Victoria. Asta pentru că Victoriei i-a răspuns deja în mintea sa. Îi răspunde direct sâmbătă după amiază, printr-un mesaj telefonic cât se poate de sobru, în care se mărgineşte să-şi anunţe fata că va fi la ea a doua zi la orele treisprezece. Fără cea mai mică înfloritură. Fără măcar vreo inflexiune a vocii în care să se poată fofila o prevestire bună sau rea. Nimic. Informaţia în stare pură. Ca şi Victoria, maică-sa nu a fost în stare să descifreze intenţiile lui Georges. De aceea, când, la prima notă din genericul ştirilor de pe TF1, Victoria vede în uşa de la intrare impunătoarea siluetă paternă, nu ştie ce atitudine să adopte, nici ce ton să ia. În capul ei, vidul. Întunericul. Panica. Şi apoi, deodată, soseşte Zorro, Zorro al sentimentelor, instinctul: într-o străfulgerare face praf ezitările, spintecă reflecţia. Vorbeşte, ordonă, supune. Victoria se aruncă în braţele tatălui ei, se lipeşte de el şi izbucneşte în suspine. Păcat că un sculptor nu trece pe-acolo ca să imortalizeze în piatră acest monolit de dragoste. Păcat că lacrimile se zvântă şi limbile se dezleagă. Păcat că Zorro se îndepărtează şi ea trebuie să vorbească. Tatăl şi fiica îşi acordă încă un pic de răgaz. Ea îl felicită pentru cât de bine arată. El pretinde că e din cauza frigului şi a vântului care i-a înroşit obrajii.

— De la o vârstă, zice el, când vrei să ai un aer proaspăt, trebuie să vii de afară.

— Nu începe iar cu vârsta ta, ştii foarte bine că n-o arăţi.

— Totuşi o am.

— Unde?

Fără să aştepte răspunsul, Victoria face inventarul fizicului tatălui ei:

— Nu în chica pe care o ai la fel de deasă; nu în trăsăturile tale la fel de virile; nu în statura ta la fel de înaltă; nu în umerii tăi la fel de securizanţi. Atunci, unde-ţi este vârsta?

— În capul meu.

— N-ai decât s-o scoţi de acolo.

— Tu crezi că ţi-ai putea scoate cei douăzeci de ani dintr-al tău?

Victoria, voindu-se sinceră, schiţează o mutră perplexă şi îşi ia un minimum de risc răspunzând:

— Poate.

— Nu, draga mea, n-ai putea. Asta e drama. Drama noastră.

— Nu, tati. Nu-i nicio dramă… pentru că ne iubim. Oamenii fără dragoste sunt şi oameni fără probleme.

— Atunci, trăiască problemele!

Zorro îşi face o nouă apariţie: amândouă mâinile lui Georges se lasă pe umerii Victoriei şi, pe rând, îi strânge şi apoi îi mângâie încetişor. Sunt mâini pline de durere şi pline de iertare. El observă că ea poartă un pantalon bufant şi un pulover marinăresc, care îi ascund complet formele. Ea observă că el şi-a schimbat cămaşa de diftină cu un tricou de catifea, iar pantalonii bine călcaţi cu nişte blugi fără formă. Ei schimbă un surâs complice, nu lipsit de melancolie.

— Tu trebuie să hotărăşti, spune Victoria, până la urmă: spargem buba imediat? niţel mai târziu? Sau aşteptăm să treacă de la sine?

Georges nu şovăie decât între primele două propuneri. Optează pentru a doua.

— Mai întâi, arată-mi apartamentul, îi zice.

— Nu-i apartament. E un *loft*[10].

— Aaa! un loft…! Scuză-mă. Nu sunt obişnuit. E prima oară când pun piciorul într-un loc de genul ăsta. Loft!

— Îţi place?

Georges mătură cu privirea încăperea vastă şi înaltă de la parter, toată în sticlă şi bare de fier, cu excepţia unui perete mare, lăcuit în negru, împodobit cu picturi abstracte, scara centrală, de asemenea, de fier, ducând la un mezanin căruia nu-i înţelege destinaţia. În sfârşit, ochii lui pleacă iar, în sens opus, pe o altă pasarelă, întru totul metalică, paralelă cu prima şi care ajunge, şi ea, la un spaţiu care nu este închis, dar nici mai uşor de identificat de jos, decât cel care-i stă în faţă.

Altă dată, Georges nu s-ar fi sfiit să categorisească acest loc drept „capcană pentru fraieri” şi să se avânte într-un atac în toată regula contra decoratorilor la

modă, care exploatează cât pot snobismul clienţilor lor. Astăzi, se străduieşte să fie mai nuanţat în apreciere:

— Ai impresia că stai în turnul Eiffel.

— Este fostul atelier al unui tâmplar.

— Păcat că n-a lăsat puţin lemn!

Victoria trece cu vederea reflecţia tatălui ei şi zboară în sus pe scări:

— Ai să vezi, strigă ea, am firma lui sus. Tu care apreciezi aşa ceva…

E adevărat că-i plac plăcile astea care împodobeau odinioară faţadele prăvăliilor şi semnalau trecătorilor, printr-un desen descriptiv, meseria practicată de cei de acolo. Comercianţii şi meşteşugarii îşi legau de ele orgoliul lor profesional. Fiecare voia să o aibă pe cea mai mare sau cea mai migălită. Într-o zi, Georges adusese una la Vésinet, găsită la întâmplare, la un negustor de vechituri. Era o placă mare de fontă, în care un podgorean, cu un ciorchine de strugure într-o mână şi cu un pahar în cealaltă, călărea un butoi poleit. O pusese în faţa căminului din salon. Brigitte nu o suportase mai mult de două zile. Într-a treia o cărase în pivniţă ajutată de madam Château. Într-a patra, Georges o adusese iar, în biroul lui, cu ajutorul domnişoarei Curtebise. Acest incident, vechi de vreo zece ani, probabil că o impresionase pe Victoria, din moment ce şi azi îşi amintea de gustul tatălui ei pentru aceste podoabe ale trecutului.

Georges descoperă, cu deliciu, firma tâmplarului. Mai întâi o găseşte încântătoare, cu omuleţul ei de lemn vopsit, care dă la rindea, în mijlocul unei dantelării foarte ajurate, de ramuri de copac din fier forjat. Apoi e fericit că se poate extazia din toată inima, măcar în faţa unui lucru autentic din toată şandramaua asta.

— Chiar îţi place? întreabă Victoria.

— Sigur. Rar am văzut una aşa frumoasă.

— Atunci, e a ta.

— Ba nu, strigă Georges, eşti nebună? N-ai niciun motiv.

— Ba da, e cadoul de ziua ta.

— Oh!

— Nu poţi să refuzi. Am păstrat-o expres pentru tine.

— Adevărat?

— Iar dacă nu ţi-ar fi plăcut, m-ai fi pus la mare încurcătură, fiindcă n-am nimic altceva să-ţi ofer.

Zâmbetul lui Georges are nuanţa din zilele în care el îi spunea fiicei sale „frumoasa mea nedreptate”. Acum îi spune „scorpie” da-i tot aia.

— De ce scorpie?

— Pentru că te prefaci că ai uitat că sunt supărat.

— Nu e vina mea. Nu ai ochii unui tată supărat.

— Atunci, ce ochi am?

— De tată necăjit.

El recunoaşte că ea are dreptate. E necăjit cu tot ceea ce se subînţelege ca tristeţe şi furie. Ea ştie. Îi prevăzuse toate reacţiile. De aceea i-a şi ascuns cu laşitate, atât cât a putut, proiectul filmului său.

— Măcar înţelegi aceste reacţii? întrebă fără supărare Georges.

Ea se gândi un moment, apoi:

— Înainte de a-ţi răspunde, zice ea, aş vrea să terminăm cu vizitarea locului.

— Crezi că-i util?

— Da, are legătură cu întrebarea ta.

— Atunci…

Ies din camera în care erau şi pe care Victoria i-o prezentase ca „spaţiu de recreere”, pentru excelentul motiv că aici se găseşte tot ceea ce epoca actuală propune adulţilor – sau celor care se pretind astfel – drept jucărele. De la TV cu multe imagini la jocuri electronice, trecând prin flippere, maşina de bani, camescop şi alte drăcovenii japoneze. Georges îşi urmează fiica pe a doua pasarelă care, ca şi prima, se află deasupra „spaţiului de locuit”, pentru a ajunge la „spaţiul-destindere” pe care Victoria tocmai i l-a anunţat ca haios. Nu întârzie să constate că ea nu minţise: de haios e haios. Spaţiul care adăposteşte, talmeş-balmeş, elementele unei băi, ale unui dormitor şi ale unui cabinet de toaletă, e compus în esenţă din doi cilindri: unul e, la bază din faianţă gri-cârtiţă, iar pe înălţime, dintr-o sticlă fumurie în acelaşi ton. Asta e cada, având deasupra un paravan culisant pentru duş.

Celălalt tunel e lăcuit la bază în alb, iar în înălţime, croit dintr-un bumbac la fel de virginal: ăsta-i patul cu baldachin. De fiecare parte, un lavabou negru, cu o prelungire a noptierelor încorporate în lemnul patului. De jur împrejurul spaţiului, dulapuri curbe în perete care, în afara faptului că-s într-o alternanţă de alb-negru, sunt de o impresionantă sobrietate.

Prima remarcă a lui Georges, în faţa ansamblului „inspirat" este, trebuie s-o spunem, de un prozaism de prost gust. Efectiv, iată cum cere informaţii, cuprins de nelinişti:

— Dar unde-i bideul?

— Nu-i.

— Cum adică?

— Nu se mai fac.

Dar e culmea! Una din marile superiorităţi pe care Franţa continua să şi-o păstreze asupra majorităţii ţărilor străine, era, categoric, bideul! Ustensilă de care puteam, în plus, să ne mândrim că o lansasem pe piaţa igienei, graţie, e adevărat, unor cocote nu întru totul respectabile, de altfel.

— A, bun! exclamă Georges, nu ne mai spălăm la fund, în generaţia ta?

— Ba da, sub duş.

— Dar nu-i deloc practic.

— Chestie de obişnuinţă.

— Mda…

A doua remarcă a lui Georges dovedeşte un simţ al observaţiei de netăgăduit, dar de o naivitate care nu-i mai puţin pe potrivă.

— De ce sunt două televizoare?

— Păi… pentru ca fiecare să poată urmări programul pe care-l vrea. Ne punem căşti la urechi şi nu ne deranjăm.

Viziunea celor doi amanţi, cu căşti pe cap şi goi, lungiţi unul lângă altul în acelaşi pat, şi întorcând fiecare capul în altă direcţie, spre aparatul său, unul râzând de gagurile unui film comic, altul bătând ritmul unui cântec la o emisiune de varietăţi. Da, această viziune, pentru Georges, ţine de apocalips. E pe punctul de a-i aminti Victoriei că a iubi înseamnă a privi împreună în aceeaşi direcţie, dar îşi dă seama că

asta ar însemna să deschidă o uşă spre viaţa intimă a fiicei sale şi preferă să revină la o remarcă pur practică:

— Dar, dacă socotesc bine, sunt patru televizoare în loftul tău: două aici, unul în faţă, unul jos.

— Nu, cinci! Sunt două jos: unul în colţul-sufragerie, unul în colţul-salon.

— Cinci!

Victoria se amuză de spaima tatălui său şi îl zgândără iar:

— În general merg toate în acelaşi timp. Fiecare pe un alt canal.

— Ce oroare!

— Nu bombăni! Le-am oprit în onoarea ta.

— Dacă tot erai la capitolul ăsta, ai fi putut să opreşti şi magnetofonul.

— Nu-ţi mai place muzica?

— Ba tocmai că da. Ador s-o ascult şi detest să-mi fie bruiată de zgomotele din jur, aşa cum au toţi mania, peste tot, în momentul de faţă.

— Scuză-mă, zice ea repezindu-se la pasarelă, pentru a se duce în „spaţiul-recreere" să restabilească tăcerea.

Georges profită de lipsa ei ca să coboare şi să se izoleze câteva clipe în ceea ce el numeşte în băşcălie „spaţiul pentru uşurare". Numitul loc îi inspiră o a treia remarcă, de acelaşi soi cu precedentele.

— În fond, zice el ieşind de acolo, ăsta-i singurul loc închis de aici?

— Da.

— Nu mai e nicio altă uşă?

— A, nu.

— Nicio cameră adevărată?

— Nu. Doar o înşiruire de spaţii.

— Şi asta nu te deranjează?

— Dimpotrivă, asta mă încântă.

— Ciudat! Eu aş fi incapabil să trăiesc aici, înăuntru.

Victoria zâmbeşte şi se aşază tacticos înainte de a-şi formula răspunsul:

— Exact asta voiam să te aud spunând. Ăsta era scopul vizitării complete a loftului. M-ai întrebat dacă-ţi înţeleg reacţiile în privinţa filmului. Acum, pot să-ţi răspund, întrebându-te dacă tu nu poţi înţelege faptul

că-mi place în decorul ăsta de cimilitograf, fără bideu, fără uşă, cu cinci televizoare, cu sonorul răcnind din plin şi cu o droaie de troace pe care tu nici nu te-ai fi sinchisit să le foloseşti.

Întrebarea îl lasă pe Georges vizibil perplex. Reflexul acestei perplexităţi, un răspuns care nu zice nici da, nici ba:

— Înţeleg… şi da, şi nu. Raţiunea mea înţelege că n-ai aceleaşi gusturi ca mine, totuşi. Dar inima mea, ea nu înţelege; inima mea regretă.

— Şi pentru mine e la fel. Înţeleg ca un om din generaţia ta să fie şocat de film…

Georges îşi întrerupe fiica:

— Nu, atenţie! eu sunt şocat de tine, în filmul ăsta turnat de fratele tău. Dacă ar fi fost turnat de un neacutare, deja aş fi fost mai puţin şocat. Şi dacă, în plus, în rolul tău ar fi fost o altă fată, n-aş mai fi fost şocat deloc. M-ar durea absolut în cot. Poate chiar aş considera filmul „de un estetism delicat”, din pură ipocrizie, ca şi alţii, ca să nu mărturisesc că m-a gâdilat.

— Bun! asta, de acord, o înţeleg cu mintea, dar, cu instinctul, nu. Găsesc că aşa ceva e debil.

Georges nu-şi poate opri o strâmbătură reflexă. Victoria estompează „debilul”.

— Trăsnit, dacă preferi.

Nu! el nu preferă. Ceea ce ar dori să audă, ar fi: „Iartă-mă, tati scump, ai dreptate, ca întotdeauna. Datorită ţie, îmi dau seama de greşeala mea. Nu mai fac”. Dar, de aşa ceva, nici poveste! Dimpotrivă: ea îi ţine un curs privind turnarea unui film, de unde rezultă că un platou de cinema, în special pentru o operă estetică, seamănă cu o mănăstire, într-un secol în care călugării – personalul ajutător, maşinişti, tehnicienii de sunet şi de lumină – ca şi maicile cabiniere şi machioze, îşi îndeplinesc sarcinile în tăcere, cu ochii plecaţi asupra instrumentelor lor de lucru, departe de orice gând impur, atenţi în exclusivitate la ordinele Stareţului: regizorul. Cât despre cei care slujesc pe Altarul Artei (pe care numai nişte spirite răuvoitoare îl mai numesc încă pat), aceştia sunt, la drept vorbind, imateriali! Da, „dezbrăcaţi de sine”, cum spune, foarte

natural, Victoria, care încearcă să-şi convingă tatăl că nu pe ea a văzut-o el pe ecran, ci pe acel personaj pe care îl interpretează, că ochiul care o privea din spatele camerei de luat vederi nu era cel al fratelui ei, ci al unui străin, a cărui meserie este să fie regizor şi că, de altfel, pentru o actriţă, e o mai mare lipsă de pudoare să-şi dezvăluie sufletul, decât… restul!

Tăcerea lui Georges spune foarte clar: „Îmi pare rău, scumpa mea fiică! Dar pe ecran eu am văzut prea bine fesele tale. „Alea din spate şi alea din faţă", cum ziceai când erai mică. Eu unul, te-am surprins, cum te văd şi cum mă vezi, în secretul unei intimităţi care nu interesează pe niciun tată, pe niciun frate! Eu unul, aş fi preferat să-ţi văd sufletul!"

Tăcere stridentă, înţeleasă cu uşurinţă de Victoria:

— Nu te-am convins? întreabă ea.

— Nu!

— Şi n-am să te conving niciodată?

— Nu!

— Aşa cum n-ai să mă convingi tu că în loftul meu e imposibil de trăit.

— Ce contează! Asta porneşte de la acelaşi principiu.

— Faimoasa barieră dintre generaţii?

— Eu nu cred în ea. Uite, cu mama n-am nicio problemă.

— Între voi nu e decât o mică generaţie; între tine şi mine sunt două generaţii mari.

— Şi la bunica sunt trei, enorme. Ceea ce nu o împiedică să fie în al nouălea cer.

— Asta zice ea, dar eu nu cred.

— De ce? Poate că e pur şi simplu fericită că nepoţii ei sunt fericiţi.

— Tu subînţelegi din asta că eu ar trebui să fiu fericit pentru că eşti fericită tu?

— Sigur că da!

— Numai că, uite, eu nu cred că poţi fi fericită cu ceea ce ai făcut şi vei continua să faci, ca unică perspectivă.

Din nenorocire pentru Victoria şi Georges, fericirea nu se poate dovedi. Degeaba zbieri pe la toate colţurile că pluteşti în nirvana şi dai toate semnele exterioare de

mulţumire maximă; dacă oamenii au hotărât că nu eşti fericit, n-ai să-i convingi de contrariu. Poţi chiar să analizezi în faţa lor motivele satisfacţiei tale prezente, n-o să folosească la nimic. Victoria o constată pe loc, cu regret. Pune jos toate atuurile care fac din ea o învingătoare a vieţii, cu o francheţe puţin chiar provocatoare: în primul rând, tocmai a păşit într-o carieră la care visa. Chiar dacă la cursurile de actorie pe care le-a urmat timp de trei ani aspira mai degrabă să joace Andromaca decât să-şi arate fesele. Dar trebuie, totuşi să debutezi. Dezvălui la început partea de jos – atât cât se poate – şi pe urmă o dezvălui şi pe cea de sus în faţa mulţimilor fermecate să constate că există şi aşa ceva. Nimeni nu spune că într-o bună zi ea nu va aborda marile tragedii clasice. „Cu cât talentul creşte, fesele dispar!" În al doilea rând, o să câştige o groază de parale. Poate că asta e ceva sordid, dar e al naibii de plăcut. Să vină femeia aia care n-a făcut râie pe inimă cu buzunarele goale prin faţa vitrinelor din Faubourg Saint-Honoré[11], şi – dacă există o asemenea femeie – ea să arunce prima piatră. Dar altele, nu! Le interzice. O marcă prestigioasă de sutiene i-a oferit deja, ca să pozeze o după amiază, mai mult decât câştigă tatăl ei într-o lună sau două. În curând o să ceară consultaţii pentru a-şi plasa banii şi a-şi administra creditele deschise. Ei, da, are credit, cât vrea, sau aproape. Grozav, nu? În al treilea rând: o să trăiască într-un mediu atractiv, care o să-i permită să întâlnească oameni mai pasionanţi, mai pasionaţi, mai deschişi, mai nepăsători, mai originali decât în oricare alt mediu şi – scuză-mă tată – mai nostimi decât consilierii fiscali. Mulţumită meseriei ăsteia l-a întâlnit deja pe Lorenzo, care-i place mult, cu adevărat şi care, în plus – ţin-te bine, tată! — nu ţi-ar displăcea nici ţie. În al patrulea rând, simte că există! Ei, da, avea nevoie de asta, ca şi maică-sa. Georges a fost, şi este, încă, bineînţeles – un tată şi un soţ minunat, protector, dar o ţâră *too much*[12]. La adăpostul umerilor lui laţi te ofileşti, dispari. Sub privirea oamenilor care te recunosc pe stradă creşti, renaşti. Nu exişti decât în raport cu ceilalţi. O singurătate absolută te-ar duce la moarte. Şi atunci, cu cât sunt mai mulţi ceilalţi, care au

ochii aţintiţi asupra ta, cu atât ai impresia că exişti; cu cât ceilalţi îţi dau mai multă importanţă, cu atât crezi că ai mai multă.

— La urma urmelor, conchide Georges, după tine, cu cât pari mai mult, cu atât şi eşti mai mult.

Mirare uşoară din partea Victoriei, care nu avea impresia că emisese o opinie atât de filosofică. Dar, din dorinţa de a termina odată, aprobă. Conversaţia asta începe s-o calce pe nervi, aşa cum n-ar zice taică-său. Pălăvrăgeala nu-i o *cup of tea*[13] a ei. Prin forţa împrejurărilor, televizorul şi *walkman*-ul ei nu dezvoltă arta delicată a conversaţiei, cum ar zice taică-su, după cine naiba? Montaigne? În orice caz, ceva de genul ăsta. Iată un rezumat emoţionant: pentru el, Montaigne e autorul *Eseurilor.* Pentru ea, Montaigne e bulevardul pe care sunt *Dior* şi *Antenne 2.* Totul depinde de privitor. Numai că tot ţinându-o aşa, te calcă pe nervi… Dar asta nu împiedică sentimentele.

Victoria este, totuşi, straşnic de uşurată când aude soneria de la intrare.

— E băiatul de la restaurant! Am comandat un platou cu fructe de mare… ca să te scap de făcut bucătărie… sau să mănânci din mâncărurile mele congelate.

O frază pe care ar fi putut s-o spună foarte bine Brigitte.

Atât mama cât şi fiica sunt la fel de puţin meştere la bucătărie şi la fel de puţin dăruite cu simţul gastronomiei. Victoria o să bea iar, cu siguranţă, Coca-Cola la stridii. Doamne, Dumnezeule! Măcar de i-ar fi dat prin minte să-i cumpere el nişte vin alb. Georges se repede la bucătărie… şi se loveşte de Victoria, care are o sticlă de şampanie în mână. Nu-i vine să-şi creadă ochilor. Ea îi arată, cu mândrie, eticheta. El citeşte numele uneia dintre şampaniile, pe bună dreptate celebre, şi această menţiune: „Producţie specială. Ca omagiu Victoriei Vals”.

— Un cadou de la producătorul meu, Frank Butler.

— Nu-mi amintesc să fi văzut vreodată genul ăsta de inscripţie.

— O să i-o trimit lui Fernand.

— Care Fernand?

— Fernand Moutiers, bunicul.

În ciuda conformismului său, Georges se amuză auzind-o pe Victoria că îi spune pe nume bunicului ei. Cu mutra lui de beţivan, cu bancurile lui la nivel de firul-ierbii, fostul crâşmar nu merită niciun respect… nici chiar atenţia delicată pe care i-o arată nepoată-sa, oferindu-i această minunată sticlă de şampanie, din care şi el ar fi gustat bucuros.

— Dar nu sticla o să i-o trimit, exclamă Victoria, ci eticheta, ştii doar că face colecţie!

— A, da, aşa e, uitasem. Trebuie să-ţi mărturisesc că Fernand nu ocupă chiar centrul preocupărilor mele.

— Alor mele nici atât, dar mi-a dat telefon a doua zi, după film.

— Pariez că ti-a cerut o poză şi altceva… mai neaşteptat.

— Adică?

Victoria, ca o actriţă sigură de efectul ei, nu se grăbeşte să răspundă:

— M-a întrebat dacă marchiza de Brissandre e rea de muscă.

CAPITOLUL 6

De trei săptămâni, în momentele lui de relaxare, Georges se întreabă ce legătură poate exista – fie ea chiar şi telefonică – între lornionul marchizei de Brissandre şi chiştoacele morfolite între dinţi ale lui Fernand Moutiers. Victoria, la fel de intrigată ca şi el, nu a fost în stare să-l tragă de limbă pe pezevenghiul de bunică-su. Iar Brigitte nici atât. Nici măcar cât soră-sa, Sophie, chemată în ajutor, şi care s-a izbit de acelaşi răspuns sibilin al lui Fernand: „Cu răbdarea treci marea”. Mama lui Georges, însărcinată cu ancheta pe lângă matroană, nu a obţinut alt rezultat până în prezent. Dar, iată că, în această duminică de 24 februarie, în care trupele de coaliţie tocmai au declanşat în Kuweit ofensiva terestră aşteptată atâta, Maria Vals îi telefonează fiului ei, la ieşirea de la biserică.

— Nu te deranjez? întreabă ea, prevenitoare ca de obicei.

— Nu… mă uitam la ştiri, la televizor.

— Aha, spune bătrâna doamnă, complet indiferentă, dar eu am o ştire mult mai interesantă şi mai nostimă decât ale lor.

— Serios?

— Eşti singur?

— Da. Brigitte s-a dus la piaţă la Marly.

— Bănuiam. De-aia te-am şi sunat la ora asta.

— Ai aflat ceva de taică-său?

— Da! Tot! Emilie tocmai şi-a dat drumul la gură.

— Şi?

— Ah, n-ai să ghiceşti în vecii vecilor.

Într-adevăr, lui Georges nu i-ar fi trecut în vecii vecilor prin minte o asemenea bazaconie, în spatele căreia se afla Valentin. Acesta – prieten din copilărie cu Gonzague de Brissandre, rămas orfan la trei ani şi crescut de bunică-sa – a continuat să se mai întâlnească din când în când cu el, după plecarea, cu surle şi cu trâmbiţe, din Vésinet. Cei doi tineri au în comun un trecut de puşlamale dotate, dar alergice la disciplina şcolară; ambiţii sigure, dar nedefinite: o artă

desăvârşită de a vorbi doar ca să vorbească, ceea ce le-a adus porecla, dată de Georges, de „negustori de vorbă-n vânt”. Ambii se bucură de un farmec incontestabil, dar, dacă al lui Valentin se vrea, cu agresivitate, modern, cel al lui Gonzague datorează totul unui romantism înnăscut, pe care şi-l subliniază şi mai mult, purtând eşarfe albe şi pelerine largi şi negre. Veşmintele, fizicul, papagalul acestuia – şi relaţiile bunică-sii – l-au condus succesiv la Luvrul Anticarilor, la afaceri imobiliare, la publicitate, apoi la buletinul meteorologic de la France-Inter, pe perioada verii lui 89. De acolo a stabilit un dublu cap de pod cu RTL şi cu Europe 1, unde, în zece luni, şi-a dobândit reputaţia unui „tip niţel cam aiurit, dar simpatic”, înlocuindu-i, fără complexe şi fără trac, pe aproape toţi animatorii celor două posturi, când lipseau. În vara lui 90, şeful unui post de radio privat, în plină înflorire, i-a oferit două ore de antenă, numai pentru el. Şi-a intitulat emisiunea „Eu sunt Gon-Gon. Dar voi?” Titlu pe care bunică-sa, Emilie, nu a şovăit să-l considere genial şi care s-a dovedit incredibil de popular. Foarte iute, tinerii l-au adoptat pe Gon-Gon pentru că nu făcea pe aristocratul, iar cei mai puţin tineri pentru că se simţea că este, totuşi, bine crescut. Gazetele au început să vorbească despre acest ABGN (Animator Bun de Gură Neidentificat). Direcţia de la Antenne 2 l-a convocat în vederea unui angajament. Gonzague era pe punctul de a semna contractul şansei vieţii sale, când conducerea postului s-a schimbat. Gonzague s-a agăţat de poalele celei noi, care i-a acordat până la urmă chiar în ajunul războiului din Golf un spaţiu foarte puţin râvnit: între orele douăzeci şi trei şi miezul nopţii. Încântat, totuşi, că şi-a pus un picior în scări, a dat fuga la Valentin, să-i spună de proiectul lui şi să discute despre asta.

Ideea era simplă. Era vorba de o emisiune pseudo-literară, în care el, Gonzague, ar fi condus dezbaterile, ce i-ar fi pus faţă în faţă pe autori şi pe cititori. Aceştia ar fi fost recrutaţi din orice mediu şi ar fi putut avea orice meserie, cu condiţia să fie străini de literatură. Valentin aplaudă fără rezerve acest proiect care se baza pe unul din principiile majore ale reuşitei audiovizuale: participarea publicului. Toate studiile de piaţă erau de

acord că trebuie să faci vedete din nişte oameni care nu sunt. Pentru a da amploare afacerii, Gonzague hotărâse să aleagă nişte invitaţi pitoreşti, vulgari, impertinenţi. Cei doi tineri lupi se delectară la gândul unui măcelar sfârtecând ultimul Bernard-Henri Levy sau al unui dentist făcând bucăţi ultimul Duras; apoi ajunseră la problema capitală: cum şi unde să descopere aceste vedete anonime? Răspuns comun: prin relaţii. Ar fi mare minune ca ei înşişi şi prietenii sau cunoştinţele lor să nu cunoască specimene umane susceptibile, prin limbuţia sau prin personalitatea lor, să treacă dincolo de ecran. Era de ajuns doar să cauţi niţel. Şi astfel, căutând – foarte puţin – Valentin se gândi la bunicul lui, Fernand Moutiers. Gonzague, ademenit de descrierea moşului, îi telefonează acestuia, la Pont-sur-Yonne, se prezentă şi apoi îi explică ce aştepta de la el. Neîncrezător de felul lui şi, pe deasupra, ca ascultător asiduu al farselor radiofonice, jurându-se că el unul nu se va lăsa prins într-o tărăşenie ca asta, Fernand i-a trântit lui Gonzague telefonul în nas. O dată. De două ori. A treia oară, Gonzague i-a sugerat să-i întrebe pe Victoria şi pe Valentin despre el şi despre marchiza de Brissandre, bunica lui, în caz că aceasta i s-ar părea mai demnă de crezare. Ceea ce Fernand a şi făcut, telefonându-i nepoatei fără să-i dea vreo explicaţie.

— Ei, asta e! exclamă veselă Maria Vals, la sfârşitul raportului. Scumpul tău tată-socru şi-a pierdut misterul.

— Dar a acceptat propunerea lui Gonzague?

— Evident.

Georges tresare. Să nu mă întrebaţi de ce, în clipa asta, i se arată o imagine – una singură: toaleta din casa din Pont-sur-Yonne! Loc pe care Fernand Moutiers îl numeşte, atunci când vrea să fie distins, „veceu” şi, ale cărui rafinamente, nu pierde niciodată ocazia să le semnaleze oaspeţilor săi: o vechitură de bazin de care atârnă flori artificiale de rochiţa rândunicii, un super muzical de hârtie igienică şi care, când rupi o bucată, face să se audă marşul Legiunii Străine – *Na cârnatu’* – o scrumieră în formă de ţucal, un dezodorizant botezat Vântuleţ; în fine ca apoteoză, cei patru pereţi acoperiţi de poze cu dedicaţii ale artiştilor care au trecut prin crâşma lui şi cărora le adaugă acest delicat comentariu:

„Javrele m-au făcut destul să mă cac pe mine ca să le pun acu' şi eu la căcăstoare!"

Georges se strâmbă amintindu-şi aceste vulgarităţi şi vocea unsuroasă, cu care tata-socru se lăuda că s-a pricopsit la tejghea, „pe frontul alcool-tutun". Dacă maică-sa l-ar auzi, în acest moment, la fel de clar ca el, ar considera, fără îndoială, mai puţin evident faptul că Moutiers are de gând să apară la *teve.* Măcar că ea priveşte situaţia dintr-un unghi de vedere diferit:

— Vezi bine, spune ea, nu era să refuze el ocazia asta ca să-şi facă praf amicii de la crâşmă şi foştii clienţi.

— Să-i facă praf… sau să se facă de caraghios.

— Asta, categoric, nu! Ăia or să fie nespus de bucuroşi că-l cunosc „pe domnul care vorbeşte la televizor". Dar, după mine, o să se descurce foarte bine.

— Glumeşti?

— Chiar deloc!

— În fine, îl vezi tu pe socru-meu dându-şi cu părerea despre o carte?

— Prea bine! Părerile nu-i lipsesc. Le are în orice privinţă. Şi o să şi le exprime, fără grija că place sau displace, pe limba lui. Adică o limbă pe care o înţelege toată lumea.

— Dar, mamă, tu ştii foarte bine că nu are niciun fel de referinţă, niciun fel de cunoştinţe în materie, că n-are capacitatea să judece o carte.

— Votează, nu?

— Ce legătură are asta?

— În măsura în care i se recunoaşte dreptul de a judeca în privinţa conducerii Franţei şi a aleşilor săi, de ce să-i fie negat acela de a judeca în privinţa unei cărţi? Este, totuşi, ceva cu mult mai puţine consecinţe şi pentru mult mai puţini oameni.

Georges rămâne tăcut, incapabil să opună raţionamentului mamei sale, de o logică implacabilă, un argument obiectiv, care să nu-şi aibă sursa, exclusiv, în puţina stimă pe care o nutreşte faţă de socrul său. Doar ca să umple golul, care riscă să se instaleze în conversaţie, încearcă să glumească:

— Ar trebui să-l rogi de Gonzague să te bage în emisiunea lui. Sunt sigur că ai face minuni.

— Închipuieşte-ţi că m-am gândit la asta, răspunde bătrâna doamnă, care, nedându-şi seama de groaza lui Georges, continuă: Din nefericire, am impresia că Emilie e deja băgată în treaba asta şi e normal ca nepotu-său să o prefere pe ea.

Aici, lui Georges îi ies, pur şi simplu, ochii din orbite. Noroc că sosirea lui Brigitte îi oferă un pretext ca să încheie această edificatoare pălăvrăgeală.

În bucătărie, în timp ce-şi ajută nevasta să aranjeze proviziile aduse de la piaţă, Georges îi face cunoscut, cu de-amănuntul, marele secret ai tatălui ei, cum vine de se leagă. Ştiind-o foarte lucidă în privinţa părinţilor săi, el speră cu tărie, să audă de data asta, ecoul propriei lui stupefacţii. Ei bine, nu! Speranţe înşelate pe toată linia. Mai întâi, Brigitte socoteşte ideea lui Gonzague excelentă, găseşte că e sănătos să ceri părerea consumatorilor necunoscuţi care nu vor avea de suferit nicio presiune, de niciun fel, că e normal ca, paralel cu „premiul cititorilor” sau cu „premiul cititoarelor”, să li se dea, şi unora şi altora, „dreptul la cuvânt”. Apoi, ea consideră că tatăl ei îşi va îndeplini la perfecţie rolul în emisiune, că are o limbariţă căreia îi datorează fidelitatea de peste patruzeci de ani a clientelei din crâşmă şi că, dacă nu este un luminat, măcar are acest grosolan bun-simţ ţărănesc pe care, în primul rând, chiar el, Georges, regretă că le lipseşte concetăţenilor lui. La urma urmelor, ea crede că, pentru părinţii ei, asta va fi o schimbare extraordinară şi că, la vârsta lor, distracţiile sunt destul de rare, pentru ca să nu se bucure când le pică una.

Deşi respectuos, din principiu, cu sentimentele filiale, Georges nu se resemnează să îndepărteze muştarul care e pe cale să-i sară, din cauza sentimentelor lui Brigitte. El se constrânge doar să strănute, cu o anumită discreţie:

— Îmi pare rău, iubito, poate o să ţi se pară că sunt egoist, dar trebuie să-ţi mărturisesc că, pe mine personal, nu mă încântă deloc să am un socru care o să trăncănească la televizor, în faţa a milioane de spectatori, printre care prieteni, cunoştinţe, ale căror

comentarii nu mi-e deloc greu şi deloc plăcut să mi le imaginez.

Brigitte îşi scoate capul din frigider, şi-i aruncă bărbatului o privire plină de milă.

— Sărmanul de tine! Când o să încetezi odată să te mai ocupi de ce zice gura lumii? Dacă ai şti cât de mult le pasă oamenilor de ceea ce se petrece în viaţa ta!

— Asta o zici tu!

— Dar ăsta-i adevărul! Uite, ia propriul tău exemplu: când citeşti în ziar sau când cineva îţi încredinţează, sub jurământ să ţii secretul, o chestie neverosimilă, monstruoasă, extraordinară care îl priveşte pe un cunoscut de-al tău, ce faci? Pe moment, îţi spui: „Auzi, ce mai prostie!” Şi, după un minut, nici nu te mai gândeşti la asta; te fură grijile tale, viaţa ta. Ei, bine, şi pentru ceilalţi e la fel. Aflând că socrul domnului Vals trăncăneşte, cum zici tu, la televizor, ăia ai dracului or să spună: „Auzi, ce chestie!” Tot aşa, aflând despre copiii domnului Vals, că s-au compromis într-un film de scandal, au aruncat cu gura plină de venin sau de miere: „Auzi, ce grozăvie!” sau „Auzi, ce mai baftă!” şi, după aia, punct. Şi unii şi alţii au trecut la bârfa următoare. Mai ales în momentul ăsta, cu evenimentele… Ar trebui să-ţi dai seama, totuşi, că nu eşti buricul pământului, că, pe lângă războiul din Golf, cu consecinţele umane, economice, ecologice, pe care riscă să le aibă, micile noastre ciondăneli familiale sunt destul de ridicole.

Georges nu-şi crede urechilor. Niciodată nu i-a mai vorbit Brigitte pe tonul ăsta! Ba mai mult! Niciodată n-a îndrăznit să i se împotrivească verbal. De obicei, când ea nu este de acord, i-o arată printr-o tăcere reprobatorie. Ea nu discută: se teme prea tare de focul mâniei lui, pentru ca să-i mai pună paie deasupra. Încearcă mai degrabă să-l stingă cu o privire care îl roagă cu drăgălăşenie. Dar acum, vezi să nu! Ochii ei aruncă flăcări iar mâna, înarmată cu un cuţit ascuţit, împunge cu sălbăticie punga cu carne de vită congelată „preparată înăbuşit, ca la mama acasă”! Impresia că nu carnea de vită, ci el e cel pe care-l agresează ea, se adaugă certitudinii că o să fie încă o dată lipsit de o

mâncărică de-aia, bucătărisită pe îndelete, care-i place atât de mult. Asta e culmea: explodează.

— Războiul… războiul… multe i se mai pun în cârcă războiului! E foarte trist, foarte grav, foarte important, de acord! Dar asta nu opreşte pământul în loc şi nici omenirea să fie ceea ce este. Asta nu face să dispară ca prin minune rănile, suferinţele fizice sau morale. Există în continuare prăpădiţi, bolnavi, oameni chinuiţi, bătrâni cu un picior în groapă şi copii martiri. Asta nu şterge mizeriile considerate minore – mai ales când li se întâmplă celorlalţi. Există în continuare oameni care suferă de deprimare, care se prăbuşesc, care plâng, care urlă. Şi, fie că te şochează, fie că nu, fie că-ţi place, sau că nu-ţi place, nu din cauza bombelor, un om trebuie să accepte ca normal faptul că fiică-sa se despoaie în fundul gol, în public, şi că crâşmarul de socru-su face pe criticul literar la *teve.*

— Totuşi, replică Brigitte, prefăcându-se calmă, în timp ce se îndreaptă spre salon, sper că omul ăsta va înţelege azi că eu prefer să urmăresc mersul operaţiunilor militare – deşi se desfăşoară la mii de kilometrii – decât să mă învârtesc în jurul unor probleme fără soluţie.

După care, Brigitte dă mai tare sonorul televizorului, pe care Georges îl dăduse mai încet, în momentul în care sunase maică-sa. În timp ce ea se întoarce, ca să se ducă să se aşeze, el face sonorul mai mic şi şi-l intensifică pe-al lui, ca să întrebe:

— De ce fără soluţie?

Răspuns imediat, clar şi limpede:

— Pentru că eşti căpos şi n-ai să te mai schimbi la anii tăi!

Georges nici măcar nu se gândeşte să mai intervină să dea iar sonorul mai încet. E uluit că Brigitte şi-a permis o aluzie la vârsta lui. De la începutul căsătoriei lor, atunci când diferenţa de douăzeci de ani dintre ei, abia dacă se simţea, ea însăşi decretase ca regulă absolută să nu atingă problema asta niciodată, în niciun fel. Ea nu făcuse derogări în nicio ocazie. Nici chiar la aniversarea lui. Nici chiar la ultima când, auzindu-l că pomeneşte de clipa, care acum nu mai e aşa de îndepărtată, a unei eventuale pensionări, ea s-a uitat

urât la el, ca la un copil care spune un cuvânt interzis. Atunci, de ce astăzi îi aruncă în faţă că el n-o să se mai schimbe… la anii lui? În timp ce ea, ea poate încă să se mai schimbe… la anii ei? Nu-i oare tocmai pe cale să se schimbe? Se uită la ea pe furiş. Să fie din cauza părului tuns de curând, fără să-i ceară părerea? Să fie din cauza fixităţii privirii pe micul ecran sau a trăsăturilor accentuate de o uşoară pierdere în greutate? Dar chipul ei i se pare mai dur şi mai voluntar. Mai asemănător cu cel al lui Valentin. Uite-o cum îşi muşcă degetul mare, la fel ca şi el, în timp ce, faţă de el, tatăl său monolitic şi orb, îşi săpa zi de zi, în tăcere, calea de evadare. Asemănarea dintre mamă şi fiu e atât de izbitoare în clipa asta încât neliniştea ţâşneşte în inima lui Georges cu impetuozitatea unui gheizer: dar dacă pleacă şi ea? N-are timp să-şi dea răspunsul. Dar ştie, asta nu-i decât o amânare. O simte: de acum înainte, afurisita asta de întrebare nu va pierde cu siguranţă, ocazia să reapară. Pentru moment, e alungată de vocea prezentatorului de la ştiri, care tocmai îi dă cuvântul trimisei speciale: Natty Torrent.

Fata apare pe ecran. În spatele ei, unul dintre falsele tancuri gonflabile, pe jumătate dezumflat şi care a încetat să-şi merite numele lui de păcăleală. Deasupra ei, un cer albastru, semănat ici-colo de nişte dâre negre care nu-şi merită frumosul nume de nori.

În jur, soldaţi, indiferenţi la prezenţa ei, care se pregătesc să lupte şi poate chiar să moară. Ea şi-a schimbat bluza de şcolăriţă cu o cămaşă bărbătească de camuflaj, cu aceleaşi culori cu ale caschetei de sub care-i iese o coadă impecabilă, marca femeii. Ochii ei de nu-mă-uita, umbriţi de oboseală, îi luminează faţa machiată de razele soarelui. În sunetul bombelor care explodează, cu casca la urechi, cu microfonul în mână, luptătoare curajoasă a audiovizualului, ea face darea de seamă a situaţiei din sectorul său, răspunde la toate întrebările care-i sunt puse de studiourile din Paris, fără cea mai mică greşeală, atentă să debiteze maximum de cuvinte în minimum de timp, pentru a intensifica sentimentul de urgenţă şi emoţia spuselor sale, aşa cum Lincoln a învăţat-o.

— E fantastic ce face! exclamă Brigitte, cu admiraţie.

— Da, recunoaşte Georges, reticent.

— Când o vezi, eşti mândră că eşti femeie!

— Când vezi o mamă care se ocupă de copiii ei, eşti la fel de îndreptăţită să fii mândră că aparţii sexului feminin.

— Recunoaşte, totuşi, că treaba pe care o face Natty îţi dă mai multă satisfacţie decât să ştergi copii la fund sau să le supraveghezi lecţiile.

— Nu-s convins.

— Ei, bine, eu da! Şi-ţi jur că, dacă ar fi s-o iau iar de la capăt…

Brigitte nu şi-a terminat fraza. La ce bun? Regretele mişună în punctele ei de suspensie şi sar în ochii uluiţi ai lui Georges. Ce streche a mai lovit-o iar pe nevastă-sa? În douăzeci şi trei de ani, odată n-a descoperit la ea o fisură cât de mică în vocaţia maternă. O dată, deşi era mai indulgentă decât Clotilde în privinţa mamelor care au serviciu, o dată nu a dat semne că le-ar fi invidiat soarta. O dată? Ba da, o dată! Îi vine acum în minte: acum vreo zece ani, când i-a citit o frază dintr-o revistă feminină şi feministă. În mare, femeile erau acolo instigate să-şi dobândească independenţa materială, singurul mijloc, pentru ele, ca să dobândească avantajul inefabil de a putea să răspundă bărbatului, în timpul certurilor din casă, „Du-te dracului!” în loc să-i zică Amin. Dar, cum ea citise fraza pe un ton glumeţ, lungită lângă el în patul conjugal, dăduse puţină importanţă faptului în sine. Atât de puţină, încât, câteva minute mai târziu, el îi impusese virilele lui omagii, în timp ce ea ar fi avut, în mod vizibil, mai mult chef de braţele lui Morfeu decât de ale lui, cu dorinţa secretă de a-i trânti un „Du-te dracului!”

Oare pentru a-şi îndeplini de aici înainte această dorinţă oricând va pofti, să deda ea la astrologie, în fiecare zi, în garsoniera din Pecq?

Oare banii pe care i-a câştigat în două săptămâni – banii ei! – să fie răspunzători de noua ei faţetă? de noua ei autoritate? Oare Georges n-ar trebui să se teamă de această nouă ocupaţie care astăzi îi permite libertatea asta a cuvântului, iar mâine îi va permite o

libertate de acţiune care să aducă altfel de prejudicii cuplului lor? Iată întrebarea gheizer care reapare: şi dacă ea pleacă?

Brigitte profită de o pauză publicitară ca să se ridice.

— Unde te duci? o întreabă Georges, ca şi cum ar fi văzut-o deja cu valiza în mână.

— La bucătărie, răspunde ea mirată de bruscheţea din tonul vocii soţului său. O să bag un pacheţel de friptură congelată la microunde. În timpul ăsta ar trebui să pui tu masa în salon ca să ne putem uita la televizor.

Sunt trei lucruri de care Georges are oroare. Primul, să mănânce pe o măsuţă joasă. „Fir-ar să fie, suntem în Franţa, nu în Japonia!”. Al doilea, să mănânce uitându-se la televizor. „Fir-ar să fie! Nu-i mai mare dovadă a lipsei de educaţie decât să citeşti ziarul la masă.” Şi al treilea, să pună masa. „Fir-ar să fie! Dacă-i aşa, de ce să nu pun şi flori în vază şi să dau cu măturică de firimituri?!”

Brigitte cunoaşte foarte bine cele trei fobii ale soţului ei. Reflex vechi. Georges e agasat că ea nu ţine deloc cont de ele, sub pretextul, auzi dumneata! că e război! Reflex nou: tace. Aranjează măsuţa joasă, exact în faţa televizorului. Merge până acolo încât găseşte foarte apetisantă, pe onoarea mea! friptura înăbuşită de văcuţă pe care a adus-o Brigitte; până acolo încât o ajută să strângă masa; până acolo încât se interesează de proiectele *ei* pentru după-amiaza *lor*.

— Eu, personal, zice Brigitte, mă duc la soră-mea. A pregătit o petrecere pentru copii de ziua nepotului ei. Cel mare. Cel care are cinci am.

— Nu i-am văzut de mult pe Sophie şi pe Thomas. Aş merge şi eu, cu dragă inimă.

— Ar fi o plăcere, dar trebuie să te anunţ că o să fie şi Valentin acolo.

— El? La o sărbătoare de familie?

— I-a cerut lui Thomas muzica pentru filmul pe care-l pregăteşte.

— A, bun! Deja?

— *Dublu Eu* n-a ţinut afişul atâta cât socotiseră criticii. Prin urmare, n-are interes să se facă uitat.

— Viitorul film o să fie în acelaşi stil ca primul?

— Obligatoriu. Stilul e omul.

— O s-o angajeze iar pe Victoria?

— Nu. Pe-o fâţă mică de şaişpe ani după care-i sfârâie călcâiele.

— I-auzi! Şi producătorul lui e de acord?

— Bineînţeles. E fiică-sa, Eva Butler.

— Sper că Victoria n-o să se simtă afectată.

— O să turneze în Canada, cu Lorenzo, un remake după *Maria Chapdelaine.*

— Ei, bine, măcar o să fie îmbrăcată!

Ştiind că noua versiune a operei lui Louis Hemon prevede nişte exterioare unde incandescenţa eroinei o să topească fără nicio greutate zăpezile Laurentide, Brigitte schiţează un surâs indulgent, ca acela rezervat, în general, copiilor necopţi sau bărbaţilor răscopţi.

Din nou, Georges e izbit de asemănarea dintre mamă şi fiu. Zâmbetul Brigittei se apropie de cel pe care Valentin îl adresa uneori „dinozaurilor încuiaţi”. Această constatare are efectul unei lovituri de bici. Îşi trece degetele prin părul des: un gest care îl linişteşte, încă din copilărie, exact de când mama lui a reuşit să-l convingă că îşi datora forţa, ca şi Samson, luxuriantei sale bogăţii capilare. Se ridică. Îşi trage puloverul peste pieptul puternic şi suplu. Îşi întinde mâinile deschise spre Brigitte. Ea i le ia şi i le strânge… bărbăteşte!

— Şi tu, întreabă ea, te duci pe undeva?

— Poate… după.

Brigitte se preface că n-a înţeles.

— După ce?

Georges îşi lipeşte de el soţia şi o ţine strâns, căutându-i gura. Nu găseşte decât un cioculeţ care ciuguleşte de pe buzele lui nişte pupături grăbite. Se întreabă: o să-i spună „Du-te dracului!”? O să consimtă un Amin? Niciuna, nici alta. Ea se îndepărtează de el.

— Iartă-mă, dragule, îi spune cu o odioasă drăgălăşenie, dar astăzi, chiar dacă…

Face semn din cap spre televizor, fremătând toată din pricina ofensivei militare în curs, apoi adăugă:

— Chiar că n-am inima la asta. Nici mintea.

Georges se înclină, cum se zicea altădată, cu o binevoitoare înţelegere. Dar, în clipa de faţă, nu-i nici binevoitor şi nici nu înţelege. Totuşi, va aştepta să

plece Brigitte, pentru ca să strige în singurătatea salonului:

— Nu războiul este de vină că suntem noi nefericiţi!

CAPITOLUL 7

Şi dacă ea pleacă?

Variante:

Şi dacă nu se întoarce în seara asta de la sora ei?

Altă variantă:

Şi dacă nu s-a dus la sora ei?

Tentaţie:

Şi dacă aş suna la sora ei pentru a vedea dacă e acolo?

Aceste întrebări s-au agitat în craniul lui Georges Vals toată după-amiaza, ca bilele de loto în sferele din care se face extragerea. A ieşit din casă. S-a plimbat. A revenit. A triat ziarele vechi care se adunaseră în bucătărie. A împăturit cu grijă pungile de plastic înghesuite într-un sertar. A clasat discurile în ordine alfabetică. A făcut ordine în dulapul din dormitor, în care domnea cea mai mare dezordine. Când e nervos, nimic nu-l ajută mai mult ca aranjatul prin casă. Asta-l linişteşte. În plus, se impunea s-o facă. Brigitte n-a fost niciodată o femeie de interior foarte meticuloasă, iar de când lucrează, are tendinţe de-a dreptul haotice. Va trebui totuşi să i-o spună… dacă se întoarce.

Dar dacă nu se întoarce? Ei, asta-i! Iată-l pornit să mai dea o raită pe-afară! O să-ajungă să-l obsedeze. E ridicol! Mai ales acum, cu războiul din Golf, când viaţa atâtor fiinţe omeneşti este în joc. Aşa, ca de la el la el, e dispus să recunoască: Brigitte cam are dreptate, devine rizibil. Mediocru. Are un vag acces de recunoştinţă şi de autoderiziune, care-l îndeamnă să-l sune pe abatele Castagnet. Acesta este fericit să audă vocea bătrânului său prieten, pentru că se află ţintuit la pat de o gripă, dublată de o sinuzită, care-i interzice orice activitate fizică sau intelectuală şi asta începe să-l sâcâie.

— Presupun că urmăreşti totuşi evenimentele, la televizor sau la radio? întreabă Georges.

— Da, bineînţeles… dar mi-e greu să mă concentrez.

— Ce spui!

— Biată natură umană! E de-ajuns să ai nasul înfundat ca să nu-ţi mai pese de nimic.

Georges exultă. Mulţumescu-ţi ţie, Doamne! Nu-i singurul azi, preocupat mai mult de propriul buric, decât de hotarele din Orientul Mijlociu. Sunt cel puţin doi. Să ne ierte toţi civilii şi toţi militarii care în acest moment îşi riscă pielea, să ne ierte divizia Dagnet, generalul Roqueloffre, generalul Schwarzkopf, George Bush şi toţi aceşti Atlaşi moderni – diplomaţi şi oameni politici – pe umerii cărora apasă problemele lumii… dar există pe pământ doi oameni – şi pe deasupra, doi oameni cinstiţi – care sunt destul de egoişti, pe unul preocupându-l doar nevasta, iar pe celălalt doar nasul!

În ceea ce-l priveşte pe abate, lucrurile nu stau chiar aşa. S-ar putea ca nasul să-l împiedice să fie preocupat de problemele internaţionale – pentru care, de altfel, nu poate face nimic – dar nu şi de vechiul lui prieten – pentru care speră să poată face ceva. De la ultima vizită, din telefoane şi din scrisori, îşi dă seama că Georges nu-i în apele lui şi e îngrijorat pentru el.

— Lumea e cu susu-n jos, dragul meu Lulu.

— Eu aş înclina să cred că lumea se mişcă mai repede… iar noi mergem mai cătinel.

— Asta nu mă-ncântă… mai ales când îţi dai seama că proprii tăi copii o iau la galop, încălţaţi cu bascheţi, iar soţia ţi-e încă destul de tânără ca să-i ajungă din urmă şi să urce din mers.

— Bucură-te de asta! Nu fi nedrept, nici ingrat! Tinereţea lui Brigitte are şi avantaje, nu?

— Până acum, da, dar mi-e teamă că-n ultima vreme prezintă multe inconveniente. Unul în special!

— Care?

— Să mă părăsească.

— Vorbeşti serios?

— Din nefericire!

— Înseamnă că Brigitte are dreptate: devii parano.

Urmează două lătrături puternice:

— Ce? Parano?

Apoi, o mârâială, evident mai slabă:

— Ţi-a spus ea?

În răspunsul, uşor amânat, ciripitul abatelui:

— Da, alaltăieri, la telefon. Ea-i de părere că ar trebui să te vadă un medic.

Bine ţintit! Abatele Castagnet a dat marea lovitură: toată mânia lui Georges izbucneşte în cuvintele îngrămădite în căpşorul lui. Un medic? Şi ce medic vrea Brigitte să-l vadă mai întâi? Cu siguranţă nu prietenul Auchard, care nu-i bun decât pentru bolile benigne. Nicidecum pentru cazurile disperate cum e el. Lui îi trebuie un specialist: un neurolog, desigur, care să-l îndoape cu medicamente, până când va deveni ca o cârpă, sau un psihanalist, care l-ar întinde pe un divan de pe care s-ar ridica peste cinci ani, cu portofelul uşurat şi convingerea sigură că e anormal. Dar de ce nu un naturist? Vraciul ei, de exemplu, doctorul Basile, căruia soţioara sa i-ar comanda o poţiune misterioasă capabilă să-i anihileze creierul… sau chiar să-l omoare, încetul cu încetul! Între două fulgere ale furtunii, abatele întrezăreşte profilul doamnei Voisin[14] şi al amantului acesteia, dar nu are timp să se gândească la ei: Georges continuă să avanseze pe calea răzvrătirii. Nu-i bolnav, fir-ar să fie de lume! Îl dor ceilalţi. Asta-i tot. Şi e mai grav. Nici cele mai mari somităţi medicale nu au leac pentru aşa ceva. Haideţi! Puţin bun simţ! Puţină încredere, domnule abate! Nu medicul o să-i şteargă din minte filmul lui fiu-su şi nu medicul o să-i îmbrace fiica sau o să-i interzică socrului să polueze undele herţiene! Şi, la modul general, nu medicul îi va smulge lui Georges toate aşchiile pe care contemporanii continuă să i le înfigă în nervi!

Abatele Castagnet consideră, ca şi Brigitte, că Georges are efectiv nevoie de îngrijire, dar nu cu antidepresive, care doar ar masca răul, fără să combată cauza. Nu! Şi cu atât mai puţin cu o analiză sau cu plante al căror efect – dacă au vreunul – este mult prea lent. Or, e sigur că trebuie acţionat repede, altfel pruritul ăsta riscă să se întindă şi să se cronicizeze. Aşa că, abatele încearcă electroşocul.

— Te prosteşti, Jojo, zice cu fermitate.

Urmează o pauză care lui Lucien îi pare interminabilă şi prevestitoare de o nouă furtună. Dar se înşală, distinge în fine un oftat: vocea lui Georges, grea de o dureroasă surpriză, seamănă cu cea pe care o fi avut-o Cezar văzându-l pe Brutus, protejatul său,

apropiind-se cu un pumnal în mână. De altfel, îi e dat să audă aceleaşi cuvinte copleşitoare:

— Şi tu?!

Lucien-Brutus insistă şi semnează:

— Da, şi eu! Şi te previn că, dacă nu schimbi repede macazul, n-o să sfârşeşti bine.

— Dar cum vrei să schimb direcţia dacă împrejurările şi evenimentele nu se schimbă? Eu nu fac decât să le urmez.

— Ei bine, cel puţin, urmează-le fără să faci tămbălău tot timpul, peste tot, obsedant. Asta poţi, nu?

— Da… cu mari eforturi.

— Merită să le faci, Jojo, crede-mă! Căci boala ta, poate, sunt ceilalţi, dar ceilalţi, fii atent, or să ajungă şi ei să se îmbolnăvească de tine.

Această ultimă frază trezeşte neliniştile lui Georges:

— Mai ales Brigitte? Asta vrei să zici tu?

— Nu în mod special.

— Sunt sigur că ţi-a spus că vrea să plece.

— A, asta nu! Sub nicio formă!

— Nu mă minţi?

Simţind toată neliniştea cuprinsă în aceea întrebare, abatele are o inspiraţie subită:

— Ascultă… Îţi jur… pe aghiasmatar!

Veche formulă care datează din perioada în care preotul din sat recomandase tinerilor săi enoriaşi să nu se jure, pentru un da sau pentru un nu, pe Sfânta Cruce sau pe Sfânta Biblie. Cum Lulu şi Jojo găsiseră totuşi foarte practic să se lepede de bănuielile lor printr-un jurământ bazat pe un obiect sacru, au ales aghiasmatarul – pentru cazurile considerate serioase – şi sfeşnicul – pentru cazurile mai uşoare.

Cuvintele din copilărie păstrează o putere magică. Aghiasmatarul îl linişteşte complet pe Georges. La şaizeci şi trei de ani, i se pare la fel de neconceput, ca şi la zece ani, ca Lulu să poată minţi pe apa sfinţită. Prin urmare, Brigitte n-a spus că vrea să plece. Dimpotrivă. Ea se interesase de starea lui depresivă – ceea ce dovedeşte grija ce i-o poartă, ataşamentul său. La rândul lui, Georges îi jură lui Lucien – dar numai pe sfeşnic! — că va fi atent să nu mai aibă ieşiri necontrolate. Îi mai jură că o să-i facă foarte curând o

vizită. Şi asta, pe aghiasmatar. Poate după 5 martie, dată limită pentru declararea impozitelor clienţilor săi.

După această convorbire telefonică, Georges se simte total liniştit şi este hotărât să rămână aşa. E tot în această stare de spirit şi când Brigitte se întoarce de la sora sa. La rândul ei, şi ea se simte destinsă. Mai întâi, după ultimele ştiri ascultate în maşină, ofensiva terestră din Golf pare să se desfăşoare cât se poate de bine în raport cu ceea ce se spera şi apoi, trebuie să recunoască: a petrecut o după amiază foarte plăcută, deşi obositoare, ceea ce e firesc: cu zece copii între şase luni şi cinci ani.

— Fetiţa surorii tale are şase luni? întreabă Georges.

— Nu! Gemenii lui Antoine Auchard.

— Nepoţii lui Etienne?

— Da… şi prin urmare, nepoţii fostei tale soţii.

— Habar n-aveam că se cunosc.

— Nici eu. Am aflat azi după amiază.

Cu o volubilitate pe care Georges nu i-o cunoştea şi care o apropie şi mai mult de fiul său, Brigitte îi descâlceşte încurcătura amicalo-familială: ginerele surorii sale Sophie este pediatrul gemenilor lui Antoine, iar soţia lui Antoine, Julie, căreia i se mai spune şi Juju, este cea care o aprovizionează cu baby-sitters pe nepoata ei Muriel, zisă Mumu, soţia pediatrului. Georges, nepasionat de această explicaţie, o reduce la esenţial.

— Pe scurt, spune el, Antoine şi soţia lui îi frecventează pe Muriel şi soţul ei.

— Exact! Chiar au pornit o afacere împreună.

— Toţi patru?

— Nu. Numai în trei, pediatrul nu-i implicat decât în mod secundar.

— A, bun! Şi ce fel de afacere?

— O afacere de „children casting”.

— Poftim?

Brigitte repetă, silabiseşte, traduce şi, în cele din urmă, este obligată să-i explice lui Georges începând cu începutul, în ce constă acest nou business, care lui îi este de două ori străin.

Ideea iniţială îi aparţine lui Antoine Auchard. Este cea despre care tatăl său, doctorul Auchard, îi vorbise

lui Georges în parchingul de pe Champs-Elysées, fără să i-o dezvăluie, de teamă că n-o să-i reuşească nici asta, ca şi precedentele. Dar temerile paterne, în cazul în speţă, nu se justificau: de data asta proiectul e bine ancorat. S-a născut în capul tânărului pe când fusese obligat să se ocupe de treburile gospodăreşti şi să aibă grijă de gemeni, soţia lui fiind ocupată la societate. Ajuns, de nevoie, femeie în casă, deveni şi telespectator asiduu şi fu frapat de numărul incredibil de copii şi bebeluşi folosiţi în publicitate. Se uită imparţial la cele două progenituri roşcovane, vioaie, zglobii ca mama lor şi îşi zise: de ce nu şi copiii mei? De îndată ce i-a spus, Julie, dinamica lui soţie, a şi aprobat. Îi procură foarte rapid, adresa uneia din acele agenţii de „children casting" care sunt, într-un anume fel, nişte birouri de plasare pentru cei sub zece ani. Se prezintă acolo, cu copiii agăţaţi de gât şi cu buzunarele pline de fotografii ale acestora. Tânăra care făcu oficiile de gazdă, foarte profesionistă, realiză dintr-o ochire că cei doi roşcovani erau „extrem de mediatici". Se interesă de dimensiunile lor, de vârstă, greutate, sănătate, antecedente. După această revizie, îi declară „apţi pentru serviciu": pentru iaurturi, pentru pampers. Le întocmi fişele şi, încă de a doua zi, îi trimise pe front – adică într-o producţie de filme publicitare. Dădură acolo peste vreo douăzeci de mini-soldăţei ai publicităţii. Veterani de cinci ani care făcuseră deja două sau trei campanii pentru o apă minerală. Bătrâni de doi ani care se străduiau să pară de optsprezece luni punându-şi pampers, ceea ce nu-i împiedica să încerce să pătrundă în sectorul, foarte căutat, al hârtiei Q! Căpoase de un an care pozaseră dezbrăcate într-o cadă cu o mamă falsă, mult mai drăguţă decât cea adevărată şi acoperită doar de spumă. În fine, cei invidiaţi, albaştri – soldaţii republicani, între patru şi opt luni. Cum încă nu primiseră botezul de foc al proiectoarelor, sergenţii care-i recrutau – regizorii şi asistenţii acestora – le cântăreau şansele în bătălia părţilor implicate pe piaţă. Gemenii lui Antoine Auchard făceau parte din această categorie. Din fericire, erau singurii roşcaţi. Singurii, de asemenea, care nu zbierau şi aveau o gardă de corp relaxată, ca şi ei. Ceilalţi însoţitori – taţi şi

mame – dădeau dovadă, prin comportamentul lor, de o febrilitate şi un cabotinism de cel mai prost augur pentru momentul filmării.

Gemenii au fost deci angajaţi, nu pentru promovarea unui produs lactat oarecare, ci pentru cea mai neaşteptată reclamă a unei bormaşini electrice a cărei mânuire era atât de uşoară încât până şi copiii se puteau servi de ea! Ceea ce l-a încântat pe Antoine şi l-a făcut să viseze la o publicitate pentru un Whisky… atât de uşor că ar putea fi dat şi sugarilor!

Întors acasă destul de târziu, tânărul tată hrăni, îmbăie, dădu cu talc, înfăşă, împachetă şi culcă cele două viitoare vedete, epuizate după acest prim contact cu piaţa muncii. La puţin timp, sosi şi soţia lui, direct de la sediul societăţii „Allo, Juju!”, creată de ea şi care avea drept obiect de activitate furnizarea de baby-sitters, mătuşi sau mămici de ocazie pentru suplinirea mamelor care nu-şi puteau îngriji singure de scumpii lor copilaşi. Între cuşcuşul din conservă şi îngheţata din pahar, Antoine îi povesti soţiei ancheta pe care, fără cea mai mică osteneală, o făcuse în după-amiaza aceea, în sala de aşteptare, pe lângă părinţii acestor Mozart ai publicităţii. Majoritatea erau rodaţi, petrecând-şi timpul alergând cu progenitura lor de la o producţie, unde se pregătea distribuţia unui film, la o alta sau, cum se spune în acest mediu foarte americanizat, de la un „casting” la altul. Câteodată aveau parte de trei sau patru pe zi, mărturisiră unii. Şi asta nu în speranţa, cum era cazul lui Antoine, să mai îmbunătăţească, datorită fotografierii ţâncilor, hrana familială, ci în speranţa de a-şi vedea copiii pe ecran, oferiţi admiraţiei milioanelor de necunoscuţi. Ei îi deplângeau pe părinţii prea modeşti, care se mulţumeau să le arate fotografiile pe ascuns, câtorva cunoscuţi, intimilor din anturaj.

Lui Antoine puţin îi păsa că interlocutorii săi îl minţiseră, poate, în privinţa motivaţiilor lor profunde: că de fapt o făceau mai mult din interes, decât din mândrie părintească. Principalul era numărul lor, tenacitatea şi fericirea lor când un angajament le recompensa răbdarea. Exista acolo o clientelă potenţială, încurajată să se dezvolte tot atât de mult ca şi publicitatea şi bebe-mania. După informaţiile culese

de la cei interesaţi, agenţiile de „children casting” deja existente nu acopereau încă suficient piaţa. Era deci momentul pentru fondarea uneia, înainte de saturaţie. Se lansă imediat în aventură. O asocie, pe de o parte, pe Juju şi pe pediatru care, în contact cu numeroasele mame, datorită profesiunii lor, îi puteau găsi clienţi; iar pe de altă parte, pe Muriel care, în contact cu oamenii de cinema, datorită tatălui ei şi verişorilor Valentin şi Victoria, îl puteau prezenta unor regizori, toţi realizatori mai mult sau mai puţin clandestini de filme publicitare.

Juju găsi un spaţiu lângă al ei şi un nume pentru societate: „Flash Bab”. Pediatrul avansă fondul care trebuia depus. Muriel îşi alertă telefonic relaţiile.

— Afacerea funcţionează cam de trei-săptămâni şi pare să meargă destul de bine.

— Mă bucur pentru Antoine, care-i un băiat simpatic, dar îţi mărturisesc că nu apreciez foarte tare exploatarea muncii şi farmecului unor copii.

— Să nu exagerăm! Li se cere să zburde şi să zâmbească în faţa unei camere. Nu li se cere, ca în unele ţări subdezvoltate, să transpire într-o uzină, să se spetească la un război de ţesut sau să se prostitueze.

— Principiul e acelaşi: părinţi care trag profit – material sau moral, bani sau vanitate – de pe urma unor făpturi inocente, care s-ar simţi mai bine într-un parc, sub copaci, decât închişi într-un studio, sub reflectoare.

— Nu te pricepi deloc. Eu cred că pe copii îi amuză foarte tare.

— Asta o spun adulţii, ca să fie cu conştiinţa împăcată. Tot aşa cum spun că cei mici preferă să aibă o mamă mai puţin prezentă, dar realizată – profesional, se înţelege, decât o mamă foarte prezentă, dar frustrată.

— Toţi psihologii de copii sunt de acord cu asta.

— Mda… dar uită să spună că aceştia ar prefera poate o mamă prezentă şi realizată totodată, cum ai fost tu.

— Pentru că nu-i chiar atât de adevărat. Copiii surorii mele şi ai mei au mărturisit că s-ar fi simţit mai bine cu mame care să nu fi fost tot timpul cu ochii pe ei, cum am fost noi.

Asemenea unui cardiac sau astmatic care, simţind după anumite simptome că este ameninţat de o criză, înghite medicamentul susceptibil să i-o potolească, Georges, simţind cum îl pândeşte riscul unei răbufniri, apelează, în încercarea de a se calma, la prima diversiune care-i vine pe limbă. Nu-i cea mai inspirată. Pentru că orientează discuţia înspre Eva Butler, foarte tânăra dulcinee a lui Valentin şi care are tot ce-i trebuie pentru a fi o mină de conflicte. În primul rând, un farmec androgin şi ambiguu care pe Brigitte o fascinează.

— E nemaipomenit! exclamă ea. Eva este în acelaşi timp şi băiat şi fată, şi femeie şi copil, şi perversă şi ingenuă.

Această descriere îl scoate din minţi pe Georges, căruia îi plac femeile adevărate, cu rotunjimi palpabile, care nu ţes la războaie şi care nu sar să te descheie la şliţ, ţinând demonstrativ, în cealaltă mână, o păpuşă. Totuşi, înarmat cu sfaturile abatelui Castagnet, se abţine de la orice comentariu, rezervând-şi expunerea părerii, despre această persoană ambivalentă, pentru ziua când va avea ocazia să o vadă. Ei bine, această ocazie se va ivi relativ curând, pentru că, peste câteva zile, Valentin va turna un film publicitar cu Eva şi fetiţa mai mare a lui Muriel, care împlinea chiar azi cinci ani.

— Pentru ce produs? întreabă Georges.

— Prezervative.

Percepând oftatul soţului ei ca pe o sonerie de alarmă, de data asta e rândul lui Brigitte să se angajeze într-o diversiune.

— A, apropo de asta, am auzit o întâmplare care mi se pare de-a dreptul nostimă.

Brigitte precizează că este vorba de o întâmplare reală. Ea se petrece într-un cinematograf, în care se proiectează Pretty Woman, o poveste americană delicioasă despre iubirea unei prostituate şi a unui miliardar. La începutul filmului, prostituata, încă nepocăită, scoate din cizmă un şirag de prezervative multicolore. În clipa aceea, în sală, o fetiţă de nouă ani se adresează bunicii, care o însoţea:

— Ce-s astea, mamaie?

Cu curaj, dar şi cu oarecare ezitare, bunica îşi informează nepoata:

— Nişte chestii împotriva sidei.

— Ca să vezi! răspunde copila, habar n-aveam că există prezervative colorate.

Gluma asta nu-i smulge lui Georges decât un zâmbet palid. Brigitte, de bună credinţă, se miră:

— Nu te amuză?

— Nu cine ştie ce! Desigur, mi se pare indispensabil, vital chiar, să fie instruiţi copiii foarte devreme în ceea ce priveşte pericolele care-i ameninţă şi eventualele lor paleative. Dar mi se pare îngrozitor pentru ei, să fie condamnaţi la această maturitate precoce.

— E totuşi mai bine decât inocenţa prelungită de altădată!

Încă atent să nu învenineze începutul, Georges se îndepărtează, întrebând:

— Cine ţi-a povestit această întâmplare?

— Eva, de care-ai pomenit. I s-a întâmplat bunică-sii cu surioara ei de nouă ani.

— Stă cu familia?

— Fetiţa?

— Nu Eva!

— Stă cu Valentin, la tatăl ei, din moment ce Valentin locuieşte la el.

— Mda! E-adevărat, uitasem acest detaliu.

— Dar, înainte să-l cunoască pe Valentin, Eva stătea la maică-sa, de care Butler divorţase.

— Şi maică-sa e mulţumită ca, la şaisprezece ani, fiică-sa să trăiască în concubinaj cu fermecătorul nostru băiat?

— O, da! Cred că ţine foarte mult la Valentin şi mai ales e foarte mulţumită că o distribuie în filme.

Georges e pe punctul de-a adăuga: „Şi să-i expună curul”. Dar, in extremis, se agaţă de jurământul lui pe sfeşnic, înăbuşindu-şi fraza-tunet şi scoate o alta care, în mod normal, n-ar trebui să provoace bubuituri. E adevărat că, în prezent, nu poţi prevedea nimic, conversaţia lor fiind tot atât de împănată cu mine invizibile, ca întinderile deşertice din Kuweit.

— Ştii ce rol îi acordă Valentin puştoaicei?

— Exact pe cel al unei puştoaice: o elevă din ciclul doi care se îndrăgosteşte de unul dintre profesorii săi.

Cu toată cultura cinematografică destul de limitată de care dispune Georges, acest subiect îi aminteşte ceva. Scotoceşte prin memorie, găseşte mai întâi titluri din ziare, apoi un chip fin de adolescentă cu părul lung, drept şi o frunte înaltă, bombată, apoi un alt chip, cel al unui bărbat matur cu trăsături dure. În fine, titlul unui film relativ recent, şi citat pentru *Cesar*[15]-uri. Apoi, cu bucuria oamenilor a căror memorie începe să le joace feste:

— *Noces blanches*[16], cu Vanessa Paradis şi Bruno Cremer! strigă el, triumfător. E acelaşi subiect ca în filmul lui Valentin.

— Da, vag, răspunde Brigitte, dar va fi totuşi foarte diferit.

— De ce?

— Profesorul e o femeie.

În clipa aceea, adio jurăminte, promisiuni, sfaturi! Georges începe să tragă cu tunul. Nu are nimic împotriva iubirilor homosexuale, la feminin sau la masculin: adulţii să-şi caute plăcerea unde vor, unde pot, puţin îi pasă! Dar, Doamne iartă, să nu amestece pe adolescenţi, fiinţe esenţial fragile, în turpitudinile lor! Să nu facă din ei eroii unor poveşti nesănătoase, în care alţi adolescenţi se vor proiecta! Şi, atenţie, mai ales *lui* să nu i se obiecteze că, de când e lumea şi pământul, au existat cărţi pe această temă: cel mai mare scriitor nu realizează, în pasajele cele mai evocatoare, nici a zecea parte din puterea unei imagini! Să nu i se spună *lui* că fiul său este un răzvrătit pur şi dur, care expune porcării şi mizerii, cică pentru denunţarea societăţii care le secretă, în timp ce el, sistematic, metodic, nu face decât să vizeze scandalul pentru raţiuni josnic comerciale! Să nu i se spună *lui* că mormanul de gunoi, care va fi acest nou film, este un imn închinat alesei inimii sale şi că fiecare imagine e o declaraţie de dragoste de care ea poate fi mândră! Şi alte gogomănii pentru gugumani şi gugumane! Să nu i se mai arate *lui,* printre altele, fotografii de-ale mistificatorului de fi-su, pozând în blugi rupţi, la doi paşi de o maşină *Porsche,* pe care tocmai şi-a oferit-o!

Dar, mai ales, mai ales să nu se pretindă în faţa *lui* că părinţi demni de acest nume pot să se bucure văzându-şi fiica înhăitându-se cu un nemernic care-o să-şi burduşească buzunarele punând-o să miaune în patul unei lesbiene! Căci atunci, lui, Georges Vals, nu-i rămâne decât să părăsească această ţară, unde nu mai există libertatea de-a fi om cinstit!

Brigitte îşi ridică privirea, pe care şi-o ţinea cu obstinaţie plecată sub bombardamentul soţului, şi cum, în timpul acestei peroraţii, Franţa începu să-şi contureze din nou hexagonul, ca de fiecare dată în asemenea momente, îndrăzni să-şi introducă şi ea vârful limbii în conversaţie:

— Nu cred că părinţii Evei privesc din acelaşi unghi ca tine.

— Fireşte! Ei au o eşarfă peste ochi, confecţionată din bancnote!

— Nu au nevoie de aşa ceva: Butler e plin de bani. Îi varsă fostei soţii o pensie alimentară mai mult decât substanţială şi în plus, ea şi-a deschis un magazin de îmbrăcăminte care merge excelent.

— Ar face mai bine să-şi supravegheze fiica de nouă ani. În caz contrar, va sfârşi precum sora sa mai mare.

— Sunt sigură că nu vede niciun inconvenient în asta.

— Înseamnă că-i mamă denaturată.

— Nu!

— Crezi că-i normală?

— Da!

— Deci, eu sunt anormal?

— Nu!

— Dar nu-i logic.

— Ba da! Mama Evei are treizeci şi şapte de ani.

Brigitte pronunţă fraza fără nicio virulenţă. Nicio perfidie. A exprimat doar o evidenţă clară: la şaizeci şi trei de ani, e de înţeles şi firesc să nu gândeşti ca la treizeci şi şapte… nici ca la patruzeci şi doi, asta se înţelege de la sine. Iată încă o noutate! Până atunci, Brigitte susţinuse întruna că modul de a gândi sau de a reacţiona nu depinde de vârstă ci de personalitatea fiecăruia – există tineri bătrâni şi bătrâni tineri – şi, de altfel, ea pretindea că se înţelege mai bine cu prietenii

copiilor săi ori cu prietenii lui Georges, decât cu oamenii din generaţia sa. Atunci, de ce, de ce acum acuză diferenţa lor de vârstă pentru divergenţa lor de vederi? Doar n-a îmbătrânit aşa, deodată?! S-a verificat în munca lui: nu i s-a schimbat nici tonusul, nici puterea de concentrare, nici rapiditatea de gândire. Şi nici impulsurile sexuale. La acest capitol, mai degrabă ea dă semne de lenevire: de la o vreme are tendinţa de-a scurta „plăcerile divertismentului", dar e adevărat că, după ce au explorat în lung, în lat, în cruciş şi-n toate căile ce conduc spre al şaptelea cer, e normal să mai şi oboseşti şi, în loc de un galop, să preferi mersul la pas. Mai era tendinţa, dacă mă gândesc bine, să facă economie la îmbrăţişări. Iar asta îi pare lui Georges mult mai puţin normal, pentru că, el personal… din punctul ăsta de vedere nu are complexe! E foarte competitiv… la categoria lui, bineînţeles. Dovadă: ca şi la prânz, îşi întinde mâinile spre Brigitte. Dar, de data asta, ea nici măcar nu le vede. Normal, pentru că se freacă la ochi cu ale ei.

— Pic de somn, spune apoi. Nu ştiu dacă e din cauza copiilor sau a tortului de ciocolată, dar nu mă mai ţin pe picioare.

Georges rămâne cu braţele atârnând, cu mâinile groaznic de goale.

— Dacă nu vezi niciun inconvenient, continuă Brigitte reprimându-şi un căscat, merg să dorm.

N-a spus: „să mă întind" sau „să mă culc". Nu! A spus „să dorm"! La ora opt seara! Pe moment, lui Georges îi vine să spună: „Asta-i bună" Dar mai-nainte totuşi, prudent, se informează:

— Şi dacă aş vedea un inconvenient?

Brigitte izbucneşte în râs, ca şi cum într-adevăr nu putea fi vorba decât de o glumă. Ceea ce o autorizează să răspundă într-un mod cât se poate de nonşalant:

— Ei bine, dacă mi-ai interzice somnul care să mă refacă, aş sta cu tine. Te-aş privi cum mănânci, cu oarecare greaţă, pentru că mie nu mi-e foame. Uite! Aş merge până acolo, încât m-aş forţa să ronţăi ceva din vârful buzelor… dar, evident, în forul meu interior, te-aş trata drept un masochist îndârjit, aş începe, încetul cu încetul, să-ţi port pică, apoi să te urăsc… ca până la

urmă să-mi iau un amant tânăr şi frumos… ca domnişoara Courtebise!

Georges ridică din umeri. Crede într-o ultimă piruetă, o ultimă manevră de diversiune. Atât de des au râs împreună de fata bătrână, poreclită de Valentin „Sissi-cum-se-cade”! Atât de des s-au amuzat atribuindu-i vieţi duble, unele mai fanteziste ca altele… Brigitte vrea să reamorseze jocul. Dar el nu are chef de joacă.

— Asta nu mă amuză, spune răstit.

— Nu glumesc.

Georges schiţează încă o mişcare de nerăbdare, când o aude pe Brigitte jurându-i – nu pe aghiasmatar, ci pe capul copiilor ei – acest lucru de neimaginat:

— Adineaori, în timp ce parcam maşina în faţa casei surorii mele, am văzut-o pe domnişoara Curtebise cu un tinerel, intrând în hotelul deocheat de vizavi.

— Un tinerel?

— Geacă. Adidaşi. Până-n douăzeci şi cinci de ani!

Atenţie! Duş rece! Încă un complex! Pentru domnul Georges Vals!

CAPITOLUL 8

A doua zi dis-de dimineaţă, singur în biroul de la parter, Georges scotoceşte ca un hoţ prin dosarele sale. Găseşte, în sfârşit, cel pe care-l caută, îl deschide şi scoate din el o notă de plată a domnişoarei Curtebise, Bernadette, Anne, Rosine, înmatriculată la Asigurările sociale sub numărul 2-48-07-78 etc. Orice dubiu este exclus: iată, are aceeaşi vârstă ca şi Brigitte, cu o lună diferenţă, şi aceea în plus! Şi la anii ăştia, îşi dă poalele peste cap! Atunci, cu toată obiectivitatea, de ce nu şi Brigitte, care are tot ce trebuie pentru a stârni poftele unui elev, sau chiar ale unui student, nu neapărat ale unui gigolo, ca mironosiţa lui de secretară. Căci pentru Georges nu putea fi vorba decât de un gigolo, un tânăr definit de dicţionar ca întreţinut de o femeie mai în vârstă decât el. Prin urmare, era exclus ca un băiat să meargă pe gratis, să se joace de-a cocoşelul – cum spunea mama lui – cu o Curtebise!

Şi totuşi, *totuşi* avere personală nu are, asta-i sigur, locuieşte într-un apartament modest de două camere, cu maică-sa, fostă funcţionară, acum la pensie, iar salariul nu-i permite să-şi ofere serviciile unui tăuraş tânăr şi frumos, într-un hotel deocheat, din arondismentul XVI! Sau, mai ştii? Odată, ca să nu mori proastă, îţi permiţi o nebunie, dă norocul peste tine, o toană! Ocazie de neuitat: Chanel fără etichetă, la preţul din La Redoute, catalogul la îndemâna oricui. O fi dat ieri peste el şi trosc!, n-a putut rezista. De altfel, puţine femei ar rezista. Şi atunci Brigitte, ea de ce n-ar da peste o afacere excepţională, un amant fără etichetă? Şi de ce ar rezista?

Cam aici ajunsese Georges cu reflecţiile când sosi domnişoara Curtebise, mirată că n-a ajuns prima la birou.

— Am întârziat? întrebă cu o undă de nelinişte.

— Nu, nu deloc. Am coborât eu mai devreme ca de obicei.

Răsuflând uşurată, îşi atârnă geanta pe spătarul scaunului, îşi scoase mănuşile, le îndesă în buzunarul din stânga al pardesiului, îşi scoase eşarfa, o înghesui

în mâneca din dreapta a pardesiului, luă portmantoul suspendat pe cuier, îşi puse pe el pardesiul, agăţă portmantoul cu faţa spre perete, îşi netezi părul prins la spate cu o agrafă, îşi vârî bluza albă în fusta gri, îşi trase pe deasupra vesta de lână groasă, tot gri, iar apoi se întoarse, aproape în poziţie de drepţi. Totul în douăzeci şi şapte de secunde. Georges cronometrase, fascinat de precizia gesturilor colaboratoarei sale. Îi este greu să-şi imagineze că această femeie, atât de evident concepută pentru ţinuta pe verticală, se poate adapta sinuozităţilor şi mişcărilor orizontale, că „lucruşoarele ei personale", atât de bine aranjate pe cuier, ar fi putut fi smulse de mâini nerăbdătoare şi aruncate pe o mochetă uzată, de culoare roz, într-o cameră zăvorâtă.

Şi totuşi, totuşi nu şi-a târât Adonisul în spatele unor obloane închise ca să-l înveţe broderia spartă sau să-i citească versete din Biblie! E oare cu putinţă ca atâta virtute aparentă să ascundă o fluşturatică? Cum e posibil să ignori grădina secretă a cuiva cu care stai în fiecare zi… de când oare? Cerule! De douăzeci şi trei de ani! Păi da, a intrat în casă odată cu Brigitte. Atunci de ce n-ar culege şi ea fructele interzise fără ca el să-şi dea seama?

Georges, pierdut în gândurile sale, îşi vede brusc colaboratoarea înaintând spre el cu un pas mai sigur decât de obicei.

— Scuzaţi-mă că vă deranjez, domnule, dar aş vrea să vă vorbesc.

— Vă rog.

— E o problemă personală, adăugă ea.

Intrat imediat în rolul de confesor, gata să asculte şi să ierte păcatele cele mai rele, Georges îi face semn să se aşeze şi încearcă s-o încurajeze adresându-i-se, în mod excepţional, pe numele mic:

— Despre ce este vorba, Bernadette?

— Banca mea este de acord să consimtă la un împrumut cu condiţia ca cineva să fie garant. Or, eu vroiam să ştiu dacă dumneavoastră aţi accepta să-mi faceţi acest serviciu.

— Cât este de mare împrumutul?

— Treizeci de mii de franci.

— Înainte de a vă răspunde, aş putea să vă întreb ce destinaţie are acest împrumut?

— Acoperirea unor lucrări de mutare şi a câtorva lucrări de primă necesitate într-un apartament pe care tocmai l-am găsit şi unde aş vrea să mă instalez.

— Cel pe care îl aveţi un vă mai convine?

— O să fie prea mic pentru trei.

Georges nu se gândeşte nicio clipă că acest al treilea ar putea fi un bărbat. El oscilează între un copil venit foarte târziu – un accident – sau, mai plauzibil un copil adoptat. Nefiind sigur, continuă prudent:

— Vreţi să spuneţi că…

Răspunsul vine ca o plesnitură de bici:

— E cineva în viaţa mea. Încă nu ştiu dacă mă voi căsători, cu toate că prietenul meu ţine s-o facem; dar este mult mai tânăr decât mine şi ezit.

— Îl cunoaşteţi de mult timp?

— De trei ani.

— A! Nu-i o…

— O toană? O, nu! Am avut tot timpul să ne cunoaştem şi să ne apreciem.

Complezenţa – chiar plăcerea – cu care ireproşabila Curtebise îi răspunde, încurajează indiscreţia lui Georges:

— Cum v-aţi cunoscut?

Această întrebare îi reînvie vizibil neprihănitei virtuţi o amintire de extaz. Chipul i se luminează pe dinăuntru. Asemenea celui al unei pioase privilegiate vorbind despre o apariţie la care tocmai a fost martoră:

— Ne-am întâlnit, explică ea, stând la coadă pentru a vedea expoziţia Van Gogh. A început să plouă. Aveam umbrelă. El nu. A început să fredoneze cântecul lui Brassens: „O umbreluţă-vis, pentr-un mic paradis” Apoi am vizitat expoziţia împreună. M-a învăţat multe lucruri pasionante despre pictură. E pictor. Şi el se numeşte Vincent, dar el trage mai mult spre suprarealism. Are idei delirante pentru pânzele sale, dar şi despre viaţă. Cred că e puţin nebun. Cu siguranţă. Dacă nu…

Roşeşte, îşi pleacă ochii, îşi frământă nasturele de la vestă apoi îşi termină fraza dintr-un suflu:

— Dacă nu… nu m-ar iubi…

Atâta dragoste şi umilinţă îl fac pe Georges să zâmbească emoţionat, ceea ce o împinge pe domnişoara Curtebise la confidenţe:

— Pentru că mă iubeşte, să ştiţi. De mult dorea să fim împreună. El locuieşte la un prieten, eu la mama. Nu-i foarte practic pentru…

Caritabil, Georges nu-i lasă timp să se simtă jenată.

— Da, da, înţeleg, spune el.

— Dar Vincent aştepta să aibă o situaţie mai stabilă… pentru că eu să nu cred că-mi face curte din interes.

Georges este decepţionat să vadă cum se transformă, sub ochii lui, un gigolo într-un tânăr scrupulos; să afle că alaltăieri Vincent a semnat un contract cu o galerie de tablouri şi că ieri a cheltuit primul avans consimţit de descoperitorul său, oferindu-i prea cumintei, atât de înţeleptei lui dulcinei, o zi de nebunii.

Asta a fost deci partida de dezmăţ într-un hotel deocheat: un cadou de logodnă! Georges consideră că această revelaţie merită din plin treizeci de mii de franci. Îi acordă garanţia fără să întârzie, iar domnişoara Curtebise e topită de recunoştinţă, cu privirea aţintită deja pe linia albastră a orizontului ei cvasiconjugal.

Cu toate că 5 martie se apropie şi că nu-i mai rămân decât nouă zile pentru redactarea şi expedierea declaraţiilor de impozite ale clienţilor săi, Georges îşi acordă câteva minute suplimentare de recreere, urcând la etajul de deasupra pentru a o epata pe Brigitte cu cele aflate de la colaboratoarea sa. Dar ea nu-i de loc epatată. Se întreabă chiar ce-l poate surprinde pe soţul ei: că „Sissi-cum-se-cade” are un amant? La vârsta ei şi în epoca noastră, ar fi anormal să nu aibă. În plus, este relativ cunoscut în domeniul sexului că, sub tăciuni aparent stinşi, zac flăcări nebănuite. Ce altceva îl miră? Că acest amant beneficiază de un fizic care i-ar permite să pretindă cuceriri mai prestigioase? Nu-i primul pe care iubirea îl orbeşte şi, în plus, e normal ca el, cu ochii lui de pictor – care mai e şi suprarealist – s-o vadă pe Curtebise altfel decât muritorii de rând. Un alt subiect de uimire? Chenzina de ani ce o desparte pe turturică de tânărul ei turturel. Dar asta-i culmea!

Georges să fie mişcat de diferenţa de vârstă dintr-un cuplu! E inconştient, sau ce? Doar n-o să îndrăznească să spună în 1991 că se poate compara situaţia unui bărbat mai în vârstă decât o femeie cu aceea a unei femei mai în vârstă decât un bărbat? Ei bine, da, îndrăzneşte! Îndrăzneşte chiar să le compătimească pe sărmanele fără minte, pe care nevoile simţurilor le înhamă o clipă la nişte braţe musculoase, în care nu vor avea nici măcar şansa de a-şi plânge greşeala.

— Prin urmare, o deplângi pe fericita ta secretară? întreabă Brigitte.

— Evident! Îţi dai seama ce-o să-nsemne pentru ea să înfrunte privirile ironice ale oamenilor, batjocura lor?

Brigitte îi adresează unul din acele zâmbete, între condescendenţă şi milă, despre care el crezuse, până atunci, că aparţineau exclusiv lui Valentin.

— Ţi-am mai spus-o deja: mie, de ceilalţi puţin îmi pasă. În schimb, mi-o imaginez foarte bine pe Curtebise, descărcându-şi bateriile cu tipul ei, troznind de fericire şi băgându-i în mă-sa pe toţi, pe tine în primul rând.

Ah, ce termeni galanţi! Ce judecată subtilă! Amintindu-şi că e grăbit, Georges se constrânge să uite forma şi să atace fondul.

— Pe scurt, spune el, nu te-ai jena să ai un amant care ar putea să-ţi fie fiu?

— Câtuşi de puţin, dacă îmi place.

— Şi te-ai afişa cu el?

— Fără nicio problemă.

Exact în acel moment, unul din spiriduşii poznaşi care manevrează firele hazardului se distrează declanşând soneria telefonului. Brigitte ridică receptorul sub nasul lui Georges şi îl informează de la primul cuvânt al interlocutorului, a cărui voce îi este familiară, că apelul e pentru ea.

— Cine-i? nu se poate stăpâni Georges.

Brigitte acoperă cu podul palmei receptorul pentru a-l anunţa:

— Gonzague.

Georges schiţează un vag gest de nerăbdare şi rămâne plantat lângă telefon, crezând că nu va dura

mult. Dar Brigitte îl invită cu un gest să coboare în birou, explicându-i succint:

— Secret profesional. Gonzague mă sună pentru tema lui astrală.

„Secret profesional!" formulă magică! Tradiţie sacră! Georges înţelege. Se înclină. Dispare. Nu ajunge la jumătatea scării că deja îl bănuieşte pe mieluşelul de Brissandre că e amantul soţiei sale, tânărul amant, tipul cu care îşi descarcă ea bateriile, troznind de fericire şi băgându-i în mă-sa pe toţi. Pe el, primul. Toţi aceşti termeni galanţi i se impun într-o fulgurantă greaţă. Era pe punctul de a urca din nou, când domnişoara Curtebise deschise uşa de la birou.

— La telefon fosta dumneavoastră soţie. Insistă mult să vă vorbească.

— Bine, vin.

Clotilde, discretă şi mai puţin frivolă, l-a sunat întotdeauna pentru lucruri serioase, legate de probleme administrative sau financiare, la care ea nu se pricepe, sau care priveau sănătatea fragilă a dezmăţatului lor fiu, Didier. Este sigur că numai un motiv valabil poate explica insistenţa ei. De aceea este foarte surprins să audă vocea anormal de veselă a Doamnei nr. 1, reproşându-i că nu a răspuns invitaţiei pe care i-a trimis-o.

— Ce? Ce invitaţie? întreabă Georges încă branşat la conversaţia telefonică a Doamnei nr.2, de deasupra capului său.

Clotilde încearcă să-i reîmprospăteze memoria: a primit, desigur, cu două săptămâni în urmă, o invitaţie, jumătate albă, jumătate ruginie, pentru un coctail dat cu prilejul lansării cărţii de bucătărie *Microunde şi tingiri de aramă,* pe care a scris-o ea cu nepoata ei.

— Florence Auchard, precizează ea, fiica mai mare a lui Etienne. Asta îţi spune, totuşi, ceva?

— Da, bineînţeles.

— Deci ai primit invitaţia, da sau nu?

— Da, acum îmi amintesc. Îmi amintesc chiar data: 6 martie, a doua zi după declararea veniturilor pentru impozitare. Chiar m-am gândit că, dacă era cu o zi mai devreme, cu siguranţă n-aş fi putut veni.

— Deci, vii?

— Da, în principiu, asta depinde de evenimente.

— Ce evenimente?

— Ei, asta-i! Războiul din Golf…!

— A, da. Dar se va termina.

— Asta nimeni n-o poate şti.

— Ba da, cu americanii nicio problemă. Deci vii?

— Dacă nu intervine nimic, da.

— Cu Brigitte, bineînţeles. Voi fi încântată s-o revăd. Cred că o să-i placă mult. Clienţii lui Florence sunt aproape toţi prieteni: mulţi artişti, foarte simpatici, foarte relaxaţi. Să nu uit: nu vă îmbrăcaţi elegant. Veniţi aşa cum sunteţi: în pantaloni şi în pulovere sau chiar în ţinută de jogging, dacă vă face plăcere. Ştii, la Flo e bine oricum.

— Dar unde va avea loc cocteilul?

— În restaurantul ei, bineînţeles. Tu nu-l ştii, pentru că voi nu veniţi niciodată, dar a devenit un loc foarte la modă.

— Da, da, ştiu.

— Mai ales de când sunt eu acolo, adaugă Clotilde într-un râs fals, zgomotos. Sunt vedeta casei. De altfel, avem proiecte mari. Ar dura prea mult să-ţi explic la telefon. O să-ţi povestesc totul pe 6, de acord?

— De acord.

— Ciao.

— La revedere.

Dar ce le-a apucat pe toate muierile în acest moment? Pe ale lui, în orice caz. Înainte, Clotilde nu s-ar fi exprimat niciodată cu un astfel de vocabular. Niciodată nu ar fi vorbit despre războiul din Golf cu atâta dezinvoltură. Pe toţi zeii, nu-i a bună! Înainte, s-ar fi ocupat de fondarea unui comitet pentru a le scrie şi trimite colete dragilor noştri ostaşi. Înainte, niciodată n-ar fi folosit cuvântul vedetă atribuit propriei persoane. Înainte? Dar înainte de ce? Înainte de a-şi ridica şi ea poalele-n cap? Acest gând caraghios reuşi să-i smulgă un zâmbet. Totuşi, Clotilde are şaizeci de ani şi s-a simţit întotdeauna mai în largul ei în salon sau în bucătărie decât în dormitor. Atunci, înainte de ce? Răspunsul i-l sugerează Brigitte, seara.

— Înainte să lucreze, poate.

Înainte de participarea ei la lumea activă şi de descoperirea problemelor acesteia şi a limbajului curent.

Georges prinde din zbor mingea trimisă de soţie.

— Şi tu crezi că te-ai schimbat din cauza noilor tale ocupaţii?

— Eu nu m-am schimbat.

— Eşti sigură?

— Da. Eu am evoluat. Asta e tot.

— Serios?

— Ştii, Georges, fiinţele omeneşti nu devin decât ceea ce sunt. Unele mai rapid, altele mai încet. Asta depinde de evenimentele fericite sau nefericite pe care le traversează. Asta depinde, de asemenea, de întâlnirile de care au parte, mai devreme sau mai târziu, în existenţa lor.

Tonul foarte aşezat al lui Brigitte îi întări lui Georges convingerea că soţia sa, dând impresia că sporovăieşte inocent, este pe cale de a-i transmite mesaje, cu speranţa că el le va descifra.

— Bineînţeles, continuă ea, sunt oameni care, de foarte tineri, sunt deja ceea ce vor fi, dar majoritatea au nevoie de ceva sau de cineva pentru a se crea pe ei înşişi. Din păcate, mai sunt şi cei care nu găsesc un creator sau care dau peste unul prost.

— Dar nu e cazul tău.

— Cred că nu.

Georges îşi adună tot curajul pentru a-i pune întrebarea care-i va permite accesul la descifrare:

— Şi cine-i creatorul tău?

— Ho-ho-ho! exclamă ea. Nu-i vorba numai de unul.

— A, da?

— În cazul meu, e vorba de un amalgam de câteva persoane şi câteva evenimente.

Fără ca el să i-o ceară, ea citează claie peste grămadă: accidentul de motocicletă care i-a distrus visele de balerină; el, Georges, care a fost Pygmalionul ei şi nu numai în domeniul dragostei; copiii ei care i-au deschis nu puţine ferestre spre orizonturi necunoscute; regăsirea lumii saltimbancilor şi, datorită lor, ecourile obsedante ale unui spectacol imaginar poate; douăzeci

şi trei de ani de viaţă provincială la porţile Parisului; Basile, mulţumită căruia a descoperit astrologia; prietenul acestuia, Pierre, care a iniţiat-o; Lulu, a cărui prietenie i-a adus foarte mult…

În timpul acestei mărturisiri, anunţată ca nefiind exhaustivă, Georges s-a temut să nu audă un nume. Unul singur. Şi, cum nu l-a auzit, îl pronunţă chiar el:

— Şi Gonzague?

— Ce-i cu Gonzague?

Inocenţa personificată, să mori, nu alta! Asemenea ochi, un zâmbet ca ăsta nu pot vehicula o minciună. Georges este atât de convins încât se simte jenat să-şi precizeze întrebarea.

— El nu se numără printre creatorii tăi, acest Gonzague?

— O, nu! răspunde Brigitte cu aceeaşi sinceritate reconfortantă. În schimb nu este exclus să fiu eu una dintre creatoarele lui.

— Cum aşa?

— Ajutându-l să descopere în el, prin tema astrală, calităţi pe care nu le bănuieşte.

Asta-i şi mai rău. Micuţul Brissandre îi va fi recunoscător atât de clarvăzătoarei doamne Vals! Iar de la recunoştinţă la iubire nu-i decât un pas, la care, vântul umflând pânzele romanticei sale cape negre, va ajunge în şi mai puţin timp de cât e necesar ca să spună: „N-am mai cunoscut o femeie ca dumneata, Brigitte, fii a mea!” Sau, şi mai probabil: „Hei, Ginette, ce-ar fi să ne descărcăm şi noi bateriile?” E mai de-a dreptul şi mai actual.

De la înălţimea noilor lui certitudini, Georges îşi permite totuşi o îndoială. Să se fi comis oare ireparabilul? Sau urmează să se comită? S-o fi împlinit actul, sau doar intenţia de act? E adevărat că, în zilele noastre, între intenţie şi act, nu mai e decât o privire. Ba uneori actul precede intenţia. Mai întâi bei, pentru ca, după aceea, să-ţi dai seama că nu-ţi era chiar atât de sete. Dar ei sunt însetaţi, cu siguranţă. Mai ales ea, însetată de neprevăzut, însetată de carnaţii fragede după douăzeci şi trei de ani de conjug. O fi băut? Da, sau nu? Şi, pentru că nu poate fi sigur în mod absolut, Georges îşi impune un pariu stupid: o să se ofere să-i

astâmpere el setea. Dacă refuză, cum a făcut-o deja de două ori ieri, afacerea este clară: a băut. Dacă acceptă, toate speranţele sunt încă permise.

La ora primelor avansuri, se simte intimidat ca un adolescent. Totuşi, fără să-l încurajeze cu adevărat, Brigitte nu-i opune nicio rezistenţă. Nu mai mult decât armata irakiană trupelor aliate, cugetă el cât ai clipi. Timp suficient să se poată replia pe poziţii nepregătite dinainte. În fine, după ce a sondat zonele erogene, porneşte din nou la asaltul punctelor G, încercând strategii inedite, improvizând o nouă balistică amoroasă, desfăşurând mii de şiretlicuri pentru a înşela adversarul în privinţa efectivelor. Dar, în clipa în care ar fi vrut să fie şi Cassanova şi Don Juan şi Rambo 12, spintecător triumfător şi rachetă imparabilă, iată-l obligat să depună armele. Da, obligat! De necrezut, şi totuşi adevărat: prea solicitat prin crisparea excesivă a maxilarelor, porţelanul coroanei caninului superior dreapta se sparge! Până să-şi dea seama ce se întâmplă, în timpul cât limba pleacă în comando pentru a verifica amploarea dezastrului, timpul cât să-l vâre sub pernă, cum făcea altădată, cu speranţa că un şoricel îl va lua, cât să se gândească să nu mai deschidă gura sub niciun pretext, fie el cel mai tentant… vă daţi seama că flautul lui – fragil şi el, într-un anume fel, ca şi porţelanul – nu mai este în stare să interpreteze nici cea mai uşoară cavatina.

Brigitte care, cu mult tact, se prefăcu a nu-şi da seama de la prima pauză, consideră potrivit să se manifeste la a doua. Altfel, Georges este în stare s-o acuze de neatenţie. Din nefericire, ea îşi exprimă interesul prin această frază disperant de înţelegătoare şi gentilă:

— Nu-i grav, dragul meu, se poate întâmpla oricui.

Georges se ridică precum un scaraoţchi şi, în ciuda unei pronunţii alterate – atât din cauza ştirbirii danturii cât şi a efortului de a-şi ascunde dezastrul – reuşeşte să-i explice că nu, tocmai asta e, nu se întâmplă ca toată lumea să aibă un canin, până atunci exemplar, care să-şi abandoneze postul în timpul bătăliei.

E adevărat că Brigitte nu mai auzise niciodată aşa ceva: sexul învins de îmbrăcămintea unui dinte.

Tragicomedie în două scene, dar fără act. O apucă unul din acele râsete de nestăpânit care au darul de a-i exaspera pe cei care le-au provocat involuntar. Un râs nebun, în valuri succesive, retrăgându-se ca o maree, ca apoi să se reverse zgomotos, de fiecare dată când Brigitte îşi aminteşte cauza. Un râs distrugător, care ucide dorinţa, care ucide umorul, iar lui Georges îi lasă intactă incertitudinea privind fidelitatea soţiei sale: o fi deja, sau n-o fi încă amanta lui Gonzague? Georges face o adevărată fixaţie în privinţa tânărului aristocrat. Nici nu-i dădea prin cap să bănuiască pe altcineva. Cu atât mai puţin să se gândească la nevinovăţia totală a lui Brigitte.

Punerea, a doua zi, 26 februarie, în zori, a unei coroane provizorii, sfârşitul ostilităţilor în Golf pe 28 februarie, şi chiar o reluare foarte onorabilă a raporturilor conjugale pe 5 martie, nimic din toate astea nu reuşeşte să-i schimbe starea de spirit care-l însoţeşte, deci, şi pe 6 martie în restaurantul lui Florence, unde intră abia pe la ora opt. Şi asta pentru că Brigitte se întorsese de la consultaţiile ei mai târziu decât prevăzuse şi întârziase machiajul, aşa cum se întâmplă întotdeauna când soţiile nr. 2 ştiu că trebuie să le întâlnească pe soţiile nr. 1. Ochii soţului îi confirmară ceea ce oglinda îi şoptise: „Draga mea Brigitte, cu cele patruzeci şi două de măturici ale tale, poţi curăţa totul în jurul tău!”

Înăuntru, *La Flo* e împodobit cu ghirlande, buchete alb-ruginii, iar petrecerea e în toi. Lume multă. Numeroase capete cunoscute. Cele care cred că se cunosc sunt şi mai multe. Cele care s-ar vrea cunoscute nu contează. Dar pentru Georges nu există decât unul: capul lui Gonzague de Brissandre, aureolat de părul *Noapte de Musset,* luminat de ochii *Lac de Lamartine* şi de un zâmbet *Preludiu de Chopin.* Drept culme a ghinionului, Gonzague agită în direcţia lor o mână fină şi nervoasă, care ar fi putut împodobi braţul lui Liszt. Mână căreia Brigitte îi răspunde foarte explicit: „Staţi acolo, sosim!”

— Ce caută şi ăsta aici? întreabă Georges pe un ton a cărui agresivitate o surprinde pe Brigitte.

— Păi uiţi că va avea o emisiune literară iar Clotilde şi Florence speră să le prezinte cartea?

El se gândeşte că, dacă cele două autoare ar adăuga reţetelor culinare şi pe cea *pro-sos-media,* cartea lor ar deveni cu siguranţă un *best-seller,* ţinând seama de numărul mare al celor care râvnesc la micul ecran. Dar, pentru moment, trebuie să se ocupe de altceva. Trebuie s-o urmărească mai ales pe Brigitte care, folosindu-şi coatele şi zâmbetul, îşi croieşte încet dar sigur drum spre alesul… sau în orice caz virtualul ales.

Înainte de a-şi atinge scopul, Georges reuşeşte s-o apuce de braţ:

— Ştiai că o să fie aici?

— Bineînţeles. Mi-a spus.

— Când asta?

— Ieri, sau alaltăieri, la telefon, nu mai ştiu.

Două deducţii imediate i se impun lui Georges: mai întâi, Brigitte şi Gonzague vorbesc zilnic la telefon, şi încă pe ascuns, deoarece el nu este la curent cu asta; apoi, operaţiunea machiaj nu o privea pe Clotilde ci pe micul marchiz. Pentru el sunt şi noul rimel care îi prelungeşte genele, şi noul fixativ care-i dă strălucire părului, şi noua cremă cu noi vitamine care îi face un nou ten, noul pantalon care-i mulează noile fese, noua transparenţă a noii bluze care permite să se ghicească noua absenţă a sutienului. Georges ştie că femeile se împodobesc mai mult pentru a fi remarcate de suratele lor (numai ele ştiind să aprecieze), decât pentru a plăcea bărbaţilor (care nu văd niciodată nimic). Dar oricum, această desfăşurare de forţe, doar pentru că era şi Clotilde acolo, îl uimeşte peste măsură: nu te duci cu tancul să striveşti un purice. Ei bine, apropo de purice, iat-o pe Clotilde care, chiar în clipa asta îi sare de gât. Ca şi pe fratele ei, Etienne, acum o lună, Georges nu o recunoaşte decât după voce. Dar ce i-a apucat pe toţi să se transforme astfel în ultima vreme? În mod special ea, ce-o fi având? Georges are impresia bizară că nu este *nici exact aceeaşi, nici cu totul alta.* De unde i s-o trage? De la coafura *a la garçonne* în locul celei grele, prinsă într-un fileu la ceafă? De la ochii pe care nu i-a văzut niciodată machiaţi ca în seara asta? De la tenul bronzat? O cercetează încercând să înţeleagă. Pe ea,

privirea inchizitorială o face să zâmbească, adâncindu-i de fiecare parte a gurii câte o gropiţă specifică, pe care Brigitte i-o semnalase la alte femei ca fiind punctul de reper infailibil al liftingurilor. Zadarnic are, în acest domeniu, încredere totală în soţia lui, nu reuşeşte să creadă că, folosind dintotdeauna apă de trandafiri şi ulei de amandine, Clotilde ar fi recurs subit la chirurgia estetică, şi totuşi, se pare că da. I-o mărturiseşte chiar ea şi nu sub pecetea secretului. Nu, nu! Lăudându-l pe Mefisto; atrăgându-i atenţia asupra invizibilităţii cicatricelor, minunându-se de beneficiul fizic, în primul rând, dar şi de cel moral oferit de această intervenţie, exprimându-şi regretul de a nu se fi decis mai devreme şi, pentru a conchide, propunându-i să-i dea adresa în cazul în care l-ar putea interesa.

Cele relatate de Clotilde mai frământaseră craniul lui Georges, dar acum îi par mai puţin absurde. Ba, chiar plauzibile. Având în vedere noul ei *look,* Georges estimează că fosta lui soţie nu se va formaliza pentru o întrebare indiscretă. Aşa că i-o adresează făcând eforturi să pară mai relaxat:

— Ia zi, Clo, nu cumva e cineva în spatele acestei întreprinderi?

Cea interpelată nu neagă. Spune simplu că nu e vorba de o persoană ci de mai multe, şi de mai multe evenimente. Asta-i bună! Iat-o ţinându-i acelaşi discurs pe care-l auzise şi din gura lui Brigitte. La fel ca Doamna nr. 2, Doamna nr. 1 şi-a avut şi ea creatorii ei. Fără să se lase rugată, începe să-i enumere lui Georges pe câţiva: fiul lor, Didier, atât de ataşat de ea până la plecarea subită, acum doi ani, la Luberon. Patrik, cel mai bun prieten al acestuia, homosexual cultivat, providenţă a părului argintiu, care-şi făcuse obiceiul să vină duminica şi în alte seri să cineze la ea; apoi Etienne, fratele ei, care făcând el însuşi operaţia, o împinsese şi pe ea s-o facă; Flo, mai ales Flo, care cu multă tenacitate a antrenat-o încetul cu încetul spre viaţa activă pe care credea că o detestă şi de care acum nu se mai poate lipsi; cartea lor culinaro-literară, care tocmai a apărut şi cu care s-au distrat scriind-o, ea în stilul tingire, Flo în stilul microunde; proiectele pe care această colaborare le suscită: printre altele o rubrică

într-o emisiune de televiziune, încă un restaurant, dar de data asta purtând numele amândurora, sau mai bine zis cele două nume noi, *Dégel* şi *Mijote*[17].

Georges dă din cap: domnişoara Florence Auchard şi respectabila sa mătuşă, doamna Clotilde Auchard, rebotezate din nou pe frontispiciile gloriei: *Dégel & Mijote!* Asta îi aminteşte nişte numere de clovni: Alex şi Zavatta, Pipo şi Rhum, Foottit şi Chocolat. Normal, în fond, pentru că viaţa devine un adevărat circ.

— Tu ai fost cu ideea acestor porecle?

— Nu. Băiatul care-l *drive*[18] pe Etienne.

— A, faimosul Lincoln!

— Exact. E plin de idei. Vrei să ţi-l prezint? E aici.

— O, nu. Asta nu! N-am niciun chef să-mi schimb înfăţişarea, pardon, *look*-ul.

— Rău faci. Când ai o soţie tânără şi doi copii la modă, n-ai niciun interes să te dai la fund.

Georges nu are timp să răspundă. Doamna nr. 1 este aspirată de doi fotografi înarmaţi cu aparate, care-i spun Clo-Clo, care o tutuiesc, care o împing spre masă, unde grămezi de cărţi sunt aşezate alternativ pe tingiri de aramă şi pe cuptoare de microunde, care o presează „să-şi mişte fundul” pentru că Boubou – pe locul doi în topul celor 50, noul star al show-bizului şi al mass-media – care a acceptat să pozeze cu ea şi cu Flo, începe să se impacienteze. Datorită înălţimii sale, Georges reuşeşte s-o urmărească de la distanţă pe sexagenara liftingată alergând spre cei şaisprezece ani insolent de mediatici ai numitei Boubou: pentru el, imagine simbolică a unei lumi care-l deconcertează. Cu atât mai mult cu cât are impresia că este singurul deconcertat şi că soţia sa, în orice caz, nu e. O caută cu privirea. O găseşte. E tot cu Gonzague, dar şi cu alt bărbat cu o faţă răutăcioasă, hirsut şi mustăcios, şi care gesticulează ca un italian. Vorbeşte fără să se oprească, în timp ce-şi fixează privirea, extraordinar de mobilă, pe cutare sau cutare invitat, salutându-l pe unul cu mâna stângă, zâmbind altuia din dreapta, indicând la un al treilea că-i va telefona. Brigitte pare a fi subjugată. Îi soarbe cuvintele. Râde cu toată gura. Are ochii dilataţi de interjecţii: „Ah!”; „Oh!”; „Nu, nu se poate!” Pune mâna pe braţul lui Gonzague, pentru a-l

lua martor la lucrurile fabuloase pe care italo-babuinul le povesteşte. Micul marchiz este la fel de extaziat ca şi ea. Fără a-şi lua ochii de la interlocutor, face semn unui chelner. Acesta nu-l observă. Brigitte îi întinde atunci lui Gonzague cupa ei. El o ia. Bea din ea. I-o înapoiază. Ea o goleşte. El aprinde o ţigară. Ea i-o cere. Trage un fum, i-o dă înapoi. Totul fără să vorbească. Georges se simte distrus. Pentru el, acestea sunt gesturi de intimitate care spun tot. Dar iată că Brigitte îl surprinde cu privirea, îi face cu ochiul, complice, îi zâmbeşte adorabil şi-i face semn cu mâna să se apropie. Georges nu mai înţelege nimic. Dar ce contează! Pentru moment e liniştit, îl cheamă. El se apropie. În fine… are intenţia. Pentru că e reţinut în trecere de familia Auchard, tată şi fiu. La fel de fericiţi şi unul şi celălalt. Primul, pentru că proiectul său de televiziune, complet refăcut, a fost abandonat de Antenne 2, dar preluat de Canalul Cinci şi va demara odată cu noua grilă de programe, pe data de 2 aprilie. Al doilea, pentru că generaţia sa de Flash Bab merge foarte bine şi că gemenii roşcaţi, înarmaţi cu bormaşinile lor electrice vor continua să dea găuri care se anunţă promiţătoare în lumea publicităţii. Printre altele, amândoi se bucură de succesul tot mai mare al lui Flo şi, de asemenea, bineînţeles, de al celeilalte fiice şi surori căreia nu-i mai spun decât Natty.

— Desigur, spune Etienne, în comparaţie cu războiul din Golf, culoarele Adunării Naţionale or să-i pară mai şterse.

— Dar ea nu disperă, adaugă Antoine, cu toată inocenţa. Mare lucru să nu izbucnească, curând, un alt conflict pe undeva.

— O, da, să batem în lemn! spune Etienne, fără cea mai mică intenţie de umor negru.

Depăşit de ceea ce aude, aiurit de ceea ce vede, agresat de zgomot, incomodat de fum şi de căldură, Georges nu mai doreşte decât să regăsească liniştea casei lor confortabile din Vésinet. Din fericire, îl descoperă într-un colţ pe gargaragiul hirsut, dezlipit în fine de Gonzague şi de Brigitte, în mare conversaţie acum cu Boubou, vrăjită şi ea; apoi, doi paşi mai încolo, tânărul marchiz, discutând cu un bărbat, încă

tânăr, delicios de proustian şi în care Georges recunoaşte pe Patrik, prietenul lui Didier şi acum al lui Clotilde… în fine, lângă bufet, o zăreşte pe Brigitte sporovăind vesel cu prima lui soţie. Doamna nr. 1 şi Doamna nr. 2 par să se înţeleagă de minune. Bineînţeles, aşa se simplifică lucrurile; e mai plăcut decât să se ia de păr, dar, oricum, asta-l şifonează niţel. Dacă, Doamne fereşte, Brigitte ar trebui să aibă un alt soţ, el nu ar putea simpatiza niciodată cu acesta. Asta ţine probabil de sex, dacă nu cumva, în cazul de faţă, nu-i doar o chestie de vârstă.

Se simte puţin intrus între aceste două femei care se înţeleg aşa de bine.

— Scuzaţi-mă că vă deranjez, spune el, dar mă scol devreme mâine dimineaţă şi aş vrea să plecăm.

— Deja?

Cele două femei au spus asta în cor, cu o intonaţie de reproş. Râd. Clotilde îl tratează pe Georges de „hodorog bătrân”. Ea îşi permite: între ei nu-i decât o diferenţă de doi ani. Brigitte nu îndrăzneşte, ceea ce nu înseamnă că nu o gândeşte. O sărută pe Clotilde din toată inima şi-i spune la despărţire:

— Pe curând, la telefon!

Georges nu aşteaptă să ajungă afară ca s-o întrebe pe Brigitte:

— Chiar ai de gând să dai telefon lui Clotilde?

— Da, bineînţeles. M-a rugat să-i fac tema astrală.

În schimb, pentru a se informa despre palavragiul care părea că-i captase, cu totul, pe Gonzague şi pe ea, Georges aşteaptă să urce în maşină.

— Este faimosul Lincoln, răspunde Brigitte.

— E atât de interesant pe cât se spune?

E obligată să reflecteze înainte de a-i da răspunsul:

— Nu ceea ce spune, ci felul cum spune e interesant.

— Pe scurt, încă un negustor de vorbă-n vânt, ca Valentin şi… Gonzague.

— Da, oarecum. De altfel, cred că Gonzague o să-l ia în emisiunea lui.

— Ei, bine… între tatăl tău şi el îi va fi greu să plaseze un cuvânt.

— Nu-ţi face griji pentru el. E foarte şmecher; micul marchiz o să ajungă departe.

Agasat de tonul de pythie infailibilă al soţiei sale, cât şi de conţinutul profeţiilor ei, Georges persiflează:

— Şi ce e acest tânăr: vărsător, ca Ludovic al XV-lea, sau de-a dreptul Capricorn precum Cristos?

— Nu, răspunde calm Brigitte. E leu… ca mine.

CAPITOLUL 9

Maria Vals e berbec. Va împlini optzeci şi cinci de ani exact peste cincisprezece zile, adică pe 1 aprilie. Dată practică, în general, pentru că toată lumea o ţine minte. Dată incomodă în acest an, în care 1 aprilie cade în week-end-ul de Paşti, pe care, prin tradiţie, Georges şi Brigitte îl prelungesc, transformându-l într-o minicură de refacere. Incomodă, pentru că bătrâna doamnă, care-i extrem de conciliantă în multe privinţe, se arată neîndurătoare când e vorba de aniversarea ei: ţine ca urările să i se facă în ziua respectivă, de preferinţă chiar la ora la care s-a născut, adică şapte patruzeci şi cinci de minute dimineaţa. Nici mai înainte, nici după. Înainte, în niciun caz: aduce ghinion; dar nici după, pentru că, aşa cum spune o zicală din Normandia ei natală: „Cheful terminat, sfântul e uitat". Altfel spus, aşezat în nişa lui, reluându-şi statutul cotidian. Maria Vals mai ţine să i se ofere şi „o surpriză": fie un cadou, la care nu se aşteaptă, fie o ieşire într-un loc pe care nu-l cunoaşte. Dar, cel mai bine, amândouă. Ceea ce s-a întâmplat mereu, de când Cunegonde a ajuns-o din urmă, rarefiindu-i bucuriile.

Georges, supărat, i-a explicat Brigittei că nici nu se putea gândi să-şi priveze mama de capriciul ei anual. Ea a înţeles foarte bine. El i-a cerut să devanseze sau să amâne plecarea. Ea a refuzat… pe motiv că avea de lucru. Iar asta, el n-a înţeles. Dar, amintindu-i că el e primul care tună şi fulgeră împotriva concetăţenilor săi, din ce în ce mai des înţepaţi de musca ţeţe a vacanţelor, el n-a mai insistat.

A decis să-i ofere un telefon portativ mamei sale, care începe să se deplaseze tot mai greu. Ea le-a sugerat s-o invite la restaurant. La *La Flo,* gândindu-se c-o să-i facă plăcere să-şi revadă fosta nepoată, pe care n-a mai văzut-o de când aceasta şi-a făcut prima comuniune, şi pe fosta noră, întâlnită ultima dată ca soţie abandonată, năzuroasă şi fluşturatică. Georges a acceptat ideea, curios să afle cum va aprecia maică-sa înţelegerea dintre Doamna nr. 1 şi Doamna nr. 2, ţinând seama de faptul că n-a avut niciodată, nici pentru una –

care se temea de ea – şi nici pentru cealaltă – de care se temea – decât o dulce indiferenţă.

Aseară, când l-a sunat pe fiul ei, Maria Vals l-a întrebat dacă e singur. Ceea ce nu era cazul. El ştie că îi pune această întrebare doar când are să-i spună ceva neplăcut în legătură cu Brigitte: o bârfă colportată, o remarcă venind de la madam Château, cu o cugetare de a marchizei de Quenous-Fussions. Mici meschinării de femei singuratece care se hrănesc cu vieţile altora. În general, Georges nu le bagă-n seamă. Ba chiar uită – ca şi mama lui, de altfel – să le mai aducă în discuţie. Dar de data asta, nesigur încă de fidelitatea soţiei, pândeşte cel mai neînsemnat indiciu care l-ar putea lumina în această privinţă: se gândeşte că mama sa ar putea să deţină unul. Aşa că, după masa de prânz, de îndată ce Brigitte pleacă, aleargă la maică-sa, asumându-şi riscul de a-i deranja sacrosanta siestă. În loc de calmul obişnuit, care domneşte, în general, în micuţul imobil, în mare parte locuit de pensionari, Georges aude, venind din dreapta de la parter, unde se află garsoniera maică-si, un soi de hărmălaie, din care se disting râsete, exclamaţii, lătrături. Sună. O voce se înalţă dincolo de uşă, dominând zgomotul infernal. Recunoaşte vocea Victoriei:

— Nu vă deranjaţi, deschid eu! Trebuie să fie iubitul meu!

Dacă Victoria e surprinsă, Georges este absolut uluit. Iar uluiala lui se va amplifica de trei ori, în două minute. Prima dată, descoperind în salonul maică-si patru persoane: doi bărbaţi – un fotograf şi asistentul acestuia – care se agită în jurul a patru proiectoare, trei umbrele, câteva transformatoare, două aparate pe suporturi, patru pe fotolii; apoi, două femei: o stilistă-consilier şi asistenta acesteia, care schimbă locul mobilelor, al obiectelor. A doua oară, găsind-o pe maică-sa în baie, în grija altor două femei: una o machiază, cealaltă o coafează. A treia oară, când respectabila bătrână doamnă îi spune: „Ei da, dragul meu, la aproape optzeci şi cinci de ani, o să devin cover-girl!”

S-ar putea să fie un vis, un vis nostim, din care, trezindu-se dimineaţa, să-i spună Brigittei: „N-o să

ghiceşti niciodată ce-am visat azi noapte. — Ce? — Că o revistă foarte importantă îi consacra Victoriei un reportaj. — Serios? — Da! Însă cu condiţia expresă să se fotografieze cu familia. — Nu se poate! — Ba da! Dar, cum bănuia că noi, părinţii, n-o să acceptăm, a rugat-o pe bunică-sa, care nu-i poate refuza nimic, iar biata bătrână poza precum o fetişcană! — Serios? — Da! Fotograful îi ordona: Staţi dreaptă! Ridicaţi braţul! Aveţi bărbia dublă. Răsuciţi-vă trunchiul! Nu mişcaţi picioarele! Zâmbiţi! Nu aşa de tare! Sugeţi-vă burta! Iar ea asculta ca o mieluşa, ca un manechin! — Nu se poate! — Ba da! Şi în plus, se deghiza cu tot felul de chestii aduse de consiliera stilistă: pălării, şaluri, manşoane, mitene. — Nu, nu-i posibil! — Ba da, şi absolut oniric, mamei îi plăcea să se joace de-a starurile! — Nu se poate! — Ba da!”

Da, în vis, putea fi nostim. În realitate, asta nu-l amuză câtuşi de puţin pe Georges. Ba chiar îl întristează. Între două schimbări de reflectoare, el îi reproşează Victoriei că şi-a antrenat bunica într-o mascaradă nedemnă de vârsta ei şi, în plus, e foarte obosită. Sensibilă la acest argument îl roagă pe fotograf să scurteze şedinţa.

— De acord, spune acesta, mai facem o ultimă serie cu tine, oferind căţelul bunicii, şi am plecat.

Apoi, întorcându-se spre Maria Vals, căreia machioza îi şterge broboanele de sudoare de pe frunte, adaugă:

— OK, bunicuţo?

— OK! răspunde octogenara.

În momentul în care totul este gata pentru ultimele fotografii, se aude soneria. Victoria anunţă că, de data asta, sigur e iubitul ei. Pentru ca ea să nu se deranjeze, întârziind astfel fotografierea, se duce Georges să deschidă. Îl recunoaşte pe Lorenzo, pentru că-l văzuse în *Dublu Eu.* Îi pare mult mai simpatic decât pe ecran, mai natural, mai „ca toată lumea”. Ai zice, mai degrabă, că e un tânăr şef dinamic, decât o vedetă de cinema.

— Sunt tatăl Victoriei, spune Georges, întinzându-i mâna.

— O! la, la! Nu-i nevoie să-mi spuneţi, vă seamănă leit! Şi apoi, mi-a împuiat capul cu dumneavoastră…

Georges e surprins să constate doar un accent slab în exprimarea tânărului. În film era mult mai evident.

— Am făcut progrese de când stau în Franţa, explică Lorenzo. Am norocul să am o ureche foarte muzicală… ca majoritatea italienilor.

— Cântaţi?

— Nu cu vocea, dar cânt la un instrument.

— Mandolină? Chitară?

Două gropiţe se adâncesc în obrajii tânărului.

— Nu! spune el. La cimpoi.

Georges crede că-i o glumă. Dar nu. Lorenzo îi aminteşte că mama lui e scoţiană şi nu-i ascunde satisfacţia lor comună de a sufla aerul Scoţiei peste străduţele Veneţiei. Este evident că, în afară de ochii albaştri, lady îşi mai înzestrase fiul şi cu o doză de umor. Dar el are bunul gust să nu abuzeze de asta, încât spectacolul cu Maria Vals, transformată în top model, se vede că nu-l amuză. Când fotograful o roagă pe aceasta să se aşeze pe jos, lângă Victoria, şi să mângâie căţelul, un tekel minuscul, cu lătrături disproporţionate, Lorenzo nu ezită să intervină:

— Nu, Charly, ajunge. Doamna Vals e obosită şi Victoria la fel. Eu o cunosc. Zâmbetul îi dispare. N-o să mai iasă nimic ca lumea. Crede-mă. În interesul ei şi al tuturor.

Anglo-italianul a vorbit cu autoritatea unui bătrân lord şi cu farmecul unui tânăr veneţian. Fotograful nu insistă şi dă ordin echipei să strângă.

— Vă mulţumesc, spune Georges. Eu nu aş fi îndrăznit.

— Am o bunică în Italia. Mama tatălui meu şi… a încă şase băieţi. Şapte uriaşi, în total. Iar ea e o mititică negricioasă cât un ghemuleţ. Eu îi spun *Capuccina.*

Victoria se apropie, cu căţelul, acum liniştit, în braţe.

— Sper că javra asta care urlă nu-i a ta.

— Nu, e a stilistei. Încearcă, de câte ori se iveşte ocazia, să-i găsească un rol. E foarte fotogenică.

— Poate, dar asurzitoare. Bunica ta, care are oroare de zgomot…

— Nu-ţi face griji pentru ea! E încântată. Asta a distrat-o. Iar acum, o să se poată odihni ascultându-şi casetele.

— Dar ea nu are casete.

— Ba da! I-am adus eu. Numai opere… şi un casetofon. E cadoul de ziua ei.

Această atenţie anticipată, în ciuda frumuseţii gestului, îl contrariază pe Georges.

— De ce i l-ai oferit azi?

— Pe 1 aprilie o să fiu în Italia cu Lorenzo.

— E Paştele, spuse tânărul, încrezător în temeinicia acestei justificări. De la moartea tatei mi-am făcut obiceiul să petrec această sărbătoare în familia lui, care e şi a mea.

Georges se aştepta atât de puţin la această explicaţie, încât îşi uită agasarea. Puţin după aceea, Maria Vals apare din baie, unde fusese demachiată. Paloarea şi trăsăturile îi trădează oboseala. Lorenzo o zăreşte primul şi se strecoară până la ea, printre diferitele operaţii de restabilire a ordinei. O prinde de braţ, o sărută pe păr şi o conduce, cu paşi mărunţi, spre alcovul unde se află patul pe care Victoria şi Georges aşezaseră o serie de perne destinate să-i susţină ceafa, coloana vertebrală şi picioarele. Bineînţeles refuză să se întindă.

— După ce o să plece toată lumea, spune ea.

— Nu, nu, nu, mamita, îi şopteşte Lorenzo, acum.

Fără a mai pierde o secundă cu discuţiile, o ia în braţe şi o întinde pe pat, atent să o aşeze în cea mai confortabilă poziţie. Ea încearcă să protesteze, de formă, dar Lorenzo o întrerupe imediat, vorbindu-i cu un groaznic accent italian:

— Ma mamita, eu nu comprendo le francés, alore, dacă tu voie certare pe mine, tu trebuie învăţare italiano sau anglese. Dar până atunci, tu te servi de ta boca pentru fare una săruta a Lorenzo.

Îi întinde obrazul bătrânei doamne. Ea îl sărută, ciufulindu-i părul cu o ciudă afectuoasă.

Georges este profund mişcat de acordul vădit dintre mama lui şi acest străin care se poartă cu ea ca un nepot, ba chiar mai bine decât un nepot. Victoria

surprinde privirea fascinată a tatălui ei şi nu ratează ocazia pentru a-i smulge o confirmare:

— Am făcut o alegere bună, nu?

— Numai să dureze! răspunde prudent Georges.

Fotograful şi echipa sa termină cu strânsul materialelor şi aranjatul garsonierei aşa cum era înainte. Îşi iau la revedere de la Maria Vals, mulţumindu-i pentru amabilitatea cu care a cooperat şi promiţându-i să trimită reportajul care urmează să apară cu siguranţă, pe 8.

Victoria şi Lorenzo îi urmează, după ce Georges şi pseudoginerele său şi-au exprimat plăcerea de a se fi cunoscut şi speranţa că se vor revedea în curând.

După plecarea lor, Georges îi propune mamei sale să o lase să se odihnească, dar ea refuză categoric, jurându-i că-l va preveni la primele semne de oboseală. Deci, se aşază pe un scaun lângă pat şi trece imediat la primul scop al vizitei sale:

— Ce aveai să-mi spui aseară şi Brigitte nu trebuia să audă?

Mariei Vals îi trebuiră câteva secunde ca să-şi amintească.

— A, da! mi-am amintit! exclamă, în fine. Dar n-aveam nimic să-ţi spun. Voiam să-mi spui tu.

— Ce anume?

— Nu face pe inocentul. În orice caz, pe mine nu mă duci. De câtva timp, căsnicia ta nu merge bine.

Bătrâna doamnă este prea categorică, pentru ca Georges să încerce să nege. Minimalizează doar:

— O mică criză, cum se întâmplă adesea într-un cuplu, nimic mai mult.

Nu prea convinsă de acest diagnostic optimist, Mana Vals încearcă să-l descoase:

— Îţi înşeli nevasta?

— Din păcate, nu.

— Ai spus-o cu năduf.

— Măcar ştiu la ce să mă aştept.

— Prin urmare, te înşală ea?

— Nu ştiu nimic. O bănuiesc. Asta-i tot.

— Iar bănuielile tale vă otrăvesc viaţa.

— Da.

— Foarte bine!

Maria manifestă satisfacţia medicului care, descoperind cauzele suferinţei pacientului său, ştie ce tratament să-i aplice pentru a-l vindeca. Pentru ea, cazul e simplu. Trebuie curmată cu orice preţ îndoiala. Cum? Două metode: fie printr-un efort de voinţă asupra ta însuţi (îţi interzici orice suspiciune – scotocitul prin buzunare, întrebări viclene, telefoane capcană etc.), fie a doua metodă, recurgerea la serviciile unui detectiv particular, pe care-l însărcinezi cu transformarea îndoielii în certitudine, ceea ce, desigur, poate fi foarte dulce, dar riscă să fie şi foarte amar.

Georges recuză pe loc metoda nr. 2.

— Prea inteligentă, spune el.

— Prea periculoasă, gândeşte maică-sa.

— Din păcate, mi-e teamă că nu voi reuşi să mă scutur de bănuielile mele ca să pot trăi ca înainte, în deplină încredere.

— Va trebui să faci un efort, Georges; să încetezi s-o suspectezi pe Brigitte, să-i diseci fiecare cuvânt, fiecare gest.

— N-o să fie uşor.

— Trebuie. Şi, în acelaşi timp, să fii mult mai atent, mai tandru.

— Asta da, mi-e mai la-ndemână.

— În felul ăsta, dacă-i nevinovată, va fi foarte fericită de curtoazia ta, iar dacă, Doamne fereşte! e vinovată, cel puţin o să aibă remuşcări şi s-ar putea să fie atât de puternice, încât să renunţe la amant. Apropo, bănuieşti pe cineva, presupun.

— Evident. Eu mă gândeam chiar că tu eşti la curent.

— Prin cine?

— Prietena ta, Emilie.

— De ce tocmai prin ea?

— Din cauza lui Gonzague.

— Pe el îl bănuieşti?

— Da.

Maria Vals îşi strânge pleoapele de parcă ar încerca să distingă departe, foarte departe, acest cuplu format din nora ei şi tânărul Brissandre. Georges speră un hohot imens de râs, un *Eşti nebun!* un *E ridicol!* un *Îmi*

pun capul jos că nu! Când colo, trebuie să se mulţumească cu un prudent:

— Asta m-ar mira.

— Din cauza diferenţei de vârstă? întreabă Georges.

— A, nu! exclamă maică-sa, dar cred că, dacă Brigitte te-ar încornora cu Gonzague, Emilie nu s-ar fi privat de plăcerea de a-ţi spune.

— Nu-i obligatoriu.

— Ba da! Este genul celor care-şi tratează marile mizerii ale vârstei lor, savurând marile mizerii ale vârstei altora.

— Să zicem. Dar poate că nu e la curent.

— Imposibil! Are o curiozitate bolnăvicioasă şi un fler de câine poliţist.

— Atunci, te rog, încearcă s-o asmuţi.

— S-a făcut, dar asta, mâine. Acum sunt obosită.

Georges se ridică imediat, regretă puţin că a necăjit-o cu micile lui necazuri, îi mulţumeşte pentru sfaturile pe care îi promite că va încerca să le aplice, pentru informarea ei pe lângă marchiza de Quenous-Fussions în legătură cu care îşi permite să-i recomande să acţioneze cu discreţie.

— De ce zâmbeşti, întreabă Georges.

— Deoarece copiii uită că mamele lor au fost femei şi că ele îşi aduc aminte de asta.

Ca pentru a-şi ilustra spusele, întinde mâna spre noptieră şi ia flaconul cu al ei *Demi-Jour d'Houbigant,* singura marcă de parfum cu care s-a dat toată viaţa. Semnătura ei. Îşi pune câteva picături după ureche şi la îndoitura braţului, apoi le respiră cu voluptate. E rândul lui Georges să zâmbească în faţa acestor gesturi de Etern Feminin. Etern? O, Doamne!

Maria Vals pune la loc flaconul cizelat de cristal şi îşi expediază fiul cu un sărut trimis din vârful arătătorului deformat. Georges iese în vârful picioarelor. În vestibulul îngust, mobilat exclusiv cu un cuier de pe vremuri, având în partea de sus un suport pentru pălării, iar jos, un altul, cu alveole, pentru bastoane şi umbrele, îşi recuperează impermeabilul. În timp ce şi-l trage pe el, dă cu ochii de casetofonul oferit mamei sale de Victoria. Deasupra, o felicitare cu aceste cuvinte: „La mulţi ani şi sărutări celei mai tinere

bunicuţe!”. Semnat, „Nepoţii **tăi,** Victoria şi Lorenzo.” Cuvântul **tăi,** subliniat, îi şterge impresia neplăcută pe care o simţise în faţa acestor urări premature.

În următoarele două săptămâni, Georges nu ratã nicio zi pentru a-şi chestiona mama – fie telefonic, fie în cursul unor vizite rapide – în legătură cu misiunea cu care o însărcinase pe lângă prietena ei, Emilie. Şi, de fiecare dată, ea se văzu în situaţia de a-i mărturisi că, în ciuda vicleşugurilor la care a recurs, marchiza nu dădea semne că ştie ceva. Mama lui, conchise destul de repede că, dacă nu afla nimic, înseamnă că nu era nimic de aflat. Georges, însă, conchidea că acea tăcere ascundea ceva necurat. Starea asta negativistă o neliniştește pe Maria Vals, care nu contenea să-i repete fiului îndemnuri la calm, la încredere şi la o atitudine de *puţin îmi pasă.* El însă le respecta în măsura în care comportarea Brigittei nu se preta la echivocuri. Ceea ce – recunoştea – era, în general, cazul. Dar n-a mai fost – după opinia lui – când a avut loc prima emisiune a lui Gonzague, fixată pentru data de 2 aprilie şi care se intitula „5 la 5”, titlu perfect justificat, pentru că cinci autori se confruntau cu cinci cititori.

Gonzague, care se dusese deja odată la Pont-sur-Yonne, pentru a-i explica exact bătrânului Moutiers ce aştepta de la el, vru să mai meargă acolo, pentru o ultimă punere la punct. Îi propuse Brigittei să-l însoţească, argumentând că prezenţa ei va contribui la îmbunarea tatălui, care nu se supunea uşor sugestiilor altora. Escapada situându-se între orele unsprezece dimineaţa şi seara, ea acceptă. Nu-şi prevenise soţul decât în ajun. Uitase pur şi simplu, pretinse ea.

Georges făcu ca trenul… în tăcere.

În ziua fixată, Brigitte urcă în maşina lui Gonzague, într-o ţinută care-i venea nemaipomenit de bine… i se păru lui.

La ora la care ar fi trebuit să fie acasă, ea de-abia telefona, pentru a-l preveni că în momentul acela plecau din Pont-sur-Yonne, şedinţa de lucru durase mai mult decât fusese prevăzut. El înjură de mama focului… după ce închise.

Descinse pe la ora opt şi patruzeci şi opt de minute, necăjită că au întârziat din cauza aglomeraţiei de pe

şosele… după cum relata ea.

El spuse că o sută şase kilometri în două ore patruzeci şi opt de minute dau o medie incredibil de modestă pentru o maşină de 11 cai-putere, chiar dacă e trafic mare. Da, repetă el printre dinţi, incredibil.

Prefăcându-se că nu aude, ea începu să-i povestească în detaliu cum se petrecuseră lucrurile la părinţii ei: încurajările vecinilor, falsa relaxare a tatălui, tracul mărturisit al mamei, nervozitatea amândurora şi deciziile pe care le-au luat în legătură cu programul lor de dinainte şi de după „marea aventură a vieţii lor”.

Georges înregistrase, indiferent, că socrii lui vor pleca de acasă joi, înainte de Paşti, tocmai pentru a evita aglomeraţia, că vor sta, ca de obicei, la Sophie şi Thomas, în buricul capitalei, că, aşa cum a declarat Fernand o dată pentru totdeauna: „Nu vii la Paris ca să stai la ţară!” Vor veni, totuşi, în duminica de Paşti, la masă la Vésinet, iar luni se vor duce la Versailles, din conştiinţă profesională, pentru că acolo se desfăşoară evenimentele descrise în cartea despre care o să vorbească în emisiunea „5 la 5”. Toată ziua de marţi va fi consacrată bineînţeles televiziunii, aşteptării, angoasei. Emisiunea lui Gonzague fiind publică, Brigitte va asista şi ea, din studio, fără Georges, pentru că el prefera, fără doar şi poate, să-şi privească socrul de la el din casă sau să nu-l privească deloc… estimă ea. Şi asta cu atât mai mult, supralicita tot ea, că lui îi plăcea să se culce devreme, iar după emisiune, Gonzague prevăzuse un supeu, care risca să se termine destul de târziu. Auzind asta, indiferenţa lui Georges se evaporă. Începu prin a bombăni că ar putea măcar să-i ceară părerea şi nu să-i atribuie un rol de paiaţă. Sfârşi prin a urla că se săturase să mai fie luat drept tâmpit. În loc să ţipe şi ea, îi ceru, calm, un plus de informaţie:

— În ce te iau eu drept un tâmpit?

Un sfert de secundă, Georges fu cât pe ce să nu se mai stăpânească, să sloboadă numele lui Gonzague, să-şi asume riscul unei rupturi, poate. Îl reţinu, în extremis, imaginea mamei îndemnându-l la calm. Răspunse dând un pas îndărăt şi coborând vocea cu un ton:

— Ştii foarte bine ce vreau să spun.

— Asta-i culmea, habar n-am!

Atunci a dat doi paşi înapoi şi a coborât vocea cu două tonuri:

— În acest caz, cu atât mai bine. Scuză-mă.

Afacerea se opri în acest punct, lăsând câteva sechele difuze. Sufletul îşi are şi el durerile lui. Deşi nu grave, ele se prelungiră până în ziua de Paşti, când dispărură în febrilitatea mesei familiale, care-i va reuni pe părinţii Brigittei, pe sora ei, Muriel, şi pe soţul acesteia, Michel, pediatrul cu cei doi copii. Era prevăzut, se înţelege, că Maria Vals se va număra printre comeseni. Dar, curios, declinase invitaţia, pretextând că preferă să se rezerve pentru a doua zi, de aniversarea ei. Era pentru prima dată că se priva de o masă bună şi de o ambianţă de sărbătoare. Georges se întristă: în ciuda aparenţelor, cei optzeci şi cinci de ani îşi spuneau cuvântul, ascunşi în vene şi artere, în organe şi vertebre, gata oricând să se facă simţiţi, ba într-o parte, ba în alta.

Dar, din clipa debarcării invitaţilor în casă, Georges se felicită de absenţa maternă. Socru-su, care chiar în stare naturală e un personaj pitoresc, se complace să-şi joace rolul. Luând exemplul acelor actori cărora li s-a lăudat o anume particularitate, el se imită. Îşi face numărul de slobod la gură apropo de orice: narcisele din grădină „seamănă cu nişte mături pentru rahaţi”, excelenta şampanie a lui Georges „pârţâie din gâtlej”, „muierile care fac pe mironosiţele îs adevărate putori”, contribuabilii „înghit baliverne şi se uşurează de biştari”.

Dacă, într-adevăr, ceea ce se află sub talie duce cu gândul la multe, aşa cum l-a învăţat Lincoln pe Etienne Auchard, bătrânul Moutiers are toate şansele să fie dus sau, mai bine zis, luat… de apă! Şi, colac peste pupăză, ginere-su, Thomas, care scrie cântece pentru fetiţele de la *Crazy Horse Soloon,* n-a avut ceva mai bun de făcut, decât să-şi ducă socrul, cu o seară înainte, la templul striptease-ului. Teren privilegiat, care-l stimulează pe Fernand să-şi exerseze verva nesărată. Acest intermezzo, care corespunde cu tăierea păsărilor pentru duminică, îi permite toate analogiile imaginabile cu târtiţele şi copanele acestor zburătoare. Nevastă-sa

exultă de fericire: „Afurisitul de Fernand!” Cele două fiice, Brigitte şi Sophie, încearcă să zăgăzuiască grosolănia paternă: „Haide… tată!” Cei doi gineri, Georges şi Thomas, rânjesc politicos: „Păstraţi-le pentru televiziune, tată socru!” Nepoata şi pediatrul de bărbat-su, Muriel şi Michel, încearcă o manevră de diversiune: „Mai bine ai mânca, tataie, până e cald.” Strănepotul, Jonathan, de cinci ani, se îneacă de râs: „E nostim, bunicu!” Audray, strănepoată-sa, de şapte luni, din fericire, doarme liniştită, într-una din camerele de la etaj şi nu riscă să-i audă vorbele, susceptibile – dacă le-ar înregistra în căpşorul ei – să trezească mai târziu în ea flacăra adormită a feminismului.

În fine, mâncarea şi vinul bun îşi fac efectul asupra focului de artificii al lui Fernand Moutiers, care începe să dea semne de oboseală. Totuşi, înainte de-a se da bătut, mai lansează o ultimă salvă. Un adevărat buchet!

— Reţineţi, exclamă el. Printre toate curişoarele, pe care le-am văzut aseară, niciunul nu-l întrece pe al Victoriţei noastre!

O! timp, suspendă-ţi zborul… Un înger de plumb trece…

— Pentru asta, copiii mei, reluă el, ridicând paharul în direcţia Brigittei şi al lui Georges, bravo! Când l-aţi fabricat, n-aţi dat greş!

Îngerul de plumb cade tocmai la desert. După paloarea lui Georges, orice-i posibil: să-i umple moaca de borş, să-i spintece burdihanul cu cuţitul de tăiat pâine sau să-l înjure în termeni care să-i întreacă în vulgaritate pe-ai lui socru-su.

Toţi cei de la masă sunt conştienţi de asta. Chiar şi Gisele Moutiers, care fusese prevenită de fiicele ei că orice aluzie la copiii Vals era de evitat; până şi micuţul Jonathan simte că liniştea aia nu-i a bună. De altfel, el va salva situaţia, strigând:

— Hei, ascultaţi! Surioara mea plânge.

Da! Zeul familiilor unite are milă în frumoasa zi de Paşti. Surioara plânge. Ce bine! Să urle, să ragă, să răcnească! Repede! Repede! Trebuie mers şi văzut. Să nu se sufoce. Părinţii ei părăsesc masa cu acelaşi elan: mama, pentru că-i mamă; tata, pentru că-i pediatru. Micul Jonathan, pentru că fraţii mai mari trebuie să-şi

protejeze surorile mai mici. Bunicii, pentru că bunica este mama mamei, iar bunicul pentru că trebuie să o liniştească cineva pe bunica. În fine, Brigitte şi Georges îi urmează, pentru că, în calitate de gazde, trebuie să-şi pună casa şi pe ei înşişi la dispoziţia oaspeţilor. În plus, nu ar fi lăsat pentru nimic în lume, să le scape o şansă nesperată care-i va salva de la dezastru. Rămân la masă doar cei doi Moutiers. Gisele strânge farfuriile în faţa ei, împărţindu-le în două grămezi: curate şi murdare, considerându-le curate pe cele care nu conţin decât coaja de la caşcaval. Fernand goleşte în paharul lui cea de a şasea sticlă de Château-Maucailleau 1985, trage o duşcă zdravănă, plescăindu-şi apoi limba de cerul gurii.

— Nu-i rău zaibărul lor! Vârtos, dar nu „îndeajuns”!

— Vrei să-ţi dezlipesc etichetele pentru colecţie?

— A, cum să nu! Doar cu asta rămânem!

În timp ce, în bucătărie, Gisele se dedică – trup şi suflet - operaţiei de dezlipire, Fernand declanşază, pe canapeaua din salon, operaţiunea de siestă. El sforăie de-a binelea, când restul familiei coboară. În frunte, Muriel cu fetiţa în braţe, ale cărei urlete s-au topit într-un gângurit repertoriat de către pediatru în categoria *Apel biberon.* Georges şi Brigitte, mână în mână, încheie coloana. Acolo sus, ea a reuşit câteva clipe să fie singură cu soţul ei, pentru a-i spune cât de adânc o mâhnise atitudinea tatălui său şi pentru a-l ruga să ierte grosolăniile care se datorau excesului de alcool. Georges, mişcat de regretul ei sincer, s-a arătat înţelegător şi i-a promis că va fi cuminte, orice s-ar întâmpla. Oricum, Morfeu scoţându-l definitiv pe Fernand de la bucătărie cu etichetele, Gisele oferi un prim subiect de conversaţie, informând persoanele de faţă că cei care colecţionează etichete, ca Fernand, se numesc oenosemiofilişti sau etiladelofili. Încurajată de murmurul măgulitor, cu care i-au salutat cunoştinţele, i-a mai citat şi pe sigilofilişti, colecţionari de suporturi pentru ţapii de bere, pe glacofili, colecţionari de borcănaşe de iaurt, pe vexilologişti, colecţionarii de drapele şi încă alte denumiri, pe care niciunul nu le cunoştea: ea se antrenase în vederea unui joc televizat şi avea o cultură foarte vastă, pe această temă foarte

restrânsă. De aici, Georges atacă dezvoltarea actuală a specializării în detrimentul cunoştinţelor generale.

— Se ştie totul despre un lucru de nimic, spune el, dar nimic despre tot restul.

Pediatrul s-a crezut obligat să apere specializarea în medicină.

— Păi, atunci, să vorbim despre asta! exclamă Georges, care nu-şi recuperase încă definitiv caninul fals. Numai în stomatologie, aveţi deja un parodontist, pentru retragerea gingiilor, un endodonist, pentru devitalizarea dinţilor şi obturarea canalelor, un parodontolog, pentru copii, un implantolog, pentru implanturi, fără a-l mai pune la socoteală pe radiolog, exclusiv pentru clişeele bucale. În curând, vom avea un specialist pentru fiecare dinte.

Micuţa Audray începe din nou să plângă. Cei mari îi percep apelul. Micul Jonathan, care se plictisea îngrozitor de când râsul familiei amuţise, întrebă: „Când plecăm?" Copiii sunt practici: ei exprimă cu glas tare ceea ce adulţii gândesc, dar nu spun. Asta le permite părinţilor să fie ipocriţi, să-şi pregătească retragerea cu puştiul drept scut.

— Noi am mai fi stat cu plăcere, a spus Muriel, dar îl cunosc pe Jonathan, n-o să ne lase-n pace până nu plecăm…

Atunci s-au ridicat cu toţii, s-au felicitat pentru momentele minunate petrecute în familie, după care, s-au repezit la haine, ca să plece. Gisele Moutiers, la recomandările discrete ale Brigittei, şi-a trezit soţul în ultima clipă, când în curte, lângă maşini, ceilalţi speraseră deja de două ori că nu va fi prea multă lume pe drum, la întoarcere şi că n-o să plouă înainte de sosire. Preluând discuţia din mers, Fernand afirmă că de dopuri vor avea parte, dar de ploaie nu, „având în vedere că el aspiră dopurile şi alungă apa!" Pe lângă celelalte, această butadă păru fină ca o dantelă… Îl complimentară şi-l vârâră cât putură de repede în maşina lui Sophie şi Thomas.

După ce roiul familial îşi luă zborul, Georges închise cu voluptate grilajul de la poartă, inspiră adânc aerul proaspăt al după-amiezii, prinzându-o pe după umeri pe Brigitte, care începu să tremure. Astfel înlănţuiţi,

intrară în casă, evitând să privească spre stratul de narcise. Casa li se pare de un calm divin.

— N-aş mai fi în stare să suport toată ziua prezenţa copiilor, spune el.

— O! dacă ar fi ai tăi, sunt sigură că i-ai suporta, spune ea.

De ce „ai tăi”? De ce nu „ai noştri?”. I-ar strepezi gura un posesiv plural, încărcat cu un viitor comun? Georges îşi linge buzele:

— Mai întâi, ai noştri ar fi mai frumoşi, pentru că ne-ar semăna şi, în plus, nu ar purta aceste prenume ridicole.

— Nu-ţi place Jonathan şi Audray?

— Nu când te cheamă Dubois.

— Dimpotrivă! Asta contrastează. E insolit. Aşa atrage atenţia.

Georges recunoaşte marca lui Lincoln. Din nou, blestemata asta de manie de-a atrage atenţia. El unul ar da orice să treacă neobservat! El nu-i fericit decât după grilajul lui închis, uşa încuiată, draperiile lăsate. Mai ales cele de la dormitor, grele, opace. Barieră între ceilalţi şi el. Între ceilalţi şi ei. Se duce după Brigitte, care face ordine în bucătărie. Îi spune simplu: „Vino.” Un singur cuvânt, dar ce încărcătură de speranţă! Şi ea îl urmează. Şi trage draperiile de la dormitor. Şi îşi regăsesc vechile automatisme. Bineînţeles, Georges regretă puţin primele lor tatonări, primele lor improvizaţii, primele lor îndrăzneli, dar nu poţi descoperi America tot timpul! Bineînţeles, ei se gândesc că gesturile lor au devenit la fel de maşinale ca cele ale piloţilor de linie, care verifică listele înainte de decolare… şi, în fine, dau drumul motoarelor. Un zbor minunat începe. Cel al unui bărbat şi al unei femei care au amintiri frumoase de călătorie. Aterizarea e, ca şi zborul, fără probleme. Fără hopuri… silenţioasă… Aproape că le auzi amintirile zburând.

Şi, ţrrr! Telefonul. Izbucnesc în râs.

— Sigur e tatăl tău, suspină el.

Ea ridică receptorul şi i-l pasează imediat.

— Nu, e mama ta.

Maria Vals simte confuz că apelul ei nu pică bine. Îl scurtează la maximum. Vrea doar să ştie la ce oră se

întâlnesc mâine. De îndată ce s-au pus de acord cu ora douăsprezece fix, la ea acasă, bătrâna doamnă închide, rugându-l pe fiul ei s-o scuze de a-l fi inoportunat… Un clopoţel în glas. Are dreptate: mamele rămân veşnic femei!

Georges nu ştie încă, dar fraza aceasta va fi prima care-i va veni în minte, a doua zi la prânz, când îşi va găsi mama în rochia de sărbătoare, cu ojă pal pe unghii, cu inelul de logodnă pe deget. Cu faţa la pământ, moartă.

CAPITOLUL 10

Ajungând la uşa mamei sale, Georges distinge ultimele măsuri din *Tosca.* Ea adora această operă. Şi-o aminteşte pe vremea când, tânără văduvă, fără bani, mama lui cânta faimoasa rugăciune, în timp ce făcea curat prin bucătărie, cu mătura în chip de Scarpia… Aşa, frecatul pe jos îi părea mai uşor. Dintre toate imaginile din copilărie, care îmbină curajul de-a înfrunta viaţa cu bucuria de-a trăi a mamei sale, aceasta îi este cea mai dragă. Aşteaptă ultimul acord al orchestrei pentru a suna. O dată. De două ori. Apoi deschide cu cheia, pe care o are din totdeauna în portcheiul său, şi intră, strigând-o cu glas tare.

O clipă mai târziu, e aplecat deasupra corpului deja rece al Mariei Vals. Este surprins de propria-i lipsă de mirare… Desigur, moartea părinţilor este, cum se spune, în ordinea firească a lucrurilor; desigur, cu toţii trăim, mai mult sau mai puţin conştienţi, în aşteptarea ei, înainte ca ea să se producă şi, totuşi, în cazul de faţă ar trebui să fie bulversat de bruscheţea, imprevizibilitatea ei. Dar nu e. Şi-a imaginat-o mult prea des. Acţionează foarte calm, cu o mare luciditate. Îi întoarce capul, zăreşte pe tâmpla dreaptă o rană, care se prelungeşte pe obraz printr-o dâră de sânge, acum uscat. Capul se află la câţiva centimetri de colţul mesei joase pe care e pus casetofonul dăruit de Victoria şi Lorenzo. Picioarele Mariei Vals aproape că ating fotoliul, iar pernele apăsate dovedesc că stătuse în el. Cu minuţia rece a unui inspector de poliţie, Georges examinează poziţia corpului, încercând să înţeleagă ce s-a întâmplat. Fără nicio îndoială, Maria Vals, ca de obicei, era gata de plecare cu mult înainte de ora stabilită, aşa că s-a decis să asculte una dintre casetele aduse de nepoată. A ales *Tosca…* gândindu-se poate la vremurile când dădea cu cârpa pe jos, în acordurile lui Puccini. Dar Georges, interzicându-şi orice extrapolare, continuă ipotetica reconstituire a ultimelor clipe ale mamei sale. Deci, a pus caseta, a dat drumul la casetofon: şi s-a dus să se aşeze în fotoliu, lângă fereastră. Pentru cine ştie ce motiv, la un moment dat,

s-a ridicat. S-a îndreptat spre măsuţa joasă, probabil pentru a opri casetofonul sau pentru a-l da mai tare. I s-o fi făcut rău şi a căzut, izbindu-se cu capul de colţul mesei. Să fi murit de o ruptură de anevrism care i-a provocat căderea? Cum asta nu mai are nicio importanţa, Georges optează pentru prima versiune. Astfel, casetofonul iese din cauză. Şi totodată şi Victoria. La ce bun să o culpabilizeze? Pentru a îndepărta orice posibilitate de echivoc, Georges ia casetofonul şi-l pune pe noptieră: va păstra amintirea Toscăi pentru el. Apoi îşi ridică mama, cu mult mai multă greutate decât ar fi făcut-o Lorenzo cu cincisprezece zile în urmă, şi o întinde, ca şi el, pe pat. Se îndreaptă anevoios, ducându-şi mâna la şale. Este consternat când se surprinde gândind: numai de nu m-ar apuca un lombago! Îi mângâie obrazul. Murmură: „iartă-mă!" Nu cu tristeţe, cum s-ar fi cuvenit. Murmură o explicaţie cu valoare de scuză: „Am oasele tale, sărmana mea mamă!" Un început de dialog în care doar el va vorbi. Dar un dialog, totuşi. Îşi scoate batista din buzunar, o îmbibă cu apă minerală dintr-o sticlă care se găseşte lângă pat, înlătură dâra de sânge de pe chipul drag, ştergând cu blândeţe rana. Îi priveşte faţa netedă, aproape fără riduri, dar cu pete întunecate: tot scaiul de Cunegonde care nu se lasă până nu se aciuează undeva în om. Au început să-i apară şi lui câteva pe mâini. Aproape că zâmbeşte: i-a predat ştafeta! Se uită la ceas: douăsprezece şi opt minute. A lăsat-o pe Brigitte în maşină, în compania unei casete cu Coluche. Nu se impacientează. Georges sună la doctorul Auchard. Robotul îi spune că lipseşte până marţi. Roagă să nu se moară în lunea Paştelui – care în plus mai cade şi de 1 aprilie: asta nu-i o treabă serioasă. Cu toate că nu apreciază terapia doctorului Basile, la urma urmei, pentru o constatare de deces prin moarte naturală, tratamentul lui o să rezolve problema. Îl sună. El, cel puţin, e acasă. Nu prea amabil, dar eficace. Promite să ajungă într-un sfert de oră. Georges aruncă o privire prin cameră: nicio urmă de dezordine, în afara pernelor turtite din fotoliu. Din pragul holului, Georges îşi întoarce privirea spre patul în care odihneşte mama sa. Cu toate că niciun sunet nu iese

din gura lui, buzele i se mişcă. Un surd ar putea citi: „Pe curând, mamă. Pentru totdeauna.”

În hol dă cu ochii de un ghiveci cu camelii albe, florile preferate ale Mariei Vals, încă sub ambalajul de celofan transparent. Desprinde plicul, scoate felicitarea pe care citeşte: „Pentru bunicuţa cu camelii, cu cele mai bune urări şi cu toată dragostea urâciosului ei răţoi. Valentin.”

Ani de supărare şi de decepţii se topesc într-o secundă. Dezgheţul riscă să înece ochii lui Georges. Se stăpâneşte la timp, bagă felicitarea în buzunar şi o ia spre maşină cu pas întins.

Deschide portiera. Îl aude pe Coluche anunţând: „I s-a întâmplat unui tip care…” Apasă pe butonul de oprire.

— Mama ta nu-i acasă? întreabă Brigitte.

— Nu va mai fi niciodată acasă.

Brigitte îşi încruntă sprâncenele, ezitând să înţeleagă. Răspunsul vine înaintea întrebării ei.

— Ruptură anevrismală.

Pentru că ea se gândise mai puţin decât soţul ei la moartea Mariei Vals, Brigitte este mai şocată. Începe să debiteze litania acelor cuvinte stupide suscitate automat de vestea unei dispariţii brutale: „Nu poate fi adevărat! Nu e posibil! Dar, în fine, ieri…”

Georges o opreşte repede, nu o lasă să intre în casă şi, cu o operativitate care o încremeneşte, o însărcinează cu lucruri practice.

— În timp ce eu îl aştept pe Basile, tu du-te acasă. Sun-o pe Flo şi decomandă masa. Caut-o pe Clotilde să-i spui de mama, ca să-l prevină pe Didier. Se vedeau rar, dar era, totuşi, bunica lui. Să-i transmită Clotilde că-l scuteşte să vină la înmormântare sau să-i scrie. Şi că nici ea să nu se creadă obligată. Încearcă să dai de Victoria în Italia şi lasă-i vorbă că înmormântarea este prevăzută pentru joi. Cred că va ţine să fie prezentă.

După o oarecare ezitare, continuă întinzându-i felicitarea de la Valentin.

— Sună-l şi pe el din partea mea.

Brigitte încuviinţă din cap şi dezgheţul îi inundă şi ei ochii. Dacă li se încrucişează privirile, va fi un dublu potop. El se fereşte şi continuă privind în gol:

— După vizita lui Basile rămân aici. Vreau să stau cu ea după-amiaza asta.

— Vrei să vin şi eu?

— Nu… prefer să fiu singur.

— Înţeleg.

O strânge foarte tare de braţ, apoi iese din maşină la fel de repede precum intrase.

Întors în garsonieră, se aşază în fotoliul mamei sale, încadrat în acea clipă în dreptunghiul însorit al ferestrei. Ca şi ea, se uită la trecătorii, rari la acea oră şi în acea zi de sărbătoare: o doamnă în vârstă – poate ca mine, se gândeşte Georges – ţine în mână, cu multă grijă, un carton cu prăjituri, apoteoză probabilă a unui dejun familial. Un copil pe skateboard ţâşneşte cu toată viteza în spatele ei. Stopează brusc la câţiva centimetri. Doamna se sperie atât de tare încât scapă preţiosul pachet. Îl culege de pe jos, tratându-l pe puşti cu „fir-ai al naibii de prăpădit" sau „dobitocu' dracului": cuvinte pe care copilul poate nici nu le înţelege, cum nu le înţeleseseră nici „cei doi prăpădiţi ai mei!" La scurt timp după această scenă, Georges îl vede trecând pe doctorul Basile, tropăind într-un bluzon sport de un verde crud, cu o banderolă peste partea de sus a frunţii şi un rucsac uşor pe spate. Concentrat pe alergare, uită să intre în imobil. Georges deschide fereastra, îl strigă, arătându-i intrarea. Medicul se întoarce, în acelaşi ritm tropăit. Nu se opreşte decât în momentul în care Georges îl întâmpină în pragul uşii.

— Am profitat pentru a-mi începe joggingul, îi spune, gâfâind încă şi cu faţa transpirată. Tocmai mă pregăteam să merg să alerg în pădurea de la Marly, când aţi sunat.

— Scuzaţi-mă că v-am deranjat, spune Georges, pe un ton înţepat, care nu-l impresionează câtuşi de puţin pe interlocutorul său.

— Nu-i nimic, o să merg după. Oricum n-o să dureze mult.

Georges îşi introduce vizitatorul în cameră şi îi arată alcovul. Pentru a fi cu conştiinţa împăcată, medicul încearcă pulsul Mariei Vals, apoi, după două secunde, pe un ton potrivit pentru diagnosticarea unei rinofaringite, anunţă:

— Bun! Ei bine, nu-i niciun dubiu, e moartă!

Numai o imensă dorinţă de-a termina cu formalităţile de rigoare pune stavilă insultelor pe care Georges le simte pe vârful limbii.

Şi tot din aceleaşi motive, fără să crâcnească, Georges se duce să-i aducă un pahar cu apă, solicitat de alergătorul deshidratat; fără să crâcnească, îl vede punându-şi desaga pe comoda Mariei Vals, scoţând din ea o reţetă puţin cam mototolită; fără să crâcnească, îl aude, în timp ce întocmeşte actul de deces, că i se pare „nostim” să te naşti şi să mori pe 1 aprilie şi „al naibii de simpa (tic n.t.) să te retragi la optzeci şi cinci de ani, fără să fi deranjat vreodată pe cineva”; tot fără să crâcnească, îl priveşte cum apucă brutal rama de argint cizelat, obiect de mare preţ pentru Maria Vals, în care se află o fotografie de-a lui Georges cu Brigitte în ziua căsătoriei; fără să crâcnească, primeşte, în fine comentariul acestuia: ”Nu s-a schimbat Brigitte, decât la minte… în bine!”

Nici nu termină doctorul de semnat actul, că Georges îşi scoate carnetul de cecuri.

— Cât vă datorez, doctore?

— Nimic. Vă rog. Reglez cu Brigitte.

— A, da?

— Păi, da: ea îmi datorează astrologia. Eu îi voi datora televiziunea.

Georges nu înţelege ce vrea să spună doctorul Basile, dar nu-i cere nicio explicaţie, neavând pentru moment alt obiectiv decât să-l vadă plecat, nu tropăind mărunţel, ci în galop. Obiectiv atins, două minute mai târziu, după ce medicul îşi ajustă banderola frontală, îşi puse pe spate rucsacul şi ieşi din perimetrul garsonierei, lansând maşinal: „O zi bună!”

Georges nu apreciază, nici într-o situaţie normală, acest laitmotiv la modă, de uzaj relativ recent, adresat de necunoscuţi pe care-i doare în fund că ziua voastră o să fie bună sau rea; când nu continuă urarea, în forul lor interior, ca aceasta să fie execrabilă. Dar în circumstanţele date, el îi refuză pur şi simplu, acest „O zi bună!”, cel puţin dezinvolt. Ca trecătoarea de mai adineaori, dezechilibrată de puştiul pe rotile, simţi nevoia imperioasă de a-şi insulta agresorul. Dar nu s-ar

fi mulţumit cu „prost crescut” sau „neputinciosule”, nu, în privinţa înjurăturilor s-a modernizat al dracului. Furiile lui se asortează de minune cu vulgaritatea contemporană. I-ar fi tăiat nişte halci pe măsura bluzonului, a bascheţilor şi a desagăi de spinare!

Curios, când începe, repugnându-i, dar fiind obligat, să inventarieze lucrurile mamei sale, dă peste o fotografie veche a doctorului Castagnet, unchiul lui Lucien, medicul cel mai căutat în marele burg Charentes, unde locuiau pe vremuri. Poartă o jiletcă sub costumul de culoare închisă, ghetre peste încălţăminte, un guler scrobit la cămaşă şi o servietă neagră în mână. Bineînţeles, Georges e conştient că doctorul Basile ar fi grotesc într-o asemenea ţinută. Bineînţeles că i se pare normal – ba chiar lăudabil – să practice joggingul şi, la urma urmei, e foarte amabil din partea lui de a-şi fi amputat timpul liber – fie şi cu câteva minute – într-o zi de sărbătoare.

Bineînţeles… totuşi, i s-ar fi părut mai potrivit ca discipolul lui Hippocrate să nu treacă pragul unei locuinţe îndoliate, ţopăind, în bascheţi, să nu fie îmbrăcat într-un bluzon verde crud, când scrie actul de deces, pe care-l scoate dintr-un „bagaj uşor”, de culoarea unui pui abia ieşit din găoace. Georges nu mai are nicio îndoială: s-a născut prea bătrân într-o lume prea tânără.

Aprinde focul în şemineu. În cursul inventarului aruncă flăcărilor toate hârtiile şi obiectele pe care o doamnă, atât de precaută ca maică-sa, le păstrează pentru „în cazul care”. Aceeaşi soartă o au şi albumele de familie pline cu chipuri cărora numai Maria Vals le mai putea atribui un nume. Dar nu are curajul să arunce în foc toate acele vechituri etichetate cu dragoste maternă. Sunt adunate la un loc, de la invitaţiile la botez până la diploma lui de doctor în ştiinţe juridice: primul ursuleţ de pluş, banderola de la prima comuniune, compunerile la franceză (aşa se numeau!), dictările cu zero (nu era ceva excepţional!), carnetele lui de elev: „elev înzestrat şi serios, dar mult prea impulsiv”, schiţe, mâzgăleli indescifrabile, şuviţe de păr de la toate vârstele, scrisori care nu mai prezentau interes, desene naive, o bilă de agat, un dinte, o carte

ferfeniţă *Bicot şi Clubul Ran-tanplan…* Un Himalaia de dragoste care-l bulversează şi în faţa căruia, în cele din urmă, nu mai rezistă. Cu toate că e conştient că, mai devreme sau mai târziu, aceste comori inestimabile şi fără valoare vor eşua în mâinile indiferente ale neveste-si sau ale copiilor şi că îşi vor sfârşi atât de lunga lor carieră de amintiri între zimţii escavatoarelor care colectează gunoaiele, amestecate cu resturi menajere, nu le poate distruge. Să o facă alţii, dar nu el, fiul Mariei Vals care, timp de şaizeci şi trei de ani, a păstrat dreptunghiul de carton albastru care-i anunţa naşterea!

Georges aranjează totul într-o cutie de carton pe care o înfăşoară, ca pe o mumie, cu benzi de hârtie adezivă. Deasupra scrie: „De distrus, fără a fi deschis, în caz de deces.” Pentru o şi mai mare siguranţă, de îndată ce ajunge acasă, încuie pachetul într-unul din sertarele de sus ale biroului său, unde nu are acces decât el. Dar toată seara va fi obsedat de acele lucruri. O singură veste, dată de Brigitte fără niciun comentariu, va reuşi să-l distragă: Valentin, foarte impresionat de moartea bunicii, va asista la înmormântare.

A doua zi dimineaţa, Georges nu va fi scutit de manifestările comune ale lui madam Château: „Se poate spune că e o moarte frumoasă!” „Când te gândeşti la toţi tinerii care se duc!” „Optzeci şi cinci de ani… nu are de ce să plângă!” Condoleanţele domnişoarei Curtebise sunt mai puţin convenţionale:

— Cred, îi spune ea lui Georges, că François Mauriac a scris: „Când îţi pierzi mama, ai senzaţia că umbli singur pentru prima oară.” Îmi închipui că are dreptate şi vă plâng.

Toată ziua, va verifica adevărul opiniilor scriitorului. Simte îngrozitor de tare lipsa mamei sale. Cu excepţia lui Lucien – dar el e departe – ea era singura lui legătură cu trecutul. De acum înainte, dacă va încerca să-şi amintească de vreo expresie din graiul din Charentes, de vreo întâmplare din copilărie, al cărei sfârşit nu-i este clar, de un remediu de altădată, ea nu va mai fi ca să-i împrospăteze memoria. Nu va mai fi ca să-i spună părerea, totdeauna plină de bun simţ, despre fiinţe şi despre lucruri. Nu va mai fi ca să-l

sfătuiască. E încă atât de puţin obişnuit cu absenţa ei, încât la întreprinderea de pompe funebre căreia i s-a adresat, când i-au arătat catalogul de coşciuge, ca să aleagă unul, o clipă a avut reflexul absurd s-o întrebe pe mama lui pe care l-ar prefera. Iar seara, când Victoria sună de la aeroportul Orly pentru a anunţa că, printr-un miracol, a putut găsi un loc la avion ca să se întoarcă, are acelaşi reflex absurd de a se gândi că maică-sa va fi mulţumită să afle această veste bună.

— Lorenzo nu poate veni decât mâine, spune Victoria, vă deranjează dacă vin direct la Vésinet, să rămân acolo peste noapte?

— Nu, bineînţeles. Dimpotrivă.

O oră mai târziu, impudica Victoria Vals se cuibăreşte în braţele tatălui ei. Are din nou patru ani şi jumătate! Şi are o mare supărare. Smiorcăie. Nu are batistă. Este pentru prima dată când se întâlneşte cu moartea, când devine conştientă de „de-acum niciodată”. Niciodată nu va mai auzi râsul bunicii, măiestria ei de-a minimaliza problemele, monstruoasa ei părtinire faţă de cei pe care-i iubea… şi faţă de cei pe care nu-i iubea. Nu va mai auzi niciodată clinchetul andrelelor ei de tricotat…

Victoria păstrase acea facultate a copiilor, pe care o nimica toată îi face să uite de enormele lor necazuri: un fluture care trece poate să usuce lacrimile care, o clipă mai devreme, păreau nesecătuite. În cazul de faţă, rolul fluturelui îi revine unui pulover de culoare greu de definit, între albastru şi mov, aruncat pe un fotoliu.

— Al cui e? întreabă ea, ştergând-şi nasul cu batista lui Georges.

— Al mamei tale.

— Unde a găsit aşa ceva?

— Habar n-am.

— Mi-am cumpărat şi eu unul la fel, de la Roma.

— Asta dovedeşte că aveţi aceleaşi gusturi.

— E totuşi ciudat!

Se duce să se uite la etichetă şi constată că, într-adevăr, este „Made în Italia”.

— Sunt curioasă să ştiu cât a dat pe el.

— O s-o întrebi mâine.

— Nu-i acasă?

— Nu. S-a dus la televiziune cu Sophie pentru a-i susţine moralul bunicului tău.

— A! Aşa e! Emisiunea lui Gonzague începe astă seară.

— Da. La ora unsprezece.

— O s-o urmăreşti?

— Nu cred. Asta o să mă scutească să spun ceea ce gândesc.

— Ceea ce nu înseamnă că va fi neapărat o emisiune nereuşită.

— Ba da! Îl cunosc suficient pe bunicul tău ca să-ţi repet că nu poate fi decât jenant.

— Nu-i bine să judeci a priori. Întâi să te uiţi şi apoi să-ţi exprimi părerea. E atât de bizar ceea ce se întâmplă în faţa unei camere de filmat. În atari situaţii, Fernand poate fi genial!

Cu toate că Georges se obişnuise deja să audă acest adjectiv în gura oricui, apropo de orice, şi, cu toate că de la un timp, când i se spune ferm că o sobă cu petrol sau o ojă de unghii sau calendarul poştei este „genial”, nu mai scrâşneşte printre dinţi: „Ca Victor Hugo!”, digeră greu „genialul Fernand Moutiers”. Dincolo de faţa roşcovană de beţivan a socrului, vede în filigran ilustrul cap al celui care a dat naştere *Legendei secolelor* şi îşi spune că mania asta de a superlativiza platitudinea sau mediocritatea este absolut aberantă. Îşi reproşează imediat acest puseu de răutate atât de neavenit în acea zi de doliu şi decide definitiv ca în seara aceea să opteze pentru pat, nu pentru televizor.

Dar… e atât de reconfortat de prezenţa Victoriei, de confidenţele pe care i le face despre Lorenzo, de tandreţea lor regăsită, încât rămâne lângă ea când prezentatoarea anunţă emisiunea „5 la 5”. Nutreşte, în taină, speranţa că fiică-sa şi el vor împărtăşi aceeaşi părere şi îşi vor întări complicitatea, pe seama lui Fernand.

Ratat. Ratat pe toată linia! Mai întâi, în timpul genericului, ea îşi încrucişează degetele şi oftează: „Dă, Doamne, să reuşească!” El gândeşte: „De-ar fi un dezastru! Să-l trimită pe hodorog de unde a venit şi pe Gonzague la dracu’-n praznic!” Apoi, la prima intervenţie a lui bunicu-su, Victoria apreciază că se

descurcă super-bine; la cea de-a doua intervenţie că e super cool; la cea de treia intervenţie că e super-autentic. Georges, la prima intervenţie a lui Fernand Moutiers gândeşte, fără scrupule – pentru că, atunci când gândeşti ai dreptul să fii nemernic – că socrul lui e de rahat. La cea de-a doua şi a treia intervenţie, gândeşte exact acelaşi lucru. De altfel, de la un capăt la celălalt al emisiunii, sentimentul îi rămâne neschimbat. Neschimbat rămâne şi al Victoriei, cu toate că ea îl exprimă în mai multe feluri. Astfel, când bunicul ei reduce cele patru sute nouăzeci şi două de pagini, pe care „clientul său" le scrisese despre propria-i copilărie la Versailles, la doar „povestea unui puşti care se crede ieşit din coapsa lui Ludovic al XV-lea, numai pentru că s-a născut la Versailles", Victoria îl găseşte „extra". Când, puţin mai târziu, el se lansează într-o comparaţie îndrăzneaţă între grădinile lui Le Notre şi grădina lui de legume de la Pont-sur-Yonne, îl găseşte „uriaş". Când, în fine, ca un demagog neruşinat, îşi ajustează verbele agresive cu zâmbete joviale, îl găseşte „king". Drept apoteoză, lansează cuvântul magic, lauda supremă:

— Este mega-mediatic!

— Sunt un judecător nepriceput în materie.

— Ei bine, îţi spun eu cu toată obiectivitatea, Fernand a fost cel mai bun dintre cei cinci.

În absenţa oricărui semn de aprobare, Victoria se crede obligată să justifice această apreciere peremptorie şi să-i explice profanului de taică-su că Fernand a fost mai bun decât coaforul homo care „pe undeva" a fost prea caricatural. Mai bun decât „marchiza de Quenous-Fussions" care, „pe undeva" a fost prea ceea ce se aştepta să fie; mai bun decât dactilografa zvăpăiată care, „pe undeva" era prea sigură de ea; chiar mai bun decât Lincoln care, totuşi, a fost foarte bine, dar care, „pe undeva", era prea „pro" (fesional n.t.) şi care avea interesul de-a se mai încurca puţin, pentru a părea mai natural.

— Eu, replică Georges, i-am văzut mai ales pe cei cinci autori batjocoriţi care, „pe undeva", mi-au inspirat milă.

— De ce? Sunt sigură că erau încântaţi să se afle acolo.

— Ca într-o arenă? Ca să râdă pe seama lor ca la circ?

— Nimeni nu i-a obligat să se prezinte!

— Nu aveau cum să prevadă că vor fi sfârtecaţi de nişte bestii!

— Mai întâi, e un risc pe care ţi-l asumi. Apoi, nu aveau decât să se apere.

— Poate că erau paralizaţi de trac.

— Ei, asta-i acum! Dacă te pierzi în faţa unei camere de filmat, mai bine te laşi de meserie.

— În fine, Victoria, poţi să ştii să scrii foarte bine şi să nu ştii să vorbeşti foarte bine şi, invers, să ai o mare uşurinţă de-a te exprima oral, ca bunicul tău, fratele tău, Gonzague, dar să fii incapabil să legi două fraze pe o coală de hârtie.

— E posibil, dar ce vrei? Epoca în care trăim e cea a comunicării. Prin urmare, nu faci nimic cu un condei bun. E preferabil să fii bun de gură şi să ai o moacă atrăgătoare.

— Să fii mediatic, ce mai!

— Evident. Mai ales că poţi oricând găsi nişte negri care să scrie în locul tău, pe când în locul tău nu poate vorbi nimeni.

Georges capitulează în faţa acestui argument făurit dintr-un unghi al realismului cel mai pur. Simte brusc dorinţa imperioasă de a fi singur cu sine şi nu singur cu cineva – ceea ce este cea mai groaznică dintre singurătăţi. Îi propune Victoriei s-o conducă până la „camera ei de fată”. Ea zâmbeşte la acel apelativ atât de puţin meritat, chiar şi pe vremea când locuia acolo; zâmbeşte, de asemenea, la ideea de a se duce la culcare atât de devreme; zâmbeşte şi atunci când tatăl ei, temându-se să nu se plictisească fără el, îi pune la dispoziţie ultimele cărţi pe care le citise, ultimele discuri de belcante pe care le ascultase. Îi mulţumeşte mult… dar preferă să se uite la un film la televizor. La ora aceea, sunt uneori filme porno destul de nostime… Georges nu insistă. Se duce în camera conjugală, goală, doar cu un etaj mai sus… dar la ani-lumină depărtare de fiică-sa. Îşi răsuceşte tristeţea pe pernă. De pe la

orele două dimineaţa, începe să-şi răsucească şi neliniştile, bănuielile, cât şi conştiinţa încărcată de-a se gândi la Brigitte în loc să-şi consacre insomnia exclusiv mamei sale. Pe la ora trei, o aude manifestându-şi bucuria de-a o găsi pe Victoria încă trează. E pe punctul de-a se scula pentru a merge la ele. Dar le distinge râsetele, apoi şuşotelile, din nou râsete, din nou şuşoteli… Le simte complice. Are certitudinea că va fi în plus. Atunci, ia un somnifer şi, în poziţie de fetus, se ghemuieşte în pântecele nopţii.

Este smuls din somn, la ora opt dimineaţa, de zgomotul apei care vine din baia vecină. Brigitte e deja în baie. Ca să se scoale aşa devreme, după ce s-a culcat aşa de târziu, de bună seamă că are un motiv întemeiat. În fine… un motiv pe care ea îl consideră întemeiat. În timp ce se trezeşte cu greu, urmăreşte prin paravan toate gesturile soţiei sale. Primul, după ce iese din cadă, înainte chiar de a-şi pune un halat: apasă pe un buton al tranzistorului. Să fie o dorinţă imperioasă de informare? Sau o simplă nevoie de zgomot? El ar înclina mai degrabă spre nevoia de zgomot, pe care ea o împărtăşeşte la fel ca Victoria şi ca toţi acei oameni care nu pot trăi fără un fond sonor sau un fond de imagini, de parcă nu şi-ar suporta liniştea interioară. În orice caz, Georges nu a înţeles niciodată această manie matinală. El, până la cafea, e conectat pe Radio Gură-Cusută.

Odată spălată, ferchezuită, uscată, Brigitte îşi dichiseşte trupul gol. Un ulei pentru partea de jos, o cremă pentru partea de sus, un unguent misterios pentru centru. Un ritual care se desfăşoară într-o ordine imuabilă şi creează poziţii încântătoare, fiecare putându-l inspira pe un Degas sau un Renoir. Un ritual pe care-l adora şi la care nu era admis – chiar şi în anii fragezi ai reuniunii lor – decât în zilele de mare grabă, când erau obligaţi să împartă baia. Astăzi, astăzi, distinge, cu o oarecare nerăbdare, ultima fază: închiderea şi aranjarea tuturor flacoanelor; nu mai suportă, ar vrea să termine odată, să se îmbrace, să-i solicite mai puţin imaginaţia, să se poată gândi la altceva. Este fericit să o vadă ieşind, gata din cap până-n picioare, „operativă” cum spunea ea. E mai puţin

satisfăcut să constate că, peste blugii obişnuiţi şi-a pus un pulovăr roşu. Departe de el gândul de-a impune anturajului său haine de doliu – în afară de mâine, la înmormântare – dar consideră că puloverul roşu, în momentul punerii în coşciug a mamei sale, ţine de provocare sau de inconştienţă. Pentru această circumstanţă excepţională, deschide în mod excepţional gura, înaintea sacrosantului său mic dejun:

— Te gândeşti să rămâi aşa?

— Am tras pe mine pulovărul care mi-a căzut în mână… dar pot să-l schimb.

— Nu acum, dar la ora două pentru punerea în coşciug…

— A, pentru că trebuie să particip şi eu?

— Nu, nu-i obligatoriu, dar mă gândeam…

— Tocmai pentru că nu avem, nici Victoria, nici eu, pardesie sau impermeabile negre, trebuie să ne ducem după masa de prânz la Sophie care s-a oferit să ne împrumute.

— Bine, dacă aşa stau lucrurile…

Georges şi Brigitte se întâlnesc la capătul patului. El: cinci ore de somn, limba încărcată, ameţit, mers nesigur, ochi lipiţi. Ea: o noapte şi mai scurtă, proaspătă, dichisită până-n vârful unghiilor, sprintenă în gesturi. Repede. Un aparat de ras, pastă de dinţi, after-shave, aspirină, o cămaşă curată, un pantalon bine călcat, nu trebuie mare lucru pentru a reduce diferenţele. Georges se repede cu capul înainte în baie şi se eschivează când Brigitte, reţinându-l de braţ, îi întinde obrazul.

— Imediat, zice el. Du-te şi pregăteşte cafeaua, vin şi eu îndată, nu durează mult.

— Îmi pare rău, dar sunt obligată să plec imediat.

— Unde mergi?

— Merg să-l prezint pe Basile lui Lincoln care, la rândul lui, trebuie să-l prezinte producătorului emisiunii la care participă şi fostul său cumnat.

— Etienne?

— Da. Ştii doar, ţi-a vorbit despre o rubrică medicală într-o emisiune de televiziune.

— A, da, îmi amintesc.

— Ei bine, Lincoln s-a gândit că rubrica ar avea mai multă sare şi piper dacă la ea ar participa doi medici antagonişti, unul reprezentând medicina tradiţională, celălalt medicina modernă. Ceva de genul: doctor şoc contra doctor cool. Înţelegi?

— Oh, foarte.

— Agresivitatea place publicului. De altfel, producătorul a acceptat cu condiţia ca Lincoln să-i scoată imediat un doctor Cool, total opus lui Etienne care va fi, bineînţeles doctorul Şoc. Aseară la Flo, i-am vorbit de Basile.

Asta era, aşadar, datoria faţă de Brigitte pe care „medicul jogger" o invocase pentru a refuza plata vizitei post mortem la Maria Vals. Georges este uimit, o dată în plus, de atracţia pe care micul ecran o exercită asupra unor oameni care, a priori, nu ar trebui să fie preocupaţi de aşa ceva. Cum este sigur că lui Brigitte atracţia asta i se va părea normală, iar lui i se va părea ciudat de a nu o împărtăşi, se abţine s-o exprime şi intră în baie uitând să o sărute, iar Brigitte uitând să i-o reproşeze.

La ora douăsprezece, dă telefon şi-l roagă pe Georges s-o trezească pe Victoria, să-i spună că nu mai are timp să treacă pe la Vésinet, ca s-o ia, şi că-i dă întâlnire la ora două, direct la Sophie.

Mesajul e primit cu entuziasm de Victoria, care de-abia face ochi.

— Fir-ar să fie! exclamă apoi, cum o să ajung la Paris?

— Cu trenul. Trece unul la fiecare zece minute. Te pot conduce la gară, dacă vrei.

— Şi nu poţi să mă conduci direct la mătuşa mea?

— Îmi pare rău, nu! Trebuie să fiu prezent la punerea în sicriu a bunicii tale, exact la ora două.

Victoria îşi aşază mâna pe gură ca şi cum ar fi vrut să-şi înghesuie acolo gafa. Este sincer dezolată de a fi prinsă în flagrant delict de uitare şi, dintr-un spirit reparator, îi propune serviciile lui Lorenzo:

— Dacă nu întârzie avionul, o să ajungă destul de devreme ca să te poată însoţi şi o să fie bucuros s-o facă.

Într-adevăr, de-abia sosit la Vésinet, Lorenzo îşi manifestă, din proprie iniţiativă, dorinţa de „a-şi lua la revedere de la mamita”. Georges crede că-i un demers de politeţe şi vrea să-l scutească de asta. Dar nu, Lorenzo se simte ofensat. Insistă. A adus o orhidee din Italia pentru Maria Vals. O scoate din geanta de voiaj, impecabil ambalată şi conservată. Apoi pleacă toţi patru: Lorenzo cu orhideea lui şi Georges cu emoţia lui. După ce tânărul a aşezat floarea lângă bătrâna doamnă, rămân lipiţi acolo până la terminarea ceremoniei. Georges nu reuşeşte nicio clipă să-şi înghită nodul care-i stă în gât şi în care se adună tristeţea lui de orfan bătrân, decepţia lui de tată, de soţ, dar şi afecţiunea şi recunoştinţa pentru acel necunoscut care se poartă ca un fiu.

A doua zi îşi stăpâneşte durerea fără dificultate; a doua zi sunt prezenţi şi ceilalţi. Brigitte îşi strânge, după un examen în faţa oglinzii de la intrare, cordonul de la impermeabilul de împrumut, care-i vine de minune; Victoria ezită, în faţa aceleiaşi oglinzi, între două perechi de ochelari fumurii; domnişoara Curtebise se proiectează în viitor şi varsă lacrimi fierbinţi pentru eventuala înmormântare a mamei sale; madam Château, cu mănuşi şi beretă gri, înainte de a pleca la biserică, reduce la maximum intensitatea plitei electrice pentru a lăsa mâncarea la foc mic în timpul slujbei de înmormântare. În biserică se află şi marchiza de Brissandre, echipată ca pentru o expediţie la Polul Nord, în speranţa evitării unei răceli pe ultimul drum. Alături de ea, Gonzague, insolent de tânăr. E prezent şi Etienne Auchard, transformat deja, sub bagheta lui Lincoln în doctor Şoc: i-au fost înlocuite mustăţile cu o barbă ca a lui Pasteur, iar ramele ochelarilor pentru lentile multicolore, cu nişte rame severe, negre. Clotilde a venit şi ea fără Didier. Şi, singur după un stâlp, Valentin care-şi fereşte privirea de cea a tatălui său, care i-o caută. Valentin dispare la sfârşitul slujbei, iar Georges îi regăseşte urma în cimitir, sub forma unei camelii albe, aşezate pe marginea gropii.

Aşa cum îi spune madam Château lui Georges, în timp ce-şi scoate, în bucătăria regăsită, mănuşile şi bereta gri, „până la următoarea ocazie”:

— E o înmormântare aşa cum i-ar fi plăcut sărmanei dumneavoastră mame: fără comentarii.

Georges nici nu şi-a dorit altceva. La urma urmei, îi este recunoscător lui Valentin că a venit, dar a stat departe. Nu i-ar fi plăcut o reconciliere spectaculoasă lângă sicriu.

De aceea, miercurea următoare, singur în sala de aşteptare a dentistului, care trebuie să-i pună în fine caninul definitiv, este cât pe ce să dea în apoplexie descoperind reportajul la care participase Maria Vals cu cincisprezece zile înainte să moară. Vede mai întâi câteva fotografii ale Victoriei cu bunică-sa şi cu căţelul stilistei, într-adevăr, foarte fotogenic. Ceea ce deja îl întoarce pe dos. Dar la pagina următoare este trimis de-a dreptul la podea de alte două fotografii: una cu Victoria, plângând cu lacrimi fierbinţi în faţa furgonului mortuar, cealaltă cu Valentin punând camelia albă lângă mormântul gol.

Un titlu de-o şchioapă: Teribila durere a copiilor teribili ai cinematografului.

CAPITOLUL 11

Cine?

Cine a avut, primul, ideea să exploateze moartea Mariei Vals în scopuri publicitare? Cine l-a prevenit pe fotograf despre ziua şi locul înmormântării?

Cine avea ştiinţă de teleobiectivele ascunse gata să surprindă lacrimile sau poziţiile cele mai fotogenice?

Cine l-a minţit pe Georges?

Fotograful, pe care s-a dus să-l ia de guler la ieşirea din redacţie şi care a pretins că fusese informat de un corespondent anonim a cărui voce foarte deformată putea fi tot atât de bine cea a unui bărbat ca şi a unei femei?

Victoria, care s-a jurat pe capul lui Lorenzo că era la fel de scârbită ca şi el de acel mod de a proceda?

Brigitte, care s-a simţit ofensată de a fi bănuită de o asemenea mârşăvie?

Valentin, care i-a transmis că realmente e în stare să se folosească de orice pentru publicitate, în afară – din superstiţie – de moarte.

Frank Butler, care, plecat în China înainte de decesul Mariei Vals, afirmă că a luat cunoştinţă de acesta abia în avionul de întoarcere, din presă?

Lorenzo, care s-a oferit voluntar să-i stâlcească mutra celui vinovat, dacă vor avea bucuria să-l descopere vreodată?

Georges ajunse să bănuiască pe toată lumea. Chiar şi pe madam Château şi pe domnişoara Curtebise care ar fi putut, după părerea lui, să acţioneze din dorinţa de câştig sau din simplă prostie. Chiar şi pe Auchard. Chiar pe Basile – care aflase primul – apoi Moutiers, Clotilde, Flo, Gonzague, toţi capabili să facă un serviciu unui ziarist, aşteptând recompense. Pentru un articol, şi-ar omorî şi tatăl şi mama, aceşti drogaţi cu suc de mass media, aşa că vă daţi seama, când nu-i vorba de-ai lor şi sunt deja morţi…

La început, Brigitte s-a arătat indulgentă faţă de indignarea lui Georges. Chiar dacă nu i-o împărtăşea visceral îl înţelegea. Se gândea că izbucnirile de mânie îl ajutau să se elibereze de durere. Dar nu s-a petrecut

aşa: acestei stări i s-au adăugat vechile ranchiune. Totul de la capăt: curul Victoriei, amoralitatea lui Valentin, ignorarea adevăratelor valori, tâmpenia femeilor care-şi părăsesc căminele. Puse în priză maşina de spălat rufe murdare în familie, dar nu pe poziţia economic, nu! ci pe programul cu prespălare, prelungit, într-o tăcere grea, cu malaxare, cu reproşuri corozive şi stoarcere cu jet de aer rece. Cu tot acest tratament de şoc, rufele n-au ieşit mai curate. Ba din contră. Dar Brigitte e la capătul puterilor. Încet-încet îşi pierde minunatul somn atât de invidiat de Georges.

În noaptea de joi spre vineri 3 mai, nemaisuportând să constate, odată în plus, instalându-i-se în cap tradiţionalul menaj al insomniei, se scoală şi coboară în salon pentru a-i scrie lui Georges tot ceea ce nu-i poate spune în faţă. Pe scurt, că nu mai poate şi că se vede constrânsă să-i dea acel ultimatum: sau redevine omul cu mici defecte şi calităţi imense pe care l-a cunoscut, şi îşi vor continua drumul împreună, sau se obstinează să rămână ariciul imposibil, care e de trei luni, şi – în acest caz – ea va pleca. Îi lasă un weekend de gândire, weekend pe care ea îl va petrece cu Sophie, cu Thomas, cu copiii şi nepoţii acestora la ferma lor din Normandia. Luni seara se va întoarce la Vésinet să-i dea răspunsul… oricare ar fi, cu calm, îl conjură.

Pune scrisoarea într-un plic. Urcă în vârful picioarelor la ea în cameră. Ia de pe un scaun toată îmbrăcămintea din ajun. Pune scrisoarea pe scaunul gol. Iese din cameră. Se îmbracă pe palier. Îşi lasă acolo pijamaua. Coboară până la parter, evitând treptele care scârţâie. Deschide şi închide uşa de la intrare cu tot atâtea precauţii ca un hoţ. Deschide grilajul de la grădină, având grijă să-l ridice ca să nu scârţâie. Intră în mini-maşina ei, dă drumul la frână, o împinge până în stradă, se aşază la volan. Porneşte motorul şi demarează.

E ora cinci dimineaţa. Georges auzise tot; ridică un colţ al draperiei grele şi-şi urmăreşte cu privirea soţia care pleacă fără un gest, fără un cuvânt.

Ştie că trebuiau să ajungă acolo. N-a făcut nimic pentru a evita acest lucru. Era ca acei copii enervaţi care simt confuz că o criză de lacrimi i-ar putea uşura

şi care îşi intensifică prostiile şi provocările până în momentul când sunt plesniţi de palma salvatoare. Ca şi copiii, nici el nu a ţinut seama de preveniri. Cu toate că, atât Brigitte cât şi abatele Castagnet l-au pus în gardă că, dacă nu se va schimba nu va fi bine, el tot nu s-a schimbat. Ca şi copiii, tocmai şi-a primit palma şi se simte eliberat. Acum va putea cugeta lucid, va stabili un bilanţ al situaţiei, va prefigura diferitele perspective, o va analiza pe cea mai bună, singura de dorit, în fine, va decide un plan de bătaie pentru realizarea ei.

Când se trezeşte, trei ore mai târziu, totul e limpede în mintea lui. Totul e simplu: nu vrea să trăiască fără Brigitte. Va rezista totuşi tentaţiei de a o suna sau de a merge în Normandia pentru a i-o spune imediat. Nu e rău ca acasă să se creadă că a avut loc un blocaj şi o ezitare din partea alegătorului. O să aştepte cuminte seara de luni. Atunci nu va mai prelungi suspansul. O va primi pe Brigitte cu flori, cu un cadou – un inel de relogodnă – cu scuze, cu promisiunea de a-şi reteza ţepii într-o bătălie corp la corp, cu draperiile lăsate. Asta-i! Programul e stabilit. Când va sosi madam Château se va arăta bine dispus şi-i va spune că Brigitte a plecat la sora ei pentru weekend, a plecat foarte devreme ca să evite aglomeraţia şi că pleacă şi el într-acolo, dar mai spre seară, din aceleaşi motive. Ziua are de lucru. Seara, epuizat de noaptea precedentă, aproape albă, o să adoarmă fără probleme. A doua zi o să se ducă până la Paris ca să caute un inel. Unul dintre acele belciuge cu care femeile îşi acoperă în prezent degetele de parcă ar vrea, când sunt căsătorite să-şi ascundă verigheta, iar când nu sunt, să lase impresia că ar avea una. Va profita de ocazie ca să mai hoinărească prin Paris. Duminică… Păi ce-ar fi să meargă să facă şi el un jogging în pădure la Marly, ca doctorul Basile, allegretto ma non tropo, uitându-se doar la cei care aleargă mai încet decât el, abia trăgându-şi sufletul, că mai sunt câţiva… aşa că trebuie profitat. Ocazia nu trebuie ratată. Apoi se va întoarce prin cimitir, pentru a-şi continua dialogul, pe o singură voce, cu mama sa. „Nu-ţi face griji, mamă, acum totul va fi bine. Da, ştiu, am greşit. Dar, crede-mă ca atunci când eram mic, n-am făcut-o intenţionat şi îţi promit că nu se va mai

repeta. Seara o să se uite la televizor la sport şi apoi la 7 din 7, Brigitte aduce la ochi cu Anne Sinclair, apoi la actualităţi, dar numai la titluri ca să nu-şi strice moralul cu nenorocirile lumii. Şi, în fine, o carte bună, una dintre cele clasate la rubrica „mai târziu, când voi avea timp”.

Iată o excelentă mini-cură de repunere în formă din care e sigur că va ieşi cu mintea limpede, cu nervii destinşi. Numai imaginându-şi toate acestea şi se simte deja mai bine. Merge până-ntr-acolo încât se interesează de pronosticurile lui madam Château pentru următorul pronosport la care dumneaei, ca toţi ageamiii, câştigă destul de regulat. Nu uită să o întrebe pe domnişoara Curtebise în legătură cu noua ei viaţă.

— Vincent m-a cerut din nou în căsătorie, mărturiseşte roşind, şi am acceptat. O să ne căsătorim la sfârşitul lui iunie.

— Felicitările mele!

— Apropo, aş fi vrut să vă rog… dar nu ştiu dacă să îndrăznesc…

— Ce anume?

— Doamna Vals şi cu dumneavoastră aţi accepta să-mi fiţi martori?

— Dar cu plăcere, Bernadette!

— O, vă mulţumesc! Sunt sigură că ne veţi purta noroc.

— În orice caz, vă doresc de pe acum să fiţi la fel de fericiţi ca şi noi.

Georges a spus asta foarte firesc, fără să trebuiască să se forţeze, ca şi cum sabia lui Damocles, care atârna deasupra cuplului lor, nu risca câtuşi de puţin să le cadă în cap. Ca şi cum de-abia s-ar fi despărţit de Brigitte aşezată în faţa şemineului, aplecată deasupra unei tapiserii, reprezentând întoarcerea lui Ulise, care i-ar semăna ca un frate. El continuă să considere unirea domnişoarei Curtebise cu tânărul pictor ca nefirească şi sortită eşecului, chiar dezastrului. Pentru ea, bineînţeles. Dar la urma urmei, asta nu-l priveşte pe el… atâta timp cât viaţa particulară a colaboratoarei sale nu are incidenţe supărătoare asupra muncii acesteia. Şi până în prezent, nu are nimic să-i reproşeze. E la fel de punctuală, la fel de precisă, la fel

de protectoare împotriva inoportunilor, nerăbdătorilor şi cronofagilor.

Chiar în clipa asta, la telefon, încearcă să-l convingă pe un necunoscut să-i comunice ei obiectul apelului său, înainte de a-i face legătura cu patronul. Dar se pare că are de-a face cu unul care nu se dă bătut, încât după un timp Georges se interesează prin semne despre interlocutorul ei. În timp ce continua să vorbească, domnişoara Curtebise scrie esenţialul pe un blocnotes: *Pommier Prieten fiu Didier. Problemă personală.* Cu o rapiditate care-l reconfortează, Georges găseşte în străfundul memoriei lui fişa Pommier în chestiune: Jean-Louis Pommier, coleg la Janson-de-Sailly cu Didier, care-l poreclise „Un Metru şi-un Pic", impunându-i, după toane, ba un rol de bufon, ba un rol de cal de bătaie. Scund, durduliu, un căpşor rotund, cu ochelari groşi pe un nas ca o coadă de tigaie, acoperit de o podoabă buclată ca de miel, de ai cărei cârlionţi trăgea întruna. Inteligent şi muncitor, compensa aceste complexe fizice fiind primul din clasă. Georges, tot prin semne, îi indică domnişoarei Curtebise să-i facă legătura.

— Nu vă amintiţi de mine, cu siguranţă, spune Pommier.

— Ba da! Şi încă foarte bine.

Pentru a-i dovedi fidelitatea memoriei sale, Georges îi descrie, ameliorând-o, imaginea pe care o păstra despre băiatul care venea uneori să ia masa de prânz cu fiul său şi să-l ajute să-şi facă temele pentru acasă – mai ales la franceză.

Pommier îl felicită pe Georges pentru memoria sa, îi mărturiseşte că, dacă-şi merită mai mult decât oricând porecla de „Un Metru şi-un Pic", dacă miopia nu i-a dispărut şi nici nasul, în schimb lâna lui de aur s-a redus la o modestă coroniţă.

— Dar, cu toate că sunt convins de interesul purtat părului meu, spuse el glumind, trebuie să vă mărturisesc că, atunci când v-am sunat, obiectivul meu nu era să vă vorbesc despre el.

— Şi care e acel obiectiv?

— Am să vă înmânez ceva din partea lui Didier.

— Şi ce-i acest ceva? O scrisoare? O factură? Un obiect?

— Auziţi, n-o să stăm acum să ne jucăm de-a ghicitul, ne-ar lua prea mult timp. E foarte greu să nimeriţi.

— A! Îmi stârniţi curiozitatea. Când aş putea să vă întâlnesc?

— Mâine, dacă doriţi, numai că, din nefericire, ieri mi-am făcut o entorsă şi mă deplasez greu.

— Asta nu contează. Oricum, merg mâine la Paris să fac nişte cumpărături. Voi veni unde doriţi, sâmbăta se circulă bine.

— Nu vă propun să veniţi la mine acasă: tocmai mă mut.. Dar în apropiere e un mic restaurant, destul de simpatic şi foarte liniştit.

A doua zi, Georges se prezintă la întâlnire, cu câteva minute înainte de ora convenită. La bar, un omuleţ care stă la o tărie cu patronul. Îl recunoaşte imediat pe „Un Metru şi-un Pic” de altădată.

— Nu v-aţi schimbat, spune Georges.

— Din păcate!

Complexele au rămas şi ele aceleaşi. Cu toate că restaurantul este gol, Pommier îl antrenează pe Georges spre un colţ mai retras al sălii şi îl invită să ia loc la o masă, anunţându-l că e masa „lui”, la care stă şi lucrează adesea: este director de colecţie la o editură. Meseria lui constă în a descoperi manuscrise bune, să le mai ajusteze pe cele care-s mai slabe, să-i formeze pe autorii în pană de inspiraţie, încurajând totodată noile vocaţii de scriitor.

— Aşa că, spune Pommier, dacă dumneavoastră aţi vrea să scrieţi o carte, v-o iau imediat.

— Constat că vă place să glumiţi la fel de mult.

— Nu glumesc.

— Ei! atunci dumneavoastră v-aţi pierdut memoria: eu sunt un om de cifre, nu de litere.

— În zilele noastre, asta nu-i o piedică pentru a face carieră literară… în fine, în editură.

— Pe mine m-ar împiedica, eu sunt ca Cyrano: *Poate nu foarte sus, dar am urcat singur!*

— Păcat! Vă şi găsisem un titlu pentru carte.

— Aha… aş fi curios să ştiu care.

— „Cei trei glorioşi ai mei.”

Georges stă şi se gândeşte o clipă, mărturisind apoi, puţin jenat, că nu înţelege.

— Aţi auzit totuşi vorbindu-se despre cele trei glorii?

— Da, bineînţeles… cele trei glorii ale Revoluţiei din 1830.

— Ei bine, în acest caz, ar fi cei trei glorioşi ai lui Georges Vals.

— Dar care trei?

— Cei trei copii!

Cum ochii lui Georges exprimă tot atâta perplexitate ca cei ai unei vaci trăgând un TGV[19], Pommier îi explică:

— Victoria, plus Valentin, plus Didier, fac trei, nu?

— Dar… dacă vrând-nevrând primii doi ar fi glorioşi, să zicem, Didier nu e, după câte ştiu… Slavă Domnului!

— E pe cale să devină.

— Ca actor?

— Nu.

— Ca regizor?

— Nu! Ca scriitor.

Georges e derutat. Pe de o parte, Pommier afişează o faţă serioasă, dar cu privirea de parcă l-ar lua peste picior. Pe de altă parte, îl ştie prea inteligent pentru a monta o cacialma de acest gen. De fapt, i se pare de neconceput ca „Un Metru şi-un Pic” să-i fi reapărut în viaţă, după douăzeci şi şase de ani de absenţă, numai pentru a-l mistifica. Şi, în fine, şi mai de neconceput ca Didier să poată aspira la laurii literaturii. Aşa că optează pentru un hohot mare de râs, adaptabil ambelor ipoteze.

— Înţeleg, spune Pommier, că sunteţi mai sceptic în ceea ce priveşte talentul fiului dumneavoastră.

— Dumneavoastră aveţi toate motivele să fiţi şi mai sceptic decât mine, doar de atâtea ori altădată… cum să spun?

— Am supervizat.

— Da, exact, i-aţi supervizat majoritatea temelor de franceză.

— Aşa e, dar ce vreţi, există unele argumente în faţa cărora eşti obligat să te înclini.

— Ce argumente?

— Îmi permiteţi? Doar două secunde.

Pommier se ridică şi se îndreaptă spre cuierul de lângă tejghea, unde îşi atârnase impermeabilul. Georges costată că nu şchiopătă deloc. Mai constată că, în ciuda orei prânzului, restaurantul rămâne gol şi că patronul stă liniştit la o masă, citindu-şi ziarul. E drept că e sâmbătă şi că, fiind cartier de birouri, e pustiu şi pe străzi.

Pommier se întoarce cu o carte pe care o depune în faţa lui Georges:

— Iată argumentul că fiul dumneavoastră e scriitor.

Georges îşi acordă timp ca să-şi pună ochelarii pentru a examina mai bine obiectul convingător. Se uită mai întâi sus, la numele autorului. Niciun dubiu, e numele fiului său, Didier Vals, „Vals" tipărit cu litere mult mai groase decât Didier. A vrut să profite şi el de notorietatea Victoriei şi a lui Valentin, „copiii din a doua căsătorie", pe care, firesc, a fost mereu gelos. Nu-i foarte cinstit din partea lui, dar scuzabil. Georges dă din cap cu indulgenţă apoi, dintr-odată, chipul i se pietrifică. Într-un desen animat i s-ar zbârli părul capului ca nişte semne de exclamaţie: Tocmai dăduse cu ochii de titlul cărţii: *Jurnalul unui mic pede*[20] *de ţară.* Şi ca şi cum nu era de-ajuns, coperta cărţii, făcută de un artist în stil naiv, înfăţişează doi băieţi blonzi şi goi, alergându-se unul pe altul, într-o poiană presărată cu margarete, înconjurată de copaci cu trunchiurile înălţându-se din nişte boschete deosebit de sugestive. Mai explicit nici că se putea!

Ca printr-o ceaţă densă, Georges aude vocea dulceagă a lui Pommier exprimându-şi speranţa că găseşte ilustraţia la fel de delicioasă ca şi el, apoi, neprimind niciun răspuns, îl anunţă că o frumoasă surpriză îi este rezervată pe prima pagină. Georges se aşteaptă la ce poate fi mai rău, dar nu la răul acela. Nu-i era de-ajuns că ouase acea carte de racolaj, fiul lui i-o şi dedica! Şi la ce mod! *Tatălui meu, fără de care nu aş fi scris niciodată această carte.* Formulare perfidă care-l lasă pe cititorul neavizat asupra contextului

familial, să creadă că e vorba de spovedania unui fiu recunoscător, dar care, pentru el, tată demisionar, este un act de acuzare, semnificând clar: „Nu-mi reproşa, tată, această carte, tu eşti responsabil de ea!” Şi apără-te dacă mai poţi. Vivat culpabilizarea!

Georges ridică privirea spre Pommier. Îi apare dintr-o dată ca un actor anticlerical prost care interpretează un rol de prelat. Are pentru asta tot ce-i trebuie: privirea vicleană, zâmbetul şiret, gestul onctuos. Într-un film, Georges i-ar aplica nişte lovituri zdravene în fălci, trimiţându-l pe Pommier la podea, iar de acolo, sub ameninţarea unui nou upercut, ar mărturisi că este singurul vinovat de toată afacerea. Georges visează o secundă, dar se reculege şi întreabă:

— Dumneavoastră aţi pus la cale treaba asta?

— Doar în parte.

Cu o evidentă satisfacţie, „Un Metru şi-un Pic” îi relatează geneza afacerii. Ea începe cu un an în urmă, în Sicilia, printr-o întâlnire întâmplătoare între echipa care turna *Dublu Eu* şi el, aflat în vacanţă, dar şi la pândă. De-ndată ce aude numele de familie al frumoasei Victoria şi pe cel al regizorului, ciuleşte urechile, iar când mai află şi despre averea lui Butler şi dorinţa acestuia „să pună la bătaie purcoiul” pentru un film care să bubuie, ei bine, în momentul acela nu mai stă pe gânduri, realizând că poate „da şi el lovitura”. Oricum, nu pierdea nimic să încerce. Îşi scurtează, deci, vacanţa şi se îndreaptă cu toată viteza spre Luberon, refugiul a numeroşi romancieri. Află de la unul dintre ei că Didier, care din adolescenţă se luptă cu o homosexualitate latentă (spre disperarea prietenului său Patrick), părăsise, cu doi ani în urmă, Parisul şi fustele maică-si, pentru a-şi învinge timiditatea în compania unui librar din Cavaillon, parfumat ca un pepene galben şi vesel ca un greieraş. În contact cu acest Camillou, total eliberat, şi sub soarele Sudului, inhibiţiile lui Didier s-au topit, încât acum îşi afişează homosexualitatea cu zelul celor convertiţi. Găsindu-l în această stare de spirit, lui Pommier i-a fost uşor să-şi convingă fostul coleg de clasă să scrie o carte în care să-şi povestească pasionanta convertire. Entuziasmat, ca şi amicul său,

de această propunere, întreprinzătorul Camillou îi sugerează, hohotind, să-şi intituleze confesiunea „Gaura curului există, eu am dat de ea!”. Dar Pommier, mai serios, apreciase acest titlu mult prea percutant şi reuşi – nu fără greutate – să le impună celor doi complici mai bucolicul „Jurnalul unui mic pede de ţară”.

— La urma urmei, poate că m-am înşelat, zice angelicul Pommier. Dumneavoastră ce credeţi?

Tot într-un film, Georges ar frânge pe masă braţul copilului neobrăzat care îndrăzneşte să-şi bată joc de el şi l-ar răsuci până ar urla: „Milă! Milă! O să ard toate exemplarele care există din această carte.” Mai visează o secundă, apoi îi face semn să continue.

— Ce mai, urmarea e foarte simplă: Didier s-a apucat de lucru. În fiecare săptămână mi-a trimis pachetul de confidenţe în stare brută. Aveam baza: materialul. Nu-mi rămânea decât să fac o selecţie, să-i dau forma, să-l şlefuiesc. Cred că rezultatul nu-i rău, o să vedeţi.

— Când iese gunoiul ăsta în librării?

— Peste opt zile. Dar aş vrea să-l citiţi mai înainte. Sunt nerăbdător şi grăbit să vă cunosc părerea.

— Pot să v-o spun imediat dacă sunteţi atât de nerăbdător.

— Fără să citiţi?

— Aici nu-i vorba de o carte, ci de o afacere comercială al cărei principal beneficiar veţi fi, pentru a nu spune singurul.

— Cred şi eu! După cât m-am zbătut! M-am chinuit cu ea ca un negru – e cazul s-o spun! – ca să poată ieşi, până când numele Vals mai reprezintă o valoare sigură. În plus, tot eu m-am ocupat şi de întreaga publicitate şi tot eu am avut ideea de a vă convoca aici.

— De ce? Ca să mă indignaţi? Să-mi vedeţi mutra şi apoi să-i povestiţi lui Didier?

— O, nu! Nu pentru asta! Eu nu am timp de pierdut.

— Atunci, de ce?

— V-am spus la începutul convorbirii noastre: ca să vă rog să scrieţi o carte.

— Nu vă cred! Altul e motivul.

— Nu, vă asigur că nu, dar dacă nu vreţi să scrieţi o carte, poate veţi scrie un articol despre cartea lui Didier şi voi fi foarte mulţumit.

— Ce?

— Chiar un articol injurios, asta nu mă deranjează. Dimpotrivă, v-ar răspunde şi el. În presă, evident. Asta ar putea da naştere unei polemici deosebit de fructuoase.

Într-un film, Georges l-ar apuca pe Pommier de reverul hainei, l-ar sălta de pe scaun, l-ar scutura ca pe un prun şi l-ar izbi cu capul de perete până i l-ar umple de borş. L-ar lăsa groggy pe o bancă şi ar pleca spunându-i în treacăt patronului: „Să-l aruncaţi la gunoi, cu lăturile!”

Georges încă mai visează, mobilizându-şi, şi de data asta, toată raţiunea pentru a nu transforma visul în realitate… Se ridică, lasă câteva monede pe masă pentru consumaţie.

— Plecaţi deja? îl întreabă Pommier.

— Da, scuzaţi-mă, de băile de nămol nu trebuie să abuzezi!

— Ah! sunt dezolat, dar înainte de-a ne despărţi, ca să mă iertaţi, aş vrea să vă eliberez de o mare grijă… în legătură cu mama dumneavoastră.

— Ah, nu! Asta nu! Nu mama!

Georges nu mai e într-un film: l-a înşfăcat de-adevăratelea pe Pommier de reverele hainei.

— Nu vă enervaţi, domnule Vals, vroiam doar să vă spun să nu mai căutaţi persoana care l-a prevenit pe Charly, fotograful, despre locul şi data înmormântării mamei dumneavoastră: eu sunt.

Fără a mai sta pe gânduri, Georges plonjează în ultimu-i vis: îl saltă pe Pommier de pe pământ, îl scutură ca pe un prun, îl izbeşte cu capul de perete până îl umple de borş şi îl lasă groggy pe o banchetă.

Inima lui Georges bate să-i spargă pieptul. Indignarea i-a fost atât de violentă încât, năpustindu-se asupra lui Pommier, a simţit că i se întunecă mintea şi că fulgere îi scapără prin faţa ochilor. „Or să mă bage în pământ” gândi el.

— Văd că nu v-aţi zgârcit!

Georges tresări. Nu-l auzise venind pe patron. Să vină, de unde, de altfel? Cu siguranţă că n-a fost de faţă în timp ce Pommier o încasase, altfel ar fi intervenit, cu toate că nu pare să-l aibă la suflet pe clientul său.

— Oricum, bine-aţi făcut: e un şarpe tipul ăsta.

— Ar trebui totuşi adus în simţiri.

— Nu vă faceţi griji. Mă ocup eu de asta. E preferabil să nu vă vadă când se va trezi.

— Mulţumesc.

— Să nu vă uitaţi cartea.

Georges o ia cu scârbă, apoi se mai uită o dată la Pommier. Şosetele-i galbene îi sar în ochi şi-i amintesc de entorsă.

— V-a spus că şi-a luxat piciorul?

— Nu. De ce?

Georges strânge mâna patronului şi pleacă. Urcă în maşina parcată în apropiere. Demarează. Trece încet prin faţa restaurantului. Abia atunci vede programul fixat cu o ventuză pe uşa de la intrare şi pe care citeşte: „Sâmbăta închis.”

CAPITOLUL 12

Georges nu s-a întors la Vésinet. A luat-o pe şosea cu intenţia de a-şi izbi maşina de un platan dar… nu era niciun platan; sau să rateze un viraj dar… în ultima clipă blestematul de volan se răsucea singur, sau aproape singur.

A mai avut intenţia să plece la întâmplare, încotro o vedea cu ochii dar… s-a trezit pe autostrada de Bordeaux şi, în fine, s-a oprit în faţa casei parohiale a abatelui Castagnet.

Toate astea nu înseamnă că era nesincer când îi spuse bătrânului său Lulu, care se repezise în faţa porţii, la zgomotul de frânare bruscă:

— Am vrut să mă omor.

— Pică la ţanc! Eu era să crap fără să vreau.

— Adevărat?

— Da, ieri: un şoferaş grăbit m-a lovit la ieşirea din sat.

Georges lasă capul în jos, gândindu-se că ar fi putut fi el „şoferul" acela. La fel gândeşte şi Lucien şi, ca să nu-i mai încarce moralul prietenului său, se grăbeşte să adauge:

— Să nu mai vorbim despre asta. Sunt aici. Eşti aici. Asta contează. Dă-mi bagajul.

— N-am. Nu credeam să ajung aici. Nu mergeam nicăieri.

— N-are nicio importanţă. Ne descurcăm noi. Pentru moment, trebuie să ne ducem la biserică: am slujba de la ora şase.

— O să te aştept în grădină.

— Nici vorbă. Vii cu mine.

— N-am niciun chef.

— Vii cu mine, totuşi.

— Nu, te asigur…

— Ba da! Fac slujba pentru pomenirea mamei tale.

Georges se înclină în faţa a ceea ce, pentru moment, nu-i decât o pioasă minciună, dar care devine adevăr în timpul predicii:

— Dragii mei fraţi, dragile mele surori, nu a trecut nicio lună de când bunul Dumnezeu a chemat-o la el pe

Maria Vals. A plecat de mult din sat, dar a trăit aici vreo douăzeci de ani şi numele ei este înscris pe unul din scăunelele de rugăciune, din rândul întâi. Fiul ei, Georges, a fost ministrant chiar în această biserică. Împreună cu mama mea, Maria Vals a fondat corala Sfânta Speranţă, de aceea vă rog…

Ascuns după unul din stâlpii bisericii pe jumătate goală, Georges închide ochii, evadând spre o lume uitată, reînviată pentru el de cuvintele abatelui Castagnet: scăunelul de rugăciune, ministrantul, corala Sfânta Speranţă… Cuvinte care antrenează la rândul lor o listă nesfârşită de imagini perimate şi pentru mulţi aproape abstracte deja; cuvinte nemediatizabile, cuvinte pe cale de dispariţie, pe care nimeni nu se gândeşte să le protejeze şi de care, curând, nu-şi vor aduce aminte decât câţiva dinozauri încuiaţi; cuvinte pe care descendenţii noştri îndepărtaţi le vor descoperi cândva într-o „chestie de carton, cu pagini scrise în interior", pe care intrigaţi, o vor prezenta mamei lor – „asta se numea carte, dragul meu", va spune aceasta. S-ar putea să li se pară chestia frumoasă… sau super-şic… sau „wonderful" şi vor întreba „Ce-i aia scăunel de rugăciune? Calculatorul nu ştie". Georges e trezit din visarea sa de peroraţia caldă a abatelui Castagnet care-şi îndeamnă enoriaşii să se roage, să se roage necontenit, atât în speranţă cât şi la disperare, la bucurie ca şi la necaz.

Să se roage? Georges ar vrea s-o poată face. Dar, pentru ce ne rugăm de obicei? Ca să mulţumim. Iar el pentru ce-ar putea mulţumi? Că nu s-a omorât pe drum? Pentru asta, cu siguranţă, nu! Că nu a omorât pe nimeni? Pentru asta da, de acord, mulţumescu-ţi Doamne, că nu m-ai năpăstuit şi cu o omucidere involuntară peste câte toate. Deci, cu asta am terminat. Apoi? Ne rugăm pentru a cere iertare de greşelile noastre. Ei, da! Dar atunci ar trebui să le fi comis. El, Georges, nu are noroc! Nu are ce-şi reproşa: întreg pământul a greşit faţă de el, dar el faţă de nimeni. Şi pentru mai ce? Ne rugăm, în majoritatea cazurilor, pentru a exprima o dorinţă, pentru împlinirea ei. În privinţa dorinţelor, nici nu ştie la care să se oprească mai întâi. Da, bineînţeles… dar cele mai multe nu-s de

mărturisit, ele implică nenorocirea sau pur şi simplu moartea aproapelui. N-o să-l deranjeze totuşi pe cel de Foarte-Sus cu lucruri atât de josnice: ca să-l implore, de exemplu, să-l trimită pe acel putregai de Pommier la strămoşii lui sau să-i stâlcească mutra, ori să-i ia vederea frumosului Gonzague. Nu, sunt lucruri pe care nu ţi le poţi permite. Şi chiar închipuindu-ţi că ţi le-ai putea permite, asta nu ar servi la nimic: Dumnezeu n-ar marşa la aşa ceva! Orice s-ar zice, bunătatea lui infinită… are şi Ea limite! Cât despre restul dorinţelor, cele care s-ar putea exprima, nu se pot îndeplini. Ei da, nici chiar de către Dumnezeu. E vorba de evenimente dorite chiar de El. Vă daţi seama deci că, dacă-l tot repetăm în rugăciunile noastre: „Facă-se voia Ta", nu-l putem şopti încet: „Desfacă-se voia Ta." Fie şi pentru cele mai nobile cauze. De exemplu, să-L roage ca de neînlocuita Maria Vals să mai vină din când în când să-i zâmbească; sau Valentin să-i întindă o mână nepătată sau Brigitte să-i ofere un trup fără amintiri; sau Victoria…

Or, asta-i unica lui dorinţă fierbinte pe care ar vrea să I-o adreseze lui Dumnezeu: să şteargă totul din viaţa lui, începând din acea funestă zi de ianuarie când, prin parbrizul maşinii proprii, a descoperit afişul cu *Dublu Eu,* căci nu e cazul să trişezi cu adevărul. Asta sare în ochi: de acolo a pornit totul. De la curul Victoriei. „El" a fost fapta declanşatoare. Evident, „el" nu-i responsabil de toate problemele lui, dar fără „el", le-ar fi suportat cu mult mai bine. Le-ar fi suportat chiar foarte bine. Drept dovadă: dacă printr-o minune – este cazul s-o spună – Dumnezeu ar accepta să şteargă cu buretele un singur colţ din ultimele patru luni, lăsându-l pe el să precizeze pe care anume, fără nicio ezitare ar alege în bloc afişul şi filmul. Nici acel pede… de ţară, nici nemernicul de Pommier, nici bănuielile care-l sufocă. Nu, doar asta.

Dar, evident, pentru că tot visează… în loc de burete ar prefera întoarcerea înapoi în timp. Ştiţi, ca la cinema, când oamenii sunt daţi înapoi cu toată viteza până la locul de unde au plecat. Asta ar fi idealul: toată lumea să fie aspirată de Timp, iar Georges să se

regăsească în poziţia lui de plecare: chiar înainte de curul Victoriei.

La sfârşitul slujbei, Georges s-a dus în sacristie, unde abatele Castagnet nu-i lasă timp pentru efuziuni sau nostalgii.

— Mor de foame, îi spune. Nu mai am aproape nimic în frigider. O să trecem pe la ferma lui moş Grignon.

— N-a murit?

— Cel mai bătrân… da… Cel căruia în copilărie îi spuneam noi moş Grignon, acela a murit. Dar nu şi fiul lui care e de vârsta noastră şi căruia tinerii din sat îi spun acum moş Grignon. În curând o să-i predea ştafeta fiului său care se apropie binişor de patruzeci de ani…

— Şi care va deveni şi el moş Grignon…

— Ei, da!

Cu aceleaşi gesturi precise şi lente ca ale fostului moş Grignon, actualul moş Grignon, ajutat de viitorul moş Grignon, se duce în grădina de legume să aducă salată, roşii, cartofi, zarzavat de tot felul; ouă din cuibare; brânză, unt, ulei de nucă – din rezerva proprie – din cămară; câteva sticle de vin din recolta anului 86, din pivniţă. Cu acelaşi accent cântat şi făcându-i la fel cu ochiul, i se adresează lui Georges: „în afară de produse congelate, aici găseşti de toate ca într-un supermagazin”. Cu aceleaşi lătrături vesele ca ale unui îndepărtat strămoş, Pautaud, al şaselea sau al şaptelea din stirpea bastarzilor regali, o să-i însoţească pe Georges şi pe Lucien până la brutărie: la baba Migneau. În fine, cea căreia tinerii din sat îi spun baba Migneau, dar care de fapt e nora celei pe care sexagenarii noştri o cunoscuseră. Cea care făcea o plăcintă cu un gust nemaipomenit, al cărei secret i l-a transmis, înainte să moară, nurorii… cu toate că nu s-a topit după ea; dar plăcinta-i înaintea sentimentelor: trebuia păstrat pe vecie gustul plăcintei Migneau.

E aproape ora opt când Georges şi Lucien ajung acasă. În afară de câteva antene de televiziune pe acoperişuri, câteva ecrane luminate, întrezărite prin perdelele de dantelă – croşetate de mână – satul nu s-a schimbat deloc: aceeaşi seninătate. Acelaşi aer uşor.

Aceeaşi greutate a Timpului. Georges respiră. Georges suspină:

— Ce odihnitoare este această imobilitate într-o lume în perpetuă mişcare.

Lucien mormăie. Lucien bodogăne.

— Eşti un conservator îmbâcsit!

— Conservator, da. Dar de ce îmbâcsit? Dimpotrivă, sunt un cât se poate de curat conservator, care suportă din ce în ce mai greu poluările care i se impun.

— Acum dai în meteahna ecologiei?

— De ce nu? În măsura în care protecţia mediului înconjurător ar îngloba şi mediul moral şi intelectual, care e din ce în ce mai poluat.

— Fariseule! Sufletul şi mintea omului nu sunt, global, mai poluate ca înainte.

— Serios?

Fără a mai aştepta răspunsul abatelui, Georges străbate cei câţiva metri care-i despart de maşină. Se vâră înăuntru şi ia de pe bancheta din spate cartea fiului său mai mare. I-o bagă abatelui sub nas.

— Uită-te la asta! Tot mai crezi că mediul moral nu e poluat?

Abatele Castagnet priveşte îndelung coperta cărţii, mult mai îndelung decât e necesar pentru a lua cunoştinţă de titlu, de ilustraţie şi de numele autorului. Încearcă să-şi traducă printr-o singură frază sentimentele care-l agită, dar cum acestea se înscriu într-o arie vastă, de la o iritare sinceră până la pofta de-a râde, renunţă să exprime această complexitate imediat.

— Să intrăm, spune el. O să discutăm mai pe-ndelete la bucătărie.

Deloc prost, Lulu. Cunoaşte vraja acestei încăperi, în care coabitează, într-o dezordine armonioasă, comodităţile prezentului cu graţiile trecutului: maşina de spălat vase şi bazinul de piatră; cuptorul cu microunde şi maşina de gătit din fontă; aparatul de prăjit pâine şi plăcile de teracotă. Ştie că vorbele îşi pierd din importanţă sub lumânarea, altădată cu petrol, în jurul mesei de stejar masiv. Ştie, mai ales, că nimic grav, nimic iremediabil nu se poate întâmpla între doi bărbaţi încinşi cu şorţuri de gospodine, foarte aferaţi de

grija cinei rustice, în sfârâitul şi mirosul voluptuos al cepei care se rumeneşte. Mai ales când doi bărbaţi au fost împreună, cu cincizeci de ani în urmă, ministranţi.

De aceea, abatele Castagnet, ascuţind pe o piatră cuţitul destinat mărunţirii mărarului şi tarhonului pentru salată, atacă subiectul fără cea mai mică teamă:

— Cartea lui Didier, ai citit-o?

— Nu încă. O s-o citesc în seara asta.

— Nu! Eu o s-o citesc. Nu merită să-ţi faci sânge rău ca şi cu filmul lui Valentin şi al Victoriei. Ceea ce nu vezi există mai puţin.

— Trebuie totuşi să-mi fac o părere.

— Părerea ta e făcută. Şi încă definitiv. Chiar dacă ar fi o capodoperă cartea asta, tu tot nu ţi-ai schimba-o.

— Asta nu poate fi o capodoperă.

— Ce spuneam eu! Părerea ta e făcută.

— În fine, Lucien, e de-ajuns titlul…

— Ei bine, dragul meu Jojo, eu o să-ţi spun…

Înainte să spună, abatele Castagnet ia cu degetele-i dolofane bucheţelul de tarhon şi-l obligă pe Georges să-l miroase.

— Ce zici?

— Minunat! concede Georges care nu uită să-l îndemne pe abate să-şi continue fraza:

— Deci?

— Mie titlul cărţii mi se pare destul de nostim.

— Ce?

— O să merg chiar mai departe: cred că şi ţie ţi s-ar părea nostim dacă n-ai avea numele amestecat în afacerea asta.

— Poate, dar e. Şi tare-aş fi curios să ştiu ce-ai crede dacă, deodată, ţi-ai vedea numele de Castagnet pe un roman de nebunii şi un film porno.

— Chiar vrei să ştii?

— O, da!

— Ei bine, m-aş gândi la toţi părinţii fetelor violate, la toţi părinţii copiilor asasinaţi, cât şi la toţi acei părinţi violatori şi asasini şi mi-aş spune că, pe lângă ei, a fi tatăl unei fiice care-şi arată fesele şi al unui fiu care vorbeşte şi el despre ale lui, e o soartă de invidiat!

Abatele Castagnet îşi punctează fraza cu un şir de lovituri scurte şi dese ale lamei cuţitului, tocând mărunt

tarhonul pe un fund de lemn. Georges aşteaptă să termine pentru a exploda:

— Asta-i acum, evident, întotdeauna există ceva şi mai rău! întotdeauna va exista ceva mai rău! Vor exista întotdeauna, într-un colţ al pământului, nişte curzi pentru a mă împiedica să mă plâng cu conştiinţa împăcată. Asta nu înseamnă că, în ciuda tuturor mizeriilor lumii, eu, Georges Vals nu sufăr de moarte. Dorind chiar să mor. Suferă dragostea mea paternă din cauza fiicei mele, amorul meu propriu din cauza celor doi fii şi, pur şi simplu, iubirea mea din cauza soţiei mele.

De uimire, abatele Castagnet se opreşte din treabă.

— Mai e şi soţia ta?

— Da, prietene! M-a lăsat baltă. Şi în zadar o să-mi repeţi că e mai puţin grav decât să mă fi otrăvit cu arsenic sau să fi fost mărunţit de un malaxor, asta nu mă va ajuta să-mi înăbuş chinul.

— Recunosc că începe să fie cam mult.

— Şi încă nu ştii totul.

Ajunşi la înecarea plăcintei babei Migneau în vinul moşului Grignon, abatele Castagnet nu mai are, ca să zicem aşa, nimic de aflat despre încurcăturile lui Georges. Povestea plecării lui Brigitte, cauzele, efectele, sfârşitul acestui gest alunecă în omleta pufoasă cu ceapă; perfidiile lui Pommier beneficiază de o salată crocantă, cu mirodenii şi de aroma sosului; ultima lovitură josnică a editorului, apropo de Maria Vals, şi linşajul care i-a urmat alterează puţin subtila savoare a brânzei de capră.

— Curioasă, spune Lucien, această ultimă mărturisire pe care nimeni nu i-a cerut-o despre fotografiile de la înmormântarea mamei tale.

— Sadism, nu încape nicio îndoială.

— Eu m-aş gândi mai degrabă la o provocare.

— Ca să-i mutilez figura?

— Da.

— În cazul ăsta, o fi mai mult maso (masochist n.t.) decât sado (sadic n.t.)!

— Poate că n-a vrut decât să creeze o ocazie pentru a declanşa un scandal în beneficiul cărţii.

Cu toate că Georges e înclinat, pentru moment, spre pesimism şi mizantropie, îi este greu să accepte acesta ipoteză cu adevărat diabolică. Mâncarea copioasă şi vinul bun de la moş Grignon, din care tocmai destupase o a doua sticlă, contribuie cu siguranţă la asta.

— Oricum, restaurantul era gol, nu sunt martori.

— Şi patronul barului?

— La început, când l-am umplut de sânge, nu era acolo; şi-apoi nu-l poate suferi pe Pommier.

Abatele Castagnet e pe punctul de a-i aminti lui Georges falsa entorsă şi ziua de sâmbătă când restaurantul e închis: două detalii care i se par ciudate. Dar se abţine auzind avertismentul prietenului său:

— Pe cuvântul lui Jojo, dacă din nefericire ai avea dreptate, îţi jur pe aghiazmatar: de data asta mă omor de-a binelea!

Tonul lui Georges este lejer, dar destul de hotărât pentru ca abatele Castagnet să considere mai prudentă devierea discuţiei pe un alt făgaş:

— Spune-mi, nu ai intenţia s-o previi pe Brigitte că eşti aici?

— Nu, nu e cazul, voi pleca luni dimineaţa pe la orele nouă, după ce o voi suna pe Curtebise să nu-şi facă griji. Luni seara, o voi regăsi pe Brigitte, cum am stabilit.

— Cu noile tale probleme familiale, chiar crezi că o să mai ai inima să te joci de-a Romeo sau de-a Philemon?

— De bună seamă că nu, dar trebuie să mă întorc.

— Nu, e o prostie! o să ratezi totul. Rămâi aici până duminica viitoare. E marea noastră sărbătoare parohială.

— Da, aşa e, uitasem.

— Brigitte va fi încântată să vină şi ea. Ştii că adoră ambianţa de aici. Ca şi tine, de altfel. O să fiţi şi unul şi celălalt în cea mai bună dispoziţie pentru a vă regăsi şi să puteţi păşi cu dreptul.

Georges e vizibil zguduit de această propunere rezonabilă. Lucien se grăbeşte să lărgească breşa. Pretinde că va avea mare nevoie de ajutorul lui Georges în cursul acelei săptămâni, în vederea

pregătirii chermezei. Mai ales pentru coborârea din pod a bibelourilor, tablourilor, veşmintelor şi obiectelor de tot felul aduse de enoriaşi. Treabă care-l încurcă foarte tare şi îl oboseşte, în plus, începe să se resimtă după accidentul de ieri…

Şiretlicul preotului este cusut cu aţă albă. Ipocrizia răspunsului lui Georges este împletită cu acelaşi fir, cel al prieteniei.

— Evident, dacă tu ai nevoie de mine, atunci nu pot să plec.

— Aşa mi se pare şi mie.

— Sper că ai lenjerie să-mi împrumuţi.

— În privinţa asta, nicio grijă. Pentru seara asta, o să-ţi împrumut o pijama de-a mea. Pantalonii o să te cam strângă, iar vesta n-o să te-ncapă, dar…

— Asta o să mă-ntinerească.

— Mâine, te duc în pod.

— Să-mi aleg din baloturile pentru chermeză?

— Nu! Acum doi ani, la moartea unchiului meu, doctorul Castagnet, am umplut un coş cu lucrurile lui. Le-am recuperat pentru oamenii nevoiaşi. Din nefericire, li s-au părut prea elegante – chiar şi pentru zilele de sărbătoare – şi mi le-au lăsat. Dar sunt sigur că tu…

A doua zi dimineaţa, Georges se duce să scotocească în coş, în timp ce abatele Castagnet e plecat la slujba lui de duminică. Scoate din el o jumătate de duzină de costume, unele mai şic decât altele. Le încearcă. Îi vin de parcă-ar fi fost croite pe măsura lui. Optează pentru un prince-de-galles şi o cămaşă de diftină. Revenit în cameră, se priveşte în oglinda unuia dintre acele vechi şi impunătoare şifoniere destinate să găzduiască grămada de lenjerie din zestrea unei mirese. Zâmbeşte. Nu sieşi. Ci mamei sale care-i ascunsă în spatele oglinzii şi care-i zâmbeşte şi ea:

— Nu ştiu de ce, mamă, dar am impresia că tu m-ai trimis la Lucien… că tu crezi – sau ştii? – că este singurul loc din lume unde am cele mai mari şanse să mă împac cu viaţa… şi cu Brigitte… Brigitte…

Imaginea Mariei dispare după oglindă. Apare imaginea lui Brigitte. E într-o rochie de seară. Superbă. O rochie-furou, albă, părând că mai degrabă trupul o

îmbracă pe ea, decât ea trupul şi care-i prinsă pe umeri cu două bretele fine, înnodate. E bronzată, străluceşte de fericire. Îi oferise croaziera pe Spitzberg pentru aniversarea celor treizeci de ani ai ei. E noaptea albă a lui *Mermoz*. Bărbaţii o privesc pe furiş. Se întreabă dacă e goală pe sub rochie. Este. Se uită prin lornioane la nodurile breteluţelor. Le vine să tragă de ele. Doi sau trei au avut îndrăzneala să i-o spună… pentru a glumi, evident. Georges nu e deloc gelos. E mândru. E fericit. Ştie că el va trage de legăturile de pe umeri, el o va vedea pe rumena Venus ivindu-se din ambalaj, va râde cu ea de ceilalţi; vor râde amândoi de îngustimea paturilor gemene şi nu siameze, dar mai ales se vor bucura de performanţele tehnice la care îi obligă această îngustime. Ei care, brusc, nu vor mai râde. Ştie toate acestea, ceea ce e deja foarte reconfortant, dar mai ştie – culme a confortului moral – că ea e foarte legată de traiul dulce pe care-l duce, deci foarte ataşată de el, care i-l oferă şi că nici nu-i trece prin minte să-l părăsească sau să-l contrarieze în vreun fel. În aceste condiţii, doar Othello ar mai putea fi gelos. El nu e Othello. El a devenit. Ea l-a constrâns să devină. Ea? Sau vârsta lui? Şi dacă e nedrept cu ea? Şi dacă răul nu e decât în el?

Împins de o remuşcare ce creşte, sporeşte, Georges coboară în biroul lui Lucien, unde se află singurul telefon din casă. O sună pe Brigitte în Normandia. Sună o dată, sună de două ori… Sună de cinci ori. La familia Dombief nu e ca aici: în toate camerele e câte un aparat, inclusiv în baie, şi unul portativ pentru grădină. Închide, apoi începe să formeze din nou numărul, gândindu-se c-o fi greşit. O dată, da. A doua oară, eventual. A treia oară, nu. Brigitte nu e la sora ei. I-a indicat acel loc, ştiind că nimeni nu va răspunde, casa fiind goală. Nu, categoric, ea nu e pura Ofelia.

Aşa că, revenit după ultimul dangăt al clopotelor de amiază, Lucien găseşte un Georges posomorât, pradă din nou tuturor demonilor săi. Luând cunoştinţă de situaţie, încearcă să-l liniştească:

— Nu ţi-a dat prin cap că s-or fi dus cu toţii să se plimbe? Sau că au decis să ia masa de prânz pe malul mării? Sau c-or fi fost invitaţi de vecini? Ca noi.

— Ca noi?

— Da. Cei din neamul Grignon ne-au invitat să sărbătorim cu ei aniversarea celor şase ani ai ultimului născut.

— Ar fi putut să ne invite ieri.

— Nu, pentru că abia azi dimineaţă, una dintre surori a anunţat că nu poate veni şi atunci şi-au dat seama că or să fie treisprezece la masă.

— Iar tu, preot, te-ai înclinat în faţa unei superstiţii?

— M-am înclinat în faţa perspectivei unei mese bune pe care ne-ar fi fost greu să ne-o pregătim singuri şi în faţa obligaţiei pe care o am de a-i menaja pe cei din familia Grignon, ei fiind nişte credincioşi… foarte generoşi, dacă înţelegi ce vreau să spun.

— Da, înţeleg, dar eu nu am obligaţiile tale, aşa că, du-te singur.

— Nici vorbă! M-am angajat pentru tine. Dacă nu vii, se vor simţi jigniţi, iar eu voi suporta consecinţele.

— Eşti un încurcă lume, să ştii. Voiam să citesc cartea lui Didier.

— O, păi! nu mai e cazul. Te voi scuti de această corvoadă: am citit-o azi noapte. E atât de plicticoasă…

— Cum aşa?

— Îţi povestesc în drum spre Grignon.

Şi iată, în timp ce merg agale, abatele Castagnet îi povesteşte *Jurnalul unui mic pede de ţară,* un titlu şocant, după care se ascunde o carte atât de anodină, c-ar fi de-ajuns să se schimbe „el” cu „ea” ca să figureze în Biblioteca Roz! Trebuie să parcurgi mai bine de trei sferturi ca să dai, în fine, peste singura scenă mai picantă: a iniţierii eroului în plăcerile homosexualităţii – până atunci fiind un hetero puţin convins. Scenă care se încheie cu o „dezumflare prea puţin erotică”, sunt propriile spuse ale abatelui. Dar el crede că cititorii n-or să aibă răbdare să ajungă până la acel paragraf, ei vor închide cartea cu mult înainte, descurajaţi de stilul alambicat al autorului: un fel de Proust fără Proust.

— Cinstit, conchide Lucien, mira-m-aş să prindă.

Mutră neconvinsă a lui Georges:

— Cinstit, nu mă încred foarte tare în părerea ta.

Oftat agasat din partea lui Lucien:

— Cinstit, ai avea tot interesul să nu te mai încrezi doar în opinia ta.

Mărturisire dezarmantă din partea lui Georges:

— Cinstit, încerc. Cinstit nu pot.

Abatele Castagnet contează pe emanaţiile de profundă stabilitate a Franţei, ce pot fi respirate în sânul familiei Grignon, cât şi pe căldura comunicativă a meselor de sărbătoare, pentru a mai introduce o tentă de roz în ideile încăpăţânat de negre ale lui Georges. Rezultatul nu-i chiar atât de pozitiv pe cât îl spera. De mai multe ori îl surprinde pe Georges în flagrant delict de absenţă, cu privirea pierdută spre orizonturi pe care le presupune închise. Cu toate astea, conversaţia este animată: se vorbeşte puţin despre politică, mai mult sport şi mai mult despre necazurile vârstei. Firesc, cu şase sexagenari la masă, Cunegonde este onorată. Dar nu la modul trist.

— Cât timp suntem aici şi putem vorbi despre asta, exclamă baba Grignon, nu avem de ce ne plânge… Iar după aceea, e prea târziu…

— Eu iau asta ca pe un joc, spune moş Grignon. În fiecare dimineaţă, mă privesc în oglindă, mă pipăi peste tot şi mă întreb care-i lucrul „în plus” pe care o să-l am în minus.

Georges nu râde. Se gândeşte la toate „minusurile” pe care, de patru luni, le are în plus! Se vorbeşte, bineînţeles, despre televiziune. Ca despre toate subiectele care au defilat, părerile sunt împărţite şi mereu în acelaşi fel: de o parte, sexa (gena n.t.) rii, care fac bloc cu „scuturătorii de cocotieri”. Dar această sciziune este acceptată şi de o parte şi de cealaltă cu umor, ca ceva firesc, ineluctabil, ca revenirea primăverii sau sosirea Cunegondei. Cele două tabere sunt de acord asupra unui singur punct: curul Victoriei!

Ei, da! Ce mai! Tot clanul Grignon a pornit în expediţie până la Angouleme pentru a-l vedea. Declară în cor că a meritat deplasarea! Susţin că Victoria îl moşteneşte de la maică-sa şi că lui Georges nu are de ce să-i pară rău, băftosul!

Abatele Castagnet tuşeşte ca un tuberculos, în şervet. Georges e la fel de roşu ca vinul pe care şi-l toarnă pentru a căpăta tărie. Moş Grignon îşi aminteşte:

— Pe vremea când purta chiloţei „Petit Bateau”, Victoria nu voia să şi-l arate.

Baba Grignon comentează:

— E ciudat totuşi cum ne schimbăm!

Fiul Grignon îşi exprimă regretul, adresându-i-se tinerei sale neveste:

— Păcat că n-ai şi tu un cur ca ăla: n-aş mai fi fost nevoit să mi-l uzez pe-al meu mulgând vacile!

Toate astea sunt enunţate fără urmă de perfidie. Simplu de parcă era vorba de crupa unei iep’şoare, de pulpiţele unui iepuraş sau de-o costiţă de căprioară, animale, ce mai!

Georges se simte atât de stânjenit, că salută ca pe-o binecuvântare iniţiativa celor patru copii prezenţi de-a da drumul la televizor de-ndată ce lumânările tortului sunt stinse.

— Li s-a promis că se vor putea uita la „Şcoala fanilor”, explică una dintre nurorile Grignon, la fel de interesată ca şi copiii de defilarea mini-cântăreţilor prezentaţi de Jacques Martin.

Minune a minunilor, vedeta invitată azi e Michel Sardou. Georges are timp să-şi revină în timp ce se produc primii patru concurenţi.

O fetiţă Vanessa, rotofeie, a cărei mamă grăsulie o fi sperat, dându-i acest prenume, că o să semene cu tânăra vedetă care-l poartă, o mănâncă din ochi în timp ce ghemotocul cântă absolut fals – *Les Lacs du Connemara.*

Un Cédric pricăjit căruia îi lipseşte doar mustaţa pentru a fi bucăţică ruptă din taică-su, care-i coafor şi care-l mitraliază cu aparatul foto, în timp ce copilul îngână neconvingător: *Ne m’appelez plus jamais France*[21].

Un Julien vioi ca un titirez care aspiră să devină mai târziu un al doilea Isus şi care declanşează ilaritatea familiei prezente-n păr, intonând *La Folle du regiment*[22].

O Gina zglobie care se opreşte brusc după cel de-al treilea vers din *Bals populaires*[23], spre marea emoţie a părinţilor care-i suflă din sală şi care, după această prestaţie puţin gelatinoasă, le jură vecinilor că „acasă fetiţa îl ştia foarte bine!”.

În fine, e rândul celui de-al cincilea concurent. Georges tresare. Îl recunoaşte pe Jonathan Dubois, nepotul familiei Dombief. Sophie, foarte emoţionată, apare imediat pe ecran, între soţul ei, Thomas, şi fiica sa, Muriel – mama selecţionatului. Ea îşi strânge febril soţul de mână, pediatrul, care-i ocupat cu vecina căreia îi dă explicaţii. Dar vecina, cine e?

— Brigitte! exclamă abatele Castgnet zgâlţâind cotul lui Georges. Ai văzut?

— Da, evident!

— Iar tu îţi făceai griji, prostule!

— Ar fi putut să-mi spună.

— Poate că nu ştia.

Clanul Grignon reunit – ca la toate ocaziile mari – adresează invitaţilor „sstt”-uri dezaprobatoare. Vor să-l audă pe nepotul lui Brigitte. Mai ales că puştiul e adorabil în costumaşu-i de blugi cu o cămaşă de cow-boy. Şi în plus, vorbeşte bine: nu-i nici timid, nici obraznic. Îşi desemnează suporterii din sală: Tata – zâmbet fericit – care-i doftoriceşte pe copii; Mama – bătăi de gene – care se ocupă de publicitate pentru copii; Bunicuţa Sophie – lacrimi în ochi – care are grijă de copii; Bunicuţu’ Thomas – semn cu mâna – care tocmai a compus un album de cântece pentru copii; în fine, Tanti Brigitte – modestă – care e mama celor două revelaţii ale anului: Valentin şi Victoria Vals. Publicul aplaudă. Jonathan foarte mândru mai adaugă: „Şi în plus e astrolog.” Nouă salvă de aplauze. Prim plan prelungit pe Brigitte, în bluză albastră asortată cu ochii, cu dinţii albi şi obraji roz. Strălucitoare ca un drapel. Murmure măgulitoare din partea adulţilor Grignon. Noi „sstt”-uri din partea juniorilor Grignon – trei fete şi un băiat – care, ţin să ştie dacă ciripitul numitului Jonathan e pe măsura penajului. Este. Băieţelul obţine un succes meritat, cântând foarte exact şi cu multă sensibilitate: „Elle court, elle court, la maladie d’amour, chez les petits et chez les grands, de sept a soixante dix-sept ans.”[24]

Fiul Grignon îşi descarcă de data asta năduful pe odraslă:

— Dacă m-ai fi ascultat măcar tu, de mult ai fi învăţat un cântecel, acolo, şi ne-am fi dus cu toţii la

Paris să ne arate şi pe noi la televizor.

Baba Grignon nu-şi ascunde admiraţia faţă de Georges.

— Ce plăcut trebuie să fie să ai o familie de artişti ca asta!

Moş Grignon nu se lasă mai prejos:

— Mi-a plăcut şi mie mutrişoara puştiului, personal, însă, prefer curul Victoriei!

Abatele Castagnet joacă din nou pe Dama cu Camelii, ascunzându-şi faţa în şervet. Georges nu reacţionează. Fraza lui Grignon n-a reuşit să străpungă ceaţa care-i învăluie mintea, din momentul în care a văzut imaginile faimoasei familii de artişti şi mai ales pe cea a soţiei sale. Bineînţeles, e liniştit s-o ştie că stă cuminte acolo, ca o tanti atentă, şi nu în braţele lui. Dar nu i-a plăcut imaginea acestei Brigitte pe care camera, indecent de indiscretă, i-a arătat-o: o Brigitte a cărei privire trăda – ca multe alte priviri – o irezistibilă voluptate de a se vedea pe ecran.

La ora opt, după o serie de apeluri telefonice fără răspuns la Sophie – la ţară şi la Paris – Georges aude, în fine, pe Brigitte la capătul firului, la Vesinet. Tocmai se întorsese, după ce-şi petrecuse, cum prevăzuse, sâmbăta în Normandia, duminica – cum nu se aştepta deloc – la Empire, unde a fost înregistrată emisiunea. E încântată că a văzut-o şi el. Încântată că micul Jonathan se descurcase aşa de bine. Încântată pentru sora ei, care a repetat cu el cântecul, cu atâta răbdare. Încântată că Georges s-a hotărât să meargă la Lulu. Încântată că se destinde acolo o săptămână. Încântată pentru perspectiva de a merge şi ea acolo pentru sărbătorirea din 12 mai. Încântată! Încântată! Încântată! Un adevărat flutur aş sărind din veste bună în veste bună. Încât te întrebi dacă-şi mai aminteşte că şi-a abandonat domiciliul conjugal lăsând un ultimatum care punea în joc cuplul lor. Încât te întrebi dacă e cu adevărat într-o stare normală. De altfel, Georges o şi chestionează în această privinţă:

— Nu cumva ai băut niţel, aşa din întâmplare?

De bucurie, fluturaşul bate din aripi:

— Ai ghicit! Am băut două whiskyuri seci.

— Dar ce-ai sărbătorit?

Fluturaşul se aşază pe o floare plină de savoare:

— Un eveniment extraordinar!

— Care anume?

Fluturaşul se desfată dinainte cu festinul care va urma:

— O să apar la televizor!

CAPITOLUL 13

Abatele Castagnet aude de departe când Georges „aşază" receptorul. După câteva minute, îl vede revenind, cu o foaie de hârtie, pe care era mâzgălit ceva şi pe care i-o întinde anunţându-l:

— Am paisprezece.

— Paisprezece ce?

— Paisprezece persoane din anturajul meu care sunt mediatizabile sau mediatizate.

— Paisprezece!

— Numără şi tu: cei doi fii, fiica, socrul, fosta soţie, fostul cumnat, cele două fiice ale lui – bucătăreasa şi trimisul special – cei doi gemeni roşcovani ai lui fiu-său, marchiza de Quenous-Fussions, Gonzague, doctorul Basile… şi, ultima, mititica de Brigitte.

— Brigitte?

— Da, prietene! Producătorul unei emisiuni matinale a văzut-o din întâmplare azi după-amiază ca spectatoare la „şcoala fanilor". I-a sărit în ochi. Şi, când a auzit că-i astrolog, a sunat la regie rugând să fie căutată în sala de urgenţă. Zâna Televiziune a atins-o cu bagheta ei magică oferindu-i, între prima îmbucătură şi ultima ceaşcă de cafea, horoscopul zilei.

— Imediat?

— Nu! La începutul lui iulie. O probă-galop, în timpul verii, apoi, dacă-i concludentă – fapt de care nimeni nu se îndoieşte – lansarea în septembrie, cu mare tam-tam, de promovare pe post… dată fiind telegenia subiectului.

— Brigitte trebuie să fie încântată.

— Ea? E în al nouălea cer! A uitat să-mi vorbească de micul nostru… contencios!

— E o treabă foarte bună.

— Depinde cum o iei. Dar asta dovedeşte totuşi că, de-abia în fază embrionară, cariera ei ocupă deja un loc mai important decât mine în viaţa ei.

— E mai sigură de tine decât de carieră.

— Ei bine, se înşală. Şi aşa am înghiţit prea multe lucruri, încât nu voi suporta să devin „soţul doamnei pe

care o vedem la televizor” sau „Domnul Horoscop”. Prefer să divorţez.

— Iar cu exagerările tale! Totuşi, nu-i o tragedie să ai o soţie care, datorită unei munci mai mult decât onorabile, cunoaşte o oarecare notorietate.

— M-am săturat până peste cap de notorietate! Nu mai suport! Tu nu ţi-ai dat seama: paisprezece ageamii din anturajul meu, riscând să dau peste ei în fiecare zi, ba într-un ziar, ba într-o revistă, ba la radio, ba la televizor, adoptând, Dumnezeu ştie ce scălămbăială şi proferând Dumnezeu ştie ce prostie… Am impresia că sunt blestemat!

— Şi mai ce încă?

— În fine, Lulu, gândeşte-te şi tu! Cunoşti mulţi oameni în situaţia mea?

Conştiincios, Lulu se gândeşte. Evident, apriori, cazul lui Georges poate să pară de excepţie tuturor celor care – ca şi ei – nu s-au născut cu televizorul în casă; tuturor celor care erau obişnuiţi, în tinereţe, să nu audă răsunând trompetele notorietăţii decât pentru o mână de fiinţe care, dintr-un motiv sau altul, se distingeau de contemporanii lor; tuturor celor care aparţin epocii în care trâmbiţele trebuiau să răsune foarte tare, ca să fie auzite pe toate coclaurile ţării. Dar pentru ceilalţi? Cei care, încă din leagăn, văd intrând claie peste grămadă, pe ciudate căi, pe doamna Gospodină, care se ia-n gură cu deputatul de bărbatu-său; Domnul-de-pe-Stradă care îşi dă cu părerea în ce priveşte politica externă a Franţei; domnul Licean care strânge mâna ministrului său, fără să se ridice în picioare; domnul Bolnav care-şi povesteşte fantasmele; doamna Târfă care-şi povesteşte experienţele; domnul Călător care-şi povesteşte depărtările; domnişoara Prospătură care-şi povesteşte locul de nicăieri; doamna Sufleţel care-şi expune necazurile conjugale; domnul Băftosu care câştigă la toate concursurile intelectuale; micuţa Puişor care-l sărută pe preşedintele Republicii; domnişoara Pisoiaş al cărei mieunat valorează aur; doamna Curăţica ce n-ar schimba un spălat de-al ei pe două de-ale alteia; domnul Poliţist care-şi dezvăluie secretele menţinerii ordinei; Tataia-Cap-Limpede care e gata oricând să-ţi vorbească în pilde sau să-ţi relateze

o anecdotă cu Clemenceau sau despre naufragiul Titanicului; Mamaia-Inimă-de-Aur care a pudrat cu talc fesele unui star sau ale unui prinţ… Pe scurt, cei care s-au obişnuit să-i vadă pe domnul şi pe doamna Oareşicare şi pe copiii acestora devenind vedete de o clipă, de o zi, de o lună şi care, datorită acestui fapt, pot visa la lauri mai mult sau mai puţin efemeri, toţi aceştia nu vor fi deloc miraţi să afle că Georges are, printre cei apropiaţi, paisprezece persoane atinse de „teleexhibiţionism".

Încercând să-şi convingă prietenul, abatele Castagnet îşi sintetizează ideea:

— Vezi tu, altădată, ca să ieşi din anonimat, trebuia să fii Lindbergh, Garbe, Pasteur, Renoir, Rostand, Debussy… în fine, să te distingi printr-o particularitate de excepţie: frumuseţe, inteligenţă, talent, curaj. Fireşte, asta elimina foarte multă lume. Pe când acum, nimic din toate astea nu e obligatoriu. Pentru ca mâine, concetăţenii tăi, cu milioanele, să te recunoască, e nevoie doar ca hazardul unei întâlniri sau al unei împrejurări să te ajute să intri la ei în casă pe fereastra-televiziune.

— Dar de ce, aşa, deodată, nebunia asta de-a fi văzuţi?

— Ea n-a apărut aşa, deodată. Din totdeauna au existat de-ăia care zic „m-ai văzut". Şi „m-ai auzit". Tânjitori după onoruri. În afara acelora, a căror funcţie este de a fi văzuţi, de a fi auziţi şi de a căuta gloria. Numai că, altădată, agitaţia lor nu depăşea cercul cunoştinţelor şi prietenilor. Pe când acum, cu mass media, această agitaţie atinge maximum de persoane în minimum de timp.

— *Vani tas vanitatum et omnia…*

— Oh… nu numai vanitoşii sunt tentaţi să fie văzuţi. Ci mai ales cei foarte numeroşi care încearcă astfel să-şi creeze iluzia că există, iar ăştia n-au lipsit niciodată. Aminteşte-ţi că, în secolul al XVIII-lea, Thomas Corneille scria despre unul din ei:

> *Titlurile vane-s de dispreţuit, ca şi*
> *onorurile de-mprumut,*

Retrage-te în tine, pari *mai puţin şi străduieşte-te* să fii *mai mult.*

— Vast program!

— Şi deloc uşor de realizat.

— Să-mi scrii pe o hârtiuţă aceste două versuri… pentru Brigitte.

A doua zi, la orele opt treizeci, când Brigitte îl sună, numai de recitat versuri din Thomas Corneille nu putea fi vorba. Era îngrozitor de montată. Tocmai primise vizita unui poliţist care dorea să-i ia un interogatoriu domnului Vals, Georges, Denis, Gaston, consilier fiscal, ca urmare a unei plângeri depuse de domnul Pommier, Jean-Louis, Robert, Germain, editor, pentru lovire şi rănire cu intenţie, acuzaţie susţinută de un certificat medico-legal şi de fotografii.

— Fotografii? repetă Georges uluit.

— Da! mi le-a arătat. L-ai pocnit, nu glumă.

Brusc, Georges înţelege că fulgerele care i-au apărut în timp ce-l scutura pe Pommier erau de fapt luminile de la flashuri. Atât de serviabilul patron al restaurantului nu era decât un fotograf mascat! Entorsa n-a fost decât pretextul pentru a-l face să vina până în bârlogul său! Iar restaurantul, în care Pommier era de-al casei, fusese ales tocmai pentru că sâmbăta era de obicei închis, în scopul de-a evita orice intervenţie inoportună. Brigitte se aşteaptă la urlete de supersonic. Nu percepe decât nişte gemete devitaminizate: „îngrozitor… inimaginabil… viaţa mea e terminată.” Totuşi, situaţia nu e disperată: Brigitte a avut un reflex nemaipomenit să susţină în faţa inspectorului de poliţie că nu era la curent cu nimic, că nu-şi recunoaşte soţul în acele fotografii în care, din fericire, nu se vede, decât din profil şi, şi acesta, deformat de turbare. A mai pretins că el se dusese să se odihnească în Charente, la prietenul lui, abatele Castagnet – clerul îl impresiona pe poliţist – încă de vineri seara, deci în ajunul zilei aşa-zisei întâlniri cu Pommier. Imediat după aceea, a primit un telefon de la Victoria care, şi ea, avusese parte de vizita unui ziarist, în posesia aceloraşi imagini ca ale poliţistului. Profesionist neîncrezător, înainte de a le publica, acesta ţinuse să verifice dacă bărbatul

dezlănţuit din ele, era cu adevărat Georges Vals şi dacă explicaţiile date de Pommier erau exacte.

Victoria, căzută din cer, afirmase ziaristului că tatăl ei, crema oamenilor, era, după părerea sa, incapabil de brutalităţi, dar i-a promis totuşi să se informeze; şi să-l sune peste o oră. Bineînţeles, după ce s-a pus de acord cu maică-sa, decise să-i spună ziaristului tot ceea ce Brigitte îi spusese poliţistului.

Înainte de-a închide, Brigitte îi recomandă lui Georges să-l prevină pe Lucien că poate va fi constrâns la o mărturisire falsă, în cazul în care cineva ar veni să-l interogheze.

— Nu te mişti de acolo sub niciun pretext. O să-ţi inventez un virus pentru a-ţi justifica absenţa în ochii lui madam Château şi ai lui Curtebise. O să te sun la cea mai mică noutate. O să vin acolo, aşa cum am stabilit, sâmbăta viitoare.

În timpuri obişnuite, acest ton ameninţător şi acest mod de a aborda problema l-ar fi oripilat. Acum, nimic. Răspunde ca un automat:

— Bun, de acord. Mulţumesc. Te sărut şi eu. La revedere.

La ora prânzului, abatele Castagnet găseşte un om distrus, întins pe pat, după ce-l strigase de la parter şi de pe scară.

— Nu m-ai auzit?

— Ba da.

— Şi de ce nu mi-ai răspuns?

— M-a sunat Brigitte.

Abatele Castagnet nu obţine informaţiile decât cu mare greutate, smulgându-i-le una câte una. Îşi aminteşte de jurământul pe aghiasmatar, pe care-l făcuse Georges în seara sosirii, apropo de Pommier. Dar se linişteşte gândindu-se că în casa parohială nu deţine nici barbiturice, nici arme de foc, nici lame de ras şi că, nici Georges, ţinând seama de felul în care a plecat, nu posedă aşa ceva, că înălţimea foarte modestă a casei nu-l autoriza – prevăzând o aruncare pe geam – decât cel mult la o gleznă scrântită şi că numai cuţitul mare de bucătărie şi maşina constituiau pericole mortale pentru Georges. Astea le rezolvă el! Lucien ascunde cuţitul şi-i doseşte cheile de la maşină.

Precauţii aparent inutile, căci adevăratul Georges nu pare să fie acolo. A cedat locul unui specimen frate geamăn, foarte amabil, dar teribil de caraghios. Abatele Castagnet l-ar fi preferat de departe pe celălalt; acesta îl nelinişteşte. Ştie că depresiunea se manifestă printr-o apatie crescândă şi care merge până la refuzul acţiunii, sau mai bine zis, la imposibilitatea de a acţiona. Georges pare să o fi luat în această direcţie. Încât, cu complicitatea bătrânei Léontine – pe post de madam Château la el – se străduieşte să-i dea tot timpul de lucru: cumpărături, pregătirea mesei, tunderea gazonului, trierea darurilor pentru chermeză, căratul căpriorilor… dar, dacă luni, Georges dă dovadă de o relativă eficacitate, începând de marţi, manifestă tendinţa de a sta cu braţele încrucişate, de îndată ce nu-l vede abatele. Seara, primeşte cu o indiferenţă totală apelul Brigittei, care-i spune că niciun cotidian nu menţionează altercaţia lui cu Pommier ori apariţia cărţii lui Didier.

Miercuri, Lucien se vede obligat să-l tragă din pat şi, cât a fost ziua de lungă, să se răstească la el sau să facă apel la prietenia lor, pentru ca Georges să consimtă să se mai mişte puţin. Brigitte, alertată în cursul după-amiezii de starea soţului ei, încearcă seara la telefon să scuture acea toropeală, cu alte arme, dar fără rezultat.

Joi dimineaţa, abatele Castagnet aşteaptă să se facă ora nouă, pentru a merge să-l trezească pe Georges. Intră în panică, dându-şi seama că nu e nimeni în cameră; Georges ieşise în scurtul interval dintre sosirea Léontinei şi întoarcerea lui Lucien de la biserică, interval în care s-a aflat singur în casă. A pândit momentul; de bună seamă că a fugit. Dar de vreme ce maşina e tot acolo – logic de altfel – n-o fi ajuns prea departe… dacă nu i-o fi venit subit ideea să se întoarcă la Paris cu autostopul sau cu trenul. Exact în clipa aceea abatele Castagnet aude în depărtare rapidul de Bordeaux. Acest zgomot declanşează o imagine: vechiul pod de lângă Chardons, de unde Georges şi el, copii fiind, se amuzau aruncând cu pietricele sau cu flori în trenurile care treceau. Această imagine îi provoacă un presentiment şi două exclamaţii succesive şi contradictorii. Prima: „Fir-ar să fie!” şi a doua:

„Doamne Dumnezeule!” îşi face semnul crucii însărcinând cerul cu preluarea problemei: „Doamne Dumnezeule, fă ca imbecilul de Jojo să nu se fi aruncat sub tren!” Codicil: „Dacă s-a aruncat, fă să nu moară!” întrebare de o mie de puncte: „Doamne Dumnezeule, ce trebuie să fac?”

Probabil că abatelui Castagnet i se răspunde că trebuie să se ducă la faţa locului temerilor sale, căci imediat se năpusteşte afară. Dar, chiar în clipa când dă să-şi încalece bicicleta, aude telefonul. „Doamne, fă să nu fie poliţia care să-mi anunţe tot ce poate fi mai rău!”

Îndeplinit! E Brigitte, surescitată. Are o veste fabuloasă pentru Georges: Pommier şi-a retras plângerea şi a renunţat la orice scandal pentru lansarea *Jurnalului unui mic pede de ţară.* Lucien e zăpăcit. Nebun de bucurie şi îngrozit. „Doamne Dumnezeule, fă să mă fi speriat degeaba, fă să nu trebuiască să asist la această insuportabilă absurditate: un om care moare pentru că nu a aflat, cu câteva minute mai devreme, că motivul sinuciderii sale nu mai există. Cruţă-mă de oroarea execuţiei unui condamnat cu un minut înaintea sosirii graţierii sale!”

În deznădejdea lui, Lucien nu se gândeşte s-o întrebe pe Brigitte despre sursele ei de informare şi nici să-i ascundă temerile lui.

— Mi-e teamă, spune el, că această veste soseşte prea târziu.

— Cum aşa?

— Georges a plecat de acasă în timp ce făceam slujba. Tocmai mă duceam să-l caut când ai sunat. Şi…

— Doar nu crezi că…

— Ascultă, Brigitte, mai bine să nu vorbim… în cazul în care… vom încerca să ne contactăm unul pe celălalt. Primul care are o veste sună.

Un sfert de oră mai târziu, transpirând şi gâfâind pe bicicleta lui antică, Lucien o ia pe prima cotitură, înainte de podul de la Chardons. Îl dor picioarele. Inima-i zvâcneşte brutal. Atât din cauza efortului cât şi de emoţie. Haide, Lulu! Doar câteva pedalări. Încă o rugăciune pentru a-ţi întări muşchii: „Doamne Dumnezeule, fă ca peste zece secunde să nu dau de ceea ce mă tem cel mai tare pe lume!” În fine, vede

podul. „Doamne Dumnezeule, îţi mulţumesc!” Georges e acolo, aşezat la mijlocul parapetului, cu spatele încovoiat, nemişcat. Ar putea fi luat drept o statuie. Titlu: „Om aplecat asupra disperării”.

Lucien îşi mobilizează toate forţele care i-au mai rămas, ca să strige numele prietenului său. Georges întoarce capul, dar nu se mişcă. Nici măcar nu pare surprins că Lucien i-a dat de urmă. Nu se ridică pentru a-l întâmpina. Aşteaptă ca pieptul prietenului să-i ajungă la înălţime ca să-şi aşeze fruntea pe el, suspinând:

— Nu am putut, Lucien. Nu am putut. Am vrut. În capul meu, puteam. În capul meu, săream. Dar când s-a apropiat trenul… nu am putut!

Asta mai lipsea, să se scuze, tâmpitul!

Niciodată nu i-a adresat vreun preot lui Dumnezeu mulţumiri atât de fierbinţi, compromiţându-l în acelaşi timp Sfântu-I Nume prin înjurături, spre bucuria necuratului. Dar nici Georges nu-l mai văzuse pe Lulu, în toată viaţa lui, pradă unei asemenea furii: cea monstruoasă a oamenilor calmi şi cumsecade care, cu totul excepţional, lasă să se reverse vulcanii dinlăuntrul lor. Măsoară după insultele preotului spaima ce i-o cauzase şi afecţiunea care o presupun. Este mişcat şi confuz, dar asta nu-l face să-şi regrete mai puţin laşitatea în faţa morţii.

— Dar, Dumnezeul ei de curvă de viaţă, răcni abatele Castagnet, îţi dai seama că era să te arunci pentru nimic?

— Nu… nu pentru nimic!

Lulu trânteşte în faţa de înmormântare a prietenului său mesajul de la Brigitte. Georges îl primeşte mai mult cu mirare decât cu bucurie şi-l asaltează pe Lulu cu toate întrebările pe care acesta nu le pusese la telefon. E oficios sau oficial? De unde provin aceste informaţii? De ce şi cum de-a întors-o Pommier? Treaba-i definitivă? Nu cumva vrea să câştige timp ca să atace şi mai abitir?

Exasperat de această curiozitate, Lucien îşi expediază pesimistul pe bicicletă, la sursa de informare.

Pe drumul spre presbiteriu, ca să-şi mai potolească nerăbdare, Georges încearcă să-şi imagineze conversaţia pe care o va avea cu soţia lui. Îi aude vocea uşor deformată de emoţie, reproşurile… dar cu mult mai tandre decât cele ale lui Lulu!

— Oh! tu eşti, dragoste mea, ce fericire! Lucien s-a înşelat! Nu te-ai dus să…

— Ba da!

— Oh, nu! Nu-i posibil! Nu te-ai gândit deloc la mine? La cât o să sufăr? Ai noroc că sunt prea fericită ca să mă supăr!

— Şi eu sunt fericit, să ştii.

— Vreau să aud asta mai de aproape. Dă-le încolo de întâlniri! Vin la tine!

Aceste efluvii siropoase, şi alte câteva la fel de dulcege, îl însoţesc pe Georges până la poarta casei parohiale. Se repede la telefon:

— Alo, Brigitte?… Ah! Scuzaţi… Madam Château… da, da… mai bine, mulţumesc… Soţia mea e acolo? Ah… în baie! Da, vă rog, spuneţi-i, aştept.

Aşteaptă. Are timp suficient să constate că în versiunea lui nu aştepta, că Brigitte ridica receptorul din prima secundă a soneriei, că nu o lăsa inima să stea închisă în cadă.

— Alo, Georges? Scuză-mă, nu credeam că Lulu te va găsi atât de repede. Dacă ai şti ce emoţii mi-a dat, imbecilul. Se şi vedea rostindu-ţi predica funebră.

— Nu se înşela.

— Glumeşti?

— Nu…

— Ce! Ai vrut să te suprimi?

— Da.

— Ai înnebunit de-a binelea!

— Eram mai ales disperat.

— Sper că, acum, ţi-a trecut! Ţi-a spus Lulu vestea cea bună?

— Da, dar foarte succint şi mi-ar plăcea să am unele precizări.

Georges trebuie să se mulţumească cu un rezumat al faptelor. Brigitte nu cunoaşte detaliile şi crede că e mai bine nici să nu caute să le afle. În mare, deci, Victoria, foarte bulversată de necazurile lui taică-su, l-a alertat

pe Frank Butler. Ştia că, fiind proprietar de sex-shopuri şi de reviste porno, avea „cunoştinţe” la poliţia de moravuri şi s-a mai gândit, printre altele, că Pommier, în calitate de responsabil al unei colecţii intitulate „Scandaluri”, nu putea fi un necunoscut pentru aceste cunoştinţe. A nimerit exact unde trebuia. Butler, gata oricând să le facă un serviciu atât de preţioşilor copii Vals, s-a zbătut până a găsit, printre relaţiile sale, persoana cea mai potrivită pentru a rezolva problema lui Georges. A reuşit să pună mâna pe un „păduche” negricios, care se certase, pe un motiv care nu-i bine să fie aprofundat, cu Pommier. Graţie unor argumente, care nu sunt nici ele de aprofundat, reuşise să-şi convingă „clientul” să-şi retragă plângerea şi să nu folosească sub nicio formă numele Vals pentru cartea protejatului său. Tot acest noroi răscolit e departe de a-l mulţumi pe omul cinstit care este Georges şi-i dă o satisfacţie moderată, foarte departe de entuziasmul scontat de Brigitte.

— Ai tupeu! strigă ea. Am răscolit cerul şi pământul, timp de trei zile, ca să te scoatem din rahatul în care singur te-ai băgat, ca să te scutim de acel *ce-o-să-zică-lumea* de care te temi atât de mult şi de care nouă puţin ne pasă, iar tu nu găseşti ceva mai bun decât să faci mutre în privinţa mijloacelor folosite. Data viitoare, să-ţi bagi bine în cap, o să te descurci singur!

— Îmi pare rău, nu trebuie să te superi; sunt complet debusolat.

— Ştiu asta, Georges, dar trebuie să-ţi revii. Ţinând-o tot aşa, e obositor. Te-am pus deja în gardă. De mai multe ori. Şi ultima dată, în scris.

— Mulţumesc că mi-ai amintit.

— Îţi eram datoare, am impresia că ai uitat.

— Puţin, e-adevărat.

— Trebuie să vorbim neapărat despre toate astea.

— Mai vii sâmbătă?

— Bineînţeles!

— Cu trenul, presupun?

— Nu, Sophie şi Thomas or să-mi împrumute maşina lor.

— Dar o să avem două la înapoiere.

— Nu-i foarte grav.

— Ar fi fost mai plăcut să ne întoarcem împreună.

— Dacă vrei! Mor de frică atunci când conduci tu şi mă cerţi când te rog să reduci viteza.

— Trebuie într-adevăr să vorbim despre „toate astea”.

— De acord. Pe sâmbătă! Pe la prânz. Dar nu pregăti nimic. O să mergem la *Leul de aur.* Nu-ţi face griji. I-am anunţat deja.

— Nemaipomenit.

— Te sărut.

— Aşteaptă, nu închide! Dă-mi-o pe Curtebise!

— Nu e aici. Am trimis-o la Basile să-i aducă la zi contabilitatea.

— Dar dacă sună clienţii mei?

— Am pus robotul.

— Totuşi…

— Haide, gata! Acum trebuie să mă duc la treabă. Ai grijă să te odihneşti.

Asta le întrece pe toate. Ea dispune. Ea impune. Ea se supără. Ea îi flutură din nou ultimatumul pe sub nas… şi tot ea ar vrea ca el să se odihnească! Să-şi relaxeze delicat toţi muşchiuleţii, toţi nervişorii, prin exerciţiile yoga pe care i le-a arătat de o sută de ori; să devină soţiorul care se potriveşte cu toate sosurile; să se alăture şi el turmei de scopiţi de hoarda amazoanelor răcnitoare; ah! că lumea se revoltă împotriva exciziilor, bravo ei! de o mie de ori bravo! dar atunci să se revolte şi împotriva falectomiei care-i privează pe bărbaţi de virilitate. Ei bine, nu! el nu are vocaţie de eunuc şi nu va participa la devirilizarea din cauza căreia Franţa e pe ducă!

Şi bum! o ia de la capăt, ca pe 14! Abatele Castagnet sosi la timp pentru a încasa duşul rece. În mod logic, după ce a tremurat timp de trei zile pentru geamănul amorf al lui Georges, ar trebui să fie mulţumit că-l regăseşte pe celălalt cu tonusul intact, dar… practic foarte agasat. Paroxismele, în toate sensurile, s-a cam săturat de ele. Ai milă, un pic de măsură, puţină luciditate!

— În fine, Jojo, fii rezonabil. Slavă cerului, ai scăpat de o mare grijă, iar tu…

Un strigăt al lui Georges, mai mult dureros decât vehement, îl întrerupe pe abate.

— Nu! Nu, slavă cerului! Te implor, nu amesteca cerul în asta.

— Atunci pe cine?

— Pe Butler.

— Dacă vrei tu… dar, dincolo de Butler e cerul, nu?

Nou strigăt sfâşietor al lui Georges:

— Nu, dincolo de Butler e curul Victoriei!

Vocea lui Georges se înmoaie pe ultimele cuvinte ale frazei. Pentru abatele Castagnet nu mai e nicio îndoială că Jojo tocmai şi-a smuls rădăcina furiei prezente… şi a tuturor problemelor sale. Departe de a-l contrazice, Georges îi mărturiseşte că el descoperise această cheie înaintea lui: sâmbăta trecută, mai exact la biserică, vrând să se roage. Se mai învârtise în jurul acestei idei cu mult înainte, dar în momentul acela i s-a impus limpede. De atunci s-a gândit mult la asta, de aceea, în deplină cunoştinţă de cauză, îl putea dispensa pe abatele Castagnet să-l mai plictisească cu Oedip; o iubea pe Victoria fără niciun echivoc şi dovadă era faptul că, departe de a fi gelos pe Lorenzo, îl aprecia în cel mai înalt grad.

— Să admitem, Georges, dar atunci cum îţi explici influenţa enormă pe care a avut-o asupra ta filmul copiilor tăi?

— M-a aruncat, aşa deodată, în tabăra „dinozaurilor încuiaţi”. I-a dat dreptate lui Valentin: aparţinem preistoriei. Preistoriei sale. Istoriei de dinainte de mai 1968[125]. Data lui de naştere. Tot cu aceeaşi ocazie, am devenit conştient că Brigitte nu făcea parte din ea… sau nu mai făcea parte. Că trecuse de partea cealaltă a frontierei.

— Nu a trecut, Georges. Acolo era. Din totdeauna.

— Posibil. Dar până la film, mi-a permis să ignor asta.

— De fapt… asta te doare.

— Şi, pe măsură ce vor trece anii, mă va durea tot mai tare.

— Atunci, pleacă imediat – sau las-o pe ea să plece.

— Asta-i! Ca să mor cu încetul, într-o singurătate copleşitoare.

— Atunci ţine-o lângă tine şi acceptă.

— Aşteptând infarctul de care nu mă va cruţa stresul de fiecare zi?

— Pe scurt, luând de bune ceea ce spui, eşti oricum condamnat să fii nefericit: cu sau fără Brigitte.

— Exact. Situaţia mea e fără ieşire. De aceea am şi vrut să termin cu toate, azi dimineaţă.

— Dacă ai fi singur, fără familie, fără prieteni, fără un acoperiş, fără un ban şi atins de o boală incurabilă, ai avea dreptul să spui un asemenea lucru, dar în cazul tău e o inepţie… şi indecent.

— Asta-i! Stomacul bun, vederea bună, pâine, vin, brânză Boursin, şi totul e-n regulă, doamnă marchiză! Ei, bine, nu! Închipuieşte-ţi că impasurile morale există!

— Ştiu, dar pentru mine, nu ele au prioritate.

— Pentru nimeni: *durerea de a fi* nu e omologată printre bolile rambursate de compasiunea publică.

În ecou la aceste spuse, *Ştirile* de la ora opt îşi etalează evantaiul de orori: Kurdistanul, Bangladeşul, Sudanul, America Latină… nebuniile oamenilor, dezlănţuirile naturii, morţi… morţi… morţi…

Mai avem oare dreptul să revendicăm, precum un cântec: „Şi eu, şi eu, şi eu!”

Fără să şi-o pună, această întrebare stăruie în capul lui Georges şi al lui Lucien. În ceea ce-l priveşte pe abatele Castagnet răspunsul este nu: nu putem decât să tăcem, să ne rugăm, să ajutăm după puterile noastre. Cât despre Georges, pentru el nu este vorba de-a putea face sau nu abstracţie de sine. El nu poate. Îi pare rău, dar nimic nu-l poate împiedeca să gândească: „Şi eu! Şi eu! Şi eu!” O, da, cu adevărat îi pare rău. I-ar conveni să poată fi un altruist pur şi dur. Mai întâi, asta l-ar deculpabiliza, iar apoi, nu degeaba se spune că este totuşi mai uşor să suporţi necazurile altora decât pe ale tale.

Fără tranziţie, televiziunea trece de la dezolare la frivolitate cu pagina publicitară. Georges nu ar îndrăzni să-i mărturisească lui Lucien, dar îi place foarte mult publicitatea – în afară de cea referitoare la specificul feminin despre care nici maică-sa, nici Clotilde nu au vorbit vreodată în faţa lui, iar Brigitte şi Victoria s-au

obişnuit să facă doar aluzie. Dar, cu excepţia acesteia care-l jenează în cel mai înalt grad, adoră publicitatea. Promovarea asta a Visului îi dă un sentiment de securitate. Ah, ce liniştitori sunt! Ah, ce odihnitori sunt aceşti oameni care-şi fac griji din te miri ce… aceşti oameni încântaţi că au găsit pentru veselă un lichid care nu lasă urme, aceste femei ameţite de efluviile unui detartrant care o să le aducă iubirea şi reuşita, aceste cupluri la marginea extazului, bând o apă minerală… aceşti copilaşi gungurind de recunoştinţă în faţa scutecelor-chiloţei, adevărate impermeabile pentru poponeţele lor! Cât timp există publicitate, există speranţă! Cât timp există publicitate, există viaţă!

Destinderea lui Georges este de scurtă durată. De la al treilea spot se crispează. O descoperă în el pe Eva Butler, aşa cum i-a descris-o Brigitte: între două sexe, între două vârste. Goală – evident – din spate totuşi, se dă pentru ora familială – într-un pat – se înţelege de la sine! Se agită frenetic deasupra corpului unui tânăr. Prim-plan pe ambalajul gol al prezervativului recent lansat. Alt plan pe un băieţel, Jonathan Dubois, care se uită prin gaura cheii la Eva dezlănţuită şi spune: „Bine măcar că în prezent se vând şi seturi de douăsprezece!”

Clipul următor este cel despre care i-a vorbit Victoria şi care-i va permite, descoperind-o, să vadă că-i ascunsese, totuşi, câte ceva. Este pentru ridicarea în slăvi a unei mărci de lenjerie feminină cu nume evocator: *Sfere*. Se vede un „ştiinţific” care poartă uniforma ştiinţificilor publicitari: ochelari, barbă şi halat. Prin fereastra laboratorului o examinează printr-o lunetă pe vecina de vizavi, care nu-i alta decât Victoria. Georges descoperă, odată cu telespectatorul, una după alta, rotunjimile puse în valoare: cele de la nord, printr-un „sutien mic-mititel”, încântător, şi cea de la sud printr-un „nu ascunde mare lucru” despre care speră să nu intre la spălat. Ştiinţificul, neîndoielnic un descendent al lui Galileo, izbit frontal de o iluminare, exclamă: „Evrica! Nu numai pământul e rotund!” La care Victoria, unduindu-şi silueta într-un S întors, continuă prin sloganul purtat: „Sfere, lenjeria care va schimba faţa lumii… feminine”.

Georges nu spune nimic. La ce bun să vorbească? Îl simte pe abatele Castagnet gata să-i reproşeze şi cea mai neînsemnată reflecţie mai aspră sau mai tristă; gata să-i fredoneze printre dinţi refrenul din copilărie: „Mai bine aşa decât să te îmbolnăveşti de scarlatină, mai bine aşa decât să înghiţi şoricioaică…”

Mâine va putea şi mai puţin să se aplece la urechea lui Brigitte şi, în zilele următoare, la urechea Victoriei nici atât. Şi la a nici uneia.

Când eşti nefericit, singura consolare este să te plângă ceilalţi. Dar lui, până şi asta i se refuză. Vă rog, puţină milă, doamnelor şi domnilor!

— Nu aveţi cumva o ureche pe care să mi-o împrumutaţi?

— Ce?

— O ureche!

— Ce?

— O ureche!

— Ce?

Nimeni nu-l mai aude.

CAPITOLUL 14

Sâmbătă. Georges o aşteaptă pe Brigitte în grădina casei parohiale, curăţind la mazăre. Au trecut mai bine de cincizeci de ani de când nu s-a mai îndeletnicit cu acest gen de exerciţiu. Cu toate astea, retrăieşte aceeaşi plăcere de atunci. Plăcerea urechii. Zgomotul sec al păstăii care pocneşte sub presiunea degetelor şi cel, uşor ca un tril, al boabelor care cad în salatieră; plăcerea ochiului: verdele crud al legumei proaspete şi cel mai închis al păstăii; azi, în plus, cel al amintirii: aude versurile dintr-un monolog umoristic pe care mama lui i le cita de câte ori curăţa mazăre:

Iar micuţele boabe, aceşti eterni copii
Visează-o nouă teacă… din jucării!

Micuţele boabe-jucării… o încântare, evocându-i numai Dumnezeu ştie ce imagine suprarealistă! În afară de el, pe cine ar mai încânta ele azi? În orice caz, nu pe Brigitte, căreia, îi distilase odată cu tandreţe, aceste două versuri, dar au lăsat-o indiferentă. Se grăbeşte să alunge acest gând, ca de altfel pe toate cele în care ar fi implicată, mai mult sau mai puţin, soţia sa. A reuşit până acum să nu-şi imagineze întâlnirea lor, să nu extrapoleze despre ce ar putea să spună sau să nu spună, să facă sau să nu facă. Vrea să continue neprevăzând nimic, nici de bine, nici de rău, căci ceea ce se întâmplă, cel mai adesea, este imprevizibilul.

Iată! Ce spuneam! Georges aştepta să apară Citroenul gri al lui Sophie şi Thomas, iar în faţa casei opreşte un Alfa Romeo alb. Şi cine coboară? Brigitte? Nicidecum! Victoria? Ei, da! Victoria şi Lorenzo, amândoi în ţinuta clasică de călătorie… Şi o a treia persoană – foarte „citadină la ţară” – cu o rochie înflorată, în care predomină rozul, balerini asortaţi şi o pălărioară de pai rustic pe un păr blond veneţian. De departe, Georges o ia drept o fetişcană. De aproape, primul lucru care îl frapează este parfumul ei: cel al Mariei Vals. Abia apoi observă câteva riduri fine la colţul ochilor verzi şi ironici şi parantezele unui rictus pe obrajii presăraţi cu pistrui, dar e mirat totuşi când, cu un accent nedefinit şi încântător, se prezintă:

— Sunt mama lui Lorenzo. În Anglia mi se spune Mary, în Italia Maria, Marie în Franţa, iar fiul dumneavoastră m-a poreclit *Lady Gondolă.*

— Încântat.

— O! O să fiţi şi mai mult încă, după ce mă veţi cunoaşte!

— Nu mă îndoiesc.

— Cu atât mai bine! Ador optimiştii.

Cu toate că Georges, spre deosebire de mulţi alţii, nu pare destabilizat de umorul mamei lui Lorenzo, acesta preferă să intervină:

— Mamă, dă-i voie Victoriei să-şi îmbrăţişeze tatăl.

— Bine… dar nu prea mult! Mă plictisesc foarte repede la ţară, când nu vorbesc… De altfel, şi în altă parte, din păcate! O! asta îmi aminteşte o întâmplare…

— Mamă! Te rog, puţin mai târziu…

— Voi pierdeţi! O să-i povestesc întâmplarea mea unei furnicuţe.

Spunând asta, face o piruetă, lăsând să i se întrezărească în vârtejul fustei, picioarele lungi şi fine, şi merge să îngenuncheze câţiva paşi mai încolo în faţa unui leandru roz. Victoria se aruncă în braţele tatălui ei.

— Să ştiţi că nu suntem aici pentru a o înlocui pe mama. Oricum, trebuia să venim cu ea. Nu ţi-a spus, să-ţi facă o surpriză.

— Dar de ce nu e cu voi?

— Cum? Nu ţi-a telefonat azi-dimineaţă?

— A!… poate… dar nu era nimeni acasă… instalam standurile în curtea şcolii pentru serbarea de mâine.

— Cu siguranţă te-a căutat, mi-a spus c-o să te sune cum ajunge.

— Unde să ajungă?

— La Pont-sur-Yonne. Bunica a avut o hemoragie azi-noapte. A fost transportată de urgenţă la spitalul din Sens. Mama s-a dus să stea cu ea.

— Ah! Înţeleg.

— Era cu adevărat dezolată.

— Şi eu.

— Ei!… ia spune, eşti totuşi bucuros să mă vezi?

— Să vă văd, rectifică Georges, cuprinzându-l pe după umeri pe Lorenzo.

Recunoscător pentru această dovadă de afecţiune, tânărul îl asigură pe Georges de plăcerea lui reală de-a fi acolo, lângă el, după zilele grele pe care le-a traversat şi pe care le-au împărtăşit şi ei de la distanţă. Speră totuşi că prezenţa mamei sale nu o să-l deranjeze prea tare. Era în trecere prin Paris. Nu voia să o lase singură, dar n-o putea abandona nici pe Victoria. Georges îl linişteşte:

— Mama dumitale pare absolut fermecătoare.

— Asta depinde cu cine. Ea detestă sau adoră. De aceea şi ea e ori detestată, ori adorată.

Mary, căreia nu-i scăpase un cuvânt din conversaţie şi estimând-o terminată, pune capăt ea însăşi excluderii ei, scoţând o exclamaţie de surpriză. Georges se repede:

— Ce s-a întâmplat?

— Priviţi! N-am văzut niciodată aşa ceva!

Georges, ascultător, îngenunchează lângă ea, se uită o clipă la furnica pe care i-o arată cu degetul… dar nu observă nimic.

— E ceva neobişnuit?

— Atât de mult a râs ascultându-mi povestea, că a făcut pipi pe ea…

Georges intră imediat în jocul lui Mary:

— Dacă mi-aţi povesti-o şi mie, credeţi că ar avea acelaşi efect? întrebă el.

— Cu siguranţă, nu! Întâmplarea asta nu le amuză, în general, decât pe furnici.

— Mi-ar plăcea s-o aud.

— Pentru că insistaţi… E vorba despre un domn care a participat la un dineu unde oamenii nu deschideau gura decât pentru a mânca. La ieşire, cineva îl întreabă: „Cum a fost la Cutare?” Şi domnul răspunde: „Dacă n-aş fi fost acolo, m-aş fi plictisit de moarte!”

Fără să râdă cât furnica, Georges apreciază în mod deosebit relatarea. Ea îl felicită pentru înţelegere şi, în numele puterilor pe care şi le conferă, îl declară membru al Ordinului „cavalerilor cu ochi zâmbitori”. El îi mulţumeşte pentru această distincţie de care se teme că nu va fi demn. Abatele Castagnet îşi face apariţia în mijlocul acestui schimb de replici. Georges

este scutit de prezentări: Victoria le vorbise mult despre el lui Lorenzo şi mamei acestuia. În ceea ce-i priveşte, i-au fost prezentaţi lui Lulu de către Brigitte, cu care tocmai a vorbit la telefon. Sunase deja de două ori în dimineaţa asta, de la spitalul din Sens, unde mama ei a fost operată de un chist ovarian. Sunase din sala rezervată infirmierelor şi nu putea ţine prea mult telefonul ocupat, de aceea n-a mai putut să aştepte ca să-l caute pe Georges şi l-a însărcinat să-i transmită aceste veşti şi, bineînţeles, regretul că nu va fi acolo. Misiunea de mesager îndeplinită, Lucien ţine să se întoarcă imediat la numeroasele obligaţii care îl aşteaptă, împinge eroismul până într-acolo, încât le urează poftă bună celor care merg să se ospăteze la *Leul de Aur,* în timp ce el va trebui să se mulţumească cu un sandviş.

În drum spre han, Mary regretă absenţa abatelui. La prima vedere l-a asimilat unui personaj de desene animate. Dar nu piticului Somnorilă din *Albă ca Zăpada,* aşa cum i-a sugerat Georges, ci mai degrabă unui motan sau unui purceluş pe care o zână l-o fi transformat în popă. De altfel, crezând în metempsihoză, ea e convinsă că oamenii au fost cu toţii animale într-una din numeroasele lor vieţi anterioare. De exemplu, ştie că ea a fost un flamingo roz. De aici şi predilecţia ei pentru această culoare, picioarele lungi, de pasăre semiacvatică, şi atracţia pentru Camargue.

— Şi mie îmi place foarte mult această regiune, spune Georges.

— Obligatoriu.

— De ce obligatoriu?

— Pentru că aţi fost cal într-o viaţă anterioară şi alergaţi adesea de-a lungul eleşteului în care trăiam eu.

— Pe scurt, noi ne-am întâlnit deja?

— Bineînţeles! De aceea, imediat m-am simţit în largul meu cu dumneavoastră.

— Eu cred că aşa vă simţiţi cu toată lumea.

— Eroare! Numai cu cei pe care i-am cunoscut în alte vieţi şi, din păcate, nu dau de ei la fiecare colţ de stradă.

Ajungând la *Leul de Aur,* întrerup conversaţia, dar Georges o reia după ce călătorii îşi depun bagajele în cameră… după ce se regăsesc în restaurant… după ce fac comanda, pe bază de peşte, pentru Mary şi Georges, pe bază de carne pentru tânărul cuplu.

— Şi Lorenzo, înainte să vă fie fiu, ce-a fost?

Răspunsul ţâşneşte cu rapiditate pe tonul celei mai elementare evidenţe:

— Broscoi, ce altceva! Toţi feţi-frumoşii sunt foşti broscoi. Frecventam aceleaşi ape, de aceea am simpatizat şi am sperat atât de mult să ne regăsim sub o altă formă într-o altă viaţă.

— Şi l-aţi recunoscut uşor, când l-aţi revăzut?

— De cum a venit pe lume: avea un cap de broscoi! Şi izbucneşte într-un râs cristalin…

După care, e rândul Victoriei să se intereseze de antecedentele sale. Fără să ezite, Mary îi spune că ea a fost libelulă, că zbura deasupra mlaştinilor din Camargue şi că-i plăcea să se aşeze pe capul broscoilor… mai ales pe al unuia! Iată-le cvartetul reconstituit în regn animal. Pornind de la aceste date, cu o imaginaţie de foiletonistă talentată, Mary începe să povestească aventurile prin care au trecut altădată în Camargue; galopul terifiant al calului cu coama somptuoasă, numit „Coamă Cenuşie”; cursele nebuneşti ale broscoiului şi ale libelulei, pe care toţi ceilalţi broscoi şi toate celelalte libelule îi invidiau. Ciudăţeniile flamingoului roz, despre care unii şuşoteau că poate nu era chiar atât de zăpăcit pe cât lăsa să pară. La desert, le oferă chiar şi descrierea îmbrăţişărilor toride în care se regăseau un taur superb – care se va dovedi mai târziu gondolierul ei – şi o oarecare văcuţă, împreunări care-l lăsau pe flamingoul roz încremenit de admiraţie.

După acest ultim episod, Mary solicită o pauză pentru cafea. Bea una dublă şi se declară gata pentru vizitarea regiunii. Victoria înclină mai degrabă pentru o siestă bună. Iar Lorenzo, bineînţeles, e gata s-o urmeze. Lui Georges nu-i mai rămâne decât să se autopropună ghid.

— Luăm maşina lui Lorenzo, sau pe a mea?

— Preotul v-a înapoiat cheile?

— Ştiaţi că le-a… împrumutat?

— Că le-a ascuns, da. Şi de ce a făcut-o.

— Le-am recuperat. Am ştiut tot timpul unde-s puse.

— Atunci mergem cu maşina dumneavoastră.

— Ce vă interesează? Bisericile, muzeele, câmpul, marea?

— Oamenii şi, în mod deosebit, dumneavoastră.

— Păi… atunci…

— Mergem pe oriunde şi stăm de vorbă.

O iau într-adevăr la întâmplare, el conducând, ea vorbind. Georges descoperă că, întocmai ca flamingoul roz ce pretinde a fi fost, e departe de a fi atât de superficială, pe cât se străduieşte să pară. Nu face parte dintre acei turişti lacomi care înghit monumente şi peisaje în mare viteză, cu un ochi pe ghiduri, cu celălalt pe capodoperele cu care sunt îndopaţi. Preferă să privească ţăranii de pe câmp decât catapetesmele din secolul al cinsprezecelea, să intre în bistrouri pitoreşti decât în arene romane şi să asculte confidenţele unui om nefericit, decât explicaţiile unui ghid doct. Îşi aminteşte rar de locurile pe unde trece. Dar nu uită niciodată fiinţele pe care le întâlneşte. Îşi spune singură: „o turistă a umanului” şi mărturiseşte că i-ar face mare plăcere să-l viziteze pe el, Georges Vals.

Cerule! O ureche!

Subit, în mod cu totul ciudat, Georges e cel care-i numai urechi.

— De ce pe mine? întreabă el.

— Pentru că, la fel ca dumneavoastră, am avut şi eu o perioadă grea, acum câţiva ani, cinci mai exact.

— Când v-aţi pierdut soţul?

— Da, dar nu asta a fost cauza. Chiar dacă locuiam împreună, eram despărţiţi de mult timp.

— Atunci, care?

— O schimbare de aer. Aş putea spune chiar o schimbare de eră.

Se explică. Încă de la naştere, a trăit în secolul al XIX-lea. La început, în castelul părintesc din Scoţia; după aceea, de la nouăsprezece ani, în castelul primului ei soţ, un aristocrat francez, un gentleman-fermier, mai mult gentleman decât fermier, care exploata vii imense între Montpellier şi Béeziers şi care a murit într-un

accident de vânătoare; în fine, într-un palat veneţian pe care-l cumpărase îndrăgostindu-se pe loc de el, înainte de a se fi îndrăgostit de gondolier. Între cel cu care se căsători şi familia lui, care îmbrăţişa toate ideile papei, ea continua să ducă un mod de viaţă arhaic, unica ei preocupare fiind să-l crească pe Lorenzo cât mai bine, să-şi obosească soţul, care nu obosea niciodată – cel puţin la începutul iubirii lor; să învingă ostilitatea împărătesei-mame şi a fiilor săi, prinţii moştenitori… a tradiţiei patriarhale! Apoi, într-o zi, după moartea gondolierului, la insistenţele lui Lorenzo, s-au mutat la Roma şi s-au trezit deodată în secolul al XXI-lea, din punctul lor de vedere. Lorenzo s-a adaptat foarte repede… Ea, nu. Răsfăţat de zeii şi zeiţele cinematografului, Lorenzo era extaziat de libertatea moravurilor, ţinuta degajată, ritmul de viaţă, design, zgomot, pe scurt, de toate modernismele care pe ea o răneau şi pe care le detesta cu atât mai vârtos, cu cât el le apăra. Dacă fiul ei sau cineva apropiat ar fi privit lumea nouă cu acelaşi ochi critic ca şi ea, cu siguranţă ar fi suportat-o mult mai bine. Aşa, ea s-a simţit îngrozitor de singură. Exclusă.

— Dinozaur încuiat, preciză ea, accentuând fiecare silabă a acestor cuvinte.

— Cunoaşteţi, deci şi acest apelativ cu care m-a gratificat propriul meu fiu?

— Da.

— Atunci cunoaşteţi, desigur, paralelismul drumurilor noastre.

— Bănuiam, după cele povestite de Lorenzo. Dar el nu ştie asta: mai întâi, că ignoră totul despre depresiunea mea, apoi el crede, ca şi Victoria, că a dumneavoastră a fost provocată doar de teama scandalului cauzat de cartea fiului mai mare.

— Şi dumneavoastră nu credeţi la fel?

— Eu cred că clachezi întotdeauna din mai multe cauze, că teama de scandal a fost una dintre ele, de bună seamă picătura de apă care a umplut paharul. Dar cred că paharul a început să se umple mult mai înainte.

— Bănuiţi cam când?

— Filmul lui Valentin?

— Cum aţi ghicit?

— L-am detestat.

— Aţi înţeles că, începând din acel moment, m-am simţit, ca şi dumneavoastră, exclus şi la fel de singur lângă soţia mea ca dumneavoastră lângă Lorenzo?

— Elementar, dragul meu Watson!

Piruetă… zâmbet… într-o secundă „cavalera cu ochiul zâmbitor” a revenit. Adio gravitate! Bună ziua umor! Exact în momentul în care conversaţia risca să ia o întorsătură puţin prea intimă. În sinea lui, Georges aduce un omagiu instinctului lui Mary. A văzut de departe panoul „Stop! Indiscreţie!” S-a oprit chiar în faţa lui şi a apucat-o pe drumul fără pericol al furnicuţei.

— Auziţi? întreabă ea fără să precizeze pe cine sau ce.

— Pinky?

Surprinzător, rapiditatea de spirit a lui Mary nu funcţionează. Repetă fără să înţeleagă:

— Pinky?

— Furnicuţa britanică… roz, nu aşa se spune?

Mary prinde pasul imediat:

— O, ba da! Dar nimeni nu ştie. Cum aţi ghicit?

— Elementar, doamnă Watson.

Îl salută pe Georges cu un ţilindru imaginar. El îi întoarce salutul. Evoluează categoric în secolul al XVIII-lea. El se interesează:

— Şi Pinky nu-i presată, cumva, să ne oprim?

— Ba da, precis, de preferinţă într-un bistrou unde să aibă ceai chinezesc şi toaletă elveţiană.

Poposesc într-un local unde ceaiul la plic e din Ceylon şi unde toaleta e folclorică. Cu toate astea, se simte delicios de bine… atât de bine încât evită să şi-o spună, uită de Pinky şi reiau imediat autoghidajul. Georges este nerăbdător să afle cui sau cărui fapt datorează Mary regăsirea bucuriei de a trăi. Nu ezită să-şi atribuie meritul personal şi exclusiv: ea, numai ea a avut curajul să-şi recunoască marea laşitate şi, în aceste condiţii, trebuia să găsească şi modalitatea de a trăi cât mai bine cu putinţă. Deci, pentru că nu putea schimba lucrurile, s-a străduit să-şi schimbe felul de a le vedea: să râdă de ele în loc să plângă. În fine, tot ea, pentru că nu-i putea împărtăşi nimănui dezastrul, şi-a

inventat o furnicuţă, confidentă ideală, care o înţelegea, o aproba, o plângea… şi care, într-o bună zi, i-a şoptit acest sfat excelent: să priveşti oamenii aşa cum se văd din avion, să-i consideri pe toţi nişte furnici. Sărmane furnicuţe, la cheremul tuturor şi a toate cele: al vicleniilor semenilor, al capriciilor naturii şi al bestiuţelor şi mai mici decât ea, pe care numai microscoapele biologilor le pot identifica.

— E minunat acest truc! exclamă ea.

— Serios?

— Încercaţi, o să vedeţi, e nostim, iar uneori chiar emoţionant, minusculele furnici care se cred vulturi sau care visează să ajungă vulturi, care-şi dau aere, care dau din coate, care se înşfacă de guler, care perorează, care-i judecă pe ceilalţi, care se umflă-n pene, fără să-şi dea seama, sărmane gâze, că sunt complet ridicole.

— Prin urmare, şi noi suntem nişte furnici ridicole.

— Mai întâi, când eşti conştient de asta, deja eşti mai puţin ridicol. Iar apoi, în unele momente, este permis, ba chiar de dorit să uiţi de asta; altfel nimic nu ar mai avea importanţă. Şi nimeni. Iar aşa ceva ar fi grav: e bine să ne protejăm, nu să ne anesteziem.

— În orice caz, am impresia că aveţi asupra mea un efect antidepresiv: calmant şi euforizant totodată.

— Cel puţin, eu sunt un medicament nepericulos.

— Nu-i sigur. S-ar putea să ducă la obişnuinţă…

Mary roşeşte ca o fată, şi râde, fără poftă, ca o femeie.

— Până la urmă o să cred de-a binelea că ne-am cunoscut într-o altă viaţă.

— Deci, mai înainte nu credeaţi?

— Să zicem că era o ipoteză fermecătoare.

Un înger stă să dea din aripi. Georges e aproape sigur că Mary îi va bara drumul cu furnicuţa ei. Aşa se şi întâmplă: Pinky consideră că e timpul să se întoarcă la maşină şi, în drum, să cumpere tot ce trebuie pentru un minestrone. Pinky adoră această mâncare. Pică bine, Georges o adoră şi el. De altfel, în ansamblu, apreciază mult bucătăria italiană. Dar, să nu păcătuiască, le apreciază şi pe celelalte. În afară, poate, de bucătăria spaniolă care i se pare cam grasă. Lui Mary la fel.

Dar, în realitate, ea nu cunoaşte foarte bine Spania. Nici Georges. La modul general este mai atras de ţările nordice, decât de cele meridionale.

Mary la fel.

În afară de Italia, se înţelege, pentru care are o slăbiciune, în ciuda căldurii pe care nu o suportă şi a muzeelor pentru care nu se dă în vânt.

Georges aşişderea.

În schimb, adoră muzica, în general, şi belcantoul în mod deosebit.

Mary la fel.

Dar ea are un alt proiect. Să înveţe rusa şi poate chiar chineza.

Georges la fel.

Şi să aprofundeze istoria religiilor pe care nu o cunoaşte deloc.

Nici Mary.

A fost protestantă prin naştere, catolică prin dragostea pentru gondolier. Dar înainte de toate, este deistă. Georges la fel.

Din „şi eu la fel" în „nici eu", din descoperire în descoperire ajung la casa parohială pe la sfârşitul serii. Abatele Castagnet, frânt de oboseală, îl aşteaptă în bucătărie, în compania Victoriei şi a lui Lorenzo pe care, în mod vizibil, siesta îl cam storsese de puteri. Degustă un păhărel de vin de Charente. Mary nu mai băuse aşa ceva şi ţine să remedieze imediat această lacună. Ia o înghiţitură mică, o plimbă pe limbă, o apropie de cerul gurii înainte de a o înghiţi

— E periculos de bună, spune ea, punând paharul pe masă. O să pregătesc repede minestronele „înainte de a mi se lungi urechile de *fame"*.

Nimic mai încântător decât o expresie familiară rostită cu accent străin. Georges e cucerit de „fame". Va fi din nou, puţin mai târziu, când Mary, golindu-şi paharul, declară că e delicios, de-ţi dezleagă limba ca *„poapa* la spovedanie". Şi mai e şi când minestronele e gata şi îi anunţă că îşi vor putea „umple *borţile* ca la cantină" şi când, gustând ciorba, îi roagă să-şi spună părerea „fără *menagiamente"*.

Georges este un rafinat în ale mâncării, e uimit de onctuozitatea acesteia şi de dozajul perfect al

ingredientelor. Abatele Castagnet, pofticios din fire şi înfometat, îşi exprimă satisfacţia mai umplându-şi o dată farfuria; Victoria făcu la fel, exprimându-şi regretul că minunăţia aceea de mâncare nu ajută la slăbit. Lorenzo ironizează:

— E aproape la fel de bun ca minestronele la plic gătit de Victoria.

— Oh, iubitule! ceea ce spui este înspăimântător de măgulitor.

— Nu, nu, te asigur. Nu mint. O să vezi. Nu va fi nevoie de un cartonaş galben.

Georges e singurul care cere explicaţii pentru „cartonaşul galben". Îl amuză sincer să afle că Mary este o pasionată de fotbal şi, ca în acest sport, îi sancţionează cu un cartonaş galben pe cei care încalcă, după părerea ei, regulile bunului gust şi ale bunei cuviinţe. Tot ca la fotbal, când ai recoltat trei cartonaşe galbene – sau şi mai rău: unul roşu, rezervat abaterilor grave – eşti exclus din joc. Pentru o perioadă mai mare sau mai mică. În copilărie, Lorenzo se temea cel mai tare de aceste pedepse, pe parcursul cărora, mama lui se purta cu el foarte rece. Devenit major, s-a răzbunat pe ea, arogându-şi dreptul de a-i distribui şi el cartonaşe galbene. Dar e singurul căreia Mary îi acordă acest privilegiu.

— Italia a făcut să vă placă fotbalul? întreabă Georges.

— O, nu! M-a pasionat de când eram mică, în Scoţia. Am asistat la primul meci în 1946, când s-a reluat campionatul întrerupt în 1939, din cauza războiului. Tata a ţinut să mă ia cu el. Pentru el, războiul nu s-a sfârşit cu adevărat decât în ziua când echipa Glasgow Rangers a reapărut pe teren.

— Dar în 46 eraţi în leagăn.

Georges e foarte mulţumit că Victoria a scăpat această frază, care-i ardea şi lui vârful limbii, dar galanteria convenţională îl împiedică să o pronunţe.

— Nu, răspunde Mary, aveam nouă ani.

Şi nu întârzie să adauge, dintr-o răsuflare, ca pe o lecţie învăţată pe de rost:

— Nu vă osteniţi să calculaţi, am împlinit cinzeci şi patru de ani în luna martie. Şi mai ales nu susţineţi că

este imposibil. Ştiu că sunt bine conservată, dar nu-i vorba numai de conservare. Nu, nu, nu, vă rog, fără murmure de indignare. Ştiu ce spun. Am un spion de la CIA în oglindă. În fiecare dimineaţă mă informează în legătură cu starea lucrurilor. De fapt, rapoartele lui mi se par plicticoase. Dar când mă gândesc că acestea sunt nota de plată obligatorie a privilegiului că trăiesc, le primesc cu multă bunăvoinţă şi-mi spun că viaţa mi-a făcut o reducere de preţ, ca pentru un prieten. Acum, că am răspuns tuturor întrebărilor pe care mi le-aţi pus, mi-ar plăcea să discutăm despre fotbal, care-i un subiect mult mai interesant şi în legătură cu care Georges, de exemplu, îmi va spune părerea sa despre Matthews.

— Despre cine?

— Sir Stanley Matthews, singurul fotbalist pe care regina Angliei l-a înnobilat în 1963 şi care şi-a încheiat cariera la şaizeci şi nouă de ani, după ce o începuse la şaisprezece.

Georges crede că e vorba de un bluf, de o întâmplare care i-a permis lui Mary să-l întâlnească pe acest jucător şi să fie atât de informată în privinţa lui. Aşa că se hotărăşte să o chestioneze, să-i întindă capcane, să o deruteze, dar ea retrimite mingea, discută, se aprinde. Incontestabil, e o microbistă. Georges e stupefiat. Nu mai puţin abatele Castagnet. Dar mai ales că-l vede pe bătrânul Jojo, vesel şi destins, cum nu mai fusese de foarte multă vreme. E-adevărat că nu s-a lăsat îmbiat să-şi umple de mai multe ori paharul cu vin de la moş Grignon. Iar acum a trecut la coniacul adus de Léontine. Nici Mary nu s-a lăsat mai prejos. Victoria îi bănuieşte pe amândoi că s-au cam aprins. Abatele, ignorând sensul nou al cuvântului, îl interpretează în felul lui, cu toată inocenţa:

— Ai dreptate, spune el, sunt luminoşi. Parcă ar fi luminaţi pe dinlăuntru.

Victoria, râzând, încearcă să-i explice ce-a vrut să spună. Georges şi Mary îşi ascund jena râzând foarte tare. Lucien încearcă s-o dreagă:

— Plimbarea de după amiază, de bună seamă. Aerul de ţară te ameţeşte uşor când nu eşti obişnuit.

— S-o crezi tu, exclamă Victoria. Erau în maşină.

— Oh, nu tot timpul! afirmă Georges.

— Am mers enorm de mult pe jos, supralicitează Mary cu mult aplomb.

— Apropo, mamă, nu ne-ai spus dacă ţi-a plăcut regiunea.

— Enorm. Mi s-a părut foarte primitoare. Foarte autentică, în orice caz, cât am văzut eu. Dar, fireşte, nu cunosc tot.

Mary vorbea rar, cântărind fiecare cuvânt, mult mai serios decât o cerea întrebarea anodină a fiului ei. Tonul îi aminteşte lui Georges pe cel al mesajelor personale din timpul războiului. De altfel, aşa şi este. Nu se înşală şi răspunde ca atare:

— Charente e o regiune considerată adesea puţin primitoare. Sunt încântat că nu v-a dezamăgit. Va trebui să mai veniţi.

— De ce nu? Dacă voi avea ocazia…

— Când vrei cu adevărat, ocaziile se ivesc şi ele.

— Întocmai.

Georges îşi dă seama de ceea ce se întâmplase cu adevărat, după privirea amuzată şi complice a fiică-sii. Dacă ar fi întrebaţi ce anume se întâmplase cu adevărat, Victoria ar răspunde că „tata a dat gata o femeie care, pe undeva, nu are nimic împotrivă”; Georges ar afirma că el doar a testat terenul, că poate s-a lăsat niţel ambalat de şarmul englezoaicei şi de cel al furnicuţei, dar că, în mare parte, alcoolul e responsabil de toate astea, că săptămâna care s-a scurs, solicitându-i cumplit nervii, l-a făcut sensibil la cel mai mic gest de atenţie faţă de el, că mâine va fi într-o cu totul altă ambianţă, va avea o cu totul altă stare de spirit; că o va face să înţeleagă pe delicioasa Mary care, ca femeie bine crescută şi fină, va pretinde că nu-şi aminteşte nimic. Şi afacerea va fi încheiată. Dacă poate fi considerată o afacere simplul schimb de simpatii.

Până una alta, se hotărăsc să meargă la culcare. Ies. Sunt surprinşi de aerul rece de afară. Se despart în faţa porţii. Îşi urează noapte bună, îşi strâng mâinile, îşi spun „pe mâine!”

Rămaşi singuri, Georges şi Lucien cântăresc riscurile de ploaie pentru a doua zi. Sunt optimişti: vântul o să alunge norii. Georges se întinde, respiră

adânc. Se simte complet limpezit. De aceea e nedumerit când trec prin faţa leandrului roz din grădină şi când aude furnicuţa întrebând: „N-ai observat că Brigitte a uitat să te sune?”

Sună a doua zi, la ora opt. Georges, a cărui noapte a fost tot atât de tumultuoasă ca Rhonul la Geneva, este acum la fel de domol ca Loara în timpul verii. Brigitte, în schimb, e vioaie ca un pârâu de munte primăvara. Se pregăteşte să meargă la spital. Mama ei nu mai este în pericol. Se gândeşte să mai stea cu ea şi mâine şi, dacă totul merge bine, marţi dimineaţa se întoarce la Paris. Va veni Sophie s-o înlocuiască. E posibil ca azi să vină Gonzague să lucreze cu Fernand Moutiers pentru următoarea emisiune şi Basile să treacă prin Sens la întoarcerea din week-end. Se bucură că va avea puţină companie, pentru că, odată riscul dispărut, timpul o să i se pară prea lung. Cu toate că Basile a branşat-o pe o idee pentru televiziune.

— Ce idee?

— O să-ţi explic. Şi tu? Povesteşte-mi.

Darea de seamă a lui Georges seamănă cu scrisorile pe care copiii le scriu din taberele de vacanţă pentru a-şi linişti părinţii în privinţa sorţii lor. E bine. Victoria e bine. Lulu e bine. Toată lumea e bine. Ieri după amiază s-au plimbat. Aseară au mâncat bine. Timpul se menţine. Speră să se menţină până după serbarea parohială. Altfel ar fi păcat: Lulu s-a străduit atât de mult! O să cânte şi el. Va dirija corala. Se va juca la tombolă. Pe scurt, ca de obicei.

— Nu te-ai răzgândit, te întorci mâine?

— Da, da.

— Atunci, pe poimâine, la masa de prânz.

— Te sărut. Şi eu.

— O zi bună!

— O zi bună!

Georges aşază receptorul şi rămâne un moment pe gânduri lângă aparat, fără nicio reacţie. Nu mai e nici măcar Loara cea domoală, ci doar un lac impasibil. Degeaba îşi aminteşte partea „buletin de informaţii” a conversaţiei lor debile, tonul lui Brigitte, felul în care l-a pasat în treacăt pe Gonzague între Sophia şi Basile… Nimic! Nu simte nimic: nici agasare, nici tristeţe, nici

măcar o urmă de gelozie. Nimic. Lucrul nu i se pare normal, se întreabă asupra cauzelor indiferenţei sale: mahmureala de dimineaţă? Oboseala? Distanţa? Îşi pune chiar şi această întrebare idioată: „Prezenţa lui Mary să fie ca un ecran?” Ridică din umeri. Îşi răspunde categoric: „Nu, Mary nu are nicio legătură!” în privinţa asta e categoric.

Dar… coborâse în pijama: una de-a lui Lucien, de trei ori mai largă şi de două ori mai scurtă pentru el. Se simte ridicol şi se gândeşte maşinal: „Bine că nu mă vede Mary aşa!”.

Dar… se rade cu mare atenţie, toarnă generos after-shave şi urcă în pod să caute printre lucrurile doctorului Castagnet un costum de vânătoare de catifea reiată verde-bronz în armonie cu ochii lui şi un impermeabil, în cazul în care Mary ar fi uitat să ia unul.

Dar… când e gata, în fine, coboară în bucătărie şi o vede acolo pe Lady Gondola în jogging de culoarea mierii, ca părul ei, cu sclipire ironică în ochi şi cu cafetiera în mână, e deja mult mai puţin categoric.

— Puţină cafea?

— Aţi şi pregătit-o?

— Foarte obligată. Victoria m-a prevenit că nu puteţi vorbi înainte de a vă bea cafeaua şi nu am intenţia de a monologa…

— Azi am fost obligat să vorbesc. Mi-a telefonat soţia în zori.

— O, a reuşit să vă găsească?

— Da, mama ei e mai bine.

— A, deci se întoarce diseară.

— Nu, poimâine. Aşteaptă să vină sora ei s-o înlocuiască.

Mary dă din cap; fixează tavanul; îşi muşcă buzele; se scarpină la tâmplă, se închide într-o tăcere ostentativă care-l nelinişteşte pe Georges.

— Ce-i cu dumneavoastră?

— Furnicuţa mă sfătuieşte să nu vă spun ceea ce mor de nerăbdare să vă spun.

— Şi ceea ce îmi veţi spune.

— Credeţi?

— Vă cer, vă rog.

— Atunci, cu atât mai rău, o să vă şochez: nu-mi place de loc soţia dumneavoastră.

Să fie farmecul accentului? Georges nu e deloc şocat. Mai degrabă amuzat şi intrigat.

— O cunoaşteţi?

— Da, ne-am întâlnit în apartamentul copiilor, la începutul lui ianuarie, când încă nu ştiaţi nimic de legătura lor şi de film.

— Ah, da… şi de ce nu vă place?

— E un cocoţător[26].

— Un ce?

— Un cocoţător: cineva gata de orice şi la orice pentru a se cocoţa cât mai sus.

— De unde aţi scos cuvântul ăsta?

— Vine din Canada şi a intrat recent în dicţionarul Academiei Franceze.

— De unde ştiţi?

— De la un academician.

— Cunoaşteţi un academician?

— O cunosc şi pe regina Angliei.

— Adevărat?

— Am jucat badminton cu sora ei, prinţesa Margaret, în parcul părinţilor mei.

Ca bun republican, Georges e fascinat de aristocraţi, de această lume care se prăbuşeşte din toate părţile sub tăvălugul modernităţii ale căror fiice se căsătoresc cu fotografi… sau cu gondolieri. Începe s-o hărţuiască pe Mary cu întrebări despre copilăria ei, despre părinţii ei, despre *french mademoiselle* a ei, despre distracţiile ei. Uită complet de cocoţător. Îşi aminteşte abia când intră în biserică pentru slujbă. Şi atunci, pentru că vede un păianjen căţărându-se de-a lungul peretelui aghiasmatarului, în care tocmai şi-a înmuiat vârful degetelor. O trage pe Mary care înainta pe culoarul lateral spre altarul Fecioarei.

— De ce mi-aţi zis că Brigitte e un cocoţător?

— Pentru că e adevărat şi o s-o constataţi singur cât de curând.

Georges i-ar cere bucuros lămuriri, dar slujba începe şi Mary îl invită la tăcere cu un deget imperativ pe buze. Apoi urmează predica abatelui Castagnet… şi zâmbetul tandru al lui Mary; vocile serafice ale coralei

Sfânta Speranţă… şi ochii ei discret înroşiţi; comuniunea şi privirea gânditoare îndreptată spre cei care urmează să se împărtăşească; sfârşitul slujbei şi descoperirea scăunelului de rugăciune al Mariei Vals… şi mâna ei care mângâie placa de aramă pe care stă scris numele bătrânei doamne; ieşirea în faţa bisericii şi bucuria lor văzând o rază de soare şi copiii care au venit să li se alăture.

Se duc toţi patru la serbare. Lui Mary îi este frig în jogging. Nefiind friguroasă de obicei, şi optimistă, nu-şi adusese nimic gros. Îi trebuie ceva cât mai urgent. Îi place să se îmbrace fie din pieţe, fie de la marile case de modă. Nu-i plac jumătăţile de măsură. Pentru ea, ori Chanel, ori talcioc. Caviar sau cârnaţi. Restaurantul *Ritz* sau *Leul de aur.* Detestă falsul şic, falsa gastronomie, luxul fals. Tot ceea ce e fals, de altfel. Nu o impresionează decât autenticul. În consecinţă se repede spre o ţărancă în vârstă care vinde pulovere groase de culoare bej, tricotate din lâna oilor proprii. Cumpără două. Unul pentru ea, unul pentru Victoria. De la nişte negustori, veniţi din La Rochelle, cumpără un pantalon de marinar, şosete groase şi cizme. La adăpostul foarte precar al unui cort bătut de vânt se schimbă în modul cel mai simplu din lume din cap până-n picioare. Această nouă ţinută, mai mult decât rudimentară, nu-i alterează cu nimic şarmul. Îi evocă lui Georges idolul tinereţii lui: Katherine Hepburn, care punea în valoare haina cea banală. „Asta înseamnă să ai clasă”, gândeşte Georges. Trece de la un stand la altul, cheltuind fără să socotească, pentru lucruri destinate „dulapului de cadouri” un dulap în care îngrămădeşte obiectele cumpărate în timpul călătoriilor şi pe care le distribuie prietenilor la vreo ocazie sau fără nicio ocazie. În curând, Victoria şi Lorenzo, cu braţele pline de pachete, o iau în direcţia Leului de aur. Georges vrea să dea şi el o mână de ajutor, dar Mary îl reţine pentru o ultimă achiziţie: o chestiuţă pe care a văzut-o, dar pe care copiii i-ar interzice s-o cumpere.

— Asta, spune ea, arătând spre o plăcuţă a unui fost brutar pe care se vede meşterul scoţând chifle rumene din cuptorul încins: poate cea a fostei prăvălii a familiei Migneau.

— Vă plac plăcuţele cu însemne? întrebă Georges.

— Atât de mult încât am fost furioasă când am aflat că Victoria o păstrează pentru dumneavoastră pe cea a tâmplarului în al cărui atelier locuiesc ei. Îmi place foarte tare.

— V-aş oferi-o cu plăcere pe aceasta în schimb, dar presupun că nu căraţi toate astea până în Italia.

— Nu-s pentru Italia… pentru Paris.

— Aveţi un apartament la Paris?

— Nu încă, dar sunt în tratative.

— A? În ce cartier?

— În insula Saint-Louis. Alături de *Orangerie,* hotelul la care trag de obicei.

— În condiţiile astea…

Georges îşi scoate portofelul, dar Mary, ca-ntr-un film mut, începe să imite mimica unei femei ultragiate:

— Drept cine mă luaţi, domnule, nu sunt o terchea-berchea, nu vreau să fiu întreţinută!

Georges râde. Mary plăteşte şi-i întinde plăcuţa pe care vânzătorul o pusese într-o pungă mare pentru cartofi, singurul ambalaj de care dispunea.

— În schimb, v-aş ruga să o duceţi în maşină şi să o ţineţi în pensiune până când obţin apartamentul.

Când Georges închide portbagajul, încep să cadă primele picături de ploaie. Abatele Castagnet trece pe lângă ei în fugă, strigându-le fără să se oprească:

— O să ţină toată ziua. E o catastrofă. Trebuie să ne înghesuim în sala de festivităţi.

Fără să se pună de acord, merg pe urmele lui şi, cu ajutorul coriştilor Sfintei Speranţe, efectuează mutarea. Mary, în fruntea unei echipe de fete, transportă scaunele pliante, le şterge, le aranjează. Georges, cu vreo duzină de băieţi, se apucă de transferarea scenei, a pianului, a căpriorilor pe care fusese amplasat bufetul. Abatele Castagnet, cu cei mai tineri, desprinde ghirlandele şi le agaţă în noul local.

La ora paisprezece şi jumătate, toţi participanţii la această operaţiune sunt epuizaţi, dar fericiţi: primii sosiţi, printre care Victoria şi Lorenzo, se pot instala într-o sală în perfectă stare de funcţionare.

La ora cincisprezece, abatele Castagnet urcă pe scena improvizată, le mulţumeşte tuturor celor datorită

cărora festivitatea poate avea loc, şi în mod deosebit celor doi prieteni ai lui: Georges Vals şi Mary Morelli, decretându-i pe amândoi *fii ai locului,* unul prin naştere, celălalt prin adopţie. În aplauzele insistente ale publicului, Georges şi Mary sunt obligaţi să se ridice. Ea e într-un pulover gros, nemachiată, roşie de căldură şi de jenă, cu părul lipit de ploaie, cu mâinile zgâriate de la mutare. Georges o priveşte… şi vede o fetiţă care joacă badminton cu prinţesa Margaret! Dacă nu întâlnea privirea Victoriei, în care descifra aceeaşi complicitate din ajun, ar fi sărutat-o cu siguranţă.

La cincisprezece şi zece, corala Sfânta Speranţă îşi începe prestaţia. Aceeaşi uniformă bleumarin şi alb. Acelaşi repertoriu înscris în topul din 1950. Aceeaşi interpretare riguroasă. Chipuri mai vesele, chipuri mai sobre. Elemente mai talentate, dar şi chiulangii. Georges se gândeşte că lui Mary acest spectacol o să i se pară anemic, dar e al naibii de mulţumit aflând, între două cântece, că ei i se pare… deosebit.

Pe la ora şaisprezece, abatele Castagnet îşi lansează, cu vocea-i de castrat, prima notă spre înaltul cerului. La ultima, o jumătate de oră mai târziu, Mary e în picioare, strigându-şi entuziasmul, antrenând toată sala după ea. Lucien, confuz, emoţionat, nu mai pridideşte trimiţând sărutări de recunoştinţă spre enoriaşii săi şi în direcţia prietenilor. Nefiind un cabotin de două parale, profită de uşoara acalmie pentru a anunţa tradiţionala vânzare la licitaţie, care încheie festivitatea şi care va fi prezentată, ca de obicei, de primar, nepotul celui pe care Lucien şi Georges l-au cunoscut în copilărie, viticultor ca şi bunicul său. Foarte degajat, cu privirea vioaie, gestul amplu, Pierre Pujab urcă pe scenă în aplauzele – comparativ mai puţin călduroase – ale concetăţenilor săi. Dar el nu se pierde cu firea. Drace! şi-a pregătit lovitura. E sigur de spada lui secretă. Poate să aştepte, o va valorifica la maximum! O scoate brusc, cu siguranţa unui tribun experimentat:

— Astăzi, în mod excepţional, vânzarea la licitaţie va fi animată de cele mai mari speranţe ale cinemaului, de cuplul vedetă al filmului *Dublu Eu* pe care v-aţi dus cu toţii să-l vedeţi: Victoria Vals şi Lorenzo Morelli.

Copiii au şi mai mult succes decât părinţii lor, dar sunt la fel de jenaţi. Ovaţia sălii e atât de puternică, încât le este imposibil să se ascundă. Se ridică şi urcă lângă primar. Un curent de simpatie învăluie cuplul intimidat şi publicul cumsecade. Susţinându-se reciproc, Victoria şi Lorenzo conduc licitaţia, la început cu amabilitate, apoi cu antren şi aplomb, în fine, cu un brio evident. La pornire, Mary i-a ajutat supralicitând pentru două lăzi cu vin. Dar chipul încruntat al lui Georges i-a tăiat elanul. Îşi ţinea capul înfundat între umeri, pumnii strânşi, fălcile crispate: un ghem compact de nervi, aparent imposibil de străpuns. Totuşi, Mary a reuşit, forţând, e drept, pe accent:

— Nu-i bine să vă *enărvaţi.* De data asta *chiurul* copiilor noştri serveşte la ceva.

Georges zâmbeşte. Ba chiar licitează pentru ultimul obiect: un tablou naiv al unui pictor local, reprezentând piaţa bisericii, la ieşirea de la slujbă. Îl oferă lui Mary care, de data asta, acceptă cadoul, cu condiţia să i-l păstreze aşteptând să i-l ducă în insula Saint-Louis, împreună cu plăcuţa.

Toată lumea se regăseşte în faţa bufetului. Se congratulează. Se felicită pentru rezultat. Primarul şi preotul ciocnesc pentru viitoarea serbare. Victoria şi Lorenzo beau pentru viitorul lor film. Cât despre Georges şi Mary, ei bine, în mişcarea generală, beau şi ei pentru viitoarea lor întâlnire.

Un ultim pahar, un ultim sandviş, o ultimă plăcintă de-a babei Migneau… şi Lorenzo dă semnalul de plecare: Victoria şi el au întâlnire mâine dimineaţă devreme, la costumieră, pentru *Maria Chapdelaine,* viitorul lor film. Abatele Castagnet se întoarce spre Mary:

— Dar dumneavoastră sunteţi liberă. De ce nu aţi rămâne astă seară? Aţi pleca mâine cu Georges.

— Dar bineînţeles, mamă, rămâi! insistă Lorenzo.

— Rămâneţi! supralicitează Victoria.

Georges, din pură curtoazie, nu poate decât să se asocieze acestei cereri.

De ce rezistă Mary insistenţelor unanime?

De ce, dacă în momentul plecării de-abia şi-a reţinut lacrimile, atunci, de ce pleacă?

De ce?

Lângă leandrul roz, Georges ciuleşte urechea: furnicuţa râde, dar nu-i răspunde.

CAPITOLUL 15

Cinci sute doisprezece kilometri: grădina casei parohiale –grădina din Vésinet.

În timp real: cinci ore.

În timp resimţit: douăzeci de minute, cel mult.

Niciodată nu i s-a părut lui Georges drumul mai scurt. Bineînţeles, în compania casetei secolului: „Pavarotti, Careras, Domingo" şi a genului total opus, diferit, al lamentoului informaţiilor, care-i jalonează drumul, degajat şi uscat, cu promisiuni de aglomeraţie şi averse.

Dar mai ales în compania lui Mary. La început, pe primii două sute de kilometri cu „Mi-ar face plăcere s-o revăd pe Mary…", cu „Dar dacă i-aş telefona lui Mary?", cu „Nu am niciun motiv să-i dau telefon lui Mary?" şi cu „Haide! Mai repede! O să-i dau telefon lui Mary!".

Apoi i-a dat telefon lui Mary…

Noroc că ieri, aşa, din întâmplare, pronunţase numele hotelului parizian. Noroc că l-a reţinut el, pe care Brigitte îl acuză tot mai des că are memoria găurită mai rău decât un şvaiţer. Noroc că Mary şi-a pus joggingul de culoarea mierii în portbagajul maşinii, odată cu plăcuţa brutarului şi că l-a uitat acolo, dându-i astfel un pretext pentru a o suna. Noroc că pare atât de fericită să-l audă… din cauza acelui jogging, fără de care nu ştie ce să se facă.

După convorbirea telefonică, pe ultimii trei sute de kilometri, s-a însoţit cu „E o tâmpenie, dar nu mă bucur deloc că Mary pleacă astă-seară în Italia", cu „E o tâmpenie, dar sunt bucuros să o-nsoţesc astă seară pe Mary la Orly", cu „Poate că n-ar fi o tâmpenie să merg să văd finala dintre *Olympique Marseille* şi *Steaua Roşie* Belgrad, pe 29 mai, în Italia, cu Mary".

Ajungând acasă, după incursiunea în frigider, Georges se duce să asculte ce era înregistrat pe robot. Doar trei mesaje. Primul foarte scurt, adresat lui Brigitte, fără-ndoială de un cunoscut, pentru că nu a considerat util să-şi dea numele şi i se adresează cu un

diminutiv neobişnuit: „Alo, Brige… Nu eşti acasă? Foarte rău! Salut!”

Georges nu recunoaşte vocea şoptită dar, fără să-şi mai pună alte întrebări peste cât cere o legitimă curiozitate, trece la mesajul următor: „Alo, Brigitte, e Frank. Precizez: Butler… în cazul în care ar mai exista vreun Frank în viaţa dumitale. Voiam doar să-ţi mulţumesc pentru dineul de aseară. A fost delicios. Din toate punctele de vedere. Sincer, îi sunt foarte recunoscător acestui domn Pommier că mi-a oferit ocazia să-ţi fiu de folos. Dacă mai ai nevoie de mine, te rog să nu eziţi să mă suni. Ba chiar şi dacă nu ai nevoie. Mulţumesc încă odată. Sper să ne revedem curând. Te sărut. La revedere.”

Georges este puţin mirat că Brigitte, căreia nu prea-i place să primească, s-a deranjat cu o masă şi nu l-a aşteptat şi pe el pentru această invitaţie de mulţumire. În fine… ştiind că nu-l simpatizează pe Frank Butler, a ţinut să-l cruţe de o asemenea corvoadă. Caz în care, i-ar fi sincer recunoscător. Ultimul mesaj îi este destinat lui. A fost înregistrat chiar azi-dimineaţă de Etienne Auchard. Acesta îi semnala prima lui apariţie la televizor, în cadrul noului magazin care începea la ora douăzeci şi două şi cincisprezece minute. Îi solicita dinainte întreaga lui indulgenţă… şi, de asemenea, ca Georges să-i spună franc părerea a doua zi. Ceea ce nu i se părea incompatibil.

Ora douăzeci şi două şi cincisprezece minute… Avionul lui Mary decola la ora nouă. Pică foarte bine… doar dacă nu va fi obligat să întârzie din cauza circulaţiei, aglomerate mai ales spre periferie… sau vreo grevă-surpriză la aeroport, care să-l oblige s-o conducă pe Mary înapoi la hotel… Ei bine, da, s-ar simţi obligat…

Un apel al Victoriei îi suspendă extrapolările:

— Voiam să ştiu dacă ai ajuns cu bine.

— Da! Acum trei sferturi de oră.

— Oh! ai avut noroc. Noi am nimerit într-o aglomeraţie imposibilă. Am făcut mai bine de şapte ore! Am ajuns frânţi. Mai ales Lorenzo şi cu mine. Pe când Mary era în plină formă. Cred şi eu! A dormit tot drumul. N-a scos o vorbă.

— Totuşi, pare foarte volubilă.

— Şi nu numai! E foarte drăguţă, nu?

— Fermecătoare.

— Şi de o tinereţe incredibilă, nu?

— Foarte dinamică

— Şi îţi jur, eu care am văzut-o în costum de baie… nu multe fete de douăzeci de ani sunt care să-i poată sta alături!

— Asta nu mă miră, are o siluetă impecabilă.

— Ia spune-mi… asta acum îmi trece prin cap: pentru că mama e la Sens, n-ai vrea să vii să cinezi cu noi în seara asta?

— Nu, mulţumesc, iubito, eşti drăguţă, dar drumul m-a obosit, totuşi, puţin. Prefer să mă culc devreme.

— Dar n-o să stai mult.

— Nu, serios, bătrânul tău tată nu are chef să iasă astă seară.

Bătrânul tată închide. Evită să întrebe de ce nu i-a spus pur şi simplu adevărul. În schimb, îl preocupă impresia neplăcută pe care a avut-o auzindu-şi fiica vorbindu-i despre Mary ca despre un obiect. Într-un elan de sinceritate, îşi mărturiseşte că, dacă nu s-ar simţi în niciun fel interesat de obiectul în discuţie, nu ar avea această impresie.

Coborând în birou, îşi regăseşte cu plăcere devotata-i colaboratoare, la fel de egală cu sine. Ea îi aminteşte de liniştitoarea imuabilitate a familiilor Grignon, Migneau, Pujol. Cu părerea de rău că odată cu ea, se va stinge rasa acestor Curtebise, rasa celor perfecte în planul doi, a celor care au toate calităţile prim-planurilor, dar nu şi ambiţia necesară ca să ajungă acolo. Îl felicită pentru mina lui bună. Influenţată de reclamă, îl compară cu untul sau brânza „degresate”. În fond, termenul este destul de exact: este un om degresat de 40% din gândurile negre. Mulţumită lui Mary. Iată un slogan bun de lansat: „Mary care-l uşurează pe bărbat, conferindu-i greutate”. Georges îşi impune să adopte un ton mai serios pentru a se interesa de mersul afacerilor în lipsa lui.

— Nimic deosebit, afirmă Curtebise. Cu vacanţa elevilor şi puntea de sărbători, calm total… în afară de contabilitatea doctorului Basile.

— Aţi reuşit s-o puneţi la punct?

— Aproape. Mai am de lucru câteva ore. Merg acolo diseară, când plec de aici. Mi-a lăsat cheile.

— Duceţi-vă acum, dacă tot am venit… şi, în plus, nici nu-i nimic de făcut aici.

— Mulţumesc, e perfect.

— Mai ales că astă seară doctorul Basile va fi la televiziune şi n-o să poată să vă ajute.

Domnişoara Curtebise zâmbeşte cu indulgenţă la gândul de-a aştepta vreun ajutor oarecare din partea doctorului Basile, în materie de contabilitate: când aude de cifre, intră-n panică.

— Exact ca Vincent al meu, precizează Curtebise, emoţionată.

Apoi, înainte de a conchide, spre mirarea lui Georges:

— Aşa sunt artiştii!

— Cum? Doctorul Basile nu e artist.

— Ba da, scrie.

— Scrie?

— Da… vârându-mi nasul prin hârtii, am dat de chitanţele de la editorul lui.

— Scrie cărţi de medicină?

— Nu, de istorie.

— A, bun!

— Nu ştiaţi că e pasionat de aşa ceva?

— Ba da! Dar nu ştiam că şi publică.

— Doar o dată, până acum, dar pare să lucreze şi la alte proiecte.

— Care e titlul cărţii?

— *Cartier*. E o carte despre navigatorul Jacques Cartier.

— I-auzi!

— Dar după ceea ce-am văzut, cu siguranţă că n-a vândut prea multe.

Georges se interesează de numele editorului, promiţându-şi să sporească vânzarea doctorului Basile măcar cu un exemplar. Prin asociaţie de idei, se gândeşte la un alt editor, la o altă carte şi, imediat după plecarea domnişoarei Curtebise, merge să ia din maşină *Jurnalul unui mic pede de ţară* pe care-l pusese de dimineaţă în cutia pentru mănuşi.

Începe să citească, dând lecturii sale valoare de test: dacă ajunge până la ultima pagină într-o relativă seninătate, asta va însemna că starea nervilor săi s-a ameliorat considerabil. Nu-şi face nicio iluzie în acest sens şi aşteaptă să simtă, înainte de-a ajunge la pagina o sută, tăciunii nestinşi ai mâniei şi dezgustului. Or, pe la pagina patruzeci începe să caşte, iar la a cincizecea adoarme de-a binelea, în fotoliul de la birou. Se trezeşte după o jumătate de oră şi îşi termină lectura, mulţumit că Lulu nu-l minţise. Cartea este un monument de plictiseală. Un monument de plictiseală menit, în mod firesc, unei uitări rapide.

Gândindu-se mai bine, nici nu-i pasă că are un fiu homo. Bănuia de altfel. Ceea ce-l deranjează, este că-i poartă numele. El consideră că Didier, ca toată lumea, este liber în ce priveşte actele şi moravurile sale. Dar mai consideră şi că libertatea fiului se sfârşeşte acolo unde începe a lui şi că el, tatăl, ar trebui să aibă, şi el, libertatea de-a nu-şi vedea numele târât pe această copertă, pe cât de provocatoare, pe atât de explicită; liber să rămână, vizavi de ceilalţi, un tată anonim. Ceilalţi…

Brusc, lui Georges îi vin în minte furnicuţele lui Mary. Se străduieşte să-şi imagineze nişte furnicuţe ţipând, urlând, care-şi freacă lăbuţele murdare, pentru că fiul domnului Vals „este un măgar şi jumătate”; nişte furnicuţe nu tocmai „clean”[27], nu tocmai curăţele, cu virtutea-n băţ… Are dreptate Mary: e grotesc!

E nerăbdător să-i confirme eficacitatea sfatului. Atât de nerăbdător, încât se trezeşte la Paris mult prea devreme. Îşi va omorî timpul pe Champs-Elysées; intră într-o librărie, examinează toate standurile. Găseşte cartea lui Didier, încinsă cu banderola roşie a colecţiei „Scandaluri”. Ca să se mai supună unei încercări, achită cartea cu un cec pe care i-l va întinde vânzătoarei. Aşa cum contase, aceasta aruncă pe el o privire maşinală, înainte de a-l da casierei şi remarcă similitudinea de nume.

— Sunteţi rude?

Georges îşi impune să răspundă pe un ton uşor efeminat:

— Da. Sunt tatăl. De ce?

Vânzătoarea schiţează o ridicare blazată din sprâncene:

— Oh, nimic! Vă fac un pachet cadou?

— Da, vă rog. Aş prefera roz. E pentru prietenul meu.

Vânzătoarea se comportă egal: a văzut ea şi altele! Georges dă să plece; se întoarce continuând pe acelaşi ton:

— Ah! Era să uit! Aş mai vrea o carte, dar aceasta a apărut mai demult. De un oarecare Basile. Despre Jacques Cartier.

Conştiincioasă, vânzătoarea consultă catalogul lucrărilor istorice şi găseşte una despre personajul în chestiune, publicată cu doi ani în urmă. Dar autorul nu se numeşte Basile. Se numeşte Brige. Boris Brige. Declic în capul lui Georges: corespondentul anonim de pe automat era Basile.

De uimire, Georges uită de delicata lui feminitate şi comandă cartea cu vocea-i obişnuită, timbrată viril; dar vânzătoarea nu se lasă păcălită şi, în spatele lui, o aude spunând unei colege:

— Când mă gândesc că tipul ăsta e pede, mai mare păcatul!

Mary îl primeşte în barul hotelului din insula Saint-Louis. Bagajele sunt gata, rezervarea e făcută, mai au timp pentru un pahar. Georges se aşază în faţa ei şi îi întinde pachetul roz de la librărie. Îi explică ce conţine, dar mai ales ce reprezintă: o victorie asupra lui însuşi. Această victorie i-o oferă ei. Este foarte mişcată. Şi foarte uşurată: şi ea a avut curiozitatea să vadă cum e *Jurnalul unui mic pede de ţară.* În timp ce-l parcurgea, s-a temut ca Georges să nu fie, după citirea cărţii, şi mai nefericit decât înainte, mediocritatea ei condamnând-o cu desăvârşire.

— Aşa s-ar fi întâmplat, cu siguranţă… fără furnicuţe.

— Atunci, să bem în sănătatea lor.

La un gest al lui Mary, barmanul aduce două pahare şi o sticlă a cărei etichetă este rapid examinată de Georges, ca unul care se pricepe.

— Vin de Charente, exclamă el. Dar asta-i marfă rară.

— Am avut ocazia să constat: nu mi-a fost uşor să-l găsesc.

— A… deci, dumneavoastră aţi…

— Da. Am alergat prin tot Parisul pentru a vă flata orgoliul regional.

— E o intenţie de o mare gentileţe.

— Mai ales pentru cineva care nu-i gentil.

— Nu sunteţi gentilă?

— Ferească Sfântul! Am oroare de oamenii care sunt gentili tot timpul şi cu toată lumea.

Georges i-ar spune cu mare plăcere că nu e gentilă; că este mult mai mult decât atât; că este ca vinul de Charente: periculos de delicioasă: că este foarte contrariat să o vadă plecând; că se gândise să…

O-ho-ho! Ia-o încet! Încotro aşa grăbit, domnule Vals? În ritmul ăsta, în zece minute vă prezentaţi la avocat pentru divorţ, iar în douăzeci la primărie, pentru cununie! Vă filează o lampă, sau ce? Puţin aer nu v-ar strica.

— Mary, nu că m-aş plictisi, vă daţi seama, dar ar fi mai rezonabil să plecăm.

— „Rezonabil” este cuvântul potrivit, răspunde Mary cu o ironie nu tocmai binevoitoare.

În maşină, preocupat să lege o conversaţie anodină, Georges îi semnalează, pe bancheta din spate, punga de plastic în care se află joggingul de culoarea mierii.

— Vă mulţumesc nespus de mult dar, ţin să precizez, primo, că aveam mijloace să-mi cumpăr un altul. Ştiaţi, presupun?

— Da… bineînţeles.

— Secondo, că l-aţi fi putut lăsa pe ăsta la Victoria şi Lorenzo, de unde l-aş fi luat cu ocazia unui alt sejur. Ştiaţi şi asta?

— Da…

— Tertio, că l-am uitat intenţionat în maşină pentru a vă oferi un pretext, în cazul că aţi fi căutat vreunul, convenabil, ca să mă sunaţi azi. Ştiaţi şi asta?

— Asta nu, vă asigur!

— Ei bine, acum o ştiţi.

— În aceste condiţii, nu înţeleg de ce n-aţi rămas pur şi simplu ieri.

— Ca să avem ocazia, şi unul şi celălalt, să ne dăm seama de efectele acestei despărţiri. În ceea ce mă priveşte, încă de la plecare am avut impresia că o să-mi fie foarte dor să vă revăd. Acum sunt sigură. M-am gândit la dumneavoastră tot drumul. N-am scos o vorbă. De cum am deschis ochii azi-dimineaţă, am aşteptat să-mi daţi telefon. Apoi, am început să mă gândesc la dumneavoastră, aşa cum stau mărturie înverşunarea mea de-a citi această carte şi pornirea în căutarea Graalului.

O-ho-ho! O-ho-ho! Unde vrea să ajungă nebuna asta? Iată că pe terenul pe care adineauri Georges frâna din toate cele patru copite, ea galopează cu toată viteza şi nu pare să aibă de gând să se oprească!

— În ceea ce vă priveşte, continuă Mary cu severitate, îmi este permis să sper că nu v-aţi fi oprit pe drum să-mi faceţi semn, dacă nu v-aş fi „motivat” dinainte. Mă înşel?

Georges îşi trece o mână nervoasă prin păr, talismanul său, vede tot mai aproape indicatorul „Atenţie, viespar!”. În schimb, nu întrezăreşte nicăieri marcajul salvator: „Traseu deviat”. În disperare de cauză, încearcă să-i lumineze drumul pasagerei sale:

— Ba da! Ba da! V-am spus în rezumat că îmi plăceţi şi că, dacă nu mă înşel, nici eu nu vă displac. V-a surprins ceva?

— Nu… nu tocmai… dar nu mai sunt obişnuit cu acest gen de francheţe.

— Eu, da! Decât să-mi pun întrebări, prefer să ştiu ce gândeşte celălalt, e mult mai sănătos aşa.

— Fără-ndoială, dar…

— În plus, în cazul dumneavoastră, asta v-ar putea ajuta.

— Cum adică, ajuta?

— De la o vreme parcurgeţi o perioadă tulbure. De aceea consider că vă poate ajuta să ştiţi că exist şi existaţi şi dumneavoastră pentru mine. Nimic mai mult. Asta nu angajează strict cu nimic. E ca şi cum, ştiind că plecaţi sub un cer înnorat, vă întind o umbrelă. Dacă nu va ploua, o să-mi înapoiaţi umbrela sau o veţi păstra amintire. Dacă va ploua o să fiţi mulţumit s-o aveţi şi s-o folosiţi. Altfel spus, nu mă străduiesc să vă incit la

o ruptură. Sunteţi absolut liber… chiar să staţi în ploaie, dacă asta vă convine. Există oameni care nu reuşesc să iasă din papucii cu care s-au obişnuit de ani de zile. Aşteaptă ca ei să cedeze sau să devină cu adevărat mult prea lipsiţi de confort. Dar aşteptând, preferă să-i păstreze, chiar uzaţi, chiar dacă intră apa în ei, decât să încerce încălţări noi şi cu un model nou. Oricum e o hotărâre care necesită gândire: nu-ţi poţi schimba viaţa de la o zi la alta doar la un simplu claxon.

— La o toană, vreţi să spuneţi?

Nu, nu, nu! Mary nu greşise. Ea nu crede că un bărbat şi o femeie pot, ca în literatura populară, „să se îndrăgostească de la prima vedere”. Dar este convinsă că, de la prima vedere, pot primi un semnal de claxon, care le indică nu certitudinea că iubesc, ci posibilitatea de a iubi; ceva care se poate traduce prin: „Hm… hm… de ce nu?”.

A auzit asta de cum l-a văzut pe Georges. Mai exact, în clipa când s-a aplecat deasupra furnicuţei, lângă leandrul roz. Georges trebuie să recunoască: auzise şi el claxonul… numai că, puţin mai târziu, la sfârşitul mesei de la „Leul de aur”. Exact în clipa când Victoria, venită în principiu ca să-l reconforteze prin prezenţa ei, l-a abandonat în favoarea unei sieste imperative. În loc să fie decepţionat, a fost încântat că rămâne numai cu Mary. Asta l-a surprins şi şi-a zis: „Hm… hm… de ce nu?”.

— Între paranteze fie spus, adaugă Mary, aş jura că Victoria ne-a lăsat singuri dinadins.

— E ciudat, de mai multe ori am avut şi eu impresia că încurajează o apropiere între noi. Chiar şi adineauri, la telefon.

— Asta vă miră?

— O, da! Pentru că-şi iubeşte nespus de mult mama.

— Tocmai!

Cu un singur cuvânt, Mary dinamită orizontul lui Georges. Pentru moment, nu-s decât nişte supoziţii incredibile: să fie Victoria înţeleasă cu Brigitte? Să-i fi cerut ea să i-o arunce în braţele tatălui ei pe *Lady Gondolă,* pentru a provoca o ruptură sau cel puţin să o faciliteze? Oare cu intenţia asta i-a lăudat atât meritele

lui Mary? Iar la cină l-a invitat doar ca să-l tragă de limbă despre felul cum îşi va petrece seara? Toate aceste presupuneri îl obligă la o afirmaţie:

— E imposibil! Vă înşelaţi.

— Sunt sigură că nu. De fapt, de aceea şi plec atât de repede. Nu ţin să vi se atribuie vreo vină, nici ca lucrurile să se precipite, cu atât mai puţin să fiu implicată în vreun fel. Ţin să rămân o umbrelă. Asta-i tot.

Acum, Georges e nerăbdător să se despartă de Mary; nerăbdător să se gândească la pachetul de probleme pe care i le lasă amintire. Obiectiv. Fără să fie influenţat de şarmul ei şi de tonul dezarmant de hotărât şi de calm. Îi este recunoscător că-i interzice să parcheze maşina, că-i este groază, ca şi lui, de momentele dinaintea plecării, care par o veşnicie, când nu se mai spun decât banalităţi. În locul acestora preferă cea mai banală dintre despărţiri, printre taxiuri, între un hamal, care-i încarcă bagajele pe un cărucior, şi un agent care se agită.

— La revedere. Sincer încântată că ne-am cunoscut. Scriu pe această carte de vizită un număr la care mă puteţi găsi. Doar în cazul în care ar ploua prea tare acasă. Şi adresa mea. Cea unde ţin umbrela. Eu nu voi da niciun semn. Mingea se află în terenul dumneavoastră. Ciao!

Dacă n-ar fi avut ochii scăldaţi în lacrimile pe care şi le stăpâneşte, ca la plecarea din Charentes, dacă debitul verbal nu i-ar fi fost la fel de sacadat, ar fi crezut-o indiferentă. Dacă el nu şi-ar fi adunat în ultima privire toată tandreţea din lume, iar în ultima strângere de mână, toate promisiunile din lume, ea ar fi putut să-l creadă indiferent.

În clipa în care silueta sveltă a lui Mary dispare, Georges percepe cel de-al doilea claxon, sub forma unei dorinţe irezistibile de-a alerga după ea şi de-a pleca împreună cu ea imediat. O simplă dorinţă, născută moartă, înăbuşită de raţiune. Dar, oricum, ea existase. Georges se simte din nou uşurat. Ce mai! Atâta timp cât avea impulsuri, chiar fără urmări, nu avem de ce ne teme de Cunegonde, astenică prin esenţă. Fericită coincidenţă: îmbătrânirea este tema

magazinului de la televiziune, la care participă – pe lângă alţii – Basile şi Auchard. Georges se felicită că poate urmări emisiunea în absenţa soţiei. Să asculţi vorbindu-se despre degenerescenţă fizică şi intelectuală în prezenţa unei femei cu douăzeci de ani mai tânără decât tine nu-i lucru plăcut. Nici uşor. Ascultând vorbindu-se despre asta şi având în ureche ofertele de serviciu ale unei lady destul de frumoase încă, pentru a vă scăpa de complexe, dar nu atât de tânără încât să vi le sporească, este aproape o bucurie. Lapsusurile… şi deodată îţi aminteşti fără efort un număr de telefon sau o adresă de-abia citită pe o carte de vizită; deprimarea bătrânilor… şi brusc să te bată gândul să laşi totul baltă şi să dispari cu o doamnă pe care ai cunoscut-o cu trei zile mai înainte; o inapetenţă generalizată… şi din senin să-ţi vină o poftă nebună să vezi un platou întreg cu brânzeturi şi o sticlă de vin bun… îţi trebuie o imaginaţie bogată ca să te recunoşti. Iar în seara asta nu are chef de aşa ceva. Victoria – sau Brigitte – ar spune că e „cool”. Abatele Castagnet ar spune, ca în Charentes, că-i „fain”. În schimb, pe micul ecran, bietul Etienne Auchard pare dimpotrivă. De la primele replici Basile a luat avans şi şi l-a menţinut. Îşi înfundă tot mai mult adversarul, cu fiecare nouă confruntare. Deruta se instalează cu mult înaintea terminării emisiunii. Georges constată cu toată obiectivitatea, fără să simtă vreo plăcere, dar nici mâhnire. La urma urmei, acest imbecil de Auchard n-avea decât să nu se lase contaminat de teleexhibiţionism. Ce mai look!

Georges se întinde şi întrevede, printr-un căscat, deliciile unui somn fără probleme, când, ţrr!, telefonul. O privire rapidă spre ceas şi se trezeşte din toropeală precum un delfin scos din apă, cu aceeaşi bucurie: trebuie să fie Mary care, de pe aeroportul din Roma, vrea să-i povestească ultima peripeţie a furnicuţei. Eroare! Decepţionat, Georges aude vocea lui Brigitte: Fiind înlocuită de sora ei mai repede decât prevăzuse, a putut să se întoarcă la Paris exact la timp, încât să ajungă la televiziune şi să-i vadă pe Basile şi Auchard. Îl sună ca să nu se sperie dacă va auzi zgomot când va intra în casă.

— Nu vii acum?

— O să mergem probabil să bem ceva. Oricum, nu mă aştepta. Trebuie să fii obosit.

— Nu prea, tocmai am urmărit emisiunea.

— A, bun! Cum ţi s-au părut prietenii noştri?

— Basile, strălucitor.

— Asta-i părerea generală. Şi Auchard?

— La limita ridicolului.

— Săracul! Şi-a dat şi el seama. Când s-a terminat, a plecat fără să spună la revedere. Tare mi-e teamă că pentru el s-a cam terminat cu televiziunea.

— Asta nu-i aşa grav.

— Întocmai, la vârsta lui contează mai puţin decât ar fi fost pentru Basile.

— Apropo, nu mi-ai spus că…

— Oh, scuză-mă! Te sun din regie şi se închide. Vorbim mâine. Te sărut. Noapte bună.

Lui Georges nu-i scapă că Brigitte devine tot mai alunecoasă, că atunci când i-a vorbit de „bietul Auchard" a jubilat impresionându-l neplăcut, că după zece zile de absenţă nu a manifestat nicio grabă să-l revadă… atitudini care altădată i-ar fi produs o insomnie pe cinste, în seara asta nu-l împiedică să adoarmă de îndată ce pune capul pe pernă. Ba, mai mult, când Brigitte intră tiptil în casă, după ce constată că e ora trei şi douăsprezece minute, George lasă în grija furnicuţei sarcina de a-i închide ochii la loc.

CAPITOLUL 16

— Micul dejun e gata. Doamna e servită!

Georges aşază pe patul conjugal, pe locul lui gol, un platou plin cu de toate, capabil să satisfacă cel mai exigent apetit matinal. Adăugase şi un trandafir din grădină, atenţie care, în general, le impresionează totdeauna pe femei, gata să jure că sunt mai sensibile la violete de doi bani, decât la două milioane de dolari… Şi gata oricând să o şi creadă! Totuşi, gentileţea lui Georges nu-i atrage azi decât o mârâială puţin voitoare, urmată de o întrebare în care mijeşte deja Reproşul.

— Dar cât e ceasul?

— Nouă treizeci.

Înainte de-a face cale-ntoarsă, Reproşul cere confirmare:

— Eşti sigur?

— Ei, da! Punctuala Curtebise, în ciuda ochilor încercănaţi de recunoştinţă, e la lucru de o jumătate de oră; madam Château doar de cincisprezece minute, celălalt sfert de oră folosindu-l ca să-mi ceară părerea în legătură cu pronosportul, ca după aceea să nu ţină deloc seama de sfatul meu; în ceea ce mă priveşte, mă agit de două ceasuri. Mai întâi în baie, unde am constatat – cu regret – că ar fi nevoie de o nouă zugrăveală; apoi în bucătărie, unde am făcut aceeaşi regretabilă constatare; apoi în grădină, unde am tuns marginile gardului viu şi de unde am cules un trandafir pentru tine; în fine, în birou, unde mi-am citit corespondenţa şi am primit un telefon de la sărmanul Etienne care mi s-a părut încă foarte afectat de contraperformanţa lui de aseară şi m-a rugat să luăm masa împreună în tete-a-tete, într-un bistrou de lângă Spitalul Necker. După aceste multiple activităţi, m-am gândit că poate ar fi timpul să-mi trezesc drăgălaşa soţie pe care n-am văzut-o de zece zile şi cu care mi-ar plăcea să stau puţin de vorbă.

La ultimele cuvinte, Brigitte aruncă brusc cearceaful peste trandafirul de pe tavă, se scoală şi aleargă spre baie, afirmând că e gata în cinci minute. Nu se înşală: în timp ce renunţă la ceremonialul obişnuit, în favoarea

unui duş, Georges de-abia are timp să şteargă apa care se răspândise din vază pe tavă şi să-i ofere trandafirului puţină apă Vittel, să descopere sub geanta soţiei sale un manuscris semnat Boris Brige, având ca titlu: *Doamna Récamier sau Îndrăgostita de prietenie.* Citeşte prima pagină. Tocmai o începea pe a doua când apare Brigitte înfăşurată în halatul ei albastru de baie.

— E noua carte a doctorului Basile? întreabă el.

Brigitte, izbită în plin, îşi ascunde cu greu surprinderea.

— Ştiai că a mai scris una?

— Am aflat ieri, accidental, prin Curtebise. Dar tu ştiai de multă vreme, presupun.

— Da… dar Basile nu voia să se ştie: nu-i place să amestece activitatea de medic cu cea de istoric. De aceea şi-a luat şi un pseudonim.

— Insolit, între paranteze fie spus, pseudonimul. De unde l-o fi scos?

— Eu i l-am găsit.

— Nu mai spune!

— Mie îmi displăcea totalmente Maurice, adevăratul lui prenume, iar lui nu-i plăcea al meu, aşa că m-am obişnuit să-i spun Boris, iar el mie Brige, şi, pur şi simplu, i-am propus Boris Brige.

— Tot predilecţia ta pentru aceeaşi iniţială la nume şi prenume.

— Tot…

Georges reia manuscrisul lui Basile şi o întreabă pe Brigitte dacă acesta are vreo legătură cu „ideea pe care o lansează". Răspunsul e afirmativ şi, imediat, ea îi explică cu entuziasm în ce constă această idee. Este vorba de a stabili tema astrală a unui personaj istoric şi de a studia, prin viaţa acestuia, în ce măsură astrele i-au influenţat evoluţia. Georges se arată mult mai puţin ambalat ca soţia lui. Pretinde că un principiu similar a fost folosit la televiziune, însă fără succes, şi cum el crede că o asemenea emisiune nu poate interesa decât un public restrâns, ea va fi refuzată de programatori, obligaţi să urmeze cu pioşenie evanghelia Sfântului Auditoriu.

Brigitte este la fel de decepţionată de această reacţie pe cât a fost el de primirea ei, dar o manifestă mai

pregnant:

— Mulţumesc pentru încurajări!

— Ai prefera să te mint?

— Nu-ţi cer aşa ceva. Dar ai putea cel puţin să nu-mi prejudiciezi moralul.

— Niciun pericol: al tău îmi pare a fi de fier!

— Este. Mulţumesc unor oameni care au încredere în mine. Ca Basile, ca acest producător, care m-a angajat în emisiunea lui matinală, ca Victoria şi Valentin, ca Sophie şi Thomas, ca Gonzague, ca Lincoln, ca Butler.

Acest ultim nume îi aminteşte lui Georges de mesajul înregistrat. Se grăbeşte să i-l transmită lui Brigitte pe un ton total neutru. Totuşi ea se burzuluieşte, se apără ca şi cum ar fi fost atacată: da, a profitat de absenţa lui Georges pentru a organiza acest dineu de mulţumire, temându-se de o incompatibilitate de vederi între cei doi bărbaţi. Da, ţinea să-şi asigure bunăvoinţa lui Butler, căruia familia Vals îi datorează deja atât de mult şi al cărui ajutor ar putea fi preţios şi în viitor. Da, la sfârşitul dineului, i-a strecurat câteva complimente şi, da, le-a apreciat mai mult decât criticile pe care i le face el acum, când îşi bea cafeaua. Rolurile s-au inversat: Brigitte a devenit ariciul zburlit, Georges raţa peste penele căreia totul alunecă.

— Până acum mi-ai interzis izbucnirile de mânie, acum-îmi interzici criticile, mă întreb dacă nu-mi vei interzice curând chiar dreptul de a vorbi.

— Despre munca mea, în orice caz, da! Am nevoie de miere, de oţet, ca să mă afirm!

— Ţii aşa de mult să te afirmi?

— Evident!

Imaginea „cocoţătoarei” i se insinuează lui Georges. Avea dreptate Mary! Şi în ceea ce priveşte umbrela, la fel. Fără cea pe care i-a lăsat-o pentru cazul în care… ar fi incapabil să facă faţă acestei înfruntări ca un observator aproape indiferent şi nu ar risca să pună această întrebare, subiect de conflict:

— Înainte de-a încheia capitolul activităţilor tale, aş putea şti dacă ele ne obligă să ne privăm de concediu?

— Pe mine da, cu siguranţă. Cu emisiunea zilnică şi cu cea pe care vreau s-o pregătesc cu Basile, plus

consultaţiile din ce în ce mai numeroase, n-o să pot lipsi. Dar tu, bineînţeles, te poţi duce să te odihneşti unde vrei.

— Nu-mi place să fiu singur. Mai ales în concediu.

— Atunci, de ce nu te-ai duce în Canada, unde se turnează noul film în care joacă Victoria şi Lorenzo?

— E, într-adevăr, o idee… Poate cam periculoasă, nu crezi?

— De ce periculoasă?

— Acest gen de separare poate antrena întâlniri, şi de o parte şi de alta.

Brigitte zâmbeşte cu milă:

— Bietul meu Georges! Ştii la fel de bine ca şi mine că nu-i nevoie să ne despartă un ocean pentru a întâlni pe cineva.

Georges e sigur că fraza lui Brigitte nu e inocentă, dar se întreabă pe cine vizează: pe el şi întâlnirea lui cu Mary, despre care a avut cu siguranţă ecouri prin Victoria? Sau pe ea şi întâlnirea ei cu unul dintre numeroşii tipi care-i fac complimente? Nesigur, se mulţumeşte s-o aprobe:

— Aşa e: poţi întâlni pe oricine, oriunde, oricând.

O barcă în care se infiltrează apa. Cei doi ocupanţi nu încearcă nici să-i astupe fisurile, nici să i le lărgească. Aşteaptă naufragiul, nedorind niciunul să-şi asume responsabilitatea. Iată impresia cu care a rămas Georges după reîntâlnirea cu soţia lui. Sperau oare o altă ieşire? Şi care ar fi aceea? O reconciliere profundă pe fond de cearşafuri boţite? Sau, dimpotrivă, o izbucnire violentă pe un fond de uşi trântite. De ce n-au încercat nimic, în acest sens? Până când se vor complăcea în acest imobilism prudent?

O mulţime de întrebări grave peste care Georges trece cu o uşurinţă ce-l surprinde, la început, apoi îl amuză şi, în fine, îl conduc într-o cabină telefonică, înainte de-a se întâlni cu doctorul Auchard.

— Alo, Mary?

Îi răspunde o voce pe nas, având totuşi inflexiunile inimitabile ale lui *Lady Gondola:*

— Sunt papagalul automat al Mariei Morelli, absentă pentru moment. Pe cât de animal, pe atât de disciplinat, mă supun ordinelor sale şi îi transmit numai

mesajele pe care le speră. Dacă credeţi că al dumneavoastră nu intră în această categorie, puteţi să închideţi. În caz contrar, vă ascult… după ce auziţi tonul, please!

Georges nu ezită a se clasa printre corespondenţii speraţi şi-l roagă pe papagalul automat să-i transmită lui Mary că umbrela ei i-a servit deja drept paraşută şi că de la Vésinet îşi iau zborul spre Roma gânduri furnicătoare… de recunoştinţă.

O rază de soare italian mai întârzie încă pe buzele lui Georges când intră în bistroul unde-l aşteaptă deja fostul său cumnat, cu nasul într-un ziar. Pare atât de copleşit de tristeţe, încât putea crede că a descoperit numele unei rude dragi la rubrica de decese. Adevărul e pe aproape, de altfel. Tocmai a citit un articol critic despre emisiunea din ajun, articol în care este asasinat un medic „atins de tulburări de vorbire", care-i seamănă ca un frate. Celelalte articole, pe care le-a decupat şi pe care i le arată lui Georges, aproape că sunt şi mai incisive, într-unul i se recomandă „o cură la Néris-les-Bains pentru a-şi îngriji nervii". Un altul se ia de „scăfârlia lui lipsită… de păr şi de idei". Într-un al treilea, este bănuit de-a fi vrut să ilustreze tema îmbătrânirii „printr-un frumos exemplu de degenerescenţă". În schimb, se subliniază unanim brioul doctorului Basile, salutat ca „un supradotat al tubului catodic".

Georges se străduieşte, cât poate el de bine, să-i oblojească rănile lui Etienne. Citându-l pe Bismark, care considera elocinţa ca pe *un dar care exercită o influenţă superioară valorii sale,* încearcă să-l convingă că este mai important să fii un medic bun decât un bun orator. Doctorul Auchard nu e convins de asta. Azi-dimineaţă, trei dintre pacienţii lui şi-au anulat programarea! În schimb, telefonul doctorului Basile, pe care l-a căutat de mai multe ori, de curiozitate, suna într-una ocupat.

Ca un al doilea balsam, Georges încearcă să-i plaseze un argument pe care i l-a servit altădată Brigitte şi pe care furnicuţele l-au învăţat să-l aprecieze:

— Orgoliul ne împinge să credem că suntem buricul lumii, când, de fapt, oamenii sunt atât de preocupaţi să-şi privească propriul buric, încât nu le mai rămâne timp să se uite şi la al altora.

Nici de data asta Etienne nu e convins: azi-dimineaţă, menajera nu i-a ascuns că e consternată şi că, la cumpărături, toată lumea se arătase îngrijorată de „ceea ce i s-a întâmplat săracului doctor”. Cât despre colegii de spital, mutrele compătimitoare i-au arătat clar că, între buricul lor şi cel al pacienţilor lor, l-au putut diseca pe îndelete pe al lui, în faţa televizorului.

Georges nu mai insistă şi scoate repede un al treilea balsam, mai eficace, crede el: reconfortarea pe care Etienne o poate găsi în sânul familiei lui atât de unite. Acesta zâmbeşte trist. L-a decepţionat că prima reacţie a fiicei celei mai mari – Natty Lorrent – a fost să se felicite că şi-a luat un pseudonim. E pe punctul de a obţine la televiziune o emisiune politică, în care ea ar prezida dezbaterile unui grup, exclusiv feminin, de ziariste şi care s-ar putea intitula: „Panterele Roz” sau „Cuşca cu Leoaice”. Sărmanul Etienne înţelege foarte bine că numindu-se Auchard ar fi fost pentru fiica lui un handicap, şi totuşi…

Georges se grăbeşte să-i îndrepte atenţia spre fiul său, mult mai iubitor.

— El? El a uitat pur şi simplu de emisiune.

— Poate că aşa-i mai bine.

— Da, dar n-a uitat să citească criticile.

— Şi ce ţi-a spus?

— „Slavă Domnului că nepoţii tăi nu ştiu să citească!”

— Doar atât?

— Despre acest subiect, da. Apoi mi-a vorbit despre problemele sale cu gemenii.

— Cu gemenii!

— Da… E foarte preocupat de G.S.A.V.-ul care li se acordă.

— Ce e G.S.A.V.?

— Gestiunea Spaţiului Audio-Vizual.

— El a inventat formula asta?

— O, nu! Toţi cei care au şansa de a fi mediatici sunt preocupaţi de gestiunea spaţiului lor audiovizual.

Obligatoriu, e atât de important!

— Aha!

— Tu habar n-ai: dacă vorbeşti prea mult despre ei, asta-i agasează, dacă nu vorbeşti destul, i-ai uitat.

— A! Înţeleg, dar în ceea ce-i priveşte pe gemeni…

— Antoine nu mai face faţă propunerilor de publicitate.

— Păi, ar trebui să fie mulţumit.

— Mulţumit, dar perplex. Se frământă dacă e mai bine să-şi facă interesul imediat, exploatându-i la maximum, cât sunt la modă, sau să le rărească apariţia, pentru a evita saturaţia, prelungindu-le cariera.

Georges se străduieşte să zâmbească şi să rămână indulgent:

— Păi, o carieră de bebeluş roşcat e limitată obligatoriu în timp.

— Bineînţeles, dar cu o bună G.S.A.V. se pot menţine până la patru ani, poate chiar cinci, dacă nu cresc prea repede. Apoi, la naiba, Antoine va trebui să găsească un alt filon.

— Poate, între timp, fabrică nişte tripleţi…

— S-a gândit deja la asta, dar nevastă-sa nu-i de acord, răspunde Etienne pe tonul cel mai serios din lume.

Bineînţeles, ultimii doi membrii ai clanului Auchard – Clo şi Flo – atinşi şi ei ca ceilalţi de virusul „teleexhibiţionismului”, nu i-au susţinut cu nimic moralul fratelui şi respectiv tatălui. Ele i-au furnizat ca singură consolare indicele slab de audienţă: 4%. Evident, e totuşi 4%, asta mai limitează dezastrul! Etienne le înţelege şi pe ele: sunt în plină ascensiune. El în plină coborâre. Asta nu le uşurează relaţiile.

— Lor le merge bine? întreabă Georges.

— Mai mult decât bine! Şi pe toate fronturile: de la apariţia în emisiunea lui Brissandre, în restaurant nu mai găseşti un loc liber, iar vânzarea cărţii a crescut brusc.

— Ce? Au participat şi ele la circul lui Gon-Gon Imperator?

— Păi, cum! Ba chiar le-a băgat în ghearele lui Moutiers.

— Flo şi Clo înfruntându-se cu socrul meu?

— Da! Clo a ezitat puţin înainte de-a accepta. Situaţia era jenantă. Dar până la urmă şi-a învins reticenţele, spunându-şi – pe bună dreptate – că nu avem dreptul să refuzăm o promovare televizată pe motive de ordin personal. Şi bine a făcut: l-a pus în mare încurcătură pe huiduma de Fernand!

Georges nu ştie ce-l uimeşte mai mult: Clo, trufaşa, sacrificându-şi amorul propriu pe altarul publicităţii, sau fratele ei care-o admiră! Şi invidia! Şi, ceea ce e mai rău, îi spune acum lui Georges că, deoarece se consideră „dezonorat" din cauza eşecului său pe micul ecran, s-a decis să se exileze cu soţia în casa lor din insula Călugărilor unde, slavă Domnului, zgomotul mării îl mai poate înăbuşi încă pe cel al televiziunii!

— În fine, Etienne… mă întreb ce-ai face dacă ai avea ca mine un fiu care-şi afişează imoralitatea, o fiică intimitatea şi un alt fiu homosexualitatea?

Pentru doctorul Auchard, nu există niciun raport între situaţia sa şi cea a cumnatului său: mai întâi, nu Georges, personal, e cauza, ci copiii lui. Apoi, în ceea ce-i priveşte pe primii doi, ei au reuşit, iar succesul justificând orice, el nu poate fi decât mândru. Cazul lui Didier este, evident, mai jenant… în măsura în care cartea, din păcate, nu pare sortită gloriei.

Din păcate…

Georges simte cum urcă în el una din acele furtuni de altădată… Furtunile dinainte de furnicuţe. Pentru a se calma, le cheamă în ajutor. Inundă încăperea: Auchard, ca himenopteră dislocată prin „teleexhibiţionism", îi inspiră mai mult milă decât ură şi, la sfârşitul mesei, îl poate părăsi cu o formulă încurajatoare, rezervată în general bolnavilor incurabili. Asta nu-l împiedică, spre seară, când ajunge la Vésinet, să se simtă agasat numai amintindu-şi de mutra lăbărţată a lui Etienne, de complexele lui absurde, de părerea lui aberantă despre Victoria, Valentin şi Didier.

Gândul că ar vorbi despre asta cu Brigitte, iar ea ar fi o dată în plus în dezacord cu el, îl agasează şi mai tare.

Intrând în hol, Georges aude voci venind din biroul lui, în mod normal pustiu la ora aceea. Le descoperă, stupefiat, pe Doamna nr. 1 şi pe Doamna nr. 2 stând de

vorbă cordial. Despre ce anume? Despre tema astrală pe care cea de a doua i-a stabilit-o primei. Doamna nr. 1 tocmai a luat cunoştinţă de ea în cabinetul din Pecq şi s-a declarat încântată. Fiind ultima programată de Brigitte, a rugat-o să o aducă aici ca să aibă o întrevedere cu fostul ei soţ în legătură cu fiul lor Didier, întrevedere destul de serioasă, dacă a dorit să aibă loc într-un cadru de lucru şi între patru ochi. Dorinţă pe care Brigitte a înţeles-o foarte bine. Dispare discret, după ce o îmbrăţişează, totuşi, pe Clotilde ca pe o veche amică.

— Vă înţelegeţi într-adevăr bine, constată Georges de-ndată ce Brigitte iese.

— E preferabil! Având în vedere că vom lucra împreună.

— Cum asta?

— Ni s-a încredinţat, mie şi lui Flo, rubrica culinară la emisiunea matinală, în care Brigitte va avea rubrica astrologică. De altfel, ea i-a vorbit foarte frumos lui Boulier despre noi.

— Cine-i Boulier?

— Producătorul emisiunii. Un tip foarte simpatic: cam în stilul doctorului Basile, fizic, în orice caz.

— Îl cunoşti pe Basile?

— Da… L-am văzut ieri în timp ce-l forfeca pe sărmanul meu frate.

„Sărmanul ei frate”, în realitate, Clotilde nu-l plânge. Are ceea ce merită. Lincoln îl prevenise că nu era pregătit ca să înfrunte camerele de filmat, că oricum, niciodată nu va fi apt pentru acest gen de exerciţiu, că era mult prea emotiv şi că ar face mai bine să renunţe. Etienne nu l-a ascultat. A păcătuit din orgoliu. A vrut să le arate celor două fiice şi mai ales ei, sora lui, că poate fi şi el mediatic. A fost de un ridicol total şi se simte vexat că a eşuat acolo unde ele au reuşit.

Este clar că, dacă Clotilde nu se bucură pe faţă de acest eşec, e departe de a fi nemulţumită. Dându-şi seama, după zâmbetul lui Georges, că reacţia ei nu e sincer frăţească, preferă să abandoneze subiectul şi să intre direct în cel care o adusese acolo:

— M-am dus să-l văd pe editorul lui Didier.

Fraza a fost aruncată pe un ton provocator, ceea ce-l alertează imediat pe Georges.

— De ce?

— Ştiind cât de mult l-a încurajat pe Didier ca să scrie acest roman, m-am mirat că nu i-a făcut nicio publicitate şi l-am întrebat care e motivul.

— Şi?

— A pretins că prevăzuse o importantă campanie de lansare pentru care a plătit cu propria-i persoană, dar că tu ai făcut apel la relaţii influente care l-au constrâns la tăcere. Această explicaţie mi s-a părut lipsită de bun simţ, aşa că am vrut să verifice personal dacă e adevărată.

— Absolut adevărată.

— Ai fi putut cel puţin să mă previi.

— S-a petrecut fără ştirea mea, în timp ce încercam, la Castagnet, să-mi revin după şocul pe care l-am avut la vederea profesiunii de credinţă a scumpului nostru fiu.

— Atunci, dacă nu tu, cine s-a amestecat în afacerea asta?

— Victoria! Relaţiile ei au intervenit.

Ura o sufocă pe Clotilde. Blestemă egocentrismul acestei fete răsfăţate, care uită cam repede că Didier a purtat înaintea ei numele de Vals şi care, nerecunoscătoare de-a fi avut un noroc porcesc, îşi împiedică fratele după tată să şi-l încerce şi el pe-al lui. Georges crede că va potoli furia lui Clotilde spunându-i că fiica lui a făcut-o din dragoste filială, ştiind că tatăl era într-o depresiune totală, după cum s-a dovedit, aproape de sinucidere.

— Ai încercat să te suprimi?

— Da.

— Sper că nu din cauza lui Didier?

— Ba da, bineînţeles!

Iat-o pe Clotilde reînnoindu-şi atacul: Georges este un tată mai nedemn decât îşi închipuise! În loc să se lamenteze, ar fi trebuit să se bucure că fiul şi-a găsit în fine calea, şi-a rezolvat problemele – afective şi profesionale! Ar fi trebuit să înţeleagă că această carte constituie pentru el o eliberare nesperată; că un succes i-ar fi permis să-şi asume mai bine acest „altfel al lui”!

Ar fi trebuit să-i dea o mână de ajutor, dar el, nu! L-a demolat. Şi peste toate astea – culmea! – îşi permite să se erijeze în apărător al moralei, uitând că prin divorţ şi-a perturbat în aşa hal fiul, încât, personal, crede că el e responsabil de homosexualitatea lui… în timp ce acceptă fără să crâcnească turpitudinile celorlalţi doi copii ai săi!

Asta-i peste puterile lui Georges: nu suportă să mai audă. Se repede la Clotilde, o obligă să se aşeze şi dezlănţuie împotriva ei unul dintre taifunurile cele mai devastatoare. O acuză că se crede obligată să-şi însoţească liftingul obrazului cu un lifting de idei.

O acuză că la vârsta reumatismelor aleargă după tinereţe şi că la vârsta punţilor şi a coroanelor dentare, are brusc fălci de tinerică.

O acuză pe ea că a favorizat homosexualitatea lui Didier, fiind o mamă castratoare, şi l-a împins în braţele acelui Camillou pe care l-a considerat mai puţin posesiv decât o noră.

O acuză că i-a creat cu bună ştiinţă o imagine detestabilă despre el şi i-a alimentat zi de zi setea de răzbunare.

O acuză că întreţine relaţii suspecte cu un prieten de-al lui Didier.

O acuză, în fine, că este o mamă oarbă şi o femeie nedreaptă, care-l condamnă, fără să ştie tot ce-a suferit din cauza Victoriei şi-a lui Valentin.

Când erau căsătoriţi, Clotilde, ca şi Brigitte, nu suporta acest gen de furie. Dar găsise cu ce să o pareze: plângea. La primele lacrimi, ruşinat Georges bătea în retragere. Alte vremuri, altă tactică: Clotilde se ridică şi, cu privirea şi zâmbetul de gheaţă, o ia în direcţia uşii.

— Unde pleci?

Clotilde se întoarce, şi cu un calm insolent:

— La gigoloul meu.

— Te compătimesc.

— Atunci, suntem chit.

Îşi punctează cuvintele cu un salut scurt, deschide şi închide uşa biroului, cu atenţie, pentru ca el să-şi dea seama cât de stăpână e pe ea. Georges, ascuns după perdea, o vede traversând grădina fără să se grăbească,

făcând semn cu mâna unui bărbat elegant, în veston de piele de căprioară, care o aşteaptă lângă o maşină roşie decapotabilă. Îl recunoaşte pe Patrik, vechiul prieten al lui Didier. Acesta o sărută pe Clotilde ca un fiu. Îi deschide portiera… ca un însoţitor bine crescut. Urcă la volan şi demarează lent… ca un domn în vârstă.

Încă sub tensiune, Georges urcă la primul etaj. O găseşte acolo pe Brigitte cufundată în cărţile ei de astrologie. Plină de solicitudine, le lasă de-o parte şi-l întreabă la ce oră doreşte să mănânce.

— Alte întrebări nu ai să-mi pui?

— În legătură cu ce?

— De exemplu, despre vocile ridicate pe care de bună seamă le-ai auzit.

— Mai ales despre asta nu! Trăiesc cu tine şi o să lucrez cu ea. Ţin să stau la distanţă de diferendele voastre, să nu mă amestec.

Încă un subiect de conversaţie mai puţin! În curând n-o să mai poată vorbi decât despre vreme, despre lotoul lui madam Château şi programele de televiziune…

Dă drumul la televizor. E ora informaţiilor. Se vorbeşte despre faimoasa finală din 29 mai care o va opune pe Olympique Marseille echipei Steaua Roşie din Belgrad. Brigitte vine şi se aşază pe braţul canapelei pe care s-a instalat soţul ei:

— O să te uiţi la meci, presupun?

— Evident.

— Aşa m-am gândit şi eu. Am profitat de asta şi am acceptat un dineu de afaceri în seara aia.

— Cu cine?

— Butler.

— Ce fel de afaceri?

Cu zâmbetul cel mai delicios, Brigitte îi agită în faţă arătătorul mămicilor care şi-au surprins copilul în flagrant delict de neascultare:

— Ţi-am interzis să-mi vorbeşti despre muncă…

Ar fi de-ajuns ca Georges să-i aplice perechea de palme care-l mănâncă în vârful degetelor…

Ar fi de-ajuns să strige ceea ce gândeşte: „Stop! M-am săturat! Nu ne mai jucăm! Divorţăm!”…

Ar fi de-ajuns ca brusc să se ridice, să plece şi să sară în primul tren de Roma…

Şi viaţa lui s-ar schimba.

Este conştient că trăieşte clipa în care echilibrul destinului lui atârnă de un cuvânt, de un gest.

Acest cuvânt, nu-l va spune.

Acest gest, nu-l va face.

Pentru asta, a fost de-ajuns să simtă parfumul Brigittei.

A fost de-ajuns să-i ghicească linia coapsei sub blugi.

A fost de-ajuns să-şi amintească. Să-şi imagineze…

Ei da, Mary, e greu să-mi părăsesc gioarsele astea de papuci găuriţi!

CAPITOLUL 17

De două ori pe zi, şi la ore diferite, Georges îi dă telefon lui Mary sau, mai bine zis, încearcă să dea de ea la telefon. De fiecare dată îi răspunde papagalul automat. De fiecare dată, mesajul este schimbat, dar niciodată nu i s-a comunicat ora la care ar fi prezentă Mary, în ciuda apelurilor repetate. E convins că e acolo dar, fidelă politicii de neamestec, nu se manifestă şi o să-l lase s-o clopoţească până… „până când o să plouă foarte tare la el acasă", aşa cum i-a spus. Începe să-l enerveze scoţiana, cu forţa ei de caracter, el, care la cel mai slab apel, se repede la aparat. Decis să o scoată cu orice preţ din muţenie, pe 22 mai îşi reînnoieşte apelul şi adoptă o voce patetică:

— Mary, vă implor, dacă sunteţi acasă, răspundeţi-mi! Trebuie neapărat să vă vorbesc, e urge…

Mary iese imediat din vizuină, cu vocea plină de umbrele:

— Da, Georges, sunt acasă. Ce e?

Pe acelaşi ton de naufragiat, Georges reia:

— Am primit azi-dimineaţă lada de vin de Charente pe care aţi câştigat-o la licitaţia abatelui Castagnet.

— Da, şi?

O simte pe Mary ascultându-l cu atâta generozitate, că se ruşinează de subterfugiul la care a recurs şi continuă renunţând la tonul grav, în favoarea celui blând:

— Asta mi-a amintit de week-endul nostru atât de plăcut: masa la „Leul de Aur"… plimbarea cu maşina… minestronele… cumpărăturile… chermeza… Şi mi-a fost dor să vă aud.

— Asta-i tot?

— Nu. Nu numai azi, ci în toate zilele mi-e dor să vă aud.

— Ştiu de la papagal.

— E fermecător, dar după un timp devine deprimant. De aceea am recurs la comedia de adineauri.

— Rău aţi făcut. De-acum, dacă se va întâmpla să aveţi cu adevărat nevoie de mine, n-o să vă mai cred şi n-o să răspund.

— Dar de ce nu vreţi să-mi vorbiţi?

— Din calcul!

— Cum adică, din calcul?

— Cu cât eşti mai lipsit de ceva, cu atât pofteşti mai mult la acel lucru.

— Nu obligatoriu. S-ar putea să-ţi piară pofta.

— Nu, dacă-i destul de mare. E un mijloc bun pentru a o verifica.

— Şi vreţi să o faceţi cu mine?

— Da.

O mică bulă de indispoziţie răbufneşte în răspunsul lui Georges:

— Sunteţi de o sinceritate de-a dreptul dezarmantă.

Mary i-o taie cu aplomb la fel de dezarmant:

— Oh, Georges, mă flataţi! Oricum, plec imediat pe „Sun Kiss”, cu nişte prieteni. O să facem o minicroazieră pe Mediterana, iar pe 29 mai ajungem la Bari pentru finala Cupei Europei.

Într-o secundă, o serie de flashuri defilează prin faţa ochilor lui Georges: Mary la timonă, Mary în aşteptarea zorilor pe mare, Mary urlând pe stadion pentru a susţine echipa OM. Are fulgerătoarea tentaţie să-i strige să-l aştepte că vine la ea… Ca şi la Orly, cu opt zile în urmă, când a văzut-o dispărând. Zice doar:

— Când vă întoarceţi la Roma?

— Pe 1 iunie.

— O să vă sun. Victoria şi Lorenzo m-au invitat să urmăresc meciul pe ecranul lor uriaş. O să-mi facă plăcere să schimbăm impresii pe marginea jocului… Aş fi foarte, foarte contrariat, dacă…

— O să vă răspund.

— O să vă gândiţi puţin şi la Vésinet, între cer şi mare?

— Mult.

Georges e sigur că Mary îi va răspunde pe 1 iunie; sigur că se va gândi mult la el, pe vaporul ei. Mary îi dă un sentiment de securitate cum nicio altă femeie nu i-a inspirat vreodată: cineva care nu minte nu înseamnă neapărat un inconvenient.

Georges are parte de o săptămână senină. Principiul vaselor comunicante: acum Brigitte e cea nervoasă. Se scoală tot mai devreme şi se culcă tot mai târziu. Între

consultaţiile de după-amiaza, munca de pregătire pe care acestea o necesită, studiul temei astrale a doamnei Récamier confruntate cu biografia scrisă de Basile, drumurile prin Paris pentru a-şi garnisi garderoba, în vederea viitoarelor apariţii la televiziune, şi elaborarea primelor emisiuni, e din ce în ce mai „speedată”[28]. Un cuvânt pe care-l adoră şi pe care-l pronunţă cu încântare de fiecare dată când, în timpul unei mese luate pe fugă, Georges reuşeşte să o întrebe ce mai face. E întotdeauna „speedată”, în „formă” sau în „forţă” şi întotdeauna totul e „okey”. Altădată aceste expresii l-ar fi enervat pe Georges. Astăzi le provoacă cu plăcere:

— Nu eşti prea obosită, îngeraşul meu?

— Nu, sunt speedată! Sunt în formă! (Sau: Sunt în forţă).

Răspuns însoţit de apăsarea arătătorului pe un punct al frunţii cunoscut în presopunctură ca fund cel al destinderii; urmat de câteva constatări agasante de genul: „Ah, fir-ar să fie! Am uitat vitaminele!” sau: „Ah, fir-ar să fie! Am uitat să-l sun pe ziarist!” Sau: „Ah, fir-ar să fie! Atâta s-a făcut ceasul?” Şi niciodată: „Ah, fir-ar să fie! Am uitat să-i cer zugravului un deviz pentru baie şi bucătărie!” Asta, niciodată!

Brigitte seamănă cu caricatura unei amazoane contemporane, făcută de un umorist misogin. Georges o priveşte ca pe o actriţă care interpretează rolul unei femei aferate. Pe 28 mai, i se pare chiar că şarjează puţin, stând în picioare la bucătărie, în timp ce înghite o cafea foarte strong, desfăşurându-şi în faţa lui programul, înscris într-o agendă mare, neagră, care face parte din recuzita ei, de la o vreme. Cască nişte ochi înnebuniţi în faţa numărului întâlnirilor; afirmă că n-o s-o scoată la capăt; cântăreşte soluţiile de reluare în cazul că nu le rezolvă pe toate; apoi, speriată de moarte, recunoaşte că, omeneşte, nu-i posibil să facă faţă la toate şi, diagnosticând „un pressing cam *to much”,* îşi prescrie, pentru a nu claca, o pauză de relaxare:

— Dacă am merge să vedem un film?

Georges e nedumerit că, în vârtejul noii sale vieţi, se gândeşte, aşa, deodată, să meargă la cinema, mai ales

la filmul *Dansând cu lupii,* care durează patru ore. În fine…

— Dacă tu crezi că asta te va relaxa…

Şi filmul a relaxat-o cu adevărat: în ciuda interesului de a-l vedea, Brigitte a moţăit aproape tot timpul proiecţiei.

— Poate dormeai mai bine în patul tău.

— Nu, nu, mă debranşez mai uşor la cinema.

Ajungând la Vésinet, Georges merge direct la dicţionar.

— La ce te uiţi?

— La definiţia exactă pentru „a debranşa”.

— Şi?

— Cuvântul nu-i menţionat.

— E o ediţie veche.

— Cu siguranţă! Nici „a dezbuimăci” nu figurează.

Georges percepe ceva ca un chicot stăpânit, dar nu-i cel al soţiei sale. Ea s-a dus deja să se culce. E cel al furnicuţei.

A doua zi dimineaţă, de cum intră în birou, domnişoara Curtebise îi spune că doctorul Auchard îl aşteaptă la telefon.

De trei zile, telefonul lui se află branşat exclusiv pe Tele-Mouette. Apelul matinal şi îndepărtat nu poate aduce veşti bune. Tonul încurcat al lui Etienne miroase de-a dreptul a catastrofă.

— Voiam să-ţi spun… sunt cel mai în măsură să înţeleg… îmi pare nespus de rău…

— Dar despre ce e vorba?

— Păi… Didier… aseară…

— Ce anume?

— Nu eşti la curent?

— Cu ce?

Georges, care se vedea deja conducându-şi fiul pe ultimul drum, primeşte vestea cu oarecare uşurare: Didier a apărut aseară în emisiunea lui Gonzague, faţă în faţă cu marchiza de Quenous-Fussions, care, cu această ocazie, a făcut un număr uluitor de bătrână doamnă indignată, decepţionată de-a fi descoperit sub coperta atât de promiţătoare a cărţii, nu preocupările pe care le spera, ci nişte „giugiuleli” soporifice, numai bune de descurajat un dormitor de novice. Pommier,

care contase pe aristocrată pentru a apăra steagul prăfuit al virtuţii şi, deci, să declanşeze scandalul, nu s-a ales cu nimic. Iar Didier, de la care se aştepta să spintece o „dinozaură încuiată”, şi-a pierdut cumpătul din cauza batjocurilor bunicii „cerber” care, pentru a încheia, i-a aplicat o lovitură fatală lansându-i: „E de mirare, totuşi, tinere, că tocmai dumneata să-ţi pierzi şirul vorbelor şi să nu poţi da nicio explicaţie!”

Etienne Auchard îl aduse pe Georges în culmea exasperării, exprimându-şi regretul că Didier nu a putut profita, ca Flo şi Clo, de fantastica ocazie pe care i-a oferit-o Gonzague; că apariţia de ieri constituie mai degrabă o contrapublicitate pentru cartea lui; şi că este, ca şi el, un handicapat al mediatizării – şi asta definitiv.

Lui nici prin cap nu-i trece că fiascoul lui Didier, pe care-l deplânge – sau se preface că-l deplânge – e, pentru Georges, singurul punct pozitiv în toată tărăşenia asta, altfel lamentabilă sub toate aspectele.

Georges se stăpâneşte un timp, apoi, nemairezistând, în ciuda privirii galeşe a domnişoarei Curtebise, îl trimite pe doctorul Auchard la origine.

Închide şi iese ca o furtună, urcând scara câte trei trepte deodată, azvârlindu-şi Saturnul spumegând în Plutonul radios la Brigittei.

— Mulţumesc pentru seara de ieri!

— Dar…

— Ştiai că amicul tău Gon-Gon îl invitase pe Didier în emisiunea lui, nu?

— Da, dar n-a fost solicitat de Pommier, de aceea prietenul lui Butler n-a putut interveni.

— Cine l-a contactat?

— Clotilde.

— Clotilde!

— Imediat după tărăboiul vostru din birou.

— Ca să mă sâcâie?

— Ca să-şi ajute fiul. L-a implorat pe Gonzague să-i ia cartea.

— Iar netrebnicul ăsta a acceptat!

— Ce vrei… meseria înainte de toate! A văzut titlul romanului şi numele de Vals: s-a gândit că va fi o lovitură frumoasă. Ceea ce a şi fost de altfel. Nu pentru

Didier, ci pentru el. Datorită marchizei, care, se pare, a fost irezistibilă.

— S-ar fi cuvenit să mă previi. M-aş fi dus să stau şi eu de vorbă cu drăguţul ăsta de Brissandre.

— Ca să-i aplici tratament ca lui Pommier? Ocazie de-a te mai trezi cu o reclamaţie pe cap, iar poliţia să-şi amintească şi de prima.

— Să zicem… Dar tu, care eşti atât de intimă cu el, de ce n-ai încercat să-l convingi să renunţe?

— Am încercat. Dar n-am avut câştig de cauză decât într-o singură privinţă.

— Care?

— Să nu-l bage pe fiul tău în ghearele tatălui meu.

— N-o să-mi spui că avea intenţia s-o facă?

Ei bine, da! I-o spune! Şi nu se opreşte la asta! Pledează cauza lui Gonzague: îndrăzneşte să afirme că el a crezut că Georges este de acord cu demersul fostei soţii şi că a fost dezolat să afle că nici vorbă nu era de aşa ceva! Merge chiar mai departe: îndrăzneşte să-i fie recunoscătoare lui Gonzague că i-a sugerat să-l ducă ieri pe Georges la cinema, argumentând că, în general, eşti mai puţin agresat de ceea ce ţi se povesteşte după întâmplare, decât de ceea ce vezi în direct. Îndrăzneşte să se felicite că i-a urmat sfatul, căci, văzându-i furia de azi, după întâmplare, tremură numai gândindu-se la ce ar fi putut să suporte ieri, în direct!

Asta nu mai e îndrăzneală, e temeritate.

Nu, nu e temeritate, e provocare.

Dar ce să provoace? Ce vrea? Ce urmăreşte? Să spună! Să spună-odată! Georges şi Brigitte se înfruntă. Ochii li se încrucişează ca nişte săbii. Necruţători. Se cântăresc. Se pândesc. Aşteaptă. Brigitte ştie, ca şi el, că se află din nou la un cuvânt de punctul fără întoarcere. Un cuvânt al ei, de data asta. Georges n-ar şti să spună dacă speră acest cuvânt sau se teme de el. Nu simte nici uşurare, nici decepţie când o aude murmurând:

— Fii drăguţ, Georges, şi lasă-mă. Am de lucru.

De ce şi-a băgat subit sabia în teacă? De ce şi-a înăbuşit cuvântul fatal? Georges nu-şi poate imagina că şi ei îi este greu să se desprindă de vechii papuci găuriţi. Mai degrabă ar fi tentat să creadă că nu a dat

încă de sandalele noi ale visurilor ei, cu care să-i înlocuiască: Gonzague? Prea tânăr! Basile? Nu destul de sigur! Butler? Totuşi, nu! Outsiderul de ultimă oră, Boulier, poate? Bah! o să vadă. Nu-i rămâne decât să aştepte repriza următoare… sau pe cea care-o să-i urmeze… şi tot aşa.

Laşitatea îl agasează. Aşteptarea prudentă a soţiei sale îl irită. Perfidia Clotildei îl face să vomite. Nulitatea lui Didier îl exasperează. Eschivarea domnişoarei Curtebise, care pretinde că n-a văzut emisiunea, îl îngreţoşează. Prostia lui madam Château, care laudă hazul bătrânei marchize, îl congestionează de turbare. Problemele clienţilor îl plictisesc. Şi, colac peste pupăză, oglinda retrovizoare a maşinii se desprinde, în momentul când demarează, ceea ce îl înfurie împotriva industriei franceze de automobile, apoi împotriva lumii întregi – cu excepţia Japoniei, unde maşinile au oglinzi retrovizoare bine prinse! Şi o să vedeţi că, aşa cum a pornit, OM va pierde Cupa Europei!

Pe scurt, după o zi execrabilă, un traseu epic de la Vésinet până la Porte de Montreuil, Georges ajunge la Victoria şi Lorenzo cu o oră înaintea începerii meciului, mai încordat decât toţi jucătorii din Marsilia şi din Belgrad la un loc.

Dar, deodată, miracol! Carcasa de urs cu răni deschise se năruie. Viaţa e un imens sac cu surprize! Loftul ridicol e sucursala lui Disneyland! OM o să câştige! În pragul uşii, o apariţie: Mary. Cu un deget pe buze îl invită să nu-şi manifeste uimirea, apoi, şoptit, îl întreabă: „Ce mai faceţi?” arătându-i în acelaşi timp că nu e vorba de un simplu gest de politeţe.

Îi răspunde, făcând pauză după fiecare cuvânt, cu o precizie bine calculată:

— Mă simt exact la fel de uşurat ca într-un avion care iese dintr-o zonă de turbulenţă serioasă.

Ea zâmbeşte şi, tot şoptit, îi defineşte la rândul ei starea în care se află:

— Eu mă simt foarte exact ca o imbecilă fericită, care uneori se simte mai mult imbecilă decât fericită iar alteori, ca în cazul de faţă, mai fericită decât imbecilă.

Fără nicio tranziţie, în urma unor zgomote în interiorul loftului, continuă pe un ton care se vrea natural:

— Ba da, bineînţeles, copiii sunt aici… cu un fotograf… cred că au terminat. Intraţi, vă rog. Sunt încântată să vă revăd.

Dată fiind configuraţia acestei locuinţe, fără pereţi despărţitori, Georges şi Mary nu-l pot evita pe fotograf. Un tânăr fermecător, de altminteri, şi cu siguranţă prieten al animalelor, pentru că se plimbă cu pisica după el. Lorenzo şi Victoria fac prezentările:

— J.J.B. Şi pisica lui… „Mandou”. Mama mea.

— Aceiaşi. Tatăl meu.

Cum putea să rateze numitul J.J.B. ocazia unui clişeu familial şi inedit! Mai ales că părinţii tânărului cuplu sunt nemaipomenit de fotogenici. Păcat! Ei nu sunt cooperanţi. Refuză simultan să se fotografieze cu copiii lor. J.J.B. nu-şi ascunde mirarea:

— De ce? Nu vă place ceea ce fac?

— Ba da! Ba da! dar… fiecare cu meseria lui.

Fotograful simte că ei se jenează, ceea ce-l incită să insiste. Victoria, grijulie să nu iasă din graţiile unui as al imaginii, îi susţine cererea. Lorenzo, dorind să termine cât mai repede, se aliniază de partea lor. Pentru ca dorinţa lor de anonimat să nu-i pară suspectă lui J.J.B., mai obişnuit cu nesăţioşii de pub decât cu alergicii la flashuri, Georges şi Mary se resemnează să cedeze.

Clic-clac! Luaţi-vă de braţ, va fi mai şic! Clic-clac! Femeile stând pe canapea, bărbaţii în picioare, în spate. Clic-clac! Schimbă locurile: Lorenzo, în dreapta Victoriei şi… aşa! Clic-clac! Toţi patru pe canapea, acum, şi vă uitaţi la televizor. Clic-clac! Mai strâns, ca să vă prind pe toţi. Clic-clac! Perfect! Încă o dată. Clic-clac! Nu uităm să zâmbim. Clic-clac! Ultima, gata. Clic-clac! Oh! Domnul Vals n-a zâmbit. Clic-clac! Acum eu, m-am mişcat. Clic-clac! Doamna Morelli, nu ţineţi pumnii strânşi! Mulţumesc! Clic-clac! Oh! S-a declanşat singură! S-ar putea să fie cea mai bună!

Imediat după plecarea lui J.J.B., Victoria, căreia nu-i scăpase schimbarea la faţă a tatălui ei după fiecare fotografie, urcă prudent ca să se demachieze – zice ea –

şi să-şi scoată „halatul de lucru”. În cazul de faţă, un tricou cu nasturi neîncheiaţi şi o fustă cu fermoarul netras. Lorenzo o urmează, pretextând că are de dat un telefon. Fără să-şi dea seama că locuinţa lor e teribil de indiscretă, tânărul cuplu începe să discute. Ce-i drept, nu-i decât o conversaţie a doi lucrători care vorbesc despre munca lor, după orele de serviciu. Ea crede că fotografiile din după-amiaza asta or să fie extra. Mai ales cele cu pisica. A ajuns la concluzia că pisicile sunt mai fotogenice decât câinii. Lorenzo e de acord. Dar se întreabă dacă, pentru lansarea filmului *Maria Chapdelaine,* un câine n-ar fi fost mai potrivit decât o pisică angora. Ea e de acord, dar angora e mai voluptuoasă şi „pe undeva”, mai sugestivă. În această privinţă, el e obligat să se încline: când ea mângâie pisica pe burtă, e „pe undeva” mai sugestiv decât dacă ar dezmierda spinarea unui câine. Adică e mai feminin. De data asta… au înţeles cauza. Dar pentru următoarea şedinţă, pentru că trebuie să găsească mereu ceva nou, el s-a gândit că o maimuţă… Îhî!… ea se înroşeşte de fericire: parcă ar fi Marie Curie în momentul descoperirii radiului! Ca şi savanta, de altfel, Victoria întrezăreşte de pe acum exploatările posibile ale acestei găselniţe: maimuţa căutând o arahidă între sânii ei, maimuţa trăgând cu coada fermoarul de la fusta ei, maimuţa privind-o cum urcă scara…

Lorenzo întrerupe această frumoasă efervescenţă creatoare. Apropo de scări, îi e teamă ca nu cumva unghiurile cadrelor luate de J.J.B. de jos cu Victoria sus, să nu fie… prea revelatoare! Ah! Ce curios, şi ea îşi punea aceeaşi întrebare. Dar, gândindu-se bine, nu are impresia. Oricum, nu e cazul să intre în panică: avea ceva pe dedesubt! Iată-l pe Lorenzo liniştit în această privinţă, dar altceva îl preocupă: tare îi e teamă că J.J.B., în intenţia lăudabilă de-a pune fesele Victoriei în valoare, să nu le fi bombardat cu un tir încrucişat de proiectoare prea puternice, ceea ce riscă să fie puse… exagerat în valoare. Ca să nu existe nicio neînţelegere, pe un subiect de o asemenea gravitate, Victoria îl întreabă pe Lorenzo dacă într-adevăr a vrut să spună că fesele ei riscau să pară în fotografie prea mari. El confirmă: exact asta a vrut să spună. Aşa că nu-i de

glumit! Ăsta-i lucru serios: fesele sunt imaginea ei de marcă, instrumentul ei de lucru – pe care, în paranteză fie spus, Butler a sfătuit-o să şi le asigure, aşa cum pianiştii îşi asigură mâinile. Nici vorbă să te atingi de ele… în fine, să le deformezi. Ea e cunoscută ca având unul dintre cele mai frumoase cururi din cinema, aşa că nu-şi poate permite faţă de publicul ei să aibă, aşa, deodată, un ditamai tender lătăreţ. Fără a mai pune la socoteală prietenele care ar fi prea mulţumite să poată colporta peste tot că la „sărmana Victoria nu e mare numai capul!" Ar muri de ruşine. Lorenzo o linişteşte: chiar mâine o să-i ceară lui J.J.B. să vizioneze toate fotografiile şi să le distrugă pe cele în care avantajele Victoriei s-ar transforma în inconveniente! Răsuflând uşurată, Victoria decide ca, de acum înainte, să ceară dreptul de a vedea orice reportaj. Nimic mai normal: are dreptul să-şi gestioneze capitalul. Ei, bine! În afara spaţiului audio-vizual, va trebui să-şi gestioneze şi capitalul crupei (eufonic Krupp, ca uzinele). În curând, artiştii, în loc să frecventeze cursurile de interpretare, vor fi obligaţi să ia lecţii de gestionare.

Jos, lângă scară, Georges îşi încleştează mâinile pe balustradă, într-o încercare de a-şi sugruma indignarea. După ce timpul îl mai estompase şi alte actualităţi familiale i-l mai sustrăsese atenţiei, curul Victoriei i se impune din nou, agasându-l cu intensitatea de la-nceput. E ca ochiul lui Cain: o să-l urmărească pretutindeni şi pentru totdeauna! Georges nu va putea suporta niciodată meseria asta exhibiţionistă! Nu se va obişnui în vecii vecilor să renunţe la stimă, chiar şi pentru fiinţa pe care o iubeşte cel mai mult pe lume! În vecii vecilor! Mary s-a apropiat de el, fără zgomot. Deget după deget, ea-i desprinde de pe balustradă mâinile crispate, i le apropie de obraji, îi trece palmele peste buzele ei. Primul lor contact fizic. O atingere. O adiere. Georges e zguduit ca un licean. Sau mai bine zis, ca un bărbat admirând instinctul specific adevăratelor femei, care le inspiră gestul potrivit. Instinctul specific adevăraţilor bărbaţi l-ar îndemna la un sărut devastator şi la o îmbrăţişare dezlănţuită… dar ştie dinainte că aceste clipe sunt unice, de neînlocuit… deci, le prelungeşte. Îşi desprinde mâinile pentru ca, la

rândul lui să le cuprindă pe ale lui Mary şi să-i soarbă, cu săruturi delicate, parfumul fiecărui deget. *O, timp, suspendă-ţi zborul…* Nu mai sunt într-un loft de metal, ci într-un budoar de catifea, capitonat. Ah! Cât de departe e acum curul Victoriei…

Ei bine, nu, iată-l că tocmai se anunţă! Cerule, fiică-mea! Cei doi dinozauri se despart ca doi tineri speriaţi, la gândul de a fi surprinşi de părinţii lor. Georges se repede la televizor ca să dea sonorul mai tare, Mary la frigider pentru a scoate sticlele pe care le pusese la rece şi care vor însoţi gustarea pe care o aranjase, după chipul şi asemănarea ei: icre negre şi brânză camembert, vodcă şi şampanie.

Lorenzo şi Victoria coboară în jogging. Cu faţa curată, de copii proaspăt spălaţi. Părul ei lung e strâns într-o coamă de cal. Georges o îmbrăţişează. A redevenit fiica lui. „Frumoasa lui nedreptate”… care se va cuibări în braţele iubitului ei, în timp ce el merge şi se aşază într-un fotoliu de două locuri, lângă Mary… Distanţa care-i separă nu-i împiedică pe cei doi dinozauri să fie la fel de apropiaţi unul faţă de altul ca cei doi mormoloci aglutinaţi ai lor.

De la începutul partidei, pe care o întâmpină plini de speranţe – ridicând primul pahar de vodcă pentru victoria echipei OM – şi până la fluierul final, care-i face să se arunce dezamăgiţi asupra ultimului pahar de vin roşu, pentru a-şi îneca amarul înfrângerii favoriţilor lor, toţi patru au vibrat la unison, au împărtăşit acelaşi entuziasm, aceleaşi îndoieli, aceleaşi temeri, aceeaşi decepţie când Manuel Amoros – nefericitul! – a ratat. Tristeţea continuă să-i copleşească. Tinerii îi iau peste picior fără răutate.

— V-aţi scrântit de-a binelea, de suferiţi în halul ăsta, pentru un meci de fotbal, spune Victoria. Cred că nici apariţia noastră într-un film, în pielea goală, nu v-ar afecta într-atât.

— Asta cu siguranţă!

Mary şi Georges răspunseră într-un frumos acord şi cu aceeaşi vivacitate. Izbucnesc simultan în râs. Victoria îi tratează de „copii fără minte” şi-i învăluie într-o privire indulgentă. Foarte curând, Lorenzo se declară obosit şi îl roagă pe Georges să aibă

amabilitatea să o conducă pe mama lui la hotel. Acum fac ei pe părinţii. Părinţi, de foarte început de secol, care ocrotesc idila în faşă a copiilor lor, cărora le stă atât de bine împreună!

Ca şi atunci, la întoarcerea din Charentes, Georges e nedumerit de atitudinea fiicei sale. Din nou, Mary îi sugerează că Victoria este poate teleghidată de mama ei. De data asta, Georges recunoaşte ipoteza ca posibilă, deşi nu prea-i înţelege rostul.

— De ce această prefăcătorie? Dacă Brigitte vrea s-o rupem, de ce nu mi-o spune deschis?

— Poate că e cam devreme… n-or fi gata noile sandale.

— Curios! Exact la fel mă gândeam şi eu azi-dimineaţă.

— Apropo de dineul ei de afaceri cu Butler?

Georges frânează dur şi opreşte.

— Doar nu vă gândiţi că Brigitte l-ar avea în vedere pe Butler?

— Ca amant sau ca soţ, de asta habar n-am. Dar ca asociat, da.

— Cum, ca asociat?

— Ar vrea să o ajute să deschidă o societate de producţie pentru televiziune, complementară celei pe care o are el. Societate în care ar intra un oarecare Gonzague, dacă am înţeles eu bine, care-i în plină ascensiune, şi doctorul Basile, care este, pare-se, doldora de tot felul de talente şi de ambiţie.

— Toate astea le-aţi aflat de la Lorenzo?

— Nu! Dintr-un telefon care s-a derulat în absenţa lui, pe la orele şaptesprezece, între Brigitte şi Victoria, care mă credea plecată la cumpărături.

Georges redemarează cu încetineala cu care rumegă vestea. Nu reia conversaţia decât după ce trece în viteza a treia.

— În orice caz, dacă e în căutarea unui nume pentru societatea ei, aş putea să-i propun eu unul.

În momentul când să-l lanseze, îl aude pronunţat de Mary:

— „Cocoţătoarea”!

— Transmiterea gândului funcţionează incontestabil între noi.

— Da, dacă preferaţi.

— Prefer. Asta dovedeşte că avem în comun numeroase puncte E şi probabil puncte S.

Georges începe din nou şi cere explicaţii. Mary i le furnizează într-un mod nostim. Adoră ideea că, în corelaţie cu punctele G, care semnalează zonele de excitabilitate ale trupului, există punctele E, pentru zonele de excitabilitate ale spiritului şi punctele S, pentru zonele de excitabilitate ale sensibilităţii. Bineînţeles, ea consideră foarte important să caute – şi mai ales să găsească – punctele G ale unui partener, dar la fel de importantă – ba chiar mai importantă – determinarea punctelor E şi a punctelor S, pentru că, dacă acestea nu concordă, mai bine nu te mai încurci. Aşa, de exemplu, ea crede că există riscul de incompatibilitate gravă între o persoană ale cărei puncte E sunt electrizate de umorul lui Woody Allen şi o alta ale cărei puncte E nu reacţionează la umorul americanului; situaţia este aceeaşi la două persoane ale căror puncte S sunt impresionate la fel de o aceeaşi scenă, dar una de vederea sângelui sărmanului taur, iar cealaltă, de vederea sudorii nefericitului toreador. Experienţa i-a dovedit că o singură discordanţă a unui punct, ascunde adesea mai multe. Şi invers, o concordanţă… De aceea, se bucură că punctele lor E au reacţionat la fel în privinţa sandalelor noi şi a „Cocoţătoarei”.

Acum Georges accelerează. Din momentul în care Mary evocă zonele erogene, simte o mare nerăbdare să i le descopere. Nerăbdare amestecată cu oarecare teamă: nu reuşeşte să şi-o imagineze făcând dragoste. Faptul că a cedat farmecelor unui gondolier lasă să se presupună o senzualitate năvalnică. În schimb, împăcarea cu o viaţă solitară, ca văduvă, nelipsindu-i totuşi ocaziile, nu pledează în favoarea unui temperament exigent. Mai puţin din curiozitate, cât mai ales pentru a pregăti drumul viitoarei lor intimităţi, Georges o incită pe Mary la confidenţe.

— Nu v-aţi gândit niciodată să vă recăsătoriţi?

— Până acum, nu.

— Ştiu că aveţi mulţi prieteni, că ieşiţi enorm… şi că nu aveţi cum să vă plictisiţi, dar…

— Am şi un amant, dacă asta vreţi să ştiţi.

— A, bun!

Pe tonul acela de şcolăriţă sârguincioasă, pe care-l adoptase şi la abatele Castagnet, pentru a-i vorbi despre vârsta ei, îi furniza toate informaţiile pe care Georges n-ar fi îndrăznit niciodată să i le ceară:

— E foarte frumos, foarte amabil. Se numeşte Roberto. E industriaş şi celibatar. A vrut să ne căsătorim. Dar am refuzat pentru că este foarte tânăr. Lorenzo nu-l poate suferi.

Pe Georges ar fi trebuit să-l mulţumească această mărturisire: iată-l lămurit în ceea ce priveşte activitatea sexuală a distinsei lady. În plus, a avea rival un italian tânăr şi frumos era mai degrabă un compliment, la vârsta lui. Dar de fapt, nu-i mulţumit: acest amant neprevăzut – şi totuşi, logic, previzibil – îl agasează. Şi încă într-un mod nesăbuit – ceea ce-l agasează şi mai mult… şi-i dublează nerăbdarea. Apasă vârtos pedala de acceleraţie.

— De ce vă grăbiţi aşa? Sunteţi nerăbdător să scăpaţi de mine?

— Dimpotrivă. Vreau să ies cât mai repede din această maşină.

— De ce?

— Ei bine, ca să… ca să intrăm în hotel.

— În camera mea?

— Mm… mm… mda.

— Dar bine, Georges, nici nu poate fi vorba. Nu am câtuşi de puţin intenţia să vă devin amantă.

Nouă haltă, de data asta cu oprirea motorului. Georges presupune că bolovanul ăsta de femeie azvârlit în balta lui virilă o să suscite o lungă explicaţie. Se înşală cu desăvârşire. Mary îi explică punctul ei de vedere în doi timpi şi… patru mişcări.

Primo, nu caută amant. Dispune deja de acest articol. Şi încă de unul de foarte bună calitate.

Secondo, e incapabilă de două legături în acelaşi timp.

Tertio, dacă Georges vrea doar să-şi omoare plictisul, îl sfătuieşte să-şi caute o fată mai tânără şi mai puţin exclusivistă decât ea, fată care se va mulţumi

cu o aventură pasageră şi de care, ea, personal, nu e amatoare câtuşi de puţin.

Şi patru, dacă un singur moment, a crezut că prin oferta ei de umbrelă se subînţelegea folosirea patului, înseamnă că punctele lor S sunt categoric divergente şi, deci, e preferabil să nu meargă mai departe.

Totul, aparent, fără urmă de emoţie, ca şi cum ar refuza o ceaşcă de ceai. Georges e total descumpănit. Atitudinea asta liniştită şi fermă îl irită şi îl atrage totodată. Ca bărbat se simte ofensat că ea nu urlă de dorinţă şi de nerăbdare. Ca dinozaur încuiat, îi apreciază rezistenţa. Ei, drăcie! Puţină logică: el care adesea le reproşează femeilor din ziua de azi că-şi privează partenerii de subtila plăcere a aşteptării şi cuceririi, acum, când are în faţa lui pe una care-o să-i permită să savureze pe-ndelete… doar n-o să se supere pe ea. Nu… de bună seamă… şi totuşi…

— Dar bine, Mary, mi-aţi dat de înţeles că într-o zi…

— Că într-o zi, o să fiţi liber; că în ziua aceea, automat, voi deveni şi eu şi c-o să putem face tot ce vrem, unde o să vrem şi când o să vrem şi nicidecum pe-ascuns, ferindu-ne la fiecare pas.

— Dar…

— Nu m-am gândit şi nu mă voi gândi la nimic altceva. Mâinile lui Georges se crispează pe volan ca mai-nainte pe balustrada scării din loft.

— Nu vi se întâmplă niciodată să vă schimbaţi părerea?

— Niciodată!

Să frângi această bară de fier. Să sfărâmi această stâncă. Să mulezi acest bloc de marmură ca pe o pernă…

Neputându-şi realiza visele cele mai imediate, Georges porneşte motorul, se întoarce spre Mary şi, cu o voce care-i trădează mânia reţinută, îşi rezumă gândurile:

— Doamnă Morelli, sunteţi o sucită şi mă sâcâiţi.

Mary îşi lasă cu tandreţe mâna pe braţul lui Georges.

— Iată o noutate cu adevărat minunată, domnule Vals.

A doua zi dimineaţa, Georges se prezintă la hotel, pentru a-i oferi lui Mary buchetul marilor capitulări. Numai că doamna Morelli era deja plecată. Fără să lase nicio adresă.

CAPITOLUL 18

Într-un sens, bine că a existat I.S.A.

Pentru Ministerul de Finanţe: Impozit de solidaritate pe avere.

Pentru Georges: Iritabilitate. Supraactivitate. Agitaţie.

Întâlniri peste întâlniri, necontenit, cu clienţi ocupaţi şi ei până peste cap: normal, altfel nici nu ar fi pasibili de asemenea impozite! Clienţi furioşi, trezindu-se, în mod paradoxal, mai bogaţi decât credeau; clienţi dezordonaţi care nu găsesc niciodată documentul care li se cere; clienţi aşa zişi „de graniţă", ale căror bunuri depăşesc cu o nimica toată baremul impozabil şi care se încurcă în calculele interminabile tăind mai un metru pătrat dintr-o proprietate, mai o acţiune Paribas din altă parte, pentru a se înscrie exact în limitele legale.

Toată agitaţia asta profesională estompează fundalul sonor al vieţii private a lui Georges până pe 15 iunie la miezul nopţii; martoră, ştampila poştei. Cu toate astea pe parcursul întregii perioade, câteva zvonuri mai atenuate i-au ajuns la urechi, dar fără a-i capta atenţia cu adevărat. Georges înregistra ceea ce se petrecea în jurul lui pe un fel de video interior, cu gândul de-a viziona casetele mai târziu, când o să aibă timpul şi disponibilitatea de spirit necesare. Independent de el, banda se învârtea şi înregistra informaţii de tot soiul:

Madam Château era una dintre rarele cetăţene franceze care s-a bucurat de victoria Stelei Roşii contra echipei OM.

Victoria se resemna să dârdâie în primăvara care se dovedea a fi glacială, gândindu-se că lui Mary îi era şi mai frig la Glasgow, în familia ei. Ca să vezi!

Emisiunea lunară a lui Gonzague era programată, în prezent, la două săptămâni şi la orele douăzeci şi două, în loc de douăzeci şi trei, dovadă a succesului repurtat.

Brigittei nici prin minte nu-i trece să-şi ascundă satisfacţia. Tatăl ei fund incapabil să citească în acest nou ritm, îl convinge pe Gonzague să-l înlocuiască, o dată pe lună, cu doctorul Basile.

De la prima lui apariţie, pe 11 iunie, istorio-decontracto-naturistul se manifestă la fel de imbatabil ca în faţa doctorului Auchard.

Curtebise, între două estimări aproximative de valori imobiliare, îl estimează pe Basile ca pe o valoare sigură într-un plan mediatic.

Lorenzo era necăjit că o gripă foarte rebelă o ţintuieşte pe mama sa în pat în Scoţia. Spera să se restabilească până pe 25 iunie, ziua în care el va împlini douăzeci şi nouă de ani. Victoria şi el aveau intenţia să invite câţiva intimi – vreo sută – pentru sărbătorirea acestui eveniment şi, totodată plecarea lor foarte apropiată în Canada.

Gonzague – iar ăsta! – s-a trezit că i se încredinţează o emisiune zilnică pe timpul verii, gen cafenea literar-artistică şi care, în caz de reuşită, urma să fie reprogramată şi în toamnă.

Gonzague şi Basile – tot ăştia! – îl întâlniseră pe Butler, cu şi datorită Brigittei, în legătură cu acel departament de „televiziune” pe care cei trei cocoţători voiau să-l creeze în cadrul societăţii de producţie.

După unele convorbiri telefonice, s-ar părea că Butler a cam fost tras de urechi şi că Brigitte ar fi fost dispusă să-l consoleze. Adică să i le scarpine.

Mary i-a trimis abatelui Castagnet o vedere nostimă din Scoţia. Un desen făcut de ea reprezentând o furnicuţă în kilt.

A văzut într-un program *teve* o fotografie cu Boulier ţinând-o pe Brigitte pe după umeri, iar textul îi prezicea o frumoasă carieră viitoarei stele în ale astrologiei: o stea pentru stele!

A primit o scrisoare lungă de la Etienne Auchard, pe care a citit-o în mai multe reprize. Acesta tocmai avusese un infarct care se datora, în opinia lui, stresului la care a fost supus înainte, în timpul şi după apariţia pe micul ecran.

Clotilde, dezamăgită că participarea fiului ei la emisiunea lui Gonzague n-a scos din clandestinitate *Jurnalul unui mic pede de ţară,* caută cu disperare o altă posibilitate publicitară.

Flo nu mai face faţă dublului ei succes: de librărie şi de restaurant. O ţine lanţ cu interviurile explicând

reţetele de bucătărie şi pe cele ale reuşitei sale. Băftoasa! Şi cu toate astea, se plânge. Susţine că, tot povestind ceea ce face, nu mai are timp să o şi facă.

Valentin a tras primul tur de manivelă la noul său film cu Eva Butler în blugi… având pe fund o enormă gaură în formă de inimă. Fotografia este etalată în gazete, între dramele de periferie şi revolta halatelor albe.

Lorenzo e îngrijorat. Medicul e de părere că Mary a făcut o congestie.

Antonie Auchard a rezolvat problema pe care i-o punea G.S.A.V.-ul gemenilor lui roşcaţi. Pentru evitarea riscului de saturaţie, o să le schimbe suportul mediatic: după clipurile la *teve,* urmează banda desenată în ziare.

Muriel Dubois, nepoata Brigittei, după triumful micuţului Jonathan la „Şcoala fanilor", şi-a convins tatăl să scrie un cântec, de preferinţă un super-şlagăr, pentru ea şi fiul ei. Tema capodoperei avute în vedere: „Mămico, rachetele au picioare?" Muzica: un rap. În curs de înregistrare. Lansarea în septembrie.

Natty Torrent e logodită cu Lincoln. Cei doi îndrăgostiţi vor face în aşa fel, încât data căsătoriei lor să coincidă cu prima tribună feminină a tinerei mirese. În septembrie. Cuplul e în căutare de idei pentru o căsătorie mediatică.

Brigitte a adus acasă o revistă cu Lorenzo şi Victoria pe copertă şi, în interior, două dintre fotografiile făcute în loft, în ziua finalei Cupei Europei. După părerea ei, Mary „are o figură de zănatică!"

Aşa cum se întâmplă de obicei cu programele *teve* pe care le înregistrezi pe video, aşteptând să ai timp ca să te uiţi la ele, şi pe care în cele din urmă le şterge, Georges îngrămădeşte, şi el, într-un colţ al memoriei, toate informaţiile adunate în această perioadă de muncă intensă. Doar una se menţine în atenţia lui: o va revedea pe Mary pe 25 iunie.

Pe parcursul săptămânii prea lungi care precede această dată, toate gândurile îi sunt acaparate de întâlnire. La ce se aştepta el, de fapt? Ce spera în adâncul fiinţei sale? Drama era că răspunsurile – la fel de categorice – variau în funcţie de zi şi, cel mai

adesea, de la o oră la alta. Dacă surprindea în albastrul ochilor Brigittei privirea de oţel a Cocoţătoarei, îşi spunea că nu avea nimic în comun cu femeia asta şi că era nebun că nu a urmat-o pe cealaltă de care se simţea atât de apropiat. Dar era de ajuns rememorarea fugitivă a unor momente din trecut, o fotografie făcută în cursul unor concedii fericite, un gest, o amintire, şi vechii lui papuci uzaţi mai pierdeau câteva găuri… în timp ce noile sandale pierdeau câteva atuuri.

Alteori, după o trezire mai anevoioasă, o durere de spate, când memoria îi mai juca vreo festă, Georges era convins că nu mai putea conta decât, în cel mai bun caz, pe vreo zece ani valabili şi că era nebunie curată să-şi dea peste cap întreaga viaţă pentru un nenorocit de deceniu. Mai ales că era vorba de un salt în necunoscut. Pentru ca în clipa următoare, exact contrariul să i se pară o nebunie: trebuie să profite la maximum de momentele bune care i-au mai rămas de trăit şi să se lanseze fără ezitare spre o altă viaţă, care promite să fie garantul fericirii sale.

În mijlocul acestor fluctuaţii, se ancora o certitudine: nerăbdarea de-a o vedea pe Mary.

Pe 25 iunie, el este primul dintre invitaţii Victoriei şi-ai lui Lorenzo. Soseşte fără Brigitte care, nesigură de orarele ei, îi recomandă „să nu se ocupe de ea”; recomandare care, în paranteze fie spus, e repetată tot mai des: „Poţi să mănânci când vrei, nu-ţi face griji pentru mine; ieşi dacă ai chef, nu te ocupa de mine.” Georges ar putea interpreta asta drept gentileţe, dacă el însuşi n-ar fi incitat-o pe Clotilde la independenţă… pe vremea când a avut el nevoie de ea.

Încetul cu încetul, loftul este invadat de oameni aparţinând lumii spectacolului sau gravitând în jurul acesteia, pe care Georges îi cunoaşte vag după înfăţişare sau după nume. Unii cărora Victoria îl prezintă, se străduiesc să găsească un subiect de conversaţie:

— Aţi văzut ultimul film de…

— Nu!

— Aţi urmărit emisiunea de…

— Nu!

— Aţi ascultat concertul de…

— Nu, sunt dezolat.

— Cu ce vă ocupaţi, de fapt?

— Sunt consilier fiscal!

La acest răspuns, toţi interlocutorii se îndepărtează de Georges cu un gest de neputinţă, aşa cum te îndepărtezi de un străin a cărui limbă nu o vorbeşti. Toţi, în afară de unul care, la anunţarea meseriei lui Georges, exclamă:

— A! Dumneavoastră sunteţi soţul lui Brigitte!

— Da.

— Eu sunt Boulier. Jacques Boulier, producătorul care…

— A, da! Vă recunosc: v-am văzut într-o fotografie cu soţia mea.

— A, bun! În ce ziar?

— Ooo… nu-mi amintesc!

— Au fost atâtea!

— Îî?

— E cu adevărat o campioană!

— În astrologie?

— În astrologie, habar n-am. Dar pentru lansare: jos pălăria!

E uluitor, Boulier! Ca să vezi, el care n-a ştiut niciodată să se vândă… pentru că, dacă ar fi ştiut să se vândă, precum unii, pe care nu-i va numi, care ştiu să se vândă, poate să vă asigure, fără a se lăuda, că n-ar mai fi acolo unde se află acum… Dar suntem cum suntem. Nu altfel. Iar el e unul care nu ştie, şi care n-a ştiut niciodată, să se vândă. Aşa că, atunci când îi iese în cale un fenomen ca Brigitte, care, ştie să se vândă – culme a artei – fără să pară c-o face… care, de-abia paraşutată în această meserie, se comportă ca cineva dotat în ale comunicării… când îi urmăreşte manejul de cameleon cu ziariştii: stil *bcbg*[29], pentru cei de dreapta, stil cool, pentru cei de stânga… şi numărul de şarm cu fotografii: şi să-ţi pozez! şi să-ţi vorbesc! şi să mi te flatez! şi hai să-ţi însăilez şi un mic horoscop între două flashuri! şi ai grijă să iasă profilul care mă avantajează!… când o vede la câte un cocteil adulmecând de departe obiectivul camerei de filmat, precum porcii *trufele*[30]... sau, într-o fotografie de grup, plasându-se întotdeauna pe locul unde nu va fi

umbrită… şi când, în plus, se gândeşte că ea face toate astea din instinct, că la ea asta-i un dar înnăscut… el, Boulier, e uluit! Fas-ci-nat!

E şi Georges, dar din alte motive. E atât de uluit încât, de câteva clipe, nu mai stă cu ochii pe intrare – ca să nu-i scape noii veniţi – şi tresare auzind în spatele lui vocea lui Mary, acidulată ca o bomboană englezească:

— Aveţi în spatele dumneavoastră pe sucita care ar vrea să vă mai sâcâie niţel.

???Într-un mod destul de cavaleresc, Georges se scuză faţă de Boulier şi se întoarce spre Mary. În acea adunătură unde, printre coafuri, bijuuri, vestimentaţie, domneşte unisexul şi unde triumfă dezordinea organizată, în cele mai multe cazuri foarte costisitoare, Mary întruchipează Feminitatea. Mary este Eleganţa însăşi. Contrastul cel mai izbitor, ochiul cel mai strălucitor, mâna cea mai diafană, dar şi Fragilitatea.

— Am aflat că aţi fost bolnavă.

— Foarte. Încă nu m-am restabilit.

— Sigur n-ar fi trebuit să vin.

Încurajat de această mărturisire, Georges, înarmat cu un zâmbet cuceritor, porneşte la vânătoarea de complimente:

— Atunci, de ce aţi venit?

— Ca să vi-l prezint pe Roberto.

Răspunsul lui Mary îi apare lui Georges ca o trăsătură ce ţine de umorul specific anglo-saxon care îi blochează adeseori pe francezi… dar pe care el îl apreciază foarte mult… Cu toate că, date fiind împrejurările, nu i se pare de foarte bun gust.

— Nu vreţi să-mi răspundeţi serios?

— Dar nu glumesc: voiam într-adevăr să vi-l prezint pe Roberto.

— E la Paris?

— Da! A făcut în aşa fel încât să coincidă o călătorie de afaceri cu escala mea aici. Astfel, voi putea pleca mâine cu el la Roma. Aşa o să mă simt în siguranţă. Mi-e frică în avion şi nu-mi place să fiu singură.

Au! Claxonul! Georges şi-l imaginează pe acest italian protector sub trăsăturile unui fiu al lui Vittorio

Gasmann, dar în acelaşi timp îl visează sub cele ale unui frate de-al lui Ugo Tognazzi.

— Nu l-aţi adus cu dumneavoastră?

— Ba da! M-a condus până la intrare şi s-a dus să parcheze maşina. Trebuie să sosească.

Câteva clipe mai târziu, Roberto îşi face apariţia.

Al doilea claxon: constatare pe cât de neplăcută, pe atât de obiectivă – Roberto – e mult mai aproape de fiul lui Gasmann decât de fratele lui Tognazzi! I-a adus lui Mary etola imensă, ca să nu-i fie frig când vor ieşi, şi cutia cu pastile, în cazul în care ar apuca-o tusea care încă nu-i dă pace; dar, ca să n-o stânjenească, o păstrează pe prima pe braţ, pe cealaltă în buzunar. Şi prevenitor, pe deasupra! Şi la largul lui! Şi bilingv! Nu, trilingv! Şi bine legat! Şi bine îmbrăcat! Ah! cămăşile astea italieneşti! Şi nu chiar atât de tânăr! În fine… nu ridicol de tânăr în raport cu Mary. Din fericire, unul dintre compatrioţii lui vine şi-l înhaţă: decoratorul loftului, care ţine să-i arate detaliile genialei sale realizări. Înainte de a-l urma pe designerul de şoc, vrea să-i încredinţeze lui Georges etola şi cutia cu pastile, dar Mary intervine şi le înşfacă ea, ca să le pună pe scaun.

— Fiecare cu obligaţiile lui, mormăie ea printre dinţi.

Observaţie destul de dispreţuitoare la adresa cavalerului servant, pentru ca Georges, liniştit, să-i ia apărarea:

— Îmi păreţi foarte nedreaptă cu acest băiat: are multe calităţi!

— Le are pe toate… afară de una!

— Care anume?

— N-a auzit niciodată cum râde furnicuţa.

— Ce noroc!

Al treilea claxon: o escadrilă de puncte S, pornită dintr-o bază subterană, li s-a poziţionat în privire, apoi a pus stăpânire pe tăcerea lor. În hărmălaia generală, sunt cu siguranţă singurii care tac. Şi singurii care-şi vorbesc cu adevărat.

Acesta-i momentul ales de Brigitte pentru a-şi face intrarea, escortată de Butler, Gonzague şi toţi invitaţii care se afundă în mareea umană, fiind repede absorbiţi

de aceasta. Basile, mai puţin obişnuit cu acest gen de festivităţi, se agaţă de Brigitte. Aceasta, reperându-i imediat pe Georges şi pe Mary, se îndreaptă spre ei. E îmbrăcată, pornind de jos în sus cu: ghete, blugi împodobiţi cu o mulţime de buzunare cu ţinte, o bluză din satin albastru, iar pe deasupra, un bolerou imprimat, cu franjuri – genul Arlechin – tot din satin şi cu o constelaţie de brizbrizuri. Înainte ca soţia lui să-l audă, Georges îşi mârâie dezaprobarea:

— Ce-i deghizarea asta?

Mary îi explică:

— Opera unui croitor japonez care îmbracă de curând cartierul Saint-Honoré.

Nefiind foarte sigur de gustul lui în materie de modă feminină, Georges se informează:

— Vă place?

— E oribil.

În clipa următoare, cele două doamne îşi cad în braţe.

— Ah! Mary! ce fericită sunt că. Vă revăd!

— O, şi eu! Sunteţi magnifică! Ţinuta asta vă vine de minune.

— Chiar aşa?

— Pe dumneavoastră e adorabilă. Este exact stilul dumneavoastră!

Georges simte boarea rece a perfidului Albion. Brigitte nu are timp de aşa ceva: e mult prea bine protejată de penele de păun care i-au crescut de câtva timp. Ocupată în acest moment cu netezirea lor, uită să-l prezinte pe doctorul Basile. Aşa că îşi asumă Georges această sarcină, precizând că-i un prieten de-al soţiei sale.

— Şi, de acum o oră, asociatul meu, adaugă Brigitte.

Mary manifestă brusc un interes imens pentru această asociere: e în totală admiraţie faţă de femeile întreprinzătoare, care îndrăznesc, care se luptă… Atât i-a trebuit lui Brigitte pentru a se lansa într-unul din acele numere de „poc-lov” (punct ochit, punct lovit) îndrăgite atât de mult de ea şi pe care Georges le suportă din ce în ce mai greu. Povesteşte despre toate proiectele pe care contează să le dezvolte în cadrul nou-nouţei societăţi de producţie al cărei Pdgl este ea,

bineînţeles (râs). Pentru început, emisiunea despre tema astrală a personajelor istorice. Apoi, altele, în genuri foarte diferite, ale căror idei emană, mărturiseşte ea, de la Basile la Gonzague. Ei sunt creatorii. Ei nu-i rămâne decât să le exploateze materia cenuşie. Ea va fi pe post de negru (râs). Dar şi trezoriera lor, pentru că ei, în chestiuni de bani… (râs) şi negociatorul lor cu tăticu Butler cu care nu-i prea comod să faci afaceri, dar, care, din fericire, e foarte drăguţ cu ea… din cauza copiilor pe care-i adoră (o înghiţitură de şampanie). Toate acestea necesită o activitate imensă, mai ales dacă adăugăm la asta şi emisiunea cotidiană a lui Boulier şi consultaţiile pe care nu intenţionează să le întrerupă pentru moment. Nu îndrăzneşte să se gândească la viaţa de infern care o aşteaptă. În schimb nu are niciun complex să vorbească despre asta. Şi vorbeşte… împinsă cu abilitate de o Mary extaziată. Perorează. Se împăunează. Intră în detalii nesemnificative. Se ambalează. Se entuziasmează. Se vrea tonică, dinamică, euforică. Devine obositoare cu atâta energie.

În faţa englezoaicei distinse, rezervată, mustind de umor, lui Georges soţia lui îi apare, dintr-odată, vulgară, mediocră şi într-un cuvânt, flecară.

Faţă de taiorul sobru al uneia, ţinuta pestriţă a celeilalte îi apare ridicolă.

Faţă de unica bijuterie a lui Mary, un solitar alb-albastru, suspendat la gât pe un lănţişor discret de platină, toate flecuşteţele care acoperă bustul, încheieturile, braţele şi urechile Brigittei îi apar execrabile.

Veritabilul în faţa tinichelei… Tinicheaua dă un plus de valoare veritabilului, iar veritabilul devalorizează tinicheaua.

Lui Georges, de atâtea ori mândru de soţia lui, îi este, pentru prima dată, ruşine. Simte o adevărată uşurare când, brusc, aspirată parcă de un curent de aer, îi lasă singuri, trăgându-l pe Basile după ea. Georges şi Mary îi urmăresc cu privirea… până ajung la ţintă: Nikkonul magic al lui J.J.B. Pe care Brigitte îl reperase de departe… „ca porcii trufele”! Are dreptate Boulier! Şi încă pe toată linia! Noua producătoare execută cu

brio baletul autolansării. Pas-de-deux rapid cu Basile, în faţa fotografilor apoi, mai încolo, cu Gonzague; apoi, pas-de-trois cu cei doi reuniţi; apoi, pas-de-quatre cu Lorenzo şi Victoria: în fine, unic cavaler „drept aripă de porumbel, alături de o celebritate, chiar în momentul în care păsărică mediatică urma să plece. Bravo! Numărul ăsta e şi el exact ca acel al femeii „speedate". Georges constată asta cu o oarecare mulţumire. Da! Cel de-al patrulea claxon: este mulţumit că Brigitte îi displace. E ca un copil fricos pe marginea unei trambuline, gata să plonjeze, dar căruia, fără să şi-o mărturisească, i-ar plăcea ca cineva să-l împingă pentru a-l forţa să sară. Brigitte tocmai l-a împins cu un pas mare. Înainte de ea, Roberto l-a împins, şi el. Mary îl împinge prin simpla prezenţă, anunţându-i iminenta ei absenţă:

— Roberto nu va întârzia să se întoarcă. Cum vine şi plecăm.

— Deja?

— Da, sunt foarte obosită, iar climatul de aici nu-i prieşte furnicuţei.

— Apropo, ce mai face?

— Se plimbă în lung şi-n lat pe mânerul unei umbrele.

— E îngrijorată?

— Depinde de zile.

Georges îi zăreşte de departe pe Roberto şi Victoria, care întâmpină greutăţi croindu-şi drum spre ei. Aşa că se grăbeşte să întrebe:

— Când o să vă revăd, Mary?

— Mâine mă înapoiez la Roma. Timp de cincisprezece zile, voi urma o cură serioasă de odihnă şi de repunere în formă.

— Care exclude telefonul?

— Nu… Nu mai am curajul. Asta spune cât sunt de epuizată.

— Atunci… nu vă grăbiţi să vă restabiliţi!

— Oricum, pe 11 iulie, voi pleca la Montreal, la copii.

— Cât o să staţi acolo?

— Cincisprezece zile, cel puţin.

Victoria şi Roberto se apropie de ei. Georges nu are timp să se gândească.

— O să fiţi singură acolo?

— Bineînţeles!

— Şi eu aveam intenţia să merg în Canada în luna august.

— A!

— N-aţi putea să vă prelungiţi şederea?

O clipă de reflecţie, apoi:

— Nu. Există un inconvenient.

— Care anume?

— Există o lege în Quebec care interzice importul de papuci vechi găuriţi.

Mary îşi calculase bine lovitura: Roberto şi Victoria tocmai sosesc împiedicându-l pe Georges să răspundă. În timp ce Mary îşi pune în temă prietenul cu dorinţa ei de a pleca, Victoria îşi avertizează discret tatăl că Valentin, care promisese că va veni după ziua de turnare cu Eva Butler, trebuise să sosească şi, prin urmare, dacă nu vrea să-l întâlnească…

— Altfel spus, mă dai afară?

— Nu, Doamne fereşte! Dar voiam să te scutesc de…

— Nu-ţi face griji, plec. Merg doar s-o anunţ pe mama ta.

— O! Nu-i nevoie. E la curent şi mi-a recomandat să-ţi spun că poţi pleca în momentul în care ai chef.

— Şi mai ales să nu-mi fac griji pentru ea?

— De unde ştii?

După ce se asigură, printr-o privire pe furiş, că Mary nu pierduse un cuvânt din aparteul lui cu fiică-sa, Georges îi răspunde:

— Mi-a şoptit o furnicuţa.

Asta va fi penultima lor complicitate din acea zi. Ultima se situează câteva clipe mai târziu, când Georges închide după Mary portiera maşinii lui Roberto.

— Aveţi nişte sandale foarte frumoase, îi spune el.

— Exact aceleaşi se găsesc în Canada.

E un joc încântător să schimbi vorbe al căror sens scapă celorlalţi. Mary apreciază asta la fel de mult ca şi

Georges. Zâmbetele lor se aseamănă ca şase puncte de suspensie… sau două puncte S.

Al cincilea claxon: la plecare, ridurile lui Mary i se par lui Georges de o graţie emoţionantă.

A doua zi, domnişoara Curtebise, care peste trei zile va fi Doamna Viseoscu, şi care plesneşte de fericire în fusta ei scurtată, îşi abordează patronul, cu blocnotesul în mână. Cu zelul ei obişnuit, a înscris acolo informaţiile pe care trebuie să i le comunice şi pe care, de altfel, nu risca să le uite, având în vedere importanţa lor.

În primul rând, mulţumită vânzării tablourilor lui Vincent, au putut să ramburseze anticipat împrumutul pe care Georges îl girase. Au putut să cumpere şi o casă veche în Sarthe, unde urmează să se instaleze în august.

În al doilea rând – decurgând din primul – o să-şi înceteze activitatea pe lângă Georges la sfârşitul lunii iulie: mai precis, vineri, pe 26, seara. Azi, 26 iunie, trebuie să primească scrisoarea ei recomandată cu cererea de demisie, cu o lună reglementară de preaviz.

În al treilea rând – decurgând din al doilea – gândindu-se, *fără nicio vanitate, că înlocuirea ei va fi dificilă,* îşi permite să-l sfătuiască pe Georges să dea un anunţ în *Le Figaro.* Astfel, ar putea efectua o primă triere printre candidate şi, în cazul în care s-ar prezenta una corespunzătoare, ar pune-o la curent cu munca.

În al patrulea rând – decurgând din al treilea – ca să câştige timp, a redactat deja un model de anunţ pe care i-l poate supune atenţiei… dacă nu preferă, bineînţeles, să se ocupe singur de toate astea.

A, nu! fir-ar să fie! E singura responsabilă de această despărţire, care-l contrariază în cel mai înalt grad: ultimul dintre lucruri e că îşi asumă toate corvezile pe care le implică propria ei hotărâre! Îl necăjeşte şi aşa destul, obligându-l, cu doi ani înainte de pensie, să o ia de la capăt cu altă persoană, altă figură, alt caracter, alte hachiţe.

Examinează, într-o stare de proastă dispoziţie, proiectele de oferte de serviciu propuse de Curtebise. Cu onestitate, le recunoaşte ca impecabile: concise şi complete. Curtebise n-a uitat să specifice că e de dorit

o persoană cu caracter… O s-o regrete cu adevărat. Ea este a doua lui pereche de papuci vechi. Dar aceştia nu au nicio gaură. Pe când primii continuă să se destrame. Şi în mod special în legătură cu căsătoria lui Curtebise. În ajun, printre sucuri de fructe la cutie şi Nescafe, Georges o întrebase pe Brigitte ce cadou a ales pentru colaboratoarea lui.

— Eu? Absolut nimic! Doar atâta lucru poţi înţelege şi tu, că viaţa pe care o duc nu-mi permite să-mi pierd timpul cu astfel de fleacuri. Şi, în plus, e secretara ta, nu a mea.

Ca şi ieri, Georges simte o mulţumire răutăcioasă faţă de atitudinea dezagreabilă a soţiei lui. El, care altădată s-ar fi simţit rănit, se amuză şi continuă cu o curtoazie excesivă:

— În aceste condiţii, poate ai putea să-mi recomanzi un magazin specializat în acest gen de cumpărături?

— Du-te în marile magazine. Acolo o să ai de unde alege.

— Excelentă idee. O să mă ocup de asta în pauza de prânz.

Brigitte îşi afundă nasul de cocoţătoare în ceaşcă de unde-l scoate cu o idee… care i-a venit, aşa, deodată… dar pe care o cocea de ceva vreme, cu siguranţă:

— O!… păi… dacă tot te duci… n-ai vrea să-mi cumperi un calorifer electric?

— Pentru garsoniera din Pecq?

— Nu, pentru camera Victoriei. Încălzirea centrală n-a funcţionat niciodată acolo şi, cu vremea asta umedă…

— Victoria se întoarce să locuiască aici?

— Bineînţeles că nu. O să dorm eu sus. Sunt atât de enervată cu demararea emisiunii, încât am insomnii şi nu îndrăznesc să mă scol, ca să nu te trezesc.

— O, sunt dezolat.

— Nu… nu-i vina ta, cu siguranţă că o să fiu mai bine singură.

— Înţeleg.

La începutul după-amiezii, la un interval de câteva minute, Georges cumpără pentru Curtebise două veioze foarte frumoase menite să-i încadreze patul conjugal; pentru soţia sa, un radiator electric destinat să-i

încălzească insomniile. Simboluri ale unirii şi ale dezunirii, aceste două achiziţii sunt primite de cele două destinatare cu aceeaşi satisfacţie, dar exprimată diferit. Foarte viitoarea doamnă Viseoscu exclamă: „O, sunt încântată! Este exact stilul care-i place lui Vincent!” Foarte fugara doamnă Vals: „O, grozav! O să mă pot muta chiar din seara asta!” Şi aşa făcu: după ultima imagine a telefilmului de seară, îşi ia cu dragoste încălzirea suplimentară în braţe, pregătindu-se să urce în noile apartamente.

— Care-i programul festivităţilor de mâine? întreabă ea.

— Căsătoria la primărie e prevăzută pentru ora unsprezece. Apoi un aperitiv la noua familie, iar după aceea, masa la un local din Marly.

— Suntem obligaţi să asistăm la toate?

— Păi… suntem totuşi martorii miresei, şi pe urmă, cum vom fi opt în total, dacă nu mergem…

— Numai opt?

— Da: cei doi martori ai mirelui, cei doi soţi, mama lui Curtebise şi prietenul lui Vincent la care locuia înainte.

— Ce oroare! O să ne plictisim de groază!

Contrar temerilor lui Brigitte, nici ea nici soţul ei nu aveau să se plictisească. Ea, pentru că în mijlocul acelei ceremonii intime găsi modalitatea să-şi exerseze funcţia de cocoţător. El, pentru că urmărea comportamentul noii fiinţe în care ea se transformase şi-l pasiona tot atât de mult ca pe un zoolog metamorfoza unei larve de broască. Comparaţie ce arăta starea de spirit a lui Georges, care nu se gândea nicio clipă să-şi asimileze nevasta unui fluturaş frumos ieşind din mizerabila-i crisalidă.

Seara, în onoarea lui Mary, se amuza consemnând într-un caiet observaţiile din timpul zilei, ca şi cum ar fi fost vorba de o comunicare la Academia de Ştiinţe despre un animal încă necunoscut:

Cocoţătorul sau, în cazul care ne interesează, cocoţătoarea, s-a trezit cu o dispoziţie care se poate înrudi cu cea a unei potăi. Totuşi, soţul ei, care-i de-o rasă diferită şi destul de rară în zilele noastre – Homo Sapiens – (raritatea venind nu de la *homo* ci de la

sapiens!) – soţul ei, deci, pregătise un mic dejun euforizant (grepfruit stors, pâine prăjită şi cafea distilată picătură cu picătură); el nu şi-a permis niciun comentariu, nici măcar o aluzie la prima lor noapte de celibatari; în ceea ce priveşte atmosfera, părea că respectă calendarul. Pe scurt, în ciuda acestui mediu propice ciugulirii vesele, cocoţătoarea mârâi.

Mârâi la perspectiva timpului şi a potenţialului de energie pe care le va pierde „cu minusuri cu care nu este datoare", în timp ce-şi promisese să consacre acel ultim weekend dinaintea botezului ei de foc (proiectoarele), gestionării influxului ei nervos, alternând yoga, munca, streching, lectură, jogging, televiziune şi să se constrângă la un regim de campion, dozat la centimă de Basile.

Mârâi la dresa lui madam Château care nu-i călcase bluza albastră pe care ţinea neapărat s-o poarte la debutul ei de luni.

Mârâi împotriva articolului unui cotidian care nu semnala remanierea efectuată de Boulier la rubrica Astrologie din emisiunea ei, în timp ce era semnalată cea de la rubrica Bucătărie.

Mârâi la telefon denunţându-i lui Boulier „această omisiune nesăbuită" şi mai ales când acesta îi explică, filosofic, că rândul sau paragraful care o privea o fi fost sărit fie din lipsă de spaţiu, fie din zăpăceala unui tipograf, că genul acesta de mutilare se întâmplă adesea în articole, spre marea nemulţumire a ziariştilor amputaţi şi a victimelor acestor amputări care, paranoici ca toţi mediatizaţii, se cred totdeauna vizaţi anume.

Mârâi, ca să termine, împotriva tuturor celor slabi de înger, a diletanţilor, a amatorilor care încurcă munca celor conştiincioşi, celor punctuali, celor pasionaţi. Ea nu spuse însă că Franţa, „stând cu braţele încrucişate o să ajungă o naţiune de ciungi", expresie care-i scăpase prosteşte lui Homo Sapiens într-o seară furtunoasă, destul de îndepărtată. Nu, ea nu spuse asta, dar soţul simţi că buba acolo era. Notă, cu amuzament, că pe la sfârşitul lui ianuarie, actuala Cocoţătoare, pe atunci încă în starea ei de crisalidă, îi reproşa lui că dădea o mai mare importanţă curului fiică-si decât războiului

din Golf, ca acum, la sfârşit de iunie, fără urmă de complexe, să se arate tocmai ea mult mai indignată de absenţa numelui ei în ziar decât de dramele care continuau să zguduie planeta.

Cocoţătoarea, surprinzând o licărire maliţioasă în ochii soţului ei, regăsi un reflex vechi, dinainte de mutare, şi întrebă:

— La ce te gândeşti?

— Că ţi s-ar potrivi să fii sărbătorită de Sfântul Buric. Mai mult decât mie.

La aceste cuvinte, fără preaviz, Cocoţătoarea declanşă o grevă a vorbei, de care soţul se temu foarte să nu se prelungească pe parcursul căsătoriei sărmanei Curtebise. Dar, ţi-ai găsit! Îşi dădu drumul în faţa primăriei, la vederea maşinii pe care Vincent o anunţă ca fiind cea a martorilor săi: Henri Moinet, negustorul lui de tablouri, şi Carole, tânăra soţie a acestuia.

Primele cuvinte pronunţate de Cocoţătoare după grevă fură: „Dar ăsta-i un *Jaguar!”*

După confirmarea că era într-adevăr vorba de această marcă şi de un model deosebit de confortabil şi puternic, chipul Cocoţătoarei se lumină ca la vederea unui prieten scump. Nu încape îndoială: Cocoţătoarea întreţine relaţii privilegiate cu jaguarii.

În sala de căsătorii, toată atenţia i-a fost acaparată de un bărbat înarmat cu o cameră video cu care-i filma pe Curtebise şi iubitul ei, urmând directivele date discret, de la locul ei, de doamna Moinet.

În faţa aperitivelor calorice servite de familia Viseoscu, Cocoţătoarea o felicită pe Carole – îmi permiteţi să vă spun Carole? – pentru ideea minunată de a le oferi noilor căsătoriţi reportajul căsătoriei. Carole se simţi puţin jenată şi o trase pe Brigitte mai deoparte – îmi permiteţi să vă spun Brigitte? – pentru a continua conversaţia. Nu cunosc, deci conţinutul exact, ştiu doar că, în momentul acela Cocoţătoarea afla că micuţa doamnă Moinet se ocupa de relaţiile cu publicul – printre altele pentru soţul ei – şi simţi o simpatie imediată pentru Brigitte. Din evidenta complicitate care se născu între cele două doamne, se poate conchide că toate cocoţătoarele au un instinct foarte sigur de a se recunoaşte între ele şi că, gata să se

sfâşie una pe cealaltă dacă interesul o cere, îşi păstrează totuşi o stimă reciprocă foarte sinceră.

La masă, Cocoţătoarea îl vrăji pe domnul Moinet – mă intimidaţi, nu îndrăznesc să vă spun Henri! — ce întruchipa tipul bărbatului care învârte banii cu lopata şi care, datorită acestui fapt, poate fi oricând util.

Îl vrăji pe Vincent, care s-ar putea să fie pictorul de mâine şi a cărui celebritate ar fi oportun să fie prezisă de azi; dacă s-ar adeveri, ar fi un plasament bun; în caz contrar, asta nu angajează la nimic. O vrăji de asemenea pe Curtebise, pentru că era soţia lui Vincent, care era găinuşa cu ouăle de aur a lui Moinet, care…

Din precauţie, o vrăji, cu puţin efort, şi pe doamna văduvă Curtebise, pentru că era mama influentă a precedentei şi o telespectatoare asiduă, deci o potenţială clientă.

În fine, îl vrăji pe prietenul intim al lui Vincent care nu prezenta niciun interes social, de moment sau de viitor, dar… beneficia, dacă se poate spune aşa, de faptul că era atins de un rău până acum incurabil: boala lui Charcot, boală încă necunoscută de publicul larg şi, deci, neexploatată în scopuri caritabile. Or, cocoţătoarea ţinea să arate tuturor, şi mai ales soţului ei că, dacă i se poate sărbători, din când în când, ca tuturor de altfel, Sfântul Buric, i se poate sărbători în fiecare zi „Sfânta Inimă de Aur”, căci e bine cunoscut faptul că tuturor cocoţătorilor, de ambele sexe, le place, contrar aparenţelor, să-şi făurească o reputaţie de generozitate, de umanism chiar, în scopul valorificării imaginii lor de marcă. De altfel, Carole preluă ştafeta suratei sale, propunându-i să-şi unească forţele, pentru lansarea operaţiunii „Boala lui Charcot” pe care Victoria şi Lorenzo, de exemplu, ar putea-o năşi.

După ce a însămânţat cum se cuvine fiecare parcelă de la aceea masă, încântată, Cocoţătoarea se întoarse la domiciliu şi îşi începu cu câteva ore întârziere programul de autogestionare pe care şi-l fixase. Soţul răsfoi programul *teve.* Aşa dădu de un interviu al noii astroloage a micului ecran: „Brigitte B”. Astfel află despre Cocoţătoarea altădată Brigitte Vals, născută Moutiers, că, de acum înainte, se va numi Brigitte B.

Întrebată de ziarist în legătură cu acest misterios „B”, Cocoţătoarea, impenetrabilă, răspunse: B. De la Brigitte, de la Brigitte B”.

Homo Sapiens dădu patru răspunsuri posibile:

B. de la Brissandre.

B. de la Basile.

B. de la Boulier.

B. de la Butler.

Drept primă, un al cincilea răspuns:

B. de la Bou!

CAPITOLUL 19

Georges înclină pentru Butler. De când a constatat impactul jaguarilor asupra cocoţătoarelor este aproape sigur.

Mary este de părere că Brigitte a făcut în aşa fel încât fiecare bărbat din cvartet să fie convins că el e singurul vizat de acest „B”… sau că ar putea fi. Dar, că în realitate, nu există cu adevărat un câştigător.

Georges nu-i mărturiseşte lui Mary, dar el ar prefera să existe unul. Ar prefera ca soţia lui să fi decis să-şi refacă viaţa din dragoste sau din interes. (De preferinţă, din interes.) Şi mai ales ca ea să i-o spună amabil sau brutal. (De preferinţă, brutal.) Visul lui ar fi ceva de genul „Lasă-mă-n pace! Nu te mai pot suporta! Sunt nebună după Butler!” (De preferinţă, Butler.) Sau s-o surprindă când îşi descarcă bateriile sau gemând lasciv sub mascul. Aici, nicio preferinţă. Pe scurt, el e tot pe trambulină, niţel mai aproape de extremitate, fără doar şi poate, dar nu în punctul de dezechilibru din care ar fi obligat să sară. De fapt, nu se gândeşte să plonjeze. Preferă să cadă. Ba mai mult: doreşte să cadă. Haideţi! Aveţi milă, doamnelor şi domnilor, daţi-mi o mână de ajutor, un mic bobârnac!

Luni, 1 iulie, debutul Brigittei în emisiunea lui Boulier îi dă unul. Doamna Viseoscu – fostă Curtebise – bătând darabana cu verigheta pe birou, de parcă, nevenindu-i să creadă, vroia să-i verifice inefabila prezenţă, îi cere lui Georges permisiunea excepţională de a-şi întrerupe lucrul, ca să asiste la prima prestaţie la *teve* a Brigittei. Madam Château, fără să întrebe nimic, leapădă cârpe şi perii, pentru a o vedea „pe doamna pe post”.

Şi iată-l pe Georges înghesuit pe canapeaua din salon între cele două salariate, uitându-se la acel eveniment fa-bu-los: doamna care apare la *teve!* Armstrong, păşind pentru prima dată pe lună, n-a beneficiat de o reculegere mai fervent㠄 Dare de seamă obiectivă: Brigitte este incontestabil telegenică. Ochii ei acroşează lumina, dar zâmbetul îi e puţin crispat. Vocea bine timbrată, dar debitul cam rapid. Apariţia ei

pe ecran a durat patru minute şi douăzeci şi cinci de secunde, cu ceasul în mână. Cel al lui Georges, se înţelege.

Impresia doamnei Viseoscu (indice de satisfacţie – 15 din 20):

— Doamna Vals este mai drăguţă pe ecran decât pe stradă.

Impresia lui madam Château (indice de satisfacţie – 18 din 20):

— E într-adevăr cineva, doamna Brigitte! Şi eu, care nu credeam!

Impresia lui Georges (indice de satisfacţie – 11 din 20):

— Nu se poate trage o concluzie. Trebuie văzută în continuare.

Nu dispăru bine ultima imagine a lui Brigitte, că telefonul şi începu să zbârnâie. Nu s-a oprit întreaga dimineaţă. Georges n-ar fi crezut niciodată că atâţia oameni cască gura în faţa televizoarelor în cursul dimineţii. Fiecare ţinea să-l felicite. Şi pentru ce, doamne! Pentru că s-a căsătorit cu o puştoaică de optsprezece ani aparţinând tribului Bozieu-Bucu[31], pepinieră de cocoţătoare? Pentru că a stat cuminte patru minute şi douăzeci şi cinci de secunde ca să asculte baliverne despre nativii din Fecioară, dintre care fac parte şi doamnele Château şi Viseoscu, mândre de asta – e cazul să te întrebi, de ce anume? Închipuiţi-vă: e felicitat că are ca soţie pe una dintre zânele luminii magice. Ce-a spus? Ce-a făcut? Asta nu contează. A fost văzută!

Marchiza de Quenous-Fussions era nemulţumită că producătorul nu acordă mai mult timp acestei rubrici atât de populare. Printre altele, îşi exprimă bucuria că Brigitte şi Gonzague al ei se înţeleg atât de bine şi că lucrează mână-n mână, expresia, în situaţia dată, picând destul de prost.

Fernand Moutiers, recunoscând vocea ginerelui, a găsit foarte spiritual să-l ceară la telefon pe domnul Georges B. Consideră că fiică-sa, nu că n-ar face figura bună, nu, dar ar fi în interesul ei să ia câteva lecţii de decontractare de la el. Rivalitate de cabotini, în perspectivă, în sânul familiei!

Soţii Moinet se arată cuceriţi şi insistă mult ca Brigitte – şi Georges, bineînţeles – să meargă să-şi petreacă un week-end în casa lor de la ţară… de la Deauville. Doamnele ar putea, în timp ce fac jogging pe plajă, să-şi pună la punct planul de lansare pentru *boala lui Charcot.*

Sophie era cu totul şi cu totul emoţionată că şi-a văzut surioara la *teve,* în prim plan, exact ca preşedintele Republicii, nici mai mult nici mai puţin. Profită pentru a-i aminti lui Georges că în curând vine rândul fiicei şi nepoatei ei şi se întreabă, sensibilă cum e, dacă va putea suporta asemenea emoţie.

Doctorul Auchard, supărat pe fostul cumnat, de când acesta-l trimisese la origine, n-a ezitat să reînnoiască relaţiile telefonic, copleşit de importanţa evenimentului. A pronunţat, apropo de Brigitte, verdictul suprem: este mediatică. La fel ca şi Clo şi Flo, sora şi fiica lui, a căror rubrică gastronomică i s-a părut „absolut uriaşă" în ciuda celor numai patru minute şi douăsprezece secunde.

Spre seară, se întoarce şi Brigitte cu zâmbetul falsei modestii a triumfătorilor. Pe un ton neutru, de secretară, Georges îi transmite toate mesajele care o privesc. Le primeşte cu mai mare sau mai mică satisfacţie, după importanţa pe care i-o acordă persoanei, adică după utilitatea acesteia. De exemplu, soră-sa nu primeşte decât o apreciere banală şi lapidară: „Drăguţ". În schimb, familia Moinet are dreptul la un lung şi entuziast comentariu: "Sunt minunaţi oamenii aceştia! Să-mi telefoneze când ştiu cât sunt de ocupaţi, de solicitaţi… şi, în plus, să mă şi invite la Deauville…"

La cină, hotărârea pe care Brigitte o luase de a nu mai vorbi niciodată cu soţul despre munca ei, cedează sub greutatea penelor de păun. Nu se poate abţine să nu-i povestească despre toate manifestările de simpatie şi încurajările pe care le-a primit. Florarul care i-a adus buchetul din partea lui Butler la cabinetul ei din Pecq. Paznicul imobilului. Vânzătorul de ziare. Patronul bistroului unde a înghiţit un sandviş. Alţii de care nu-şi mai aminteşte. Chiar două trecătoare, care au recunoscut-o pe stradă, i-au cerut autografe. Primele. A

semnat pe un bilet de metrou. A fost pur şi simplu bulversată.

— Pe scurt, numai tu nu eşti mulţumit.

— Nicidecum… sunt foarte mulţumit de tine.

— Nu prea se vede.

— Nu, dacă vrei să ştii totul, eu cred că…

— Ce?

— Că, totuşi, n-ai obţinut Premiul Nobel.

— Aha, deci asta era! Păi dacă este un lucru la care nu râvnesc, află că ăsta e!

— Serios?

— Ei, asta-i! Hm, pe premianţii Nobel nu-i recunoaşte nimeni pe stradă şi nici nu semnează pe tichete de metrou.

Georges ştie că şi-ar fi bătut gura degeaba, aşa că nu răspunde: ea era atât de departe, încât, oricum, nu l-ar fi auzit. Triumfătoare cum n-a fost încă, Brigitte urcă să-şi aşeze capul pe perna de lauri, în timp ce Georges coboară la birou în papucii care se mai îmbogăţiseră cu o gaură serioasă.

— Alo, Mary, creşte buba. Furnicuţele au înnebunit de-a binelea. Se agită în jurul uneia care a apărut patru minute şi douăzeci şi cinci de secunde la televizor. Au pierdut simţul măsurii. Şi pe cel al valorilor: fac dintr-un rocker un idol şi dintr-un ţânţar armăsar. Iar eu, în seara asta, am pierdut simţul umorului, nu-mi par nostime deloc. Ajutaţi-mă, ajutaţi-mă!

Marţi, miercuri, joi, după amiaza, în absenţa patronului, fosta doamnă Curtebise selectează candidatele pentru postul său. Înainte să plece, anunţă cu satisfacţie prost disimulată că cererea riscă să fie restrânsă.

Marţi, miercuri, joi, seara: Brigitte se întoarce acasă cu un walkman pe urechi, pe care nu-l scote decât în momentul când se aşază la masă. Cu o satisfacţie nedisimulată, garniseşte cina cu complimentele pe care le-a primit în timpul zilei. Nu-şi ascunde mirarea că abatele Castagnet n-a contribuit încă la acest concert de elogii. Îşi propune să-l sune pentru a-i reproşa acest lucru – glumind bineînţeles – şi apoi pentru a încerca să-l antreneze în „figura cu acţiunea umanitară”. Ea crede – Carola Moinet la fel – că sutana, foarte

subexploatată de la abatele Pierre încoace, şi vocea de castrat, neatinse de mediatizare, ar putea avea un mare impact.

Marţi, miercuri, joi, miezul nopţii:

— Alo, Mary, coace buba. Îmi simt vulcanii adormiţi gata să irumpă.

Vineri după amiază: Georges le primeşte personal pe cele trei candidate pe care colaboratoarea sa le-a considerat demne s-o înlocuiască. Prima a declarat că nu ştie să se servească decât de o anumită marcă de imprimantă şi, prin urmare, ar trebui schimbată cea pe care o are Georges. A doua se grăbeşte să se intereseze imediat de datele de concediu şi de recuperări, când zilele de sărbătoare pică duminica. A treia sosi cu contractul colectiv de muncă într-o mână şi cu un plan trienal de mărire a salariilor în cealaltă.

După terminarea celor trei întrevederi, Georges o roagă pe fosta Curtebise să-şi continue investigaţiile printre persoane care caută cu adevărat de lucru.

Vineri seara: celebrarea, acum zilnică, a Sfântului Buric de către Brigitte este întreruptă de soneria telefonului. Încântat de această diversiune, Georges se duce să răspundă. La capătul firului, desluşeşte între două hohote de plâns, vocea Léontinei, menajera abatelui Castagnet. Presimţind imediat o veste proastă, cuplează amplificatorul de voce ca să nu fie nevoit să repete. Brigitte se ridică şi, la câţiva paşi de soţul ei, află ce poate fi mai rău:

— Domnul preot a murit subit acum câteva ore la familia Grignon. Îl invitaseră la masă. S-a prăbuşit ca un colos, la sfârşitul mesei, cu paharul în mână.

— Sosesc mâine, Léontine.

— Înmormântarea e luni.

— O să vin totuşi mâine.

De îndată ce Georges puse receptorul, Brigitte pronunţă exact cuvintele pe care el se temea să le audă:

— Reţine c-a avut o moarte frumoasă. Sunt sigură că aşa ar fi dorit să i se întâmple.

Georges n-a agreat niciodată dezinvoltura cu care cei vii decid despre dorinţele morţilor. Cu atât mai puţin când e vorba de Lulu, fratele lui, geamănul lui. Al lui, nu al ei. De unde ştie ea că a fost dorinţa lui să se

întâmple aşa brusc? că nu ar fi preferat să aibă timp să se pregătească? timp să se bată cu Cunegonde până la ultimele puteri? Să nu mai regrete viaţa? Ce ştie ea cu douăzeci de ani mai tânără, cu proiectele ei de viitor şi egocentrismul ei deşuchiat?

— De bună seamă că nu se simţea bine de mai multe zile, zice ea. De aceea nu mi-a telefonat pentru emisiunea mea.

O a doua sonerie a telefonului stopează în extremis, explozia lui Georges. Ridică receptorul: o trâmbiţă îi agresează de-ndată auzul:

— Alo, sunt eu, madam Château. Am câştigat la loto. Nu mai contaţi pe mine pentru menaj.

Rapidă ca fulgerul în gesturi şi la minte, Brigitte pune stăpânire pe receptor şi se depărtează discret pentru a continua conversaţia. Dar firul nu-i chiar aşa de lung încât Georges reuşeşte să surprindă esenţialul, care-l ţintuieşte pe canapea, nevenindu-i să creadă urechilor. Brigitte se străduieşte s-o convingă pe madam Château să fie invitată de onoare a rubricii ei de luni dimineaţa, să-i spună data, ora şi locul naşterii, ca să-i poată stabili tema astrală în weekend şi să vadă dacă şansa ei extraordinară e înscrisă acolo. Madam Château nu rezistă mai mult de două minute tentaţiei ameţitoare de-a apărea şi ea la televizor… ca patroana ei şi, accesoriu, ca preşedintele Republicii. E foarte conştientă că această publicitate riscă să-i atragă o mulţime de solicitanţi şi multă invidie, dar o şansă ca asta nu se refuză. Şansa, bineînţeles de a apărea pe micul ecran şi de a-şi epata vecinii, rudele şi cunoştinţele! Brigitte îi înfrânge ultimele reticenţe promiţându-i amintire o casetă cu emisiunea pe care o s-o poată arăta tuturor celor care n-or s-o vadă în direct. O sfătuieşte ca, pentru asta, să cumpere un video. Cu cât a câştigat, nu va fi nicio problemă. Câât? Cincizeci şi două de milioane? Noi? A, da, într-adevăr. Doar două sau trei persoane au mai încasat o asemenea sumă… sau ceva pe-aproape… cu unul sau două milioane diferenţă! Brigitte repetă cifra. E mai impresionată de asta decât de moartea lui Lulu. Şi totuşi, îşi revine foarte repede şi-i sugerează lui madam Château, pentru a le închide pliscul unor răuvoitori, să

facă o donaţie de binefacere, apoi o convinge că e mai bine să aleagă ceva mai puţin mediatizat, care n-a beneficiat până acum de sprijin mediatic. Ceea ce i-ar pune şi mai mult în valoare generozitatea. Cunoaşte ea o situaţie care…

Georges iese din salon, simţind nevoia de aer. O ia pe jos. Încet… şi se trezeşte la cimitir. Se agaţă cu mâinile de grilaj, strivindu-şi fruntea de el. Îşi aude mama spunându-i, ca în ziua aceea când, adolescent fiind, se ruşinase de ochii lui înroşiţi din cauza unei decepţii amoroase: „În numele cărui principiu imbecil un bărbat n-ar avea dreptul să plângă?”

Georges se întoarce acasă cu pas întins şi aruncă şerveţelul ud de lacrimi în coşul pentru hârtii din birou.

— Alo, Mary, buba! Pe măsură ce viaţa înaintează, apar tot mai multe văduvii… în trei luni mi-am pierdut mama şi pe mai mult decât fratele meu, fără a-i mai pune la socoteală pe ceilalţi, pe care i-am iubit mai puţin, dar pe care îi ştiam că există, care ştiam că pot fi aici şi cărora le duc dorul pentru că nu sunt, pentru că nu mai pot fi aici. Mi-e frig, Mary, mi-e frig. Şi nu am nimic să mă încălzesc.

Sâmbătă e în Charentes: fiecare casă din sat, fiecare cameră din casa parohială, fiecare chip îi aminteşte lui Georges de prietenul său dintotdeauna. Filmul unei vieţi. Episoadele: Lulu ministrant; Lulu şi Corala Sfânta Speranţă; Lulu căruia-i place să trăiască; Lulu filosoful; Lulu seninul; Lulu şi enoriaşii săi; Lulu şi bicicleta lui; Lulu şi podul Chardons; Lulu şi Léontine; Lulu şi Clotilde; Lulu şi Brigitte; Lulu şi… Cea din urmă imagine dintr-un episod neterminat: pe biroul abatelui, ultima carte a reverendului Bruckberger: Maria, mama lui Isus Cristos. În interior, ca semn de carte, vederea pe care Mary i-a trimis-o lui Lucien din Scoţia.

Luni: un sat în negru sub un cer albastru. Lacrimi adevărate care se rostogolesc pe feţe nemachiate. Paşi apăsaţi târându-şi necazurile. Tăcerea… ultim dialog cu cel Absent. În jurul sicriului, flori, flori, flori… Sfâşietor strigăt al prieteniei. Iar apoi, la cimitir, adusă în ultima clipă, o coroană de trandafiri roz, traversată de patru litere de aur pe o panglică albă.

— Alo, Mary, mulţumesc… Mulţumesc în numele lui. Mulţumesc în numele meu. Dacă aţi şti, trandafirii ce… dar ce zăpăcit sunt! Sigur că ştiţi: punctele S funcţionează şi la distanţă. O să vă aduc drept amintire ultima carte pe care o citea Lucien. O să vă explic de ce, când o să ne vedem. Pentru mine, mi-am luat breviarul… şi un butaş din leandrul roz din grădină. Consecinţă a crizei de vocaţie, nu va mai exista preot la casa parohială. Va veni să oficieze duminica preotul din satul vecin. Corala Sfânta Speranţa s-ar putea să nu-i supravieţuiască nici ea prea mult lui Lucien. Sunt trist, Mary.

Marţi: întoarcerea la Vésinet. Aici, totul e dezordine, futilitate, agitaţie, nervozitate. Chiar şi fosta Curtebise şi-a pierdut impasibilitatea obişnuită. Mai întâi, până la ora paisprezece şi treizeci de minute nu a primit decât trei telefoane ca răspuns la noul anunţ pe care l-a dat, de data asta în două ziare, reducând exigenţele la minimum, şi toate trei nule. Nule dintr-un punct de vedere… Simplu, punctul care-i dovedeşte ei acum că-i subremunerată. Această situaţie e nebunie curată, într-o ţară în care există două milioane şapte sute de mii de şomeri.

Dar Georges îşi dă foarte repede seama că altceva o roade pe colaboratoarea sa, o boală mult mai virulentă şi pe care o identifică fără dificultate: madam Château. Bineînţeles, ceea ce o roade nu-s banii femeii de menaj ci vedetismul efemer.

— A fost firul roşu, îi mărturiseşte Curtebise patronului, cu o mină atât de plină de invidie, încât Georges crede la un moment dat că fostei menajere i s-a acordat Panglica Legiunii de Onoare pentru servicii aduse statului francez, stimulând prin şansa ei notorie afluxul de viitori pierzători la loto. La urma urmei, de ce nu? Se văd lucruri atât de bizare în epoca noastră!

Lui Georges îi pare rău că Bernadette îl dezamăgeşte:

— Dar nu-i vorba de asta. Firul roşu… firul conducător… e madam Château, care a apărut în toate rubricile emisiunii; nu numai în cea a doamnei Vals. I s-a cerut părerea despre toate: despre bucătărie, despre teatru, despre imigraţie, despre sida, despre Yanick

Noah, despre muzica rap, despre Isus Cristos… în fine, cel realizat de Robert Hossein. El era acolo, de altfel.

— Cine?

— Robert Hossein!

— A, da?

— Îşi anunţa spectacolul pentru toamnă. A invitat-o chiar pe madam Château la premieră în calitate de naşă purtătoare de noroc.

Sărmana Curtebise scapără de invidie.

Obosit de călătorie şi de climatul încărcat de emoţii în care trăieşte de trei zile, Georges îşi scurtează ziua de lucru începută chiar din clipa sosirii, fără măcar să ia masa de prânz. Urcă până la etajul întâi, sub apăsarea bagajului pe care-l lasă în antreu şi a cărui greutate i se pare acum înzecită faţă de cea cu care plecase. Visează să-şi scotă costumul sobru, să-şi pună o ţinută comodă, foarte suplă, foarte amplă, să se trântească pe canapea aşteptând masa de seară, cu un ziar şi un pahar de suc de fructe proaspăt: un amestec reconfortant de grep şi portocală. Ba nu, pentru că tot visează, atunci ar prefera să se întindă direct pe pat, o gheişă să-i maseze spatele, ceafa, trapezii, încetişor, în profunzime; să simtă cum i se destinde ghemul de muşchi, cum i se evaporă oboseala; să-i aducă ceva de ciugulit, un ceai parfumat, de iasomie. Ciudat! el nu-i amator de ceai de iasomie în mod deosebit, iar în privinţa masajelor, mânuţelor de femeie preferă îndeobşte mâna vânjoasă a unui vlăjgan. Dar de data asta simte o chemare irezistibilă spre langoarea orientală… sau spre ceea ce crede el a fi langoare orientală.

Cu cât visul e mai dulce, cu atât trezirea e mai dură. Curios, intrând în această casă pe care n-o mai recunoaşte, Georges are o impresie de ireal. Îl agresează un miros de aer închis, de fum rece şi de ars. Toate jaluzelele sunt trase. Cărţi printre resturi de caşcaval, flori ofilite putrezind în vaze, plantele verzi însetate, dulapuri şi sertare căscând a lene, pahare şi farfurii murdare, crescând grămezi printre mobile, ca nişte buruieni. Eşarfe, bascheţi, cercei, şosete zac de-a valma pe mochetă. Scrumierele debordează. Coşul de gunoi la fel. Spre deosebire de castori care îşi fac case,

cocoţătoarele şi le desfac. Georges constată asta cu amărăciune: în trei zile, Brigitte, interesată numai de propria-i persoană, nesupravegheată, transformă o locuinţă cochetă într-o cocină. Adio gheişă, masaje şi ceai de iasomie! Trăiască autoservirea din frigider. O, nu-i posibil! nici măcar atât: frigiderul e gol. Visul lui Georges devine extrem de modest: un pachet de paste făinoase şi cufundarea rapidă în somn. Dar nici pe ăsta nu-l va realiza.

Brigitte soseşte… dezolată. Nu mai e nimic. Mâncase până la ultima macaroană. A tras din greu tot weekendul la tema astrală a lui madam Château. Ieri a fost dată peste cap. Azi la fel. Sigur va fi şi mâine şi-n zilele următoare. Nici vorbă de timp pentru cumpărături. Cu atât mai puţin pentru gospodărie, asta se-nţelege de la sine. Sperase ca el, intrând într-o perioadă mai puţin aglomerată din cauza concediilor, să poată… nu s-o înlocuiască pe madam Château, ci să se ocupe de aprovizionare… şi de bucătărie. Măcar pentru el. Pentru că, în ceea ce o priveşte, nu-i pasă dacă nu mănâncă, cu toate că în seara asta…

— Ţie nu ţi-e foame?

— Ba da! N-am mâncat nici la prânz.

— Nici eu! Nicio problemă. O să mergem la restaurant.

În cartierul lor nu-i niciunul. O să trebuiască să meargă cu maşina; o să găsească unul pe placul amândoura, care să nu fie închis în iulie, unde să găsească o masă liberă; odată instalaţi, o să trebuiască să aştepte până să fie serviţi; să ronţăie alune cu aperitivul ca apoi să mănânce fără nicio poftă, să-şi înăbuşe căscatul, proasta dispoziţie, necazul. Georges e tentat să refuze toate constrângerile acestea şi să se refugieze imediat în gogoaşa cearşafurilor, chiar dacă-s mototolite şi răsucite. Dar ştie că stomacul gol n-o să-l lase să doarmă. Aşa că…

Abandonează casa abandonată.

Au revenit pe la orele douăzeci şi trei, prost hrăniţi şi cu capul vuindu-le de tot ce nu şi-au spus.

Au reuşit să închidă în câteva fraze banale patru zile din viaţa lor; pentru ea, pline de excitaţie, de bucurii,

de tensiune; pentru el, pline de emoţie, de amintiri, de tristeţe:

— Emisiunea cu madam Château a fost reuşită.

— Înmormântarea lui Lucien a fost emoţionantă.

— Boulier e foarte mulţumit de mine. Mi-a acordat un minut de antenă în plus.

— Casa parohială urmează să fie vândută. Léontine e dărâmată.

— În afară de asta nimic nou: Basile, Butler, Gonzague, nu, nimic deosebit.

— Nici la mine. Familia Grignon, Migneau, Pujol, neschimbaţi.

— Aici, timpul e departe de a fi estival.

— Acolo a fost soare aproape tot timpul.

Sub aparenţa asta liniştită: clocotul nemulţumirilor reciproce din care se degajă uneori câte o bulă de agresare, tulburând o clipă suprafaţa netedă a apei lor călâi.

— Alo, Mary, buba! Ştiam că tăcerile sunt termitele cuplurilor; că ele rod fundaţiile şi zidurile; că nu cruţă decât faţadele. Dar a şti acest lucru e una, să-l trăieşti este altceva. Rătăcesc printre ruine. Printre mormane de moloz. Prin curenţi de aer. Îmi plac zidurile groase şi perdelele lăsate. Şi plouă, Mary, plouă tot mai tare.

Miercuri 10 iulie: după o noapte agitată, Georges se trezeşte cu mintea năclăită, mai visând încă la gheişa care, de data asta, l-ar masa într-o baie de spumă foarte caldă, l-ar înfăşură în prosoape mari de baie, l-ar şterge, l-ar pomăda, l-ar îmbrăca cu haine curate, i-ar aduce arabica fierbinte, pâine proaspăt prăjită şi un suc de kiwi, mustind de vitamine. A priori, asta nu pare extravagant. În realitate, asta echivalează cu steaua de neatins! Mai întâi, nu mai este spumant pentru baie! Asta mai… treacă-meargă! Dar nu-i nici apă caldă! Duş rece la fizic şi la moral. Nu-i cafea. Nu-i pâine. Nici kiwi. Nici Brigitte nu e, plecată să se propulseze pe undele hertziene. I-a lăsat, în schimb, un bilet în stilul ei, lipit de frigider: „Cum ţi-ai dat cu siguranţă seama, nu mai avem apă caldă. Ai fi foarte drăguţ s-o întrebi pe Curtebise dacă nu cunoaşte vreun instalator, iar dacă nu, s-o suni, dar nu foarte devreme, pe madam Château. Sau pur şi simplu, să te adresezi

comercianţilor. Ai putea, cu aceeaşi ocazie să-i întrebi dacă nu cumva au şi o femeie pentru menaj… Măcar o oră pe zi ca să-mi calce îmbrăcămintea de care am nevoie pentru *teve!* Îţi mulţumesc anticipat. Pe diseară. O zi bună. Brigitte.”

La bistrou – unde a înghiţit un corn cu cafea – la carne, la pâine, la produse lactate, la băcănie – de unde a cumpărat provizii ca pentru a face faţă unui asediu îndelungat – nimeni nu a putut să-l pună în legătură cu vreun instalator sau cu o femeie pentru menaj. Fosta Curtebise sau, mai degrabă, mama ei, serviabilă, uşuratică, ţinându-se de cancanuri, a auzit vorbindu-se de mai multe filiere. Încearcă să dea de urma lor, dar fără rezultat. Madam Château îi recomandă, pentru instalator, „SOS Ajutor”, iar pentru femeie de menaj, promite să-şi întrebe relaţiile – cele vechi – şi să aducă, în persoană, azi după-amiază, răspunsurile obţinute.

Şi într-adevăr, madam Château debarcă pe la orele şaptesprezece, încălţată, înmănuşată, cu pălărie, toată în alb; cu delicatese într-o mână, cu flori în cealaltă. În vizită, ce mai, la un ceai.

Îngrijorat să vadă starea de calamitate în care se află casa, de când ea nu mai domneşte acolo, Georges încearcă să-i îndrepte paşii spre birou. Dar, ţi-ai găsit.

— Aş vrea să vă vorbesc la adăpost de urechi indiscrete.

— Apropo de femeia de menaj?

— Nu! Despre investiţiile mele. Nu am încredere în nimeni.

— Poate că nu vă înşelaţi.

— De aceea…

Madam Château o ia pe scară cu autoritate. La intrarea în salon, se opreşte pentru a contempla amploarea dezastrului, a cărui cauză este absenţa ei, apoi, după ce ochiul ei scormonitor văzu tot, cântări tot, până la ultimul gram de praf, se îndreaptă, la iniţiativa lui Georges, să se aşeze cu precauţie pe marginea canapelei. În acest timp, Georges se străduieşte să mascheze urmele de dezordine mai dezonorante, spală o vază ca să pună florile aduse de câştigătoarea la loto, caută o farfurie curată în care să pună prăjiturile scumpe, în fine, să pregătească ceaiul

pe care, din fericire, îl cumpărase în cursul turului de azi dimineaţă. Totul, în timp ce-şi ascultă vizitatoarea gargarisindu-se cu dificultăţile pe care le va întâmpina el cu înlocuirea ei, ca şi cu cea a lui Curtebise.

Urmează o oră de conversaţie de vodevil între fosta menajeră, preocupată de problemele ei financiare, şi fostul patron obnubilat de problemele lui menajere. Dar nu există ceva mai amuzant decât vodevilul când tu însuţi eşti protagonistul şi nu spectatorul. Georges iese, din acest tete-a-tete, stânjenit şi cu certitudinea că, dacă nu vrea să trăiască într-o cloacă, va trebui să joace el însuşi rolul zânelor ocrotitoare ale căminului. Începe imediat, primindu-l pe instalatorul de la SOS Ajutor, chemat de fosta Curtebise. După examinarea situaţiei, specialistul e categoric:

— Boilerele pentru apă caldă sunt terminate. Trebuie schimbate.

— Nu mai pot fi reparate?

— Nu, sunt de tip vechi: nu se mai fabrică piese de schimb.

— Asta-i! Ei bine, dacă nu mai e altă soluţie, schimbaţi-le!

— A, dar nu e aşa de simplu, trebuie mai întâi comandate.

— Evident. Dacă le comand imediat, când le voi avea?

— O, la data asta nu înainte de septembrie.

— Ce?

— În iulie şi august uzinele lucrează mai puţin. De pe acum nu mai fac faţă comenzilor din iunie.

— Dar, în fine, nu s-or găsi pe undeva, într-un stoc, două boilere pentru a le înlocui pe ale mele?

— Poate, dar oricum, asta nu e treaba mea. Eu doar fac constatarea.

— Şi nu mi-aţi putea recomanda pe cineva care…

— *Paginile galbene,* în *Bottin.* Acolo îi găsiţi pe cei mai buni.

Douăzeci şi două de pagini galbene consacrate instalatorilor. La a cincea pagină, Georges o lasă baltă, după ce dăduse de şapte meşteri absenţi şi zece la care i-a răspuns robotul. Ăstora le-a lăsat un mesaj urgent.

La întoarcere, Brigitte, de cum intră în scenă declară foarte, foarte, foarte încurcată: familia Moinet – minunaţii Moinet – i-au invitat, pe ea şi pe Georges, să-şi petreacă weekendul de 14 iulie la proprietatea lor din Deauville, în compania unor prieteni sus-puşi. Unde? Habar n-are, dar sus, asta-i sigur. Nici nu se punea problema să refuze. A acceptat deci. Dar, acum, gândindu-se mai bine, îşi face scrupule. Da, da! se teme că pe Georges, căruia nu-i place golful, n-o să-l amuze să urmărească timp de două zile partidele pe care Henri Moinet le va disputa… mai ales dacă plouă… şi – din păcate! – buletinul meteorologic nu-i prea optimist. Îi e teamă şi că Georges, care detestă mondenităţile, să nu se simtă stingherit de Moinet care sunt foarte deschişi, desigur, dar ai căror invitaţi s-ar putea să fie mai puţin. Şi îi e teamă şi că lui Georges, care nu suportă înghesuiala, n-o să-i facă plăcere să se învârtă prin Deauville, care va fi cu siguranţă la fel de aglomerat la acea dată ca staţia de metrou Saint-Lazare în orele de vârf. În fine, îi e teamă şi că – detaliu stupid – neavând smoching, Georges să nu se simtă incomod la Marea Gală a Ambasadorilor de la Cazinou – într-unul închiriat, care riscă, ţinând seama de talia lui, să nu fie… în fine, prea…

Georges o linişteşte pe Brigitte: nu se va duce la Deauville; dar înţelege foarte bine că ea simte nevoia să respire aerul proaspăt de mare. Printre dinţi adaugă un *rahat* după *mare,* dar ea nu-l aude sau se preface a nu-l fi auzit.

Debarasată de această grijă, Brigitte devine brusc vioaie, sperând că cina pregătită de Georges va fi gata cât mai repede, pentru că moare de foame şi-i propune să pună masa ca să câştige timp. Ascultă cu o ureche distrată complicaţiile soţului ei cu înlocuirea lui Curtebise şi a lui madam Château şi cea a boilerelor pentru apă caldă. Înainte de desert lasă să-i scape că „e mai bine să schimbi din când în când câte ceva, pentru că imobilismul duce la scleroză… cum spune Basile”. La desert, începe să caşte. În timp ce strânge masa, anunţă că ea, personal, a rezolvat problema apei calde: se va duce să facă baie în garsoniera de la Peck, în fiecare dimineaţă, înainte de emisiunea de la *teve.*

Evident, asta o va obliga să plece mai devreme şi, în consecinţă, să se culce mai devreme. Adică imediat. Înainte să dispară, îi urează noapte bună lui Georges. Fără urmă de ironie.

— Alo, Mary, buba! Mă întristează că plecaţi mâine… O să fiţi mai departe de mine la Montreal decât la Roma… Da, e o tâmpenie… Da, am băut puţin… în sănătatea punctelor mele S în şomaj tehnic… Nu… e prea complicat… Să zicem că am digerat greu ceea ce am înghiţit peste zi… Şi mai ales că am înghiţit totul fără să crâcnesc… Mă întreb dacă nu cumva la mijloc e o anumită doză de curiozitate din partea mea. Dacă nu încerc să aflu până unde e în stare să meargă şi dacă ea nu încearcă să afle până când voi mai rezista… De acord… Un joc de dobitoc, Mary, un adevărat… Alo, nu! Nu închide, Mary, nu închide!

Joi, 11 iulie, dimineaţa, vocea papagalului automat: „Doamna Morelli şi-a luat zborul. Se va întoarce fie pe 1 august, ziua naţională a Elveţiei, ţară celebră, printre altele, pentru neutralitatea sa, fie pe 9 august, Ziua Sfintei Iubiri. La revedere”.

În sfârşit, asta-l face să-i sară ţandăra, regăsindu-şi şi sursa unei furii devastatoare, care se va revărsa peste Georges în valuri succesive, până seara târziu. O furie ca acelea de pe vremuri, când era bărbat şi nu o cârpă, furie de care are parte mai întâi fosta Curtebise, această inconştientă, căreia i se pare normal ca niciun instalator, nicio menajeră, nicio secretară să nu apară la orizont… pentru că-i joi, 11 iulie, la prânz… şi că toţi oamenii sunt deja în weekend! cel puţin în capul lor. De altfel, această contaminată anunţă că de fapt nici ea nu va veni să lucreze mâine. La care Georges, ca să-i arate că el este patronul, îi replică: el îşi ia concediu chiar din clipa aceea. Şi porneşte cu maşina, luându-şi cu el furia, toate furiile:

Împotriva Brigittei care…

Împotriva tuturor teleexhibiţioniştilor care…

Împotriva tuturor trântorilor şi boilor care…

Împotriva Franţei care…

Îşi trâmbiţează urzicile cât e ziua de lungă. Peste tot:

la drugstorul de unde ia biografia lui Jacques Cartier, pe care o comandase, şi unde, în timp ce înfulecă un

biftec tartar, devorează şi primele capitole din cartea lui Basile, stârnindu-i amândouă un mai mare interes decât şi-ar fi dorit;

în magazinele de îmbrăcăminte în care, ca o femeie deprimată, s-a lăsat tentat de soldurile de vară, avantajoase dar inutile…

în sala de cinema, practic goală, unde rula un film excelent… dar fără să se vadă nicio fesă!

în restaurantul japonez din cartierul Operei, unde francezii par, în propria lor ţară, turişti în străinătate…

Seara, când ajunge acasă, totul e stins. În afară de furia lui.

— Alo, hotel Ritz din Montreal? Cu doamnna Morelli, vă rog… George Vals. Dar cât timp lipseşte? Nu, niciun mesaj… în fine, da, spuneţi-i că am căutat-o.

În pat, furia lui Georges încă mai operează.

Împotriva lui care…

Împotriva lui Mary care… care… care ce? Care-l sâcâie şi care… care ce? Care nu pierde nimic aşteptând. Perfect!

Vineri, 12 iulie, dimineaţa, Georges găseşte un mesaj operativ de la Brigitte, introdus sub uşa camerei sale: „Îmi termin consultaţiile abia la şase. O să plec din Peck direct la Deauville. Mă voi înapoia duminică seara, dar cum risc să ajung târziu şi cum acasă încă nu avem apă caldă, o să dorm în garsonieră, ca să ajung în formă la emisiunea mea de luni dimineaţă. Weekend plăcut! Brigitte.”

— Alo, hotel Ritz? Cu doamna Morelli… Georges Vals… nu, niciun mesaj.

Vineri, 12 iulie, după amiaza, Georges se trezeşte în faţa mormântului mamei sale: nu-şi propusese să meargă la cimitir, dar ajunge acolo ca de obicei. Tocmai a terminat cartea lui Basile, alias Boris Brige, despre Jacques Cartier. Gândul îi zboară la descoperitorul Canadei, la fluviul Saint-Laurent. De la Saint-Laurent la Lorenzo. De la Lorenzo la Mary. De la Mary la Canada.

Aude vocea Mariei Vals:

— E ciudată viaţa uneori, nu? dragul mamei…

Vineri, 12 iulie, seara: neavând ce face, Georges se uită la telemagazin, la o emisiune consacrată problemelor din societate şi în cadrul căreia, cea a îmbătrânirii l-a costat pe bietul doctor Auchard o severă mitraliere din partea tânărului său coleg naturist. În seara asta dezbaterile se axează pe diferenţele de vârstă din interiorul cuplurilor: în cazul celor foarte răspândite, în care bărbatul e mai în vârstă decât femeia, şi cele, de dată recentă, în care femeia e mai în vârstă decât bărbatul. Pentru ilustrarea primului caz: un june sexagenar cu o bătrâioară de douăzeci şi doi de ani! Pentru ilustrarea celui de al doilea caz… Ah, nu, nu se poate! Ba da, fosta Curtebise şi Vincent al ei. Înconjuraţi de pânzele pe care prima – model şi muză – i le-a inspirat celui din urmă!

Georges urlă de bucurie pe canapea.

Oh, scumpa mea măicuţă! Nu-i cu putinţă! Tu mi-ai trimis cadoul ăsta, perla asta de ridicol, această apoteoză a teleexhibiţionismului. Discreta mea, modesta mea, timida mea, împiedecată mea, ruşinoasa mea Curtebise… iată că-şi etalează fără perdea tainele de alcov în faţa a milioane de telespectatori, printre care mama ei, vecinii, comercianţii. Oamenii pe care îi va întâlni mâine. Pudica mea Bernadette care explică în ce fel, după patruzeci şi doi de ani de virginitate, a descoperit orgasmul graţie românului ei! Cum i-a deschis el, cu răbdare, porţile sexului! Iar el, artistul, neajutoratul Van Gogh, care încuviinţează, care confirmă, care afirmă – aşa ceva nu se inventează! – că ea „îi transcede pensula!” Oh, măicuţă, cum mă mai răsfeţi!

Dar brusc, Georges se calmează. Câteva imagini de la căsătoria Viseoescu. Într-una din ele se vede şi el, sau mai degrabă se ghiceşte, cu capul plecat, din fericire, semnând în registru. Iată, deci, prezenţa cameramanului în sala de la primărie, cel care urma directivele date de Carole Moinet. E acolo, prezentă, tocmai a zărit-o în publicul emisiunii. Ea a organizat, de bună seamă, acest clip publicitar despre Vincent, în beneficiul soţului ei. Dar cum de s-a lăsat Curtebise antrenată în aşa ceva? Din dragoste? Sau ca să-i facă în ciudă cotoroanţei de Château?

Georges nu are timp să răspundă la această întrebare: printre literele genericului emisiunii distinge în spatele lui Carole, acum în picioare şi cu spatele, silueta Brigittei, în aceiaşi poziţie. Pe umărul ei, un braţ de bărbat. Dar al cui? Ei, drăcie! al cui?

Din păcate, camera se îndepărtează. Georges speră până-n ultimul moment că va reveni. Dar nu. Braţul îşi păstrează secretul.

— Alo, hotelul Ritz? Signora Morelli. Roberto. Urgentissimo… Alo, Mary, eu sunt, nu vă supăraţi, nu închideţi: mi-am aruncat vechii papuci găuriţi. Sosesc, Mary, sosesc.

CAPITOLUL 20

El e acolo.

Ea e acolo.

Şi în ce stare! Transpirând, gâfâind, incapabili de vreun gest. Striviţi de plăcere. Şi în ce poziţie! Contopiţi, fuzionaţi pe mocheta din camera 312. Nu, nu! N-au căzut din pat. Nici nu au apucat să se urce în el! Bravo, dinozaurilor!

Ştiţi ce îmi amintesc ei? Un desen din copilărie, cu un băieţel care privea prin gaura cheii zbaterile părinţilor şi care spunea: „Când mă gândesc că mie îmi interzic să-mi bag degetul în nas!”

Vă daţi seama: distinsa lady şi rezervatul expert fiscal… dezlănţuiţi! În cine să te mai încrezi? Pe parcursul a trei sute de pagini aţi frecventat oameni bine sub toate raporturile, ca la trei sute de pagini, paf! nişte porci! Hei, atenţie! Nu perverşi, nici animale, nu! Nişte porci oneşti.

Reţineţi însă că primii uluiţi sunt ei, pentru că nici el în avion, nici ea, aşteptându-l la aeroport, nu erau foarte fantezişti. El se gândea că fiind la o vârstă la care atâţia bărbaţi susţin, ca tipul de ieri de la *teve,* că tinereţea se transmite prin osmoză, de la un trup nou la altul care este mai puţin, e poate temerar să cauţi al doilea suflu lângă un trandafir de toamnă. E-adevărat că poetul zice că acesta-i „mai delicat decât oricare altul…” dar, în fine, poate că nu-i vorba decât de o născocire de poet… el însuşi dedându-se la nebunii cu un trandafir de mai! Credeţi-mă pe mine: nu-i bine niciodată să ai încredere în oamenii care scriu. În ceea ce o priveşte pe Mary, ea se transpunea în locul lui Georges şi gândea exact acelaşi lucru ca şi el. Încât, plină de temeri, încearcă să întârzie scadenţa.

În taxiul care-i conducea la hotel, ea hotărî ca, după ce vor lăsa acolo bagajele lui Georges, să meargă să-i vadă pe Victoria şi Lorenzo, apoi o să-i arate puţin Montrealul, iar după cină, o să-l lase să se odihnească, în vederea recuperării decalajului orar. Această serie de hotărâri, enunţate de Mary pe un ton patern de caporal-şef, trezi în Georges vechea fantasmă a lui Petrucchio

îmblânzindu-şi scorpia. Fantasmă potolită imediat după sosirea la hotel, el trăgând-o cu forţa pe scoţiană încremenită, până în camera 312, aruncându-se asupra ei ca un husar, smulgând totul de pe ea, supunând-o la ultragii inimaginabile, pe scurt, tratând-o ca pe ultima dintre târfe.

Acest gen de comportament e foarte riscant. Se poate converti rapid în catastrofă, dacă între cei doi executanţi nu există o complicitate absolută. În mod miraculos, ea funcţionă între Georges şi Mary din prima clipă şi nu încetă până la ultima zbatere: mai era şi concordanţa punctelor G de partea lor.

Acum, nu le mai rămâne decât să nu-şi rateze aterizarea. În cazul lor, nu-i chiar atât de uşor. Trebuie găsită măsura între: „Scuzaţi-mă, nu ştiu ce m-a apucat" şi „Hm, asta-i bună! Îţi ascunzi al naibii de bine trucurile!" Au trecut deja câteva minute bune de când corpurile lor evadate au reintrat sub înaltul control al capului, iar inima lor, pasăre speriată, s-a retras în colivie. Nimic nu le mai justifică imobilitatea. Cu atât mai puţin tăcerea. Trebuie să se mişte. Trebuie să vorbească el, Bărbatul, care şi-a apărat în mod strălucit dreptul la iniţiativă:

— Mary, n-am fost niciodată mai încurcat.

— Confidenţă contra confidenţă: nici eu.

— N-aş vrea mai ales să crezi că…

— …eşti rodat în genul ăsta de…?

— Tocmai. E prima dată că mi se…

— Şi mie.

— Totuşi, păreai că…

— Şi tu păreai că…

— Nu numai că păream. Mi s-a părut asta ceva…

— Ca şi mie. Pentru că nu era premeditat.

— O, asta-i sigur! N-aş fi îndrăznit niciodată să-mi imaginez aşa ceva!

— E cel mai bun lucru ce ni se putea întâmpla.

— Aşa cred şi eu. Asta nu ne-a dat timp de gândire.

— De a ne fi teamă să nu decepţionăm sau…

— … teamă de a nu fi decepţionaţi.

— Apropo, nu-mi displaci deloc.

— Apropo, te iubesc.

Mary are o foarte scurtă punctuaţie în care se contopesc surpriza şi fericirea. El îi repetă literă cu literă ceea ce-i spusese, punctând-o pe fiecare cu un sărut de jur împrejurul feţei. Opt săruturi pline de tandreţe, pline de gingăşie. Ultimele două sunt scăldate de lacrimile lui Mary. E încântătoare o marmoră care plânge.

Georges doarme cu această imagine în suflet. Se trezeşte după o oră, cu Mary alungită lângă el, dar acum, în pat, şi vorbind la telefon, sub un cearşaf de prosop pentru amortizarea zgomotului. Puţin după aceea, închide, se întoarce precaut spre un Georges a cărui curiozitate a făcut ochii mari:

— Cine era?

— Victoria.

— Ştie că sunt aici?

— Evident, am prevenit-o despre sosirea ta, după ce mi-ai dat telefon.

— Voiam să spun: ea nu ştie că…

— Că eşti în patul meu? Ba da, tocmai i-am spus.

— Şi ce-a zis?

— În sfârşit!

— A spus ea „În sfârşit!”?

— Da.

— Bănuia ceva?

— Spera.

— De când?

— Dinainte de prima zi. Ea a insistat să-i însoţesc în Charente, îşi pusese mari speranţe în întâlnirea noastră.

— De ce?

— Pentru că ştia că mama ei vrea să te părăsească.

— Pentru cineva anume?

— Da.

— Brissandre?

— Nu, Basile.

— Ca să vezi!

— Te deranjează?

— Vrei adevărul?

— Bineînţeles.

— Sunt consternat să constat cât de puţin îmi pasă.

— Juri?

— Pe aghiasmatar. Cum făceam cu sărmanul meu Lulu.

— O… apropo… am uitat să-ti spun…

— Ce?

— Am cumpărat de la comună casa parohială.

De data asta, Georges rămâne mut. Că Brigitte i-a pus coarne, că fiică-sa e la curent, că a făcut pe codoaşa şi că se bucură ştiindu-l amantul viitoarei sale soacre, toate astea le-a încasat fără să crâcnească. Dar lovitura cu casa parohială… a primit-o în plin plex. Asta i-a tăiat respiraţia. De-abia mai poate să vorbească. O îmbrăţişează pe Mary cu toată forţa lui. Cu toate recunoştinţele lui laolaltă: cea de ministrant, de prieten al lui Lucien, de fiu al Mariei Vals, care-şi va mai păstra numele pe scăunelul de rugăciune al parohiei.

Dar Mary se desprinde din strânsoare, înăbuşindu-şi propria emoţie:

— Sper că mai ai în portbagajul maşinii plăcuţa cu brutarul şi pictura naivă cu piaţa bisericii.

— Bineînţeles.

— În cele din urmă, m-am gândit că nicăieri nu voi găsi pentru ele un loc mai potrivit decât în casa parohială.

Georges aprobă cu ironie:

— Da, înţeleg, numai pentru asta ai cumpărat-o.

Mary dă din cap şi mărturiseşte cu regret:

— Nu, nu numai. M-am gândit că grădina ar fi foarte utilă pentru când vom avea copilul.

— Copilul? Ce copil?

— Al copiilor noştri.

— Ce?

— A, da, e-adevărat, am uitat să-ţi mai spun: urmează să fim bunici.

De data asta, Georges e la podea: ca să treci în decurs de două zile, de la al treizeci şi şaselea nivel subteran în zgârie-nori şi, în decurs de două ore, de la rolul de amant ludic la cel de viitor bunic, asta-l zgâlţâie zdravăn pe bărbat. Noroc că bunica e acolo ca să-l repună iar pe picioare. Zănateca asta, cu ipocrizia şi francheţea ei la fel de dezarmante, cu graţia ei de toamnă – da, pentru ea, mai delicată decât oricare alta

– cu punctele ei S, cu furnicuţa ei, cu râsul ei, cu generozitatea ei, şi iar cu râsul ei, cu voinţa ei, cu râsul ei permanent.

În clipa în care ne despărţim de ei, papy şi mami, îmbrăţişaţi ca nişte tineri, se distrează imaginându-şi un anunţ:

Mary şi Georges Vals
cu furnicuţa lor
Brigitte şi Boris Brige
cu societatea Cocoţătorul
Victoria şi Lorenzo Morelli
împreună cu ataşatul lor de presă
sunt fericiţi să vă anunţe
naşterea nepoţelului şi fiului lor.

O singură neconcordanţă: a fost o fiică. Au botezat-o Matilda, maică-sa exprimându-şi dorinţa să beneficieze de faimoasa iniţială comună la nume şi la prenume.

Matilda Morelli îi cuceri pe loc pe toţi cei adunaţi în jurul leagănului. E-adevărat că în genul bebeluş nici nu puteai visa ceva mai drăgălaş.

Pe Georges îl nemulţumi un singur lucru: că la naştere şi ea avu nişte fese mici, de iepuraş…

Ca Victoria!

FINE

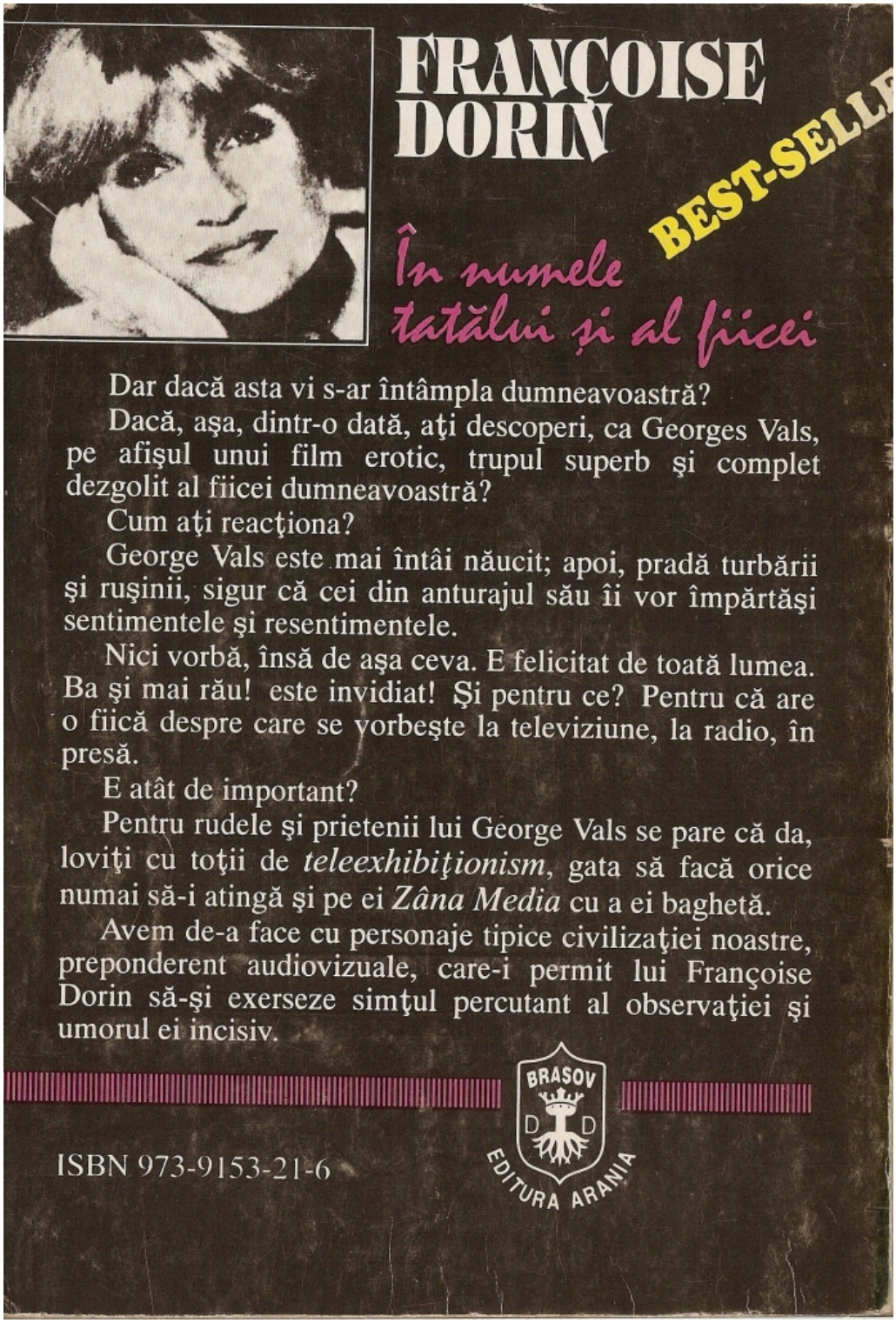
FRANÇOISE DORIN
BEST-SELL
În numele tatălui și al fiicei
Dar dacă asta vi s-ar întâmpla dumneavoastră?
Dacă, aşa, dintr-o dată, aţi descoperi, ca Georges Vals, pe afişul unui film erotic, trupul superb şi complet dezgolit al fiicei dumneavoastră?
Cum aţi reacţiona?
George Vals este mai întâi năucit; apoi, pradă turbării şi ruşinii, sigur că cei din anturajul său îi vor împărtăşi sentimentele şi resentimentele.
Nici vorbă, însă de aşa ceva. E felicitat de toată lumea. Ba şi mai rău! este invidiat! Şi pentru ce? Pentru că are o fiică despre care se vorbeşte la televiziune, la radio, în presă.
E atât de important?
Pentru rudele şi prietenii lui George Vals se pare că da, loviţi cu toţii de *teleexhibiţionism*, gata să facă orice numai să-i atingă şi pe ei *Zâna Media* cu a ei baghetă.
Avem de-a face cu personaje tipice civilizaţiei noastre, preponderent audiovizuale, care-i permit lui Françoise Dorin să-şi exerseze simţul percutant al observaţiei şi umorul ei incisiv.
BRASOV
D D
EDITURA ARANIA
ISBN 973-9153-21-6

[1] La catolici, cel care-l asistă pe preot la oficierea slujbei (n.t.).

[2] Indicele de inteligenţă.

[3] Obiectiv special cu distanţă focală variabilă (engl.).

[4] Aluzie la aşteptata, pe atunci, semnare a Tratatului de la Maastricht (n.t.).

[5] Must (engl.) =necesitate.

[6] Joc de cuvinte: *„que nous fussions”* – imperfectul subjonctiv al verbului *etre =a fi* (fr.) folosit foarte rar în vorbirea curentă (n.t.).

[7] Look (engl.) = aspect, înfăţişare etc.

[8] Cool (engl.) = destins, indiferent, obraznic, impertinent etc.

[9] Patrick Poivre d'Arver – prezentator la TF1.

[10] Loft (engl.) = pod, mansardă etc. Aici, spaţiu de locuit, vândut la volum (metru cub) şi care se poate amenaja după dorinţă. (n.t.).

[11] Stradă din Paris pe care se află magazinele marilor case de modă.

[12] Too much (engl.) = prea mult (n.t.).

[13] Cup of tea (engl.) = ceaşcă de ceai. Aici, figurat, cu înţelesul de punctul tare, preferinţa.

[14] Catherine Deshayes, zisă Voisin, amestecată în Afacerea Otrăvurilor (1672) decapitată şi arsă la Paris în 1680 (n.t.).

[15] Premiu cinematografic.

[16] Falsă nuntă (fr.).

[17] Dégeler (fr.) = a (se) dezgheţa: mijoter (fr.) = a fierbe înăbuşit etc.

[18] To drive (engl.) = a şofa, a îndruma etc.

[19] TGV = train a grande vitesse (fr.) = tren de mare viteză.

[20] Prescurtare de la „pederast”, adică homosexual (n.t.).

[21] Să nu-mi mai spuneţi nicicând France (fr.).

[22] Nebuna regimentului (fr.).

[23] Baluri populare (fr.)

[24] „Îl pândeşte, îl pândeşte suferinţa pe cel care iubeşte, pe cei mici şi pe cei mari, de la şapte la şaptezeci şi şapte de ani”. (fr.).

[25] Aluzie la revolta studenţilor din Franţa (n.tr.).

[26] În original *grimpion* de la verbul *grimper* (fr.) = a se căţăra, a se cocoţa etc. Substantivul grimpion nu există (n.t.).

[27] Clean – curat (n.t.).

[28] Speed (engl.) = viteză; to speed = a se grăbi.

[29] Bcbg = bon chic, bon genre (fr.) rafinat, stilat (n.t.).

[30] Ciupercă subterană comestibilă, sub formă de tuberculi, foarte apreciată, depistată cu ajutorul porcilor (n.t.).

[31] Bozieu-Boku = joc de cuvinte *beaux zeux beau cul* = ochi frumoşi, cur frumos (fr.)

Table of Contents

CAPITOLUL 1
CAPITOLUL 2
CAPITOLUL 3
CAPITOLUL 4
CAPITOLUL 5
CAPITOLUL 6
CAPITOLUL 7
CAPITOLUL 8
CAPITOLUL 9
CAPITOLUL 10
CAPITOLUL 11
CAPITOLUL 12
CAPITOLUL 13
CAPITOLUL 14
CAPITOLUL 15
CAPITOLUL 16
CAPITOLUL 17
CAPITOLUL 18
CAPITOLUL 19
CAPITOLUL 20

Table of Contents

CAPITOLUL 1	3
CAPITOLUL 2	10
CAPITOLUL 3	17
CAPITOLUL 4	28
CAPITOLUL 5	40
CAPITOLUL 6	55
CAPITOLUL 7	67
CAPITOLUL 8	81
CAPITOLUL 9	98
CAPITOLUL 10	114
CAPITOLUL 11	130
CAPITOLUL 12	142
CAPITOLUL 13	158
CAPITOLUL 14	173
CAPITOLUL 15	194
CAPITOLUL 16	206
CAPITOLUL 17	219
CAPITOLUL 18	235
CAPITOLUL 19	253
CAPITOLUL 20	271